

3 - 6698

* 3 0 0 6 6 9 8 *

78/H.615

МОНГОЛ УЛСЫН
ҮНДЭСНИЙ НОМЫН САН

НИЙТИЙН НОМЫН
САНГУУДЫН ТАЙЛАН **2006**

УЛААНБААТАР ХОТ
2007

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ НОМЫН САН

НИЙТИЙН НОМЫН САНГУУДЫН ТАЙЛАН-2006

Ред: Д.Бямбасүрэн /Дэд захирал, докторант/

Эмхэтгэсэн: Б.Цогжаргал /Арга зүйч, магистр/
Б.Энхжаргал /Ахлах арга зүйч, докторант/

УЛААНБААТАР ХОТ
2007 он

03006698

3-6698

НИЙТИЙН НОМЫН САНГУУДЫН ТАЙЛАН - 2006

Ред: Д.Бямбасүрэн /Дэд захирал, докторант/
Эмхэтгэсэн: Б.Цогжаргал /Арга зүйч, магистр/
Б.Энхжаргал /Ахлах арга зүйч, докторант/
Цаасны хэмжээ: А4
Хэвлэлийн хуудас: 18.6х

“СОДПРЕСС” ХХК-д хэвлэв.

УЛААНБААТАР ХОТ 2007 ОН

МОНГОЛ УЛСЫН
ҮНДЭСНИЙ НОМЫН САН
Х

ӨМНӨХ ҮГ

Аймаг, хотын нийтийн номын сангуудын үйл ажиллагааны тайлангийн эмхэтгэл та бүхэнд 3 дахь удаагаа хүрч байна. Энэ удаагийн тайланд түрүүчийн эмхэтгэлүүдийн адил аймгийн төв номын сангуудын тайлангаас гадна Улаанбаатар хотын төв номын сан болон Хүүхдийн номын ордоны 2006 оны үйл ажиллагааны тайланг эмхэтгэн орууллаа.

Энэхүү товхимол нь та бүхнийг бусад нийтийн номын сангийн үйл ажиллагаатай дэлгэрэнгүй танилцуулж, харилцан туршлага судлан ажил үйлчилгээндээ авч хэрэгжүүлэхэд тус дөхөм болно гэдэгт бид найдаж байна.

Та бүхнийг тайлан, судалгаагаа ирүүлж хамтран ажилласанд талархалаа илэрхийлье.

Эмхэтгэгчид

Номын цагаан буян арвижих болтугай!

НИЙТИЙН НОМЫН САНГУУДЫН ХАЯГ

№	Аймаг, хотын нэр	Номын сангийн эрхлэгчийн нэр	Утасны дугаар	Шуудангийн хаяг
1.	Монгол Улсын Үндэсний Номын Сан	Г.Аким	323100	Чингисийн өргөн чөлөө 4, Улаанбаатар 210648
2.	Хотын Төв Номын Сан	Т.Мижиддорж	327876	Сөүлийн гудамж. СБД, 2-р хороо Улаанбаатар 28, 49-р салбар
3.	Хүүхдийн Номын Ордон	Д.Оюунбилэг	318921	Амарын гудамж 2, СТӨ Улаанбаатар 210620
4.	Архангай	О.Мөнхтуяа	0133221248	Аймгийн төв номын сан 212000
5.	Баян-Өлгий	К.Зейнеп	0142222504	Аймгийн төв номын сан 212100
6.	Баянхонгор	М.Мянган	0144222207	Аймгийн төв номын сан 212200
7.	Булган	Ч.Баярмаа	0134222788	Аймгийн төв номын сан 212300
8.	Говь-Алтай	Ч.Дариймаа	0148223313	Аймгийн төв номын сан 212400
9.	Говьсүмбэр	Д.Нарнай	0154223160	
10.	Дархан-Уул	С.Лхамсүрэн	0137227937	Төв номын сан 213800
11.	Дорноговь	Л.Цэнд-Аюуш	0152222406	Аймгийн төв номын сан 212500
12.	Дорнод	С.Алтанцэцэг	0158223259	Аймгийн төв номын сан 212600
13.	Дундговь	А.Нансалмаа	0159223787	Аймгийн төв номын сан 212700
14.	Завхан	Б.Наранцэцэг	0146221131	Аймгийн төв номын сан 212800
15.	Орхон	Д.Цэрэнбат	0135221064	Номын төв 213900
16.	Өвөрхангай	Н.Тогтохдорж	0132222613	Аймгийн төв номын сан 212900
17.	Өмнөговь	Б.Батсаруул	0153222178	Аймгийн төв номын сан 213000
18.	Сүхбаатар	М.Дэнсмаа	0151221215	Аймгийн төв номын сан 213100
19.	Сэлэнгэ	Ч.Үзмээ	0136222283	Аймгийн төв номын сан 213200
20.	Төв	А.Ням-Од	0127222227	Аймгийн төв номын сан 213300
21.	Увс	Ц.Эрхэмбаяр	0145222744	Аймгийн төв номын сан 213400
22.	Ховд	Б.Одонпүрэв	0143222387	Аймгийн төв номын сан 213500
23.	Хөвсгөл	Д.Бохьшарга	0138224723	Аймгийн төв номын сан 213600
24.	Хэнтий	Д.Энхжаргал	0156222104	Аймгийн төв номын сан 213700

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮН НИЙЛҮҮЛЭЛТИЙН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Их Монгол Улс байгуулагдсаны 800 жил, Үндэсний номын сан байгуулагдсаны 85 жилийн ой тохиосон 2006 онд тус номын сан нь үндэснийхээ бичиг үсгийн дурсгалыг сурталчлах, улсын хэмжээний номын сангуудын үйл ажиллагаанд мөрдөгдөх дүрэм журам, мөн ном хэвлэл, номын сангийн холбогдолтой стандартыг боловсруулж батлуулах, аймаг сумдын номын сангуудын фондыг хандивын шинэ ном хэвлэлээр баяжуулах, гадаад харилцаагаа өргөжүүлэх, номын санчдын мэдлэг мэргэжлийг дээшлүүлэхэд гол анхаарлаа хандуулан ажиллалаа.

Монгол үндэстнийхээ бичиг соёл, оюуны эрдэнэсийн сан Үндэсний номын сангийн үйл ажиллагааг өргөжүүлэх, соёлын үнэт өв болох ном судрыг хадгалан хамгаалах, арвижуулан уламжлуулах, хөгжүүлэх талаар төр засгаас ихээхэн анхаарч, тодорхой санаачлага, дэмжлэгүүдийг үзүүлж ирлээ.

Номын сангийн хамгийн тулгамдсан асуудал болох барилгын өргөтгөл барих ажлын зураг, төсөв, үндэслэл зэргийг боловсруулан бэлтгэж, БСШУЯ, Соёл Урлагийн газартай хамтран хөөцөлдсөний үр дүнд 2007 оноос өргөтгөлийн суурь тавих санхүүжилтийг Монгол Улсын Засгийн газар, Улсын Их хурлаас баталлаа.

Галын болзошгүй аюулаас урьдчилан сэргийлэхэд зориулж, БСШУЯ болон Сангийн Яамны хамтарсан тушаалаар 20 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтыг хийж, тус номын сангийн 9 фонд болон уншлагын танхимуудад сүүлийн үеийн галын дохиололын системийг суурилууж байна.

Захиргааны санаачлагаар Их Монгол ул байгуулагдсаны 800 жилийн ойд зориулан монгол бичиг үсгийн дурсгалаа сурталчлах зорилготой 2 төслийг боловсруулж, Их монгол- 800 жилийн ойн комисс болон Соёл Урлагийн сангаас 6 сая төгрөгийн төсөл авч хэрэгжүүллээ.

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 2005 оны 05-р сарын 30-ны өдрийн “Үндэсний баялагт ном хандивлах тухай” зарлиг нь тус номын сангийн хөмрөгийг баяжуулахад ихээхэн үүрэг гүйцэтгэж, 2006 онд Монсудар компани, Ханнс Зайдалийн сан, Соёл яруу найргийн Академи, “Монсуби” сан, СЭЗДС, Хууль зүйн үндэсний төв, Юнеско, ХААЯ-ны “Ногоон алт хөтөлбөр зэрэг албан байгууллага, хувь хүмүүсээс 2186 ш 10.617.055 төгрөгийн шинэ ном хэвлэлийг бэлэглэлээ.

Иргэн С.Шаарийбуу монголын уран дархан “Сандуйнжүд” судрыг урлан бүтээсэн өвөө Дагвынхаа алт, мөнгөөр урласан хүрд бэлэглэснийг “Үнэт ховор номын музей”-д хүндэтгэлтэйгээр байрлууллаа.

Үндэсний номын санд хандив өргөж, үйл ажиллагааг өргөжүүлэхэд хувь нэмрээ оруулсан албан байгууллага, хувь хүмүүсийг алдаршуулж мөнхжүүлэх ажлыг санаачлан хэрэгжүүлж, “Үндэсний баялагт ном хандивлах тухай” зарлиг гаргасан Ерөнхийлөгч асан Н.Багабанди, алт, мөнгө, есөн эрдэнийн Ганжуур судрыг баринтигласан тэргүүн хатагтай асан Ш.Цэвэлмаа, Шри шри амьдрах ухааны төвийн тэргүүн Саранцэцэг, “Үнэт ховор номын музей”-н хяналтын соронзон хаалга хийх ажлыг ивээн тэтгэсэн Моннис групп, иргэн С.Шаарийбуу, Ц.Сүрэн мөн Жавзандамба төв зэрэг 10 байгууллага, хувь хүмүүсийг эрдэнийн чулуун дээр нэрийг нь сийлж мөнхжүүллээ.

Энэ жилд Захиргааны зөвлөлийн хурлыг 15 удаа, хамт олны хурлыг 4 удаа хийж, номын сангийн үндсэн ажлын явц, хэрэгжиж буй төслийн тухай, мөн үйлчилгээний дүрэм журам, ажлын тайлан, төлөвлөгөөний биелэлт болон боловсон хүчин, тэтгэвэр, тэтгэмжийн асуудлуудыг хэлэлцэж тухай бүр шийдвэр гарган ажиллалаа.

“Номын сангийн зөвлөл”-ийн хурлыг нийт 3 удаа хийж, номын сангуудад мөрдөгдөх дүрэм журам, бүртгэл маягтуудыг өөрчлөх, данс бүртгэлүүдийг хөтлөх аргачлалыг боловсруулах зэрэг мэргэжлийн асуудлуудыг хэлэлцэн шийдвэр гаргаж ажиллалаа.

Тайлангийн хугацаанд Засгийн Газрын тогтоолыг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд Үндэсний номын сангийн үйл ажиллагаанд мөрдөгдөх дүрэм журмыг боловсронгуй болгож, бүтэц зохион байгуулалтыг сайжруулах, мөн номын сангийн аюулгүй ажиллагааг хангах, номын сангийн материаллаг базыг бэхжүүлэх, хандив тусламжийг нэмэгдүүлэх чиглэлүүдээр холбогдох дээд байгууллагуудад тавих үндэслэл судалгаа, мэдээ, мэдээллийг бий болгох үйл ажиллагаанд номын сангийн захиргаа анхаарч, тодорхой ажлуудыг хийсэн болно.

1. УДИРДЛАГЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Монгол Улсын Үндэсний номын сан нь улсын хэмжээний номын сангуудын арга зүйн төвийн хувьд номын сангуудын үйл ажиллагаанд мөрдөгдөх 2 дүрэм, журам, 2 стандарт, номын сангийн өдөр дутмын арга ажиллагаанд хөтлөгддөг 17 хавсралт бүртгэл, маягтыг шинээр боловсруулж, БСШУЯ-аар батлууллаа.

Ерөнхий менежерийн үр дүнгийн гэрээг БСШУ-ны сайдтай байгуулан ажиллалаа. Гэрээний дагуу төсвийн ерөнхийлөн захирагчид 2006 онд нийт 48 бүтээгдэхүүн нийлүүлэхээр төлөвлөсөн бөгөөд жилийн хугацаанд 54 бүтээгдэхүүнийг нийлүүллээ. Мөн тухайн үед ач холбогдолтой гэж үзсэн тусгай захиалгат бүтээгдэхүүн 4-ийг төлөвлөснөөс “Монголын тулгар төр байгуулагдсаны ойг тохиолдуулан номын сангийн багануудыг сэргээн засварлаж, хандивлагчдыг мөнхжүүлэх эрдэнийн чулуун самбарыг шигтгэх”, “Үндэсний номын сангийн өргөтгөлийн зураг төсвийг гаргах”, “Монгол судлалын ном хэвлэл, МНТ-ны гадаад орчуулгын судалгааг гаргаж бүрдүүлэх, номын сангийн Вэб-д байрлуулах” ажлуудыг хугацаанд нь гүйцэтгэж, “Герман улсад сэргээн засварлуулахаар илгээсэн “Үйсэн дээрх бичиг”-ийг эргүүлэн авчрах ажлыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулах” ажлыг хөөцөлдөж, Германы их сургууль, Германы Элчин сайдын яам, БСШУЯ-д албан бичиг явуулж, уг судрыг эргүүлэн авчрах асуудлыг тавьж байна. Одоо уг судар нь Европын орнуудад гарч байгаа “Чингисийн өв залгамжлагчид” үзэсгэлэнд тавигдаж байгаа бөгөөд үүний дараа “Үйсэн дээрх бичиг”-ийг авчрах асуудлыг дахин тавих болно.

МҮНС-ийн ажилтан, албан хаагчидтай хөдөлмөрийн гэрээ байгуулан ажиллаж, шинээр ажилд орсон ажилтнуудын ажлын байрны тодорхойлолтыг боловсруулан ажиллаж байна.

Номын санчдад ур чадварын нэмэгдэлийг шинэ журмын дагуу олгож, нийт 27 номын санчдад 10-25 хувийн ур чадварын нэмэгдэл олгож байна.

Хүний нөөц, нийгмийн халамжийн талаар дараах арга хэмжээнүүдийг авч ажиллалаа. Үүнд:

Тайлангийн хугацаанд тус номын сангаас Төрийн “Алтан гадас одон”- оор – 2, Хөдөлмөрийн хүндэт медалиар- 3, МУ-ын Соёлын тэргүүний ажилтан – 1, БСШУЯ-ны “Хүндэт жуух бичиг”-ээр 2 хүн тус тус шагнагдлаа.

Номын санчдын мэргэжил мэдлэгийг дээшлүүлэхэд захиргаанаас байнга анхааран ажиллаж, докторантурт 3 ажилтан, Соёлын дээд сургуулийн бакалаврын сургалтанд -2 номын санч, мэргэжлийн бус номын санчдад анхан шатны мэдлэг олгох сургалтанд 2 хүн, мэргэжсэн сургалтанд 2 хүнийг хамруулан сургалаа.

Сүүлийн жилүүдэд тасраад байсан гадаад орнуудад мэргэжилтэн бэлтгэх, мэргэжил дээшлүүлэх сургалтанд номын санчдыг хамруулах, мөн гадаад орнуудад номын санчдыг илгээж туршлага судлуулах асуудалд захиргааны зүгээс ихээхэн анхаарч ажиллаж байна. Тайлангийн хугацаанд БНСУ-ын их сургуульд мэргэжил дээшлүүлэхээр 1 номын санчийг 8 сарын хугацаагаар, Тайвань улсад 1 номын санчийг хятад хэлний сургалтанд 1 жилийн хугацаагаар, Япон улсад 1 номын санчийг 6 сарын хугацаагаар, Казакстан улсад 1 ажилтан, Олон Улсын Номын сангийн Холбооны хуралд 2 ажилтныг тус тус хамрууллаа.

БНХАУ-ын Үндэсний номын сан болон ӨМӨЗОрны номын сангийн урилгаар туршага судлахаар Бээжин, Хөх хот, Бугат, Ордос хотын номын сангуудад 10 номын санч айлчилж, хамтран ажиллах гэрээ байгуулан хөрш орны номын сангийн арга ажиллагааны туршлагатай танилцлаа.

Тайлангийн хугацаанд номын санчид, ахмадуудын нийгмийн асуудалд онцгой анхааран ажиллаж, “Төсвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтийн хууль”-ийн дагуу 12 ажилтанд 736.600 төгрөгийн тэтгэмж, өндөр настанд хүндэтгэл үзүүлж 382.500 төгрөг, байгууллагын 85 жилийн ойгоор 48 ажилтанд 2.400.000 төгрөгний шагнал урамшуулал, 2005 оны үр дүнгийн урамшуулалд 4.666.437, Увс, Орхон аймгийн төв номын сан, Хотын 1,2-р салбарын ойн баярт зориулж 195000 төгрөгийг тус тус олголоо.

УМХГ-ын гаргасан дүгнэлт, Эрүүл ахуйн хяналтын газраас тус номын сангийн фондын хөдөлмөрийн нөхцөлд хийсэн судалгаа, хэмжилтийн үндсэн дээр “Хөдөлмөрийн тухай хууль”-ийн 51,71.2,91.2 заалтуудыг баримтлан фондын номын санч болон сэлбэн засагч 12 хүнд 7 хоногт 3 удаа хийжүүлсэн ундаа, сүү, тараг тогтмол өгч байна.

Номын санчдын чөлөөт цагаар номын сангаас төлбөрийг нь хариуцан спортын заал авч, нийт 10 удаа сагс, волейбол, теннис тоглууллаа.

Үндэсний номын сангийн 85 жилийн ойг тохиолдуулан нийтийн болон их дээд сургуулиудын хооронд сагс, волейбол, теннисний тэмцээнийг зохион байгуулж, сагс, теннисний тэмцээнд тус номын сан 1-р байр эзэллээ.

1.2 Гадаад харилцаа

Үндэсний номын сан нь 2006 оны байдлаар 70 гаруй орны 100 гаруй номын сан, эрдэм шинжилгээний байгууллагуудтай харилцаатай ажиллаж байна.

АНУ-ын Азийн Сонгодог зохиолуудыг компьютерт оруулах төслийн үйл ажиллагааг өргөжүүлж, тайлангийн хугацаанд төслийн удирдагч Жон Брэдитэй тохиролцон шинээр нэг орон тоог нэмэгдүүлснээс гадна төслийн ажилтнуудын цалинг 20%-иар нэмэгдүүллээ.

2006 онд Энэтхэгийн Засгийн Газраас 7 хүний бүрэлдэхүүнтэй баг, АНУ-ын АСIP төслийн 3 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажлын групп ирж тус номын санд ажиллалаа.

БНХАУ-ын Үндэсний номын сан болон ӨМӨЗО-ны номын сантай харилцаагаа өргөжүүлж, 10 номын санч ажлын айлчлал хийж, тус номын санд хадгалагдаж буй хятад ном хэвлэлийн каталогийг хамтран хийх гэрээнд гарын үсэг зурлаа.

ЮНЕСКО-гийн Бээжин дэх Мэдээлэл харилцааны салбар байгууллагатай харилцаа тогтоож, монголын үндэсний цөөнх казак, цаатан, буриад үндэстнүүдэд ном хэвлэл бүрдүүлж түгээх, буриад хэл рүү С.Эрдэнийн түүвэр зохиолыг орчуулах ажлыг хийж, Хэнтий, Дорнод, Булган, Сэлэнгэ аймгуудад түгээлээ.

Тайванийн Үндэсний номын сантай харилцаа тогтоож, тус улсын Үндэсний номын сангийн захирал тэргүүтэй 3 номын сангийн ажилтан манай номын санд ажлын айлчлал хийж, хамтран ажиллах гэрээнд гарын үсэг зурлаа. Мөн манай номын санд хятад хэл дээр хэвлэгдсэн шинжлэх ухааны төрөл бүрийн салбарын 400 гаруй шинэ номыг бэлэглэлээ.

Тайлангийн хугацаанд харилцаат номын сан, байгууллага, хувь хүмүүсээс 84 албан захидал, гадаад харилцааны е-мэйл хаягаар 84 захиа, захирлын е-мэйл хаягаар 52 захиаг тус тус хүлээн авч, нийт 27 хариу захиа, албан бичиг, 60 мэндчилгээг илгээсэн байна.

БНТУ-ын “ТИКА” олон улсын байгууллагатай хамтран ажиллаж, тогтмол хэвлэлийн уншлагын танхимыг ажиллуулж байна. ТИКА нь тус уншлагын танхимын номын санчийн цалинг олгон санхүүжүүлж байна.

Монгол Улсад суугаа Элчин Сайдын Яамдуудтай харилцаагаа өргөжүүлэн ажиллаж байна.

АНУ, Энэтхэгийн ЭСЯ-тай хамтран ажиллаж, төсөл хэрэгжүүлж байна. Эдгээр төслийн үр дүнд тус номын санд өндөр хүчин чадлын 150 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж орж ирлээ.

Японы Элчин сайдын Яаманд Үндэсний номын сангийн өргөтгөлийн нэг хэсгийг барих чиглэлээр төсөл хэрэгжүүлэх саналыг оруулаад байна.

БНХАУ-ын ЭСЯ-тай хамтран ажиллаж, мэргэжилтэн болон ном хэвлэл солилцох чиглэлээр харилцаагаа өргөжүүлж байна.

ОХУ-ын ЭСЯ-тай хамтран ажиллаж, Улаан-Үдийн номын сангуудтай харилцаа тогтоож, номын санчдын мэргэжлийг дээшлүүлэх, давтан сургах, эрдэм шинжилгээний хуралд оролцох зэргээр хамтран ажиллаж байна.

1.3 Санхүүгийн үйлчилгээ

- * Тайлангийн хугацаанд төсвийг батлагдсан төсвийн дагуу зарцуулж, өр авлагагүй гарлаа. Тайлангийн хугацаанд төсвийн дагуу 294.337.667 төгрөгний санхүүжилт авч үйл ажиллагаагаа явууллаа.
- * “Төсвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтийн хууль”-ийг хэрэгжүүлж эхэлсэнтэй холбогдуулан Санхүү, эдийн засгийн сайдын 2003 оны 2-р сарын 24-ны өдрийн 49 тоот тушаалаар батлагдсан ТГ-1, ТГ-8, ТГ-11 маягтаар мэдээ тус бүрийг сар бүрийн 2-ны дотор төсвийн гүйцэтгэлийг үнэн зөв гаргаж, санхүүжилтийн эрхээ авч ажиллаж ирлээ.
- * Нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам зааврыг мөрдлөг болгож, санхүүгийн тайлан холбогдох мэдээг хугацаанд нь НД хэлтэс, Татварын хэлтэс, Төрийн сан, БСШУЯ-д тус тус гаргаж өглөө.
- * Үндсэн хөрөнгийн ашиглалтыг сайжруулж, 2006 оны эд хөрөнгийн тооллого, тооцоо бүртгэлийг хийлээ.
- * Нягтлан бодох бүртгэлийн шаардлагатай программуудыг бүрэн суулгасан.

2. НОМЫН САНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

2.1 Номын сангийн фондыг ном хэвлэлээр баяжуулах, техник ажиллагаанд оруулах талаар:

Тайлангийн хугацаанд тус номын сан нь уншигч, хэрэглэгчдийн оюуны хэрэгцээг хангах номын сангийн үйлчилгээний гол хадгаламж болох номын фондыг шинэ ном хэвлэлээр баяжуулах, фондын бүтэц бүрэлдэхүүн, эмх цэгц, зохион байгуулалтыг сайжруулах, ялангуяа монгол судлалын чиглэлийн ном хэвлэлийг бүрдүүлэх, тэдгээрийн хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулахад онцгой анхааран ажиллалаа. Үүний зэрэгцээ Үндэсний номын сангийн хувьд аймаг, орон нутгийн номын сангийн фондыг шинэ ном хэвлэлээр баяжуулах, шаардлагатай мэдээллээр хангах зорилгоор Юнескогийн Бээжин дэх салбар, Нээлттэй Нийгэм Форум, Соёлын сан зэрэг байгууллагуудтай хамтран ажиллаж, 21 аймаг, хотын нийтийн номын сангуудад нийт 12000 гаруй ном хэвлэлийг үнэгүй тарааснаас гадна “Номын хандив” төслийн хүрээнд 50%-ийн хямдралтай ном хэвлэлийг түгээх ажлыг гүйцэтгэж ирлээ.

БСШУ-ны сайдын тушаалын дагуу “Ном хэвлэлийн шилдэг бүтээл-2005” шалгаруулалтыг зохион байгуулж, нийт 200 бүтээлээс 43 нэрийн 3460 ширхэг номыг шалгаруулан холбогдох байгууллага, зохиогч нараас хүлээн авч, аймаг, хотын нийтийн номын сангуудад хуваарилан хүргэх ажлыг хийлээ.

Тайлангийн хугацаанд Үндэсний номын сан нь:

- * Номын худалдаагаар болон нөхөн бүрдүүлэлт, бэлэг журмаар 6329 ном авч, нийт 41.018.785 төгрөгний шинэ номоор фондоо баяжууллаа. Үүнээс 29.666.730 төгрөгийн 4094 ш номыг шинээр худалдан авсан байна.
- * 163 ш диссертаци, 277 хураангуйг хүлээн авч фондонд шилжүүлэв.
- * “Чөлөөт хэвлэл” сонины үйлдвэрээс 7 хоног тутам хэвлэгдэн гардаг 123 нэрийн хэвлэлийг захиалгаас гадуур авч бүртгэн, “Архивийн фонд”-д шилжүүлээд байна.
- * Фондуудаас тооллогоор дутагдсан номын төлбөр барагдуулах ажлын комисс нь 183 ш 612.400 төгрөгийн номыг хүлээн авч өр барагдууллаа.
- * 2006 оны 2-4-р улирал, мөн 2007 оны 1-р улирлын монгол хэвлэлийн захиалгыг нийт 120 нэрийн 2.911.500 төгрөгийн тогтмол хэвлэлээр, 2006 оны сүүлийн хагас жил, 2007 оны сүүлийн хагас жилийн гадаад хэвлэлийн 2.340.100 төгрөгийн захиалгыг хийж, нийт 2006 онд 120 нэрийн тогтмол хэвлэлээр фондоо баяжууллаа.

Ном ангилах, ажиллах, данслах ажлаар:

- * 6780 ш ном дансалж, нэгдсэн бүртгэлийн 11 дэвтрийг номын сангийн дүрэм, журмын дагуу хөтөллөө.
Захирлын 2003 оны 67 тоот тушаалаар монгол судлалын фондоос хасагдсан 7216 ширхэг номын хасалтыг нэгдсэн бүртгэлд бүртгэв. Өрнө дахины фондоос захирлын 2003 оны 67 тоот тушаалаар хасагдаж байгаа 7595 номын хасалтыг нэгдсэн бүртгэлд бүртгэлээ.
- * 4860 ном ангилахаас 6532 ш ном ангилав.
Монгол номын фондын тооллогоор бар код нь зөрсөн 10-тын ангилалын 343, форматын 134, нийт 477 номын бар кодыг засч фондонд шилжүүлэв. Дорно дахины фондын УДК ангилалтай байсан 1460 хятад номыг ННА-

аар ангилан тус фондонд хүлээлгэн өглөө.

- * 4860 ном ажиллахаас 6454ш ном ажиллаж, 8809 ш карт бичив. Шинээр ирсэн 1309 нэрийн 4128 ш монгол номын мэдээллийг компьютерт шивж, тооллогоор илэрсэн сүлжээний баазад шивэгдээгүй байсан 102 номыг нэмж орууллаа.

Ном хэвлэл солилцооны ажлаар:

Гадаадын номын сан, эрдэм шинжилгээний байгууллагуудад илгээх:

1. Ном – 353 /1.589.850/
2. Сонин – 2960ш /564.000/
3. Сэтгүүл – 176 ш /79.000/ тус тус илгээлээ.

Гадаадын номын сан, эрдэм шинжилгээний байгууллагуудаас хүлээн авах:

1. Ном – 358 ш /3.099.400/
2. Сонин – 2090ш / 930.780/
3. Сэтгүүл – 773 ш /2.382.935/ тус тус хүлээн авсан байна.

Гадаадын номын сан, эрдэм шинжилгээний байгууллагуудад нийт 2.232.850 -ийн ном хэвлэл илгээж, нийт 6.412.315-ийн ном хэвлэл хүлээн авсан байна.

Каталогийн ажлаар:

- * 8537 картыг шинээр байрлуулж, 64013 картанд редакц хийж, буруу байрлагдсан картуудыг залрууллаа.
- * Шинэчлэх шаардлагатай 20555 картыг хуулж, 1724 ш ялгагчийг шинээр хийлээ.
- * Монгол номын тооллого хийсэнтэй уялдуулан 1544 номын албаны каталогт шалгаж, 318 алдаатай картыг компьютерт шивлээ.
- * Архив ба бэлтгэл фондын ажлаар:
- * Архив фондонд 1092 ном, 120 нэрийн тогтмол хэвлэлийг хүлээн авч байрлууллаа.
- * Бэлтгэл фондонд 294 ном шинээр авч байрлуулж, архив ба бэлтгэл фондын каталогт нийт 120 ялгагч шинээр хийлээ.

Фондын тооллого, тооцоо, хяналтын ажлын талаар:

- * Номын санч нь ажлаас гарах болсонтой холбогдон монгол номын фондын тооллогыг явуулж, код, шифр нь буруу номыг ялган цэгцэлж, уншлагын шаардлага хангахаа больсон ном хэвлэлийг актлуулахаар шивж бэлтгэлээ. Тооллогын хугацаанд нь тус фонд нь нэг ээлжээр ажилласан болно.
- * Захирлын 2003 оны 67 тоот тушаалаар хасагдсан монгол судлалын 7216 ширхэг номын үнийн дүнг гаргаж, нэгбүрчилсэн бүртгэлд хасалт хийлээ.
- * Захирлын 2003 оны 67 тоот тушаалын дагуу өрнө дахины фондоос хасагдсан 7881ш номын талоньг шалгаж, монгол номын фондоос актлахаар татсан 14000 ш номын үнийн дүнг гарган нэгбүрчилсэн бүртгэлээс хасалт хийлээ. Мөн монгол болон өрнө дахины фондуудаас актлахаар бэлдсэн 762 номын жагсаалтыг данстай тулган шүүлээ.
- * Захирлын 206 оны 5-р сарын 16-ны 18 тоот тушаалаар монгол фондын номыг тоолж дуусган, дүнг гаргалаа.
- * Монгол номын фондоос актлахаар бэлдсэн байсан номуудаас 729 ш номыг буцааж авч, дансанд “тоолов” тэмдэглэгээг хийж, бүртгэлийн номын санчид хүлээлгэн өглөө.

2.2 Уншигчдад ном хэвлэлээр үйлчлэх:**Уншлага үйлчилгээний ажлын талаар:****Их уншлагын танхим:**

а. Ирц

1. Төлөвлөгөө	40000
2. Гүйцэтгэл	40927
3. Хувь	102%

б. Ном олголт

1. Төлөвлөгөө	102000
2. Гүйцэтгэл	110338
3. Хувь	108%

Эрдэм шинжилгээний танхим:

а. Ирц

1. Төлөвлөгөө	4950
2. Гүйцэтгэл	7199
3. Хувь	145%

б. Ном олголт

1. Төлөвлөгөө	19800
2. Гүйцэтгэл	30939
3. Хувь	156%

“МУҮНС-ийн гар бичмэл, барламал ном, диссертацийг уншуулах журам”-ын дагуу тус танхимаар 118 хүнд 964 ш гар бичмэл номоор үйлчиллээ.

Үнэмлэх нээлт

а. Их уншлагын танхим:

1. Төлөвлөгөө	1800
2. Гүйцэтгэл	1843
3. Хувь	102%

б. Эрдэм шинжилгээний уншлагын танхим:

1. Төлөвлөгөө	500
2. Гүйцэтгэл	584
3. Хувь	116%

Номын сан хоорондын солилцооны ажлын талаар:

ХХА-н корпораци, Дарханы Төмөрлөгийн үйлдвэр, Ультра Медиа ХХК, Зохиомж ДС, Одон орон геофизикийн судалгааны төв, ШУА-ийн Түүхийн хүрээлэн, Хүнсний технологийн коллеж, ХААИС, ХХЕ газар зэрэг газруудтай солилцооны гэрээ хийж, албан байгууллага болон ажилчдад солилцоогоор 3797ш номоор үйлчилж, өөрийн ажилтнуудад ном олгодог цагтай болгон, хуваарьт цагийн дагуу үйлчилж ирлээ. Оросын Улсын номын санд гадаад солилцоогоор 12 захиалга явуулж, 10 ном 2 микрофиш ирснийг захиалагчид уншуулж буцаалаа.

2427 ш бүртгэлийн хуудасны зураг нааж, баазад шивэх сүлжээнд холбож, тодруулах 15ш, кодлох 102ш үнэмлэхэнд хайлт хийж, 3000-3500 хүртэлх бүртгэлийн хуудсыг баазад шивлээ.

Ойрын фонд

а. Уншлаганд гаргасан ном

1. Төлөвлөгөө	30000
2. Гүйцэтгэл	46675
3. Хувь	115%

б. Буцааж байрлуулах

1. Төлөвлөгөө	30000
2. Гүйцэтгэл	47163
3. Хувь	157%

Тогтмол хэвлэлийн уншлагын танхим: 1108 ирцэд 2927 сонин, 3198 сэтгүүлээр үйлчиллээ.

Интернэт болон ЮНЕСКО-ийн уншлагын танхим: 525 уншигчдад интернетээр үйлчилж, 155150 төгрөг, 135 хүнд хувийн номоор үйлчилж 134400 төгрөгийн орлогыг тус тус орууллаа.

ЮНЕСКО олон улсын байгууллагаас ирсэн 3000 номыг ангилж, данслан 6000 карт бичлээ.

Номын сангаас зохиох соёл олон түмний ажлын талаар:

Монгол хүн сансарт ниссэний 25 жилийн ойд зориулан ОХУ-ын сансрын нисгэгч, ЗХУ-ын баатар В.В.Ляхов, ОХУ, Монгол Улсын баатар В.В.Горбатко, В.А.Джанибеков, Ж.Гүррагчаа, сансрын нисгэгч ШУ-ны гавьяат ажилтан Г.Ганзориг, Гавьяат нисгэгч Д.Сүрэнхорлоо, Үйлчилгээний гавьяат Ж.Сайнцог нартай уулзалт зохион байгууллаа. Уг үйл ажиллагааны хүрээнд сансрын холбогдолтой номын үзэсгэлэн гаргаж, 70 гаруй уншигчид оролцлоо.

Их Монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойд зориулсан “Үндэсний бичиг үсгийн баяр”-ыг урьд жилүүдээс өргөн дэлгэр тэмдэглэж, монгол үндэстний бичиг үсэг, ном хэвлэлийг сурталчлах олон арга хэмжээг зохион байгууллаа. “Үндэсний бичиг үсгийн баяр”-ын нээлтийн ажиллагаанд БСШУ-ны сайд Ө.Энхтүвшин, Улсын Их хурлын гишүүн А.Цанжид, Ерөнхийлөгчийн зөвлөх Лхагваа, ШУА-ийн ерөнхийлөгч Б.Чадраа, БСШУЯ-ны Соёл Урлагийн газрын дарга Н.Батмөнх, МУЗА-ийн ерөнхийлөгч Д.Пүрэвдорж, МЗЭХ-ны дарга Х.Чилаажав, МНСХ-ны тэргүүн Н.Цагаач зэрэг албаны болон эрдэмтэн мэргэд, монгол үндэснийхээ бичиг соёлыг хүндлэн дээдэлдэг хүмүүс оролцлоо. Мөн 21 аймгийн номын сангийн захирлууд болон номын санчид оролцсон бөгөөд нээлтийн арга хэмжээний үеэр 2005 оны “Шилдэг ном хэвлэл”-д шалгарсан 42 нэрийн номыг орон нутгийн номын сангуудад гардуулах ёслол боллоо.

Их Монгол улс байгуулагдсаны ойд зориулан “Монгол бичиг” сэдэвт эрдэмтэн судлаач, оюутан уншигчид оролцсон уулзалт ярилцлагыг зохион байгууллаа. Уулзалт ярилцлагад монгол бичгээ эрхэмлэн дээдэлж, судалдаг эрдэмтэд Гавьяат багш Дашцэдэн, Чоймаа, Өнөрбаян, “Монгол бичиг” нийгэмлэгийн тэргүүн Галдан, мөн залуу эрдэмтэн судлаачид хүрэлцэн ирж, монгол бичгийг цаашид дэлгэрүүлэн судлах, залуу хойч үедээ зааж сургах, сурталчлах талаар уншигч оюутнуудтай санал бодлоо солилцлоо. Мөн “Билгийн зул” сэдэвт монгол бичгийн номын үзэсгэлэнг гаргаж сурталчиллаа.

Жавзандамбатөвийн нивээнтэтгэлгээр Гандантэгчинлин хийдийн Гунгаачойлин дацан, Дэчингалба дацан, Дашчоймбол дацантай хамтран үнэт ховор номын сан хөмрөгт хадгалагдаж буй “Алтан Ганжуур” судрын 101 ботийг 5 өдрийн турш бүрэн эхээр нь үсэгчлэн хурлаа. Уг номын ажиллагаанд тус хийдийн 40-өөд лам ном уншиж, сүсэгтэн олонд буян үйлдсэнээс гадна тус судрын боть бүрийн бүрэн бүтэн байдлыг шалгаж нягтлан хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулахад үр дүнгээ өгсөн ажил болсон юм. Сүсэгтэн олны хандиваар “Үнэт ховор номын музей”-г тохижуулж, дэлхийд цорын ганц хувь “Есөн эрдэнийн Ганжуур” судрыг зориулалтын дагуу тусгай тавиурт байрлууллаа.

Яруу найрагч Ц.Хулангийн “Зүгээр л амьдрахсан” номын баярыг хамтран зохион байгуулсан бөгөөд 80 гаруй зохиолч, яруу найрагч, уншигчид оролцлоо. Номын баярт Ардын уран зохиолч Д.Пүрэвдорж, Т.Галсан, П.Бадарч, яруу найрагч Цоодол, Төрбат, Ичинхорлоо, Мөнхцэцэг, Бавуудорж болон олон нэртэй зохиолч, яруу найрагчид оролцож, шүлэг зохиолоосоо уншлаа.

Жил бүрийн номын баяр уламжлалт “Номын яармаг”-ийг Их Монгол Улс байгуулагдсаны 800 жил, монголын орчин үеийн утга зохиолч Д.Нацагдоржийн 100 насны ойг тохиолдуулан БСШУЯ, ХНО-той хамтран өргөн тэмдэглэлээ. “Номын яармаг”-ийн үйл ажиллагааны хүрээнд Үндэсний номын сангийн 85 жилийн ойн үйл ажиллагаа, хэвлэлийн газруудын нээлттэй өдөрлөг, “Сонгодог урлаг – яруу найраг”, “Read.mn” цахим номын сангийн нээлт, “Даавуугаар ном бүтээх арга” сэдэвт сургалт зэрэг олон шинэлэг ажлуудыг зохион байгууллаа.

Ардын уран зохиолч Т.Галсан болон “Мөнхийн үсэг” компанитай хамтран “Монгол Жангар”-ын номын баярыг зохион байгуулж, Жангарын холбогдолтой ном хэвлэл, уран зураг, эх бичгүүдээр үзэсгэлэн зохион байгууллаа. Уг номын баярт Монгол Улсын Ерөнхийлөгч Н.Энхбаяр, Ерөнхийлөгчийн Тамгын газрын дарга Билэгт, зөвлөх Лхагваа, УИХ-ыг гишүүн А.Цанжид, БСШУ-ны сайд Ө.Энхтүвшин нар оролцлоо. Ардын уран зохиолч Т.Галсан “Монгол Жангар”-ын тухай танилцуулж, ирсэн хүндэт зочдод номоо бэлэглэлээ.

МУИС-ийн Түрэг судлалын танхимтай хамтран тус номын сангийн Ататуркийн нэрэмжит уншлагын танхимаас “Туркийн Руни бичгийг уншиж тайлсаны 100 жил”-ийн ойд зориулсан ажиллагааны хүрээнд оюутан уншигчдын дунд АХА тэмцээн, мөн дуу, шүлгийн тэмцээн зохион байгуулж, Түрэг судлалын тэнхимийн эрхлэгч Б.Баттулга, Муртаза Догу нар илтгэл тавьж, Турк Улсын тухай баримтат киног оролцогчдод үзүүллээ.

Номын үзэсгэлэн:

1. Сар шинийн баяр- 44 ном
2. “Билгийн зул” /Монгол бичгийн үзэсгэлэн / - 47 ном
3. Сүхбаатарын мэндэлсний 113 жилийн ойд - 39 ном
4. Олон улсын эмэгтэйчүүдийн баяр- 45 ном
5. Монгол хүн сансарт ниссэний 25 жилийн ойд - 73 ном
6. Хүүхдийн баяр- 64 ном
7. Дэлхийн яруу найргийн өдөрт- 232 ном
8. “Их Монгол — 800” номын үзэсгэлэн - 70 ном
9. Ардын хувьсгалын 85 жилийн ойд - 79 ном
10. Үндэсний номын сангийн 85 жилийн ой - 89 ном
11. Их зохиолч Д.Нацагдоржийн 100 жилийн ойд - 54 ном
12. Монгол Жангар - 45 ном
13. “Монголын нууц товчоо” дэлхий дахины хэлнээ” үзэсгэлэн - 8 удаа
14. Шинэ номын үзэсгэлэн - 28 удаа нийт 2224 номоор

Тайлангийн хугацаанд нийт 48 удаа 3389 номоор шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнг гаргаж сурталчиллаа.

Мэдээлэл сурталчилгааны ажлын талаар:

1. Үндэсний номын сангийн үйл ажиллагааг сурталчлах зорилгоор:

Үнэт ховор номын үзэсгэлэнг нийт 547 хүнд тайлбарлан сурталчилж, 90900 төгрөгний орлого орууллаа.

Монгол үндэстнийхээ түүх шашдирыг бүтээн туурвиж ирсэн Монгол бичгийг дэлгэрүүлэх, судалж сурталчлах зорилготой уг арга хэмжээг хэвлэл мэдээллийн байгууллагаар өргөн сурталчиллаа. Үүнд:

- “Үндэсний бичиг үсгийн баяр”-ын урилга хөтөлбөр 250 хувийг 100-аад гадаад дотоодын албан байгууллага болон хүмүүст хүргэж, сурталчилгааны плакат 80-ыг холбогдох байгууллагууд, их дээд сургуулиудад тараалаа.

- UBS телевизийн реклам сурталчилгааны студид 30 секундын реклам хийлгэж, CITY NEWS мэдээллийн сувгаар 5-р сарын 1-4 -ны өдрүүдэд нийт 12 удаа

- ТВ-9 телевизээр 5-р сарын -1-3-ний өдрүүдэд 6 удаа

- Монгол телевизийн MN мэдээллийн сувгаар 5-р сарын 2-4-нд 2 удаа, реклам, мөн уг арга хэмжээний тухай ярилцлага
- ТВ-5 сувгаар “Цаг” хөтөлбөрөөр 5-р сарын 1-4нд будаа
- STV телевизээр шинэ номын тойм яриа 2 удаа
- Монгол телевизийн 2006 оны 3-р сарын 9-ны өдрийн “Соёл-Эрдэнэ” нэвтрүүлгээр Турк номын уншлагын танхимыг
- Монголын радиогийн “Хурд” агентлагийн нэвтрүүлгээр 2,9,11-р саруудад Үндэсний номын сангаас зохиож буй шинэлэг ажил болон түүхэн хөгжлийн талаар ярилцлага
- “Есөн эрдэнийн Ганжуур”, “Алтан Ганжуур” судрын хурлын үйл ажиллагааг Монголын үндэсний телевиз болон UBS телевизээр 8 удаа, ТВ-9 телевизээр 2 удаа, ТВ-5-ээр 3 удаа тус тус сурталчиллаа.
- Герман улсад зохион байгуулсан “Чингисийн өв залгамжлагчид” сэдэвт үзэсгэлэнд тус номын сангийн үнэт фондоос 4 хэлний Жамбалцанжид, “Алтан Жадамба”, “Алтан товч”, “Юань Улсын судар” зэрэг нийт бүтээлүүд тавигдлаа.
- “Өдрийн сонин” сонины 5-р сарын 3-ны №110 дугаарт “Үндэсний бичиг үсгийн баяр”
- “Үнэн” сонины 5-р сарын 4-ны өдрийн №088 дугаарт “Үндэсний бичгээрээ хамгийн хурдан уншигчийг тодруулна”, “Монголын нууц товчоо”-ны анхны эхээс Чингис судлал хүртэл”
- “Зууны мэдээ” сонины 5-р сарын 3-ны №106 дугаарт “Монголын нууц товчоо”-нууд цуглав”
- Үнэн сонины 5-р сарын 20-ны №100 дугаарт “Алтан Ганжуур 108 ботийг хурж эхэллээ”
- “Өнөөдөр” сонины 2006 оны 6-р сарын 10-ны № 134 дугаарт “Ганжуур, Данжуурыг компьютерээс унших болно”
- “Зууны мэдээ”-ны 11-р сарын 15-ны №272 дугаарт “Хамгийн жижгээс хамгийн урт ном энд бий”
- Өнөөдөр сонины 2006 оны 11-р сарын 15-ны № 267 дугаарт “Оюуны эрдэнэсийн сан 85 нас хүрлээ.”
- Улаанбаатар сонины 2006 оны 11-р сарын 17-ны № 234 дугаарт “Ховор номын үзэсгэлэнд 52 кг алт орсон” зэрэг мэдээллүүд тус тус нийтлэгдлээ.
- “Номын яармаг-2005” арга хэмжээг Монголын үндэсний телевиз болон UBS телевизээр 15 удаа, ТВ-9 телевизээр 4 удаа, ТВ-5-ээр 6 удаа тус тус сурталчиллаа.

Тайлангийн хугацаанд номын сангаас зохион байгуулж буй үйл ажиллагааг Телевизийн сувгуудаар 64 удаа, Монголын радиогийн нэвтрүүлгээр 4 удаа, Төрийн тогтмол хэвлэлүүдээр 10 удаа тус тус сурталчилсан байна.

3. Эрдэм шинжилгээ, арга зүйн удирдлага

3.1. Эрдэм шинжилгээний ажил:

Гар бичмэл олон ботит монгол лам нарын зохиолуудаас Агваанхайдав, Лувсанчүлтэм нарын бүтээлүүдийг бүртгэн 2300 гаруй номыг дансалж, 2200 номонд карт бичин компьютерт орууллаа.

Судалгааны ажлын хүрээнд Монгол бичмэл Ганжуурын гарчгийг гаргах ажлыг хийж байна. /Юм-ын га ботийг судалж байна/

Жил бүр зохион байгуулдаг уламжлалт ажлын хүрээнд “То ван судлал” нийгэмлэгтэй хамтран “То вангийн сургаал, судлал” сэдэвт эрдэм шинжилгээний бага хурлыг зохион байгуулж, 10 илтгэл тавигдлаа.

Тоо нь тодорхойгүй, данс бүртгэлгүй төвд ном судрыг компьютерт оруулах ажлыг хийж, төвд лам нарын сүмбүм 16137 ш номыг судалж, электрон каталогт оруулаад байна.

Үндэсний номын сангийн 85 жилийн ойд зориулан “Монголын номын сан өнөөдөр- маргааш” сэдэвт онол практикийн бага хурыг зохион байгуулж, монголын номын сангийн өнөөгийн байдал, цаашдын зорилтын талаар нийт 10 илтгэл тавигдлаа.

3.2. Сургалт –арга зүйн ажил:

- Улсын хэмжээний номын санчдын мэдлэг мэргэжилийг дээшлүүлэх онол-арга зүйн гарын авлага болох “Номын санч” сэтгүүлийн 2006 оны №1, 2 дугаарыг 300% бэлтгэн гаргаж, аймаг, хотын номын сангуудад Монгол шуудангийн нэгдсэн захиалгын дагуу хүргүүлээ.

- Номын сангийн Зөвлөлийн хурлыг тайлангийн хугацаанд нийт 3 удаа хийж, “Номын санд хөтлөгддөг бүртгэлүүдийг шинэчлэн боловсруулж батлуулах тухай”, “Номын санд хөтлөгддөг бүртгэлүүдийг хөтлөх аргачлал”, “Нотны хэвлэлийн ном зүйн бичилт” стандартын асуудлуудыг хэлэлцэж БСШУЯ-нд илгээсэн болно.

- 1986 оны Соёлын сайдын тушаалаар номын сангуудад мөрдөгдөж байсан 48 хавсралт бүртгэлүүдийг номын сангийн мэгэжилтнүүд нягтлан боловсруулж, нийтийн, их дээд сургуулийн, ЕБС-ийн номын санчдаас санал авч, нэгтгэн шаардлагатай маягт бүртгэлүүдийг шинэчлэн болосруулснаар БСШУ-ны Сайдын 441-р тушаалаар 17 хавсралт болон батлагдаж, улсын хэмжээний бүх номын сангуудын өдөр дутмын үйл ажиллагаанд 2006 оноос эхлэн мөрдөгдөж эхэллээ. Батлагдсан тушаалыг номын сангуудад хэрэгжүүлэхтэй холбогдон БСШУЯ-тай хамтран 4 удаагийн сургалтыг зохион байгууллаа. Сургалтанд 21 аймгийн 27 номын санч, 50 гаруй их дээд сургуулийн 90-ээд номын санчид хамрагдлаа.

- Аймаг, хот, их дээд сургуулийн номын сангуудаас санал, судалгаа авсны үндсэн дээр дахин боловсруулсан “Ном хэвлэл дахин үнэлэх журам” батлагдаж, улсын хэмжээний номын сангуудад мөрдөгдөж байна.

- БСШУ-ны Сайдын 441 тоот тушаалаар батлагдсан номын сангийн анхан шатны бүртгэл маягтуудыг хөтлөх аргачлалыг бичиж, “Номын санд хөтлөгдөх бүртгэлүүд, тэдгээрийг хөтлөх аргачлал” гарын авлагыг хэвлүүлээ.

- Улсын хэмжээний номын сангуудад мөрдөгдөх “Аудио видео материалын ном зүйн бичилт”, “Нотны хэвлэлийн ном зүйн бичилт” стандартуудыг боловсруулж, СХҮТөвийн хурлаар MNS 5633: 2006 “Аудио видео материалын ном зүйн бичилт”, MNS 5634: 2006 “Нотны хэвлэлийн ном зүйн бичилт” болон батлагдлаа.

- Төлөвлөгөөний дагуу хөдөө орон нутгийн номын сангуудад арга зүйн ажлаар Өвөрхангайд 2 удаа, Дорнод, Ховд, Дундговь, Өмнөговь аймгуудын номын санд томилолтоор ажиллаж, аймаг, сумдын номын санчдад “Шинэчлэгдсэн данс

бүртгэл”, Ном тодорхойлох стандарт”, “Цахим номын сан”, “Лавлагаа ном зүй” зэрэг сэдвүүдээр хичээл зааж, арга зүйн зөвлөлгөө өгч, ажиллалаа.

- Бүх аймгийн жилийн тайлан, статистик үзүүлэлтүүдийг нэгтгэн эмхтгэж “Нийтийн номын сангуудын тайлан-2005” товхимолыг хэвлүүлэн гаргалаа. Энэхүү тайлангаас аймаг, хотын нийтийн номын сангуудын үйл ажиллагааг үзэж болох бөгөөд шаардлагатай бүх тоон үзүүлэлтүүд орсон болно.

- “Үндэсний номын сангийн танилцуулга”, мөн “Монголын Үндэсний номын сангийн Үнэт ховор ном” танилцуулгыг тус тус англи, монгол хэл дээр, мөн Ататуркийн уншлагын танхимын танилцуулгыг бэлтгэн боловсруулж, хэвлэн гаргалаа.

- БСШУЯ-ны Шинжлэх ухаан технологийн сан, Хүүхдийн номын ордонтой хамтран “Эрдэм шинжилгээний байгууллагуудын номын сангийн үйл ажиллагааг автоматжуулах нь” сургалтын хүрээнд “Номын сангийн үндсэн ажил” сэдвээр 74 цагийн, “Номын сангийн электрон каталог” сэдвээр 24 цагийн, “Номын сангийн автоматжуулалт” сэдвээр 70 цагийн төрөлжсөн сургалтыг тус тус зохион байгуулж, нийт 20 номын сангийн давхардсан тоогоор 60 номын сангийн мэргэжилийг дээшлүүллээ.

- Хангай ДС-ийн номын сан, Төмөр замын ДС зэрэг нийт 4 дээд сургуулиудын номын санд очиж номын сангийн арга ажиллагааны талаар биечлэн зөвлөмж өгч ажиллалаа.

- Тайлангийн хугацаанд хот хөдөө, их дээд сургууль, албан байгууллагын нийт 39 номын санчдад мэргэжилийн зөвлөлгөө өгснөөс гадна 194 мэргэжилийн ном сэтгүүлээр номын санчид болон Соёлын дээд сургуулийн оюутнуудад үйлчиллээ.

- Соёлын дээд сургуулийн эчнээ болон бакалаврын ангид номын санч хэлтсийн дарга Б.Амарсайхан “Номын фонд” сэдвээр 28 цагийн хичээл, Т.Баярлах төвд хэлний 64 цагийн хичээлийг, мэргэжил дээшлүүлэх сургалтанд дэд захирал Д.Бямбасүрэн 12 цагийн, хэлтсийн дарга Д.Саранчимэг 8 цагийн, зүйч Б.Цогжаргал 20 цагийн хичээлүүдийг тус тус заасан байна.

4. Лавлагаа ном зүйн үйлчилгээ:

Номын сангийн фондын шинэ ном хэвлэлийг уншигч хэрэглэгчдэд шуурхай хүргэх зорилгоор өрнө дахины болон монгол номын фондонд шинээр ирсэн 1200 номонд тодорхойлолт бичиж, “Шинэ номын мэдээ” сэтгүүлийн № 1-12 дугаарыг бэлтгэн, холбогдох номын сан, эрдэм шинжилгээний байгууллагуудад хүргэлээ.

“Эрдмийн зэрэг хамгаалсан бүтээлийн ном зүй” бүртгэлийн бэлтгэл ажлын хүрээнд картын сан хөтөлж, зохиолчдын зохиол бүтээлийг төрөл жанраар нь номзүйчлэх, үсгийн дарааллаар байрлуулах, зохиолчдын намтар, бүтээл, гарчиг болон зохиолчдын нэрийн хэлхээсийг шивж, НББСХ-ийн ахлах номын санч Ц.Дуламсүрэн “Шинжлэх ухааны /Sh.D/ докторын номзүй”, “Монгол хэл дээр докторын /Ph.D/ зэрэг хамгаалсан эрдэмтдийн бүтээлийн номзүй”, “Гадаад хэл дээр докторын /Ph.D/ зэрэг хамгаалсан эрдэмтдийн бүтээлийн номзүй” 3 боть ном зүйн бүртгэлийг бэлтгэн хэвлүүллээ.

“Монгол Улсад хэвлэгдсэн гадаадын уран зохиолын ном зүйн бүртгэл”-ийг хийх бэлтгэл ажлын хүрээнд тус номын санд хадгалагдаж буй ном хэвлэлээс задлаг тодорхойлолт, карт бичиж ном зүйчлэх ажлыг хийж дууслаа.

Уншигчдын лавлагаанд зориулан тогтмол хэвлэлийн өгүүллийн төрөлжсөн картын санд 650 карт, “Монгол Улсын хуулиуд” картын санд 170 карт, “Номын санч” сэтгүүлд 57 карт бичиж компанийн байрлуулсан ба ном зүйн бичгийн лавлагааг “ХIII зууны Монголын түүхтэй холбогдолтой ном зохиолууд”, “Украины зохиолчдын зохиол бүтээлүүд”, “Д.Равжаатай холбоотой зохиолууд” зэрэг 7 сэдвээр, аман лавлагааг 358 уншигчдад өгч үйлчиллээ.

Монгол Улсын хэмжээнд хэвлэгдэн гарсан ном зүйн бүртгэлүүдийн нарийвчилсан судалгааг гаргаж, үндэсний ном зүйг хөгжүүлэх төлөвлөгөө боловсруулан ажиллаж байна.

5. Мэдээлэл технологийн үйлчилгээ

Номын сангийн үйл ажиллагааг гадаад, дотоодын нийт хэрэглэгчдэд мэдээлж сурталчлах, интернетийн үйлчилгээг сайжруулах зорилгоор интернетээр хангагч байгууллагыг судлан “Сансар Интернет”-тэй гэрээ хийж, тус байгууллагаас интернетийн сүлжээг оптик кабелиар авдаг болсноор интернетийн үйлчилгээ сайжирч, тогтвортой ажиллаж байна.

Гар бичмэл, монгол судлалын фондын “Эрдмийн зэрэг хамгаалсан бүтээл”-ийг электрон каталогт оруулах ажлыг хийж, шинээр программ боловсруулан эрдэм шинжилгээний уншлагын танхим болон ном ажиллагчийн компьютерт шилжүүлэн суулгаад байна.

Номын сангийн фондын ном хэвлэлийг компьютерт оруулах ажлыг төлөвлөгөөний дагуу хийж, тайлангийн хугацаанд архивийн фондын ном хэвлэлийг компьютерт оруулах “Arhib fond” программыг боловсруулсан бөгөөд мэдээллийн өгөгдлүүдийг оруулах ажлыг 4-р улирлаас эхлээд байна.

Каталогийн программд хайлт хийх үйлдлүүдийг шинэчилж, үйл ажиллагааг нь хөнгөвчиллөө.

Номын сангийн Вэб хуудсыг шинэчлэн, шинэ мэдээллээр баяжуулах, мөн ын системийг өргөжүүлж, диссертаци хайх боломжийг бүрдүүллээ.

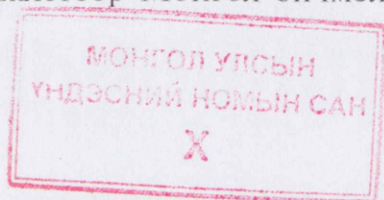
Номзүйн картын сангийн программыг шинээр боловсруулж, “Монгол Улсын хуулиуд”, “Тогтмол хэвлэлийн өгүүллийн төрөлжсөн ном зүйн картын сан”-гуудыг оруулж, уншигчдад лавлагаа өгөхөд ашиглаж байна.

Интернетийн болон номын сангийн дотоод сүлжээний хэвийн ажиллагаанд хяналттавьж, үйлчилгээний компьютерүүдийг засварлах, форматлах, шаардлагатай программ хангамжийг нэмж суулгах, интернетийн сүлжээний доголдлыг арилгах зэрэг засваруудыг тогтмол хийж тогтвортой ажиллагааг хангаж байна.

6. Ном судрын хадгалалт, хамгаалалт

Үндэсний номын сангийн нь ном хэвлэлийн хадгалалт, хамгаалалт ялангуяа үнэт ховор ном судрыг хадгалалтанд онцгой анхааран ажиллаж, энэ чиглэлээр гадаадын хөрөнгө оруулалтыг татах, мөн өөрсдийн нөөц бололцоог ашиглаж ажилласны үр дүнд тайлангийн хугацаанд тодорхой амжилтанд хүрч ажиллалаа. БСШУЯ-ны зүгээс ч ихээхэн анхаарал тавьж, бидний тавьсан номын сангийн өргөтгөл барих асуудал, галын дохиолол тавих зэрэг чухал ажлуудыг дэмжиж ажиллалаа.

Монгол-Энэтхэгийн Засгийн Газар хоорондын хэлэлцээр, Элчин Сайдын яамны санхүүгийн дэмжлэгээр Монгол бичмэл Ганжуур, Данжуур судрыг тоон

хэлбэрт оруулах төслийн хүрээнд гар бичмэл Ганжуурын 69 боть, монгол шунхан Данжуурын 33 ботийг электрон хэлбэрт оруулаад байна.

Номын сангийн ном судрыг олны хүртээл болгох, тэдгээрийн бүрэн бүтэн байдал, хадгалалтын нөхцлийг шалгах, хуучны ном судрыг түгээн сурталчлах зорилгоор “Есөн эрдэнийн Ганжуур”, “Алтан Ганжуур” судрын бүх ботийг үсэгчлэн хуруулах ажлыг Модун ХХК болон Жавзандамба төв, Гандан Тэгчинлэн хийдтэй хамтран зохион байгуулж, хандивлагчдын хөрөнгөөр дэлхийд цорын ганц байдаг үнэт ховор “Есөн эрдэнийн Ганжуур” судрыг зориулалтын тавиурт байрлуулж, музейн хаалгыг төмөр хаалгаар шинэчиллээ.

Үндэсний номын сан нь үнэт ховор ном, гар бичмэл болон орчин үеийн хэвлэмэл ном хадгалдаг 9 фондтой бөгөөд тайлангийн хугацаанд аюулгүй ажиллагааг хангах, галын аюулаас хамгаалах зорилгоор “Биско” ХХК-тай хамтран галын дохиолол тавих зураг төсвийг гаргаж, хөрөнгө санхүүжилтийг шийдвэрлүүлэхээр БСШУЯ, Сангийн яаманд асуудал оруулсан нь шийдэгдэж, сүүлийн үеийн галын дохиололын системээр тоноглогдож байна.

Азийн Сонгодог Зохиолуудыг компьютерт оруулах төсөл АСЗКОТ-той дахин гэрээ байгуулж, энэ ажлын хүрээнд 16137 номыг оруулаад байна. Үүнд: Агваанчойндон, Гүнтан Гочигданбийдонмэ, Дармабадра, “Дэрзод” хэмээх эмхтгэл зохиолын 120 боть зэрэг номуудыг нэг бүрчлэн нягтлан каталогийг бүрэн хийлээ. Эхний 25000 номын CD хэвлэгдэж байна. Мөн ном судрын тамга дардасны цуглуулгын каталогийг давхар бүртгэн оруулж, 149 тамганы цуглуулга бүхий каталоги болоод байна.

“Хосгүй үнэт” зэрэглэлд оруулахаар “Есөн эрдэнийн Ганжуур”, “Сандуйн жүд”, “Алтан товч” зэрэг 10 бүтээлийн тодорхойлолт болон бусад баримтуудыг бэлтгэж, Соёлын өвийн “Хосгүй үнэт” зэрэглэлд бүртгүүлж гэрчилгээ авлаа. Мөн даатгалд хамрагдах “Үнэт ховор” болон “Хосгүй үнэт” соёлын өвийн жагсаалтыг дэлгэрэнгүй тайлбарын хамтаар бэлтгэж холбогдох газарт хүргүүлээд байна.

Тус номын сангийн Дорно дахины фондонд хадгалагдаж буй манж номын хадгалалтанд анхааран ажиллаж, цэгцлэх, карт бичих, данстай нь тулгах, хавтас, дугтуйг сэлбэн засах, задгай номыг дугтуйлах ажлыг хийж байна.

Үнэт ховор ном судрын бүртгэл мэдээллийн санг баяжуулахад анхааран ажиллаж, яруу найрагч Ц.Бавуудоржийн “Монголын амар амгалан” хэмээх зэс эрдэнэ дээр мөнгөөр бичиж, 10 эрдэнэ шигтгэж чимсэн номыг зохих журмын дагуу “Соёлын өв”-д бүртгүүлэхээр хүргүүлээд байна. Мөн “Үнэт ховор номын музей”-г олон хэлээр хэвлэгдсэн “Монголын нууц товчоо”-гоор баяжуулах ажлыг зохион байгуулж, Гар бичмэл номын фондноос 15ш номыг сонгож орууллаа.

Үнэт ховор номын музейн ном судрыг шалган нягталж, “Нарыг шинжих бичиг”, “Солбицон барихын бодрол”, “Алтан товч” зэрэг 17 номыг сэлбэн засварлалаа.

Дорно дахины фондын ном судрыг цэгцлэх, данс бүртгэлийг сайжруулах зорилгоор 593 хятад номын шинээр дансалж, 2787 вьетнам номыг карт, данстай нь тулган дугаараар нь цэгцэлж байрлууллаа.

Тайлангийн хугацаанд 1432 ном, 4239 хуудсыг сэлбэн заслаа. 747 нэгж сонин сэтгүүл, 112 диссертацийг үдэж хавтасласнаас гадна 102873 ш ном сонин сэтгүүлийг ариутгалаа.

Хандивын 1497 баринтигаар “Хүрээ барын Ганжуур”, Нартан Ганжуур, Нартан Данжуур болон каталогжсон бүх сүмбүмүүдийг баринтиглан байрлууллаа.

7. Номын сангийн орчныг сайжруулах үйлчилгээ

Номын сангийн нэг давхрын босоо багануудыг эрдэнийн чулуугаар чимэглэн засварлаж, номын санд хандив өргөсөн албан байгууллага, хувь хүмүүсийг алдаршуулах самбарыг босголоо. Одоогийн байдлаар тус самбарт тус номын санд 1 сая төгрөгөөс дээш эд материалын хандив өргөсөн 10 байгууллага, хувь хүмүүсийн нэрийг алдаршуулан эрдэнийн чулуун дээр сийлээд байна.

Номын сангийн үйлчилгээний тохилог орчинг бүрдүүлэн ажиллаж, тайлангийн хугацаанд номын сангийн 2,3-р давхрын шал, дугуй шатыг их засвар хийж тохижуулснаас гадна “Үнэт ховор номын музей”-г засвар хийж, тохижууллаа.

Номын сангийн үйлчилгээг сайжруулах, техник тоног төхөөрөмжөөр хангах зорилгоор тайлангийн хугацаанд микрофон, компьютер зэрэг 1.1559.995 төгрөгний тоног төхөөрөмжийг худалдан авч, үйл ажиллагаандаа хэрэглэж байна.

Тайлангийн хугацаанд номын сангийн урсгал засварын зардалд нийт 9.018.610 төгрөгийг зарцуулсан байна.

Төлөвлөгөөнөөс гадуур хийгдсэн ажлууд:

Үндэсний номын сан нь тайлангийн хугацаанд улсын хэмжээний номын сангуудын үйл ажиллагаанд мөрдөгдөх дүрэм журмыг боловсронгуй болгох, ном хэвлэлийн нөхөн бүрдүүлэлтийг нэмэгдүүлэх ялангуяа аймаг орон нутгийн номын фондыг баяжуулах, үнэт ховор ном судрын хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулах, орчин үеийн техник технологийг нэвтрүүлэх, номын сангийн материаллаг базыг бэхжүүлэх замаар орчин нөхцлийг сайжруулах талаар олон ажлуудыг санаачлан хийж гүйцэтгэлээ. Үүнд:

1. Юнескогийн Бээжин дэх салбарын Холбоо мэдээллийн хөтөлбөртэй хамтран тус номын сан нь монголын үндэсний цөөнх болох казак, буриад, цаатан үндэстнүүдийн номын сангийн сан хөмрөгийг баяжуулах зорилгоор 21 сая төгрөгийн казак болон монгол хэл дээрх сургалт, танин мэдэхүй, амьдрахуйн ухаан, сонголог уран зохиолын ном хэвлэлээр баяжууллаа. Энэ хөтөлбөрийн хүрээнд Баян-Өлгий, Ховд, Дорнод, Хэнтий, Булган, Хөвсгөл аймгийн 58 сумын номын санд 2004, 2005 онд хэвлэгдсэн ном хэвлэлийг хүргүүлэх ажил хийгдэж байна.

2. Үнэт ховор ном судрын хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулах, алдаж үрэгдэхээс сэргийлэх зорилгоор “Гадаадад үзэсгэлэнгийн зориулалтаар ном гаргах журам”-ыг боловсруулан мөрдөж байна.

3. Уншлагын танхимын үйлчилгээнд орчин үеийн техник технологи нэвтрүүлэх зорилгоор 1.5 сая төгрөгийн өртөг бүхий гүйдэг самбар хийлгэж, уншигчдад шаардлагатай мэдээллийг өгч ажиллаж байна.

4. Үнэт ховор, гар бичмэл, төвд номын фондын ном судрыг баринтагтай болгох аяныг зохион байгуулж, УБ хотын Эмэгтэйчүүдийн зөвлөл, Шри шри амьдрах ухааны төв болон хувь хүмүүсээс тайлангийн хугацаанд нийт 6 сая төгрөгний 1500 гаруй баринтигаар ном судраа баринтиглалаа.

5. Номын сангийн үйл ажиллагаанд орчин үеийн техник технологи нэвтрүүлэх, материаллаг базыг бэхжүүлэх зорилгоор ТББ, компани, хувь хүмүүстэй хамтран ажиллаж, бэлэг болон төслөөр нийт 13 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтыг хийлээ. Эдгээр хөрөнгө оруулалтыг “Үнэт ховор номын музей”-г тохижуулах, номын сангийн үйл ажиллагаа болон бичиг үсгийн дурсгалыг сурталчлах, үйлчилгээнд шинэ техник технологи нэвтрүүлэхэд зарцууллаа.

6. Соёл Урлагийн сангаас зарласан төсөлд шалгаран “Их Монгол Улс байгуулагдсаны 800 жил” ажлын хүрээнд БНАСАУ-д зохиогдсон “Шинжлэх ухаан технологи, соёл урлагийн номын яармаг”-т тус номын сангаас оролцож, 100 гаруй шинэ ном хэвлэлээр үзэсгэлэн гаргаж, монгол орноо сурталчиллаа.

7. Төвд номын компьютерт орсон бүх номын донторыг шинэчлэн хэвлэж, 16130 ном буюу 1100-аад боть номын хуучин гараар бичсэн донторыг сольж, шинэчиллээ.

Д.НАЦАГДОРЖИЙН НЭРЭМЖИТ УЛААНБААТАР ХОТЫН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

3.3.1 Байгууллагын тухайн жилийн зорилт, биелэлт, үр дүн

а. Байгууллагын тухайн жилд дэвшүүлсэн үндсэн зорилт

Улаанбаатар хотын Төв номын сан, түүний хамт олон 2006 онд дэвшүүлсэн зорилт, бүтээгдэхүүн нийлүүлэх үр дүнгийн гэрээний хэрэгжилтийг хангах, Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн 2006 оны зорилт, Хороодын хөгжлийг дэмжих жил, Их Монгол Улс байгуулагдсаны 800 жил, их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ойд зориулан бүхий л бодлого, үйл ажиллагаагаа чиглүүлэн ажиллав.

Номын сангийн захиргаанаас 2006 оныг дүүргүүдийн “Салбар номын сангуудын хөгжлийг дэмжих жил” болгон зарлаж энэ ажлын хүрээнд олон ажлыг санаачлан зохион байгуулав.

Салбар номын сангуудын хөгжлийг дэмжих ажлын хүрээнд салбар номын сангуудын тохижилт соёлжилтыг сайжруулах, материаллаг баазыг бэхжүүлэхэд гол анхаарлаа чиглүүлэн ажиллаж дараах ажлуудыг тайлангийн хугацаанд хийж гүйцэтгэлээ. Үүнд:

Төв номын сангийн захиргаанаас 1, 4-р номын сангуудын ойг тэмдэглэн өнгөрүүлэх талаар хүсэлт гаргасныг дэмжин СХД, ЧД-ийн ИТХурлаас зөвшөөрөл олгосон байна.

1, 4-р номын сангийн 855м² талбайд өөрсдийн нөөц бололцоонд түшиглэн барилгын урсгал засвар хийж 450м² талбайг хулдааслан, 1-р салбарын 50м² талбайн шалыг бүрэн сольж нийтдээ 7.430.0 төгрөгийн тохижилтын ажлыг хийлээ. Мөн 4-р салбарт 50ш ширээ, 100 сандалыг 4950.0 төгрөгөөр худалдан авч суудлын тоог нэмэгдүүлсэн байна.

Түүнчлэн 2-р салбар номын сангийн 110м² талбай бүхий уншлагын 2 танхимын шалны хулдаасыг сольж шинээр хулдааслан, Pentium-4 компьютер 4ш, номын үзэсгэлэнгийн шилэн тавиур 2 ширхэгийг төв болон салбар номын сангуудын материаллаг баазыг сайжруулах зорилгоор худалдан авч үйлчилгээнд ашиглаж байна.

1, 4-р салбар номын сангийн 15, 60 жилийн ойг тусгай хөтөлбөрийн дагуу тэмдэглэн өнгөрүүлж тус 2 салбар тус бүрт Pentium-4 компьютер худалдан авч өгсөн ба салбарын ажилтнуудыг шагнаж урамшуулсан.

Номын сангийн 2006 оны соёл танин мэдэхүй, мэдээлэл сурталчилгааны ажлын зорилт ерөнхийдөө Их Монгол улс байгуулагдсаны 800 жил, их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ойд зориулагдлаа. Их ойнуудад зориулан төвлөрсөн номын сангийн хэмжээнд хийх ажлын тусгай төлөвлөгөө гарган ажиллаж олон төрлийн мэдээлэл сурталчилгаа, соёл танин мэдэхүйн ажлыг уншигч үйлчлүүлэгч, олон нийтэд зориулан зохион байгууллаа. Үүнд:

Их Монгол-800 ажлын хүрээнд бүх номын сангууд монголын түүх соёл, ёс заншил, өвөг дээдэс, өв уламжлалын холбогдолтой сэдэвчилсэн ном хэвлэлийн байнгын үзэсгэлэн мөн үнэн бодитой мэдээ мэдээлэл бүхий мэдээллийн самбаруудыг гаргаж, тогтмол хэвлэлийн материалаар мэдээллийн багцуудыг бэлтгэн олон нийтэд сурталчлан таниулсан байна.

Тулгар төр—800, Чингис хаан сэдвээр 2006 оны тогтмол хэвлэлийн нийтлэлийн электрон мэдээллийн сан, сэдэвчилсэн картын сан, Их эзэн Чингис хааны тухай мэдэхийг хүсвэл санамж өгөх номзүйн бүртгэл, “Чингисийн алтан ургийн хаад” дэлгэмэл сэтгүүлийг бэлтгэн гаргасан байна.

Төв номын сангаас “Их засаг” хуулийн агуулга үзэл санаа, ач холбогдол сэдвээр Их засаг их сургуулийн ректор, түүхийн ухааны доктор Н.Ням-Осор, Чингис хааны алтан ургийн хүн, хүүхдийн зохиолч Ч.Даваанямтай, 3-р салбараас Чингисийн цагаан туг сэдвээр Чингис хааны академийн ажилтан түүхч Ц.Тойвгоо нартай сонирхолтой уулзалт ярилцлага зохион байгууллаа. Олон хүн оролцсон, сонирхолтой асуулт хариулт өрнөсөн уулзалтууд боллоо.

Мөн хүүхдийн номын сангаас “Тэмүүжин миний анд” болзолт уралдааныг уншигч хүүхдүүдийн дунд зарлан, 2-р салбар номын сан “Чингисийн есөн өрлөгтэй өнчин хүүгийн цэцэлсэн шаштир” зохиолоор уншигчдын бага хурлыг Хан-Уул дүүргийн ЕБС-ийн сурагчдын дунд, “Монголын нууц товчоо”-г хэн сайн мэдэх вэ? асуулт хариултын тэмцээнийг Яармагийн 34-р сургуулийн 8-р ангийнхны дунд, ярьдаг номын сангаас МНТ зохиолоор АХА тэмцээнийг 29-р сургуулийн сурагчдын дунд тус тус зохион байгууллаа.

Төв номын санд Монголын их хаадын фото зургуудыг жаазлан хананд байрлуулж, 3-р салбар Чингис хааны сургаалуудыг бичиж байрлуулсан байна. Их ойд зориулсан ажлын хүрээнд “Үндэсний бичиг үсгийн баяр”-ыг тэмдэглэн монгол бичгийн номын үзэсгэлэн гаргаж, “Монгол бичгээр хэн сайхан бичих вэ?” уралдааныг зохиосон байна.

Их зохиолч Д.Нацагдоржийн 100 жилийн ойн ажлын хүрээнд төв болон салбар номын сангууд жилийн турш их зохиолчийн амьдрал уран бүтээлийг байнгын номын үзэсгэлэн, мэдээллийн самбараар сурталчилсан байна. Зууны мэдээ, Өнөөдөр, Өдрийн сонин, Монголын мэдээ, Ардын эрх, Үнэн сонинд нийтлэгдсэн Д.Нацагдоржийн холбогдолтой материалаар электрон мэдээллийн сан бүрдүүлснээс гадна хамгийн их эрэлт хэрэгцээтэй Шувуун саарал, Хуучин хүү, Хөдөө талын үзэсгэлэн, Ламбугайн нулимс зэрэг 10 гаруй богино өгүүллэгүүдийг номын сангийн вэб дэх “Монголын уран зохиолын сан”-д бүрэн эхээр нь бичиж тавьсан нь уншигчдад номын санд ирэхгүйгээр эдгээр зохиолыг гэрээсээ болон хаа байгаа газраасаа унших боломжийг олгожээ.

Их зохиолчийн 100 жилийн ойд зориулан БСШУЯ-наас зохион байгуулсан “Гүн галуутай” яруу найргийн, “Шувуун саарал” богино өгүүллэгийн наадам, мөн ойд зориулсан эрдэм шинжилгээний бага хуралд манай номын сангаас томоохон хэмжээний ном хэвлэл, фото зургийн үзэсгэлэн гаргасан нь олны талархалыг хүлээсэн чухал арга хэмжээ болсон.

Мөн Д.Нацагдорж судлаач Ховд аймгийн БИС-н багш Т.Нямхүүгийн хувийн цуглуулгад түшиглэн “Д.Нацагдорж - Урлагийн ертөнцөд” ном, гэрэл зураг, кино, дүрслэх урлагийн бүтээлээр 3 өдрийн үзэсгэлэн гаргаж нийтэд сурталчиллаа.

Улаанбаатар хотын төв номын санд Д.Нацагдоржийн нэрэмжит шагналт 20 гаруй зохиолчид оролцсон “Яруу найргийн өдөрлөг”-ийг зохиолоо. Тус өдөрлөгт оролцсон зохиолчид шагнал хүртсэн шүлэг яруу найраг болон зохиол бүтээлээсээ уншиж уншигч олны сонорыг мялааж, шагналт зохиолчдын шагнал хүртсэн зохиол бүтээлээр номын үзэсгэлэн гаргаж, 29-р сургуулийн сурагчид их зохиолчийн уран бүтээлээс жүжигчилсэн тоглолт хийсэн байна.

Их ойд зориулан номын сангууд Д.Нацагдорж судлаач С.Лочин, шагналт зохиолч Д.Гармаа, Д.Норов, Ч.Жачин нартай уулзалт, “Монголын үрс маш олон болтугай” сэдэвт уран зохиолын Дэвжээ тэмцээн, Орчин үеийн шинэ хүү гар зургийн уралдааныг нийслэлийн ЕБС-ийн дунд, ахлах ангийнхны дунд тус тус зохион байгуулж, их зохиолчийнхоо амьдрал уран бүтээлийн талаарх тэдний мэдлэгийн хүрээг тэллээ.

б/ Нийслэлийн төсвийн ерөнхийлөн захирагч, ерөнхий менежертэй байгуулсан бүтээгдэхүүн нийлүүлэх үр дүнгийн гэрээний хэрэгжилт, үр дүн

Монгол Улсын төсвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтын хуулийн 47.1-д заасны дагуу Нийслэлийн засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагч Ц.Батбаяртай тус номын сангийн захирал 2006 онд 6 төрлийн захиалгат бүтээгдэхүүн нийлүүлэхээр гэрээ байгуулан ажилласан байна.

1. Олон нийтэд үйлчлэх

Гэрээ ёсоор хотын төвлөрсөн номын сангийн хэмжээгээр 2006 онд 70000 байнгын бүртгэлтэй уншигч хэрэглэгчид, 210000 ирэгсдэд /ирцэд/, 529000 боть ном, хэвлэл бусад материал олгож үйлчлэхээс 76270 байнгын бүртгэлтэй уншигчид, 299373 ирэгсдэд 655118 ном хэвлэл, бусад материал, мэдээллүүдийг олгож үйлчилсэн байна.

Үндсэн үзүүлэлтийг хувиар гаргавал:

№	Бүтээгдэхүүний нэр төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
1	Уншигч хэрэглэгч	70000	76270	108%
2	Ирэгсэд / ирц /	210000	299373	142%
3	Ном олголт	529000	655118	123%

2. Ном бүрдүүлэлт фондын баяжилт

Тайлангийн хугацаанд төв болон салбар номын сангуудын фондын бүтцийг сайжруулан, уншигчдын эрэлт хэрэгцээ, номын сангийн үүрэг зорилгод нийцүүлэн ном бүрдүүлэлтийн ажлыг зохион байгуулснаар шинээр 200 нэр төрлийн 2000 ширхэг ном, бусад материал, нөхөн бүрдүүлэлтээр 500 нэр төрлийн 1000 гаруй ном, 30 гаруй төрлийн тогтмол хэвлэлийг төсвийн хөрөнгөөр, 700 нэр төрлийн 1000 гаруй ном бусад материалыг бэлэг хандиваар бүрдүүлэн авч фондын баяжилт хийхээр төлөвлөснөөс 559 нэрийн 3769 шинэ ном, бусад

материал, 290 нэр төрлийн 1092 ширхэг номыг нөхөн бүрдүүлэлтээр, нийт 1890 нэрийн 5149 ширхэг ном, бусад материал, 28-30 төрлийн тогтмол хэвлэлийг авч фондоо баяжуулж бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээгээ 128%-р биелүүлсэн байна. 2006 оны эцсийн байдлаар ном бүрдүүлэлт фондын баяжилтад нийтдээ 29416,0 төгрөгийг зарцуулжээ.

Ном бүрдүүлэлтээр авсан бүх номондоо техник ажиллагаа бүрэн хийсэн. Энэ оноос БСШУСайдын 2006 оны 441-р тушаалаар батлагдсан, шинэчилсэн данс бүртгэлийн маягтыг мөрдөж эхэлсэн ба үүнтэй холбогдуулан 1986 оноос эхлэн хэрэглэж байсан төв болон салбар номын сангуудын хуучин данс бүртгэлүүдийн тооцоог гарган баталгаажуулан хаасан байна. Мөн Сангийн сайд, БСШУ-ны сайдын хамтарсан 357/406 тоот хамтарсан тушаалаар батлагдан гарсан “Ном хэвлэлийг дахин үнэлэх журам”-ыг баримтлан бэлэг хандиваар ирсэн хэвлэмэл ба хэвлэмэл бус бүтээгдэхүүнд үнэлгээ хийж байна.

Тайлангийн хугацаанд 7422 нэрийн 20514 орос монгол номыг электрон каталогт оруулан, 12575 номонд баркодон дугаар олгож, 2672ш карт бичиж каталогт байрлуулснаас гадна урагдаж элэгдсэн 3443ш картыг дахин бичиж байрлуулсан байна.

2006 онд төв болон салбарын урагдаж гэмтээсэн 1478 номыг сэргээн засварласнаас 710 нь их засвартай байсан ба энэ оны бүх сонин сэтгүүлийг нэгжлэн үдэж хавтаслаж, уншигчийн карт 7000, захиалгын хуудас 32000, формуляр 8800, каталогийн карт 6600, гэрээр ном олгох тасалбар 12300, бүртгэлийн баримт 1600 ширхэгийг тус тус хэвлэн уншлага үйлчилгээнд нийлүүлсэн байна.

Үр дүнгийн гэрээний бусад заалтуудын хэрэгжилтийг холбогдох хэсэгт тусгасан болно.

в/ Нийслэлийн засаг даргын үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөр, эдийн засаг, нийгмийн зорилтод тухайн байгууллагаас хийж гүйцэтгэх ажлын хэрэгжилт, үр дүн.

Тус номын сангаас Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагчийн мөрийн хөтөлбөрийн 2.23.4, нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн 2006 оны зорилт түүнийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөний 2.15.3-р заалтыг хэрэгжүүлж салбар нийтийн номын сангуудын үйлчилгээнд номын сангийн автоматжуулалтын Алиса программыг нэвтрүүлэх ажлыг эхлэн эхний шатанд салбар номын сангуудад фондын баяжилтаар хуваарилж буй 330 нэрийн 1550 ширхэг шинэ ном, бусад материалыг электрон каталогт оруулж, баркодон дугаар олгож Алиса программын модулыг ашиглан номын нэр төрөл бүрт 2 картыг хэвлэн гаргаж бүхий л техник ажиллагааг бүрэн хийж хүлээлгэн өгч байна. 1, 2, 4-р салбар номын сангуудад компьютер авч өгсөн ба Алиса программын хайлтын модулыг суулгасан.

Мөн Нийслэлийн засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагчийн 2004-2008 оны сонгуулийн бүрэн эрхийн хугацаанд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны хөтөлбөр, түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний 2,23,4-р заалтыг хэрэгжүүлэн “Нийслэлийн номын өргөө” төслийг боловсруулан гаргаж, англи хэл дээр орчууллаа. Үүнтэй уялдан Монгол Улсын Засгийн Газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөний 2.2.30 дугаар заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор Улаанбаатар хотын номын сангийн өргөтгөлийн

зураг төсвийг зураг төслийн Өрх ХХК-н хийлгэж, нийслэлийн соёл урлагийн газар болон бусад холбогдох газруудад хүргүүлэн гадаад дотоодын хөрөнгө оруулалтыг хайж байна.

Харин салбар номын сангуудыг компьютерийн нэгдсэн сүлжээ, Интернэтэд холбох асуудлыг нийслэлийн мэдээлэл технологийн газартай хамтран ярилцаж Цахим Улаанбаатар хөтөлбөрийн хүрээнд хэрэгжүүлэхээр шийдвэрлэлээ.

Нийслэлийн Засаг даргын 2004-2008 оны мөрийн хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн арга хэмжээний төлөвлөгөөний 2.23-р заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор номын сангийн фондын хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулах, сурталчлах ажлыг тогтмол хийж байна. Үүнд: 1, 2, 3, 4-р салбар номын сангуудын үндсэн фонд, төв номын сангийн уншлагын Б танхим, хүүхдийн танхимд номын тооллого явуулж, энэ онд 3-р салбар номын сангийн үндсэн фондын тооцоог бүрэн хийж өр авлагыг барагдуулсан байна. Бусад номын сангуудын номын тооллогын тооцоог бодож дуусган төлбөрийг 2007 оны 1-р сараас эхлэн барагдуулахаар шийдвэрлэлээ.

А.М.Горькийн нэрэмжит 1-р салбар номын сангийн орос, монгол номын фондын 2 өрөө, төв номын сангийн АСМТ-ийн фондын өрөө, ном бүрдүүлэлтийн өрөөнд барилгын засвар хийлгэлээ. Мөн төв номын санд дээврийн их засвар хийлгэх зэргээр фондын хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулах ажлыг хийсэн.

Нийслэлийн төр захиргааны байгууллагаас зарласан 2006 оныг “Хороодын хөгжлийг дэмжих жил”-ийн хүрээнд СБД-ийн 7-р хороог хариуцан авч хорооны оршин суугч иргэдэд зориулан хорооны байранд уншлагын газрыг нээн ажиллуулж ном хэвлэлээр үйлчилж байна. Мөн СХДүүрэгт байгуулагдсан хүүхдийн халамжийн “Ачлал” төвийн номын санг тохижуулах, номын фондыг баяжуулахад зориулж хуучин ширээ, сандал, ном хэвлэл өгч, мэргэжлийн арга зүйн удирдлагаар хангаж байна.

Нийслэлийн алслагдсан болон захын дүүргийн хүн амыг номын сангийн үйлчилгээнд хамруулах, тэдэнд хүрч үйлчлэх, үйлчилгээний хүрээг өргөтгөх зорилгоор ХУД-ийн 1, 2, 3, 9, 10-р хороод, БЗД-ийн 1, 2-р хороо, СБД-ийн 1, 3, 7, 8-р хороо, ерөнхий боловсролын 33, 48, 97, 67, 36, 81, 2, Сант, Орлёнок сургуулиуд, Соёмбо, Цэцээ гүн, МУЗДС, Соёлын дээд сургууль, Цэргийн 124-р анги, Налайх дүүргийн соёлын төв, Баянхошууны халамжийн Ачлал төв зэрэг газруудтай хамтран ажиллаж номын сангийн зөөвөр, солилцооны үйлчилгээг зохион байгуулж ажиллаа.

Нийслэл-соёл хөтөлбөрийн хүрээнд хийгдэж байгаа ажлууд:

Төв болон салбар номын сангууд “Нийслэл-соёл” хөтөлбөр түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний хүрээнд хийгдэх ажлуудыг сурталчлах байнгын булан ажиллуулж байна.

Бид өөрийн үйлчилгээндээ соёлтой харилцааг эрхэмлэж, уншигч үйлчлүүлэгчиддээ үлгэр дууриалал үзүүлж, “Цаг - соёлын үнэт хэмжүүр” уриалгыг дэмжиж уншигч үйлчлүүлэгчдийг хүлээлгэхгүй, соёлтой түргэн шуурхай үйлчлэхийг нийт ажилтнуудад уриалан хэрэгжүүлж байна.

Уламжлалт соёл, ёс заншил, өв уламжлал, болон дэлхийн соёлт хотуудын талаар номын үзэсгэлэн гаргахаас гадна тогтмол хэвлэлд нийтлэгдсэн материалуудаар мэдээлэл бэлтгэн мэдээллийн самбаруудаар сурталчилж байна.

Номын санд зохиогдож байгаа соёл танин мэдэхүй, мэдээлэл сурталчилгааны ажлыг хүүхэд залуучуудыг зөв төлөвшүүлэн хөгжүүлэх, соёлтой иргэн болгох

үндэсний ёс заншлаа эрхэмлэн дээдлэх, суралцах, ахмад үеэ хүндэтгэх үзлээр хүмүүжүүлэхэд чиглүүлж байна.

Мэдээллийн самбараар нийтийн соёл, харилцааны соёл, ахуйн соёлын талаар материал бэлтгэн нийтэд сурталчлав.

г/ Тухайн жилийн ажлын төлөвлөгөөнд тусгагдаагүй ч цаг үеийн ажил төрлийн шаардлагаар /санаачилж хийсэн, удирдлагаас үүрэг болгосон/ хийгдсэн ажил, үр дүн

Урьд онуудад БСШУЯ-нд төв номын сангийн барилгын дээврийн болон сантехникийн системд их засвар хийлгэх талаар зураг төсвийг гарган хөөцөлдсөний үр дүнд тендерийн шалгаруулалтаар 175 сая төгрөгийн өртөг бүхий ХТНС-ийн барилгын дулааны шугам сүлжээ, дээврийн засварын ажлыг Хархорин-Өргөө компаниар хийлгэж дуусгалаа. Эдгээр тохижилтын ажлууд нь ажиллагсдын болоод уншигч үйлчлүүлэгчдэд тав тухтай, соёлтой орчинг бүрдүүлсэн байна.

3.3.2 Байгууллагын дотоод үйл ажиллагаанд

а/ Байгууллагын жилийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хэрэгжилт

Номын сан энэ онд 127 ажил төлөвлөгдсөнөөс 122 ажил биелэж 96,6 хувьтай байна.

- Дотоод сүлжээнд Алиса програмыг суулгаж ашиглах, серверийн зориулалттай компьютер авах,

- Номын сангийн үйлчилгээний компьютер бүрийг баркод уншигч төхөөрөмжтэй болгох

- Кабелиудыг далдлах, компьютерийн 100mbps-ийн хурдтай LAN картыг солих

- Жижүүр манаачийг ажилд сонгон авах шалгуур үзүүлэлтүүдийг тогтоох

- Мастер, докторантурт суралцагсдын тоог нэмэгдүүлэх, тэднийг дэмжих

Эдгээр ажлууд нь хөрөнгө мөнгөний бэрхшээлээс шалтгаалан биелэгдээгүй болно.

Улаанбаатар хотын Төв номын сангийн олон нийтэд үйлчлэх тасаг болон салбар номын сангууд 2005 онд хийсэн ажлаа уншигч үйлчлүүлэгч мөн дүүргийн оршин суугчиддаа тайлагнаж, тэдний санал хүсэлтийг судлан үзэж 2006 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусган ажиллалаа.

Тайлангийн хугацаанд номын сангийн захиргааны зөвлөлийн хурлыг 3 удаа, төвийн шуурхай хурлыг 30 удаа хийж 83 асуудал хэлэлцсэний дотор А.М.Горькийн нэрэмжит 1-р номын сан байгуулагдсаны 60 жил, 4-р номын сангийн 15 жилийн ойг тэмдэглэн өнгөрүүлэх, ном бүрдүүлэлтийн ажлын өнөөгийн байдал, цаашдын зорилт, төв болон салбар номын сангуудын номын санчдыг хооронд нь сэлгэн ажиллуулах үүнтэй уялдуулан номын тооллого хийх, уншигчдын дунд явуулсан санал асуулгын дүн түүний мөрөөр зохиох ажлууд, салбар номын сангуудын үйлчилгээнд автоматжуулалтын програм нэвтрүүлэх, бүтэц зохион байгуулалтад өөрчлөлт оруулж мэдээлэл боловсруулалт автоматжуулалтын тасаг байгуулах, төв номын сангийн дээвэр сантехникийн засварын ажлын явцыг эрчимжүүлэх зэрэг цаг үеийн болон тулгамдсан асуудлуудыг хэлэлцэн шийдвэрлэсэн байна.

Түүнчлэн УБ хотын төв номын сангийн 2006 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, Их Монгол Улс байгуулагдсаны 800 жил, Их зохиолч Дашдоржийн Нацагдоржийн

мэндэлсний 100 жилийн ойд зориулан зохиох ажлын төлөвлөгөө, Нийслэлийн номын өргөө төсөл, номын сангийн хөдөлмөрийн дотоод журам, Улаанбаатар хотын нийтийн номын сангуудаар үйлчлүүлэх журам, номын санчдын дунд явуулах ажил мэрэгжлийн уралдааны болзол зэргийг боловсруулан тус тус баталж хэрэгжүүлж эхлээд байна.

Энэ хугацаанд ЭМНХ-ын сайдын 2000 оны 128, 213 тоот тушаалаар батлагдсан заавар зөвлөмжийг үндэслэн ажиллагчдаас санал авсны үндсэнд байгууллагынхаа хөдөлмөрийн дотоод журмыг шинэчлэн боловсруулж, номын сангийн захиргаа, ҮЭ-ийн хороотой хамтын гэрээ, нийт ажиллагсадтай хөдөлмөрийн, номын санчидтай эд хөрөнгийн бүрэн хариуцлагын гэрээнүүдийг шинэчлэн байгууллаа.

Тайлангийн хугацаанд тус номын сангийн ажиллагаанд УМХГ, НМХГ, НСУГ, Өмчийн харилцааны газар, хяналт шинжилгээ үнэлгээний албанаас номын сангийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийж үнэлэлт дүгнэлт өгч, цаашид анхаарч ажиллах ажлын талаар чиглэл чиглэлийн дагуу заавар, зөвлөгөө, албан шаардлага өгсөн.

б/ Байгууллагын нээлттэй байдлыг хангах, иргэдэд төрийн үйлчилгээг хөнгөн шуурхай үзүүлэх чиглэлээр авсан арга хэмжээ, үр дүн

Өнөөгийн нийгмийн нөхцөл байдал, уншигч үйлчлүүлэгчдийн санал хүсэлтэд тулгуурлан хотын нийтийн номын сангуудаар үйлчлүүлэх үлгэрчилсэн дүрмийг шинэчлэн боловсруулан гаргаж үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлж эхлээд байна. Үлгэрчилсэн дүрмийг номын сангийн вэбээр болон хэвлэмэлээр гарган уншигч үйлчлүүлэгчид сурталчилж байна.

Уншигч хэрэглэгчдэд чирэгдэлгүй хөнгөн шуурхай соёлтой үйлчилж тэдний мэдээлэлд хүрэх, хэрэгцээт мэдээллээ олж авч ашиглахад бүхий л үйл ажиллагаа, нөөц бололцоогоо чиглүүлэн ажиллаж байна.

Уншигчдын бодит хэрэгцээ шаардлагыг үндэслэн төвлөрсөн номын сангийн хэмжээгээр нийтийн уншлагын танхимууд 3-р сарын 15-наас эхлэн 6-р сарын 15 хүртэл үйлчилгээний цагийг уртасган 9-21 цаг хүртэл, амралтын өдрүүдэд 10-20 цаг хүртэл уртасгасан цагаар ажилласан нь үйлчлүүлэгч хэрэглэгчдийн талархалыг хүлээсэн байна. Мөн номын сан хаахаас нээх хүртэл гэрээр ном олгож шөнийн үйлчилгээг зохион байгуулж ажиллав.

Сурагчдын зуны амралтын үеэр тэдний номтой нөхөрлөх идэвхи сонирхолыг өрнүүлэх зорилгоор зуны уншлагыг зохион байгуулж энэ үеэр номын сангийн уншигчаар хямдралтай үнээр бүртгэсэн. Уншигчдад уншлагын танхимууд, гэрээр ном олгох, Эрх зүйн мэдээллийн төв, Америкийн соёл мэдээллийн төв, Ярьдаг номын сангаар үйлчлэхээс гадна БЗД, СХД, ХУД-ийн захын хороодын иргэд ЕБС, цэцэрлэгүүдэд зөөврийн номын сан ажиллуулж үйлчилгээгээ өргөжүүлж байна. Тухайлбал: ХУД-ийн цэцэрлэгийн хүүхдүүдэд “Үлгэрийн цаг” үйлчилгээг 7 хоног тутам явуулж байна.

Мөн харааны бэрхшээлтэй хүмүүст зориулсан Ярьдаг номын сангийн фондыг аудио, CD болон электрон хэвлэл, брайль номоор баяжуулж, интернэт ашиглан мэдээлэл авах, гадаад хэл сурах нөхцөлийг бүрдүүлсэн байна. Энэ ажилд Монгол Япон төв, ADRA, гэр бүлийн радио FM-104.5, Хараагүйчүүдийн Үндэсний нийгэмлэг зэрэг байгууллагууд дэмжлэг туслалцаа үзүүлсэн байна.

Ярьдаг номын сангаас Брайль буюу дэлхийн хараагүйчүүдийн өдрийг

Монголын хараагүйчүүдийн нийгэмлэгтэй хамтран тэмдэглэж хараагүй иргэдийн дунд брайль бичгээр хэн сайн уншиж бичих вэ? тэмцээнийг зохион явуулсан байна.

Манай номын сангууд нийт уншигч үйлчлүүлэгчиддээ ном хэвлэлээр үйлчлэхийн зэрэгцээ тэдэнд мэдээлэл сурталчилгаа, танин мэдэхүй, хүмүүжлийн ажлуудыг олон хэлбэрээр зохион байгуулдаг.

2006 онд болсон түүхт ой, тэмдэглэлт өдрүүд, төр засгийн бодлого шийдвэр, нийгэмд болж буй асуудлуудыг ном хэвлэлийн үзэсгэлэн гаргах, уулзалт зохиох, мэдээллийн багц бэлтгэх, сурталчилгааны самбар ажиллуулан сурталчлах ажлыг өргөн зохион байгуулдаг. Тайлангийн хугацаанд төвлөрсөн номын сангийн хэмжээгээр тойм яриа 21 удаа, шинэ номын үзэсгэлэн 60 удаа 2500 номоор, сэдэвчилсэн ном хэвлэлийн үзэсгэлэн 566 удаа 3667 ном, бусад материалаар гаргаж, 16 уулзалтыг дараах сэдвүүдээр зохион байгуулсан байна. Үүнд:

Уулзалтын сэдэв

- Дэлхийн яруу найраг
- Ном бидний амьдралд
- Залуу нас гоо сайхан
- Урвуу толь
- Г.Х.Андерсон
- Жаргахтун, зах хязгааргүй жаргахтун
- Их зохиолч Д.Нацагдорж
- Их засаг хууль
- Чингисийн 9 цагаан туг

Уулзалт хийсэн хүний нэр

- МУ-ын СГЗ, яруу найрагч Г.Мэнд-Ооёо
- Д.Нацагдоржийн нэрэмжит шагналт зохиолч Д.Гармаа
- МУ-ын мастер үсчин Г.Цэрэнханд
- МҮОНТ-ийн хүүхдийн редакцийн хөтлөгч
- МҮОНТ-ийн найруулагч Б.Сүхбат
- Уран илтгэгч Ч.Батзаяа
- Д.Нацагдорж судлаач Т.Нямхүү
- Их засаг их сургуулийн ректор С.Ням-Осор
- Чингис хааны академи Ц.Тойвгоо г.м.

Америкийн соёл мэдээллийн төвд долоо хоног тутам “Америкийн тухай ярилцъя” сэдвээр цуврал лекцүүд зохиох, англи хэлний хичээл заах, кино үзүүлэх зэргээр олон хэлбэрийн сурталчилгаа, танин мэдэхүйн ажлуудыг зохиож олон хүн хамрагдаж байна.

Эрхзүйн мэдээллийн төв нь сүүлийн үеийн эрх зүйн баримт материал, ном сурах бичиг гарын авлагаар фондоо байнга баяжуулж, УИХ-аар шинээр батлагдсан хууль тогтоомж, засгийн газрын тогтоол шийдвэрүүд, дүрэм журмыг ард иргэдэд сурталчлан, мэдээллээр хангаж байгаа нь тэдэнд хууль эрхийн мэдлэгээ дээшлүүлэн ажил амьдралдаа хэрэглэхэд нь чухал нөлөө үзүүлж байна. Нэн ялангуяа хуулийн чиглэлээр суралцаж байгаа оюутнуудад ном, сурах бичиг бусад материалыг нэг дороос авч унших боломжтой, мэдээллийг төвлөрүүлсэн нь цаг хугацааг нь их хэмнэдэг.

Тус номын сан нь өөрийн вэбээр төв болон салбар номын сангуудынхаа үйл ажиллагаатай холбоотой мэдээг байнга тавьж сурталчилдаг. Энэ онд номын сангийн вэбд нийт 37566 хүн хандаж 23031 хуудас мэдээлэл авсан үзүүлэлтийг www.weblog.mn- ийн статистик харуулж байна. Мөн вэбдээ шинэ хуудас хийж залуучуудын оюуны боловсролд зориулсан материалууд, уламжлалт ёс заншил, оюун цэнгээх тоглоомуудын танилцуулга, зургуудыг байрлуулсан төдийгүй То вангийн сургаалийг тоон хэлбэрт шилжүүлж вэбдээ байрлуулсан.

Төлбөргүй интернэт үйлчилгээнд 6 компьютер ашиглагдаж байгаа ба интернэт

хэрэглэгчдийн үлдээсэн санал хүсэлтийг авч вэбдээ байрлуулан санал хүсэлтийг тухай бүр нь шийдвэрлэн ажиллаж байна. Энэ хугацаанд 16400 хүн номын сангийн интернэт үйлчилгээнд хамрагджээ.

Их зохиолч Д.Нацагдоржийн 100 жилийн ойд зориулан тусгай хуудас нээж их зохиолчийн англи хэлээр орчуулагдсан 5 бүтээл, монгол хэл дээрх 12 шүлэг найраглал өгүүллэгийг тоон хэлбэрт шилжүүлж уран зохиолын онлайн сангаа баяжуулсан байна.

Тайлангийн хугацаанд 5 төрлийн тогтмол хэвлэлийн 10500 нийтлэлийг электрон каталогт оруулж уншигчдын мэдээллийн хэрэгцээг хангаж байна. Түүнчлэн сонины материалыг ашиглан 46 төрлийн лавлагааны материалыг бэлтгэн гаргасан байна.

Лавлагааны фондыг 54 ширхэг ном, лавлагааны материалаар баяжуулсан. 2006 онд нийтдээ 2010 аман, 807 бичгийн, утсаар 50 лавлагаа өгснөөс гадна 1270 имэйлээр мэдээлэл илгээсэн.

Энэ хугацаанд номын сангийнхаа үйл ажиллагааг Ардын эрх, Зууны мэдээ, Үнэн, Улаанбаатар, Улаанбаатар таймс сонин, Улаанбаатар, Дөрвөн-Уул радио, С1, ТМ, ТҮ-5 телевизүүдээр сурталчилан танилцуулжээ.

в/ Иргэдийн өргөдөл, санал, гомдлыг шийдвэрлэсэн байдал

Энэ хугацаанд иргэд болон ажилчдаас нийт 24 өргөдөл хүлээн авч 100 хувь шийдвэрлэж өгсөн. Үүнээс ажилд орохыг хүссэн 9 буюу нийт өргөдлийн 37,5%, ажлаас чөлөөлөхийг хүссэн 6 буюу 25%, буцалтгүй тусламж хүссэн 5 буюу 20,8%, ажлаас түр чөлөө хүссэн 4 буюу 16,6%, бусад 2 буюу 8,3%-ийг эзэлж байна

г/ Хариутай бичгийн шийдвэрлэлт

Архив бичиг хэргийн ажлын хүрээнд хүний нөөц, хөрөнгө санхүүгийн холбогдолтой 60 тушаал гарч, 112 албан бичиг гадны байгууллагад явуулж, 47 албан бичиг ирсэний 12 буюу 25,5 хувь нь хариу шаардсан хугацаатай бичиг байсныг цаг хугацаанд нь хариуг өгсөн байна.

д/ Ажилтнуудаас байгууллагын удирдлагатай хийсэн гэрээний биелэлт

Номын сангийн захирал буюу ерөнхий менежер нь тасаг салбарын эрхлэгчидтэй менежерийн, номын санчидтай төрийн албан хаагчийн гэрээг тус тус байгуулж гэрээний биелэлтэд хяналт тавьж удирдлагаар ханган ажилласан.

Менежерийн болон төрийн албан хаагчийн гэрээний биелэлтийг авч үзэхэд ЧД-ийн 1-р салбар номын сангаас бусад тасаг, салбарын эрхлэгч, номын санчид гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлсэн байна. Гэвч 1-р салбар номын сангийнхан бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээгээ тасалсан нь дараах хүчин зүйлүүдээс шалтгаалсан байна. Үүнд:

1-рт Тус номын сан нь 2006 оны 06-р сарын 02-ний өдрөөс 8-р сарын 15 хүртэл ажил хүлээлцэх номын тооллого хийсэн. Үүнтэй уялдан номын санчдын ээлжийн амралт хойшлогдсон.

2-рт 10-р сарын 14-ний өдрөөс 12-р сарын 11-ийг дуустал номын сангийн байранд барилгын засвар хийгдсэн болно.

е/ Ажилтан, албан хаагчдынхаа мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэх, тэдний

нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх талаар хийсэн ажил

Номын сангийн захиргаа ажилтнуудынхаа мэдлэг боловсрол, мэрэгжлийн ур чадварыг дээшлүүлэх, тэдний ахуй амьдралд нь дэмжлэг туслалцаа үзүүлэх талаар ихээхэн анхаарал тавьж байдаг. Тайлангийн хугацаанд номын санчид дараах сургалт семинарт хамрагдаж мэдлэг чадвараа дээшлүүлсэн. Үүнд :

- БСШУЯ, Үндэсний номын сангаас зохион байгуулсан “Шинэчилсэн данс бүртгэлийн маягт”-ийг хэрэглэх тухай сургалтанд төв номын сангийн номын санч Б.Нацаг, Одхүү, 2-р салбарын эрхлэгч З.Төгсжаргал, 3-р салбарын эрхлэгч С.Эрдэнэчимэг оролцов.

- ЮНЕСКО-гоос зохиосон “Монгол улс дахь баримтат өвийг хадгалж хамгаалах нь” сэдэвт 5 өдрийн үндэсний семинарт Х.Цэдэн-Иш оролцож ховор, үнэт ном хэвлэл, бусад материалыг хадгалж хамгаалах аргачлалд суралцлаа.

- Хүүхдийн номын ордонд болсон “Бага насны хүүхдэд даавуугаар ном хийх аргачлал” 4 хоногийн сургалтанд хүүхдийн номын санч У.Саруулсайхан, О.Долгорсүрэн, Б.Цэцэгмаа, Д.Алтанзагас, Д.Алтанцэцэг нар оролцож даавуугаар ном хийх шинэ арга барилыг эзэмшсэн байна. Сургалтыг АНУ-ын Сан-Франциско хотын Хүүхдийн номын сангийн мэрэгжилтэн Анна Пелловский явуулжээ.

- Мэдээллийн технологийн үндэсний парк, МИДАС ТББ-аас хамтран зохион байгуулсан “Мэдээллийн технологийн Япон хэлний 24 хоногийн курст мэдээллийн технологийн мэргэжилтэн Ж.Бэгзсүрэн суралцсан

- Боловсролын Магадлан Итгэмжлэх Үндэсний зөвлөлийн шинжээч-номын санчдыг мэргэшүүлэх, номын сан-мэдээллийн хангамжид тавигдах нийтлэг шаардлагын талаарх “Электрон номын сан” сургалт семинарт дэд захирал Ч.Алтанцэцэг, 1-р салбарын эрхлэгч Г.Наранцэцэг, 2-р салбарын эрхлэгч З.Төгсжаргал нар оролцов. Сургалт семинарыг Боловсролын магадлан итгэмжлэх үндэсний зөвлөлөөс зохион байгуулсан байна.

Энэ хугацаанд Би мэдээлэл зүйч ажил мэргэжлийн уралдааныг бүх номын санчдын дунд 5-р сарын 15-наас 9-р сарын 15 хүртэл зарлаж мэргэжил, англи хэл, компьютерийн шалгалтыг уламжлалт аргаар авч тэргүүний 6 номын санчийг шалгаруулан өргөмжлөл мөнгөн шагналаар шагнаж урамшууллаа. Шалгалтыг Соёл урлагийн хүрээлэн, Соёлын дээд сургууль, Үндэсний номын сангийн багш мэргэжилтнүүд авсан нь манай номын санчдын мэргэжил, мэдлэгийн түвшин ямар байна, цаашид ямар ажил зохиох хэрэгтэй байгааг тодорхой харуулсан их үр дүнтэй ажил боллоо. Эдгээр сургалтад нийтдээ 20 гаруй номын санч хамрагдсан байна.

Мөн номын сангийн бүх ажилтнуудад нийслэлийн мэдээлэл технологийн газраас “Цахим Улаанбаатар” хөтөлбөрөөр хийгдэж байгаа www.ulaanbaatar.mn портал вэбийг танилцуулах сургалт явагдсан.

Эдгээр сургалтуудын зэрэгцээгээр номын санчдад Алиса програм дээр ажиллах, интернэтээс мэдээлэл хайх, вэб хийх зэрэг мэдээллийн технологийн мэдлэг чадварыг дээшлүүлэх сургалтыг компьютерийн инженер Ж.Бэгзсүрэн тогтмол явуулдаг. Түүнчлэн хэрэглэгчдэд зориулан Интернэтийн мэдлэг олгох 9 удаагийн сургалт явуулсан ба нийт 77 иргэд сургалтад хамрагдаж интернэт ашиглах мэдлэгээ дээшлүүллээ.

Номын сангийн захиргаа ажиллагсдынхаа нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх

талаар тодорхой арга хэмжээнүүдийг авсан байна. Үүнд:

1. Төв болон салбар номын сангийн нийт ажиллагсдыг Халдвартын клиникийн эмнэлэгт, эмнэлэгийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулж 525,0 төгрөг зарцуулсан.

2. СХД-ийн 4-р салбар номын сангийн ой угтаж номын санчдын дунд “Би мэдээлэл зүйч” ажил мэргэжлийн уралдаан зохион байгуулж, шагнал урамшуулал болох зохион байгуулалтын үйл ажиллагаанд 212,0 төгрөг зарцуулсан.

3. Менежер, төрийн албан хаагчдын 2005, 2006 оны эхний хагас жилийн үр дүнгийн гэрээ, ажлыг дүгнэж нийт ажиллагсдын 40 хувь буюу 30 хүнд ур чадварын нэмэгдлийг олгож байна. Жилдээ нийт 4500,0 төгрөг олгосон.

4. Ажил үйлсээрээ тэргүүний хүмүүсийг төр засгийн, удирдах дээд байгууллагын болон салбарын шагналд тодорхойлж дагалдах мөнгөн шагналд 150,0 төгрөгийг байгууллагаас олгосон. Мөн ажил үйлсээрээ тэргүүний 10 хүнд байгууллагаас 350,0 төгрөгийн мөнгөн шагнал олгосон.

5. ҮЭ-хороотой байгуулсан Хамтын гэрээ, Хөдөлмөрийн дотоод журмын зарим нэг заалтын дагуу төв болон салбар номын сангийн 11 хүнд 784,4 төгрөгийн буцалтгүй тусламж олгосон.

6. Жилийн эцсийн ажлыг дүгнэж байгууллагад тодорхой орлого оруулсан салбар, тасаг, хувь хүмүүст 1342,0 төгрөгийн үр дүнгийн мөнгөн урамшуулал олголоо.

7. СУА-ын баярын өдрийг тохиолдуулан нийт ажиллагсдын дунд чөлөөт цагаа өнгөрөөх амралт зохион байгуулж унаа хоолны болон бусад зардалд 678,0 төгрөг зарцууллаа.

8. ХТНС-аас тэтгэвэрт гарсан 25 хүнд хүндэтгэл үзүүлж 195,0 төгрөгийн мөнгөн урамшуулал олгосон.

9. ОУ-ын хүүхдийн эрхийн өдрөөр ажиллагсдын 0-16 насны 53 хүүхдэд 159,0 төгрөгийн урамшуулал олгосон.

10. Ажиллагсдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх, тэдний амьдралд туслалцаа үзүүлэх үүднээс “Хас”, “ХААН” банкуудтай цалингийн зээлийн гэрээг байгуулан ажиллаж байна. Үүнд нийт ажиллагсдын 80 хувь нь хамрагдсан бөгөөд зээлийн эргэн төлөлт сайн байна.

ё/ Нийслэлийн удирдлагаас үзүүлсэн дэмжлэг туслалцаа, байгууллага хоорондын хамтын ажиллагаа

Төв болон салбар номын сангийн сангууд тухайн дүүргийнхээ ЕБС, төрийн болон төрийн бус их дээд сургуулиудын номын сангуудтай байнга хамтран ажиллаж, номын солилцоо хийх, мэргэжил аргазүйн удирдлагаар ханган ажилладаг. СХД-ийн 4-р номын сангаас дүүргийн ЕБ-ын 15 сургуулийн номын сантай хамтран Хүүхдийн номын ордонд үзүүлэх сургууль зохиосон ба 2-р номын сангаас дүүргийн боловсрол соёл хариуцсан мэрэгжилтнүүдтэй хамтран ХУД-ийн оны шилдэг сургууль шалгаруулах ажлын хүрээнд бүх сургуулиудын номын сангийн ажлыг шалган үнэлэлт дүгнэлт мэргэжлийн заавар зөвлөгөө өгч ажилласан. Мөн Сант, орос 3-р сургууль, Харцага, Монгол арга, Радио телевизийн дээд сургуулиудын номын санч нарт мэргэжлийн туслалцаа биечлэн үзүүлж аргазүйн зөвлөгөө өгчээ.

Түүнчлэн тус номын сан нь Монголын хараагүйчүүдийн үндэсний холбоотой

Ярьдаг номын сангийн ажлын хүрээнд хамтран ажиллаж холбооны дэргэдэх хэвлэх цехээс брайль ном хэвлэлээр ханган, номын санчийг сургалт семинар бусад арга хэмжээнүүдэд хамруулах зэргээр хамтран ажилладаг.

АНУ-ын ЭСЯ-ны Олон нийттэй харилцах алба нь тус номын сантай байнгын холбоотой ажиллаж Америкийн соёл мэдээллийн төв улмаар номын сангийн материаллаг баазыг бэхжүүлэх, тохижилт соёлжилтийг сайжруулах, техник хэрэгслээр хангах зэрэгт ихээхэн дэмжлэг туслалцаа үзүүлж байна.

Номын сангуудын фондыг англи хэл дээрх ном хэвлэлээр баяжуулах талаар Америкийн Азийн сантай хамтран ажиллаж байна.

ж/ Байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнгийн талаар иргэдийн санаа бодлыг ямар арга хэлбэрээр авч үнэлэлт дүгнэлт хийсэн.

Номын сангийн захиргаанаас 2006 оны 1-р сард өнгөрсөн онд хийсэн ажлаа нийт уншигч үйлчлүүлэгч мөн иргэдэд тайлагнаж тэдний санаа бодлыг авч түүний мөрөөр тодорхой ажлуудыг энэ онд зохиосон. Энэ үеэр ихэнх үйлчлүүлэгчид үйлчилгээний цагийн уртасгах, каноны үйлчилгээг нэмэгдүүлэх, камерийн системийг суурилуулж чөлөөт сонголттой үйлчилгээг нээх, номын тоо ширхэгийг нэмэгдүүлэх, номын санчдын зан харьцааны асуудлыг анхаарах талаар маш чухал санал хүсэлтүүд гаргасан. Ер нь төв болон салбар номын сангууд уншигчдын дунд санал хүсэлтийн дэвтэр аялуулах, санал асуулга авах зэргээр үйл ажиллагааныхаа талаар тэдний санал хүсэлтийг авч үнэлэлт дүгнэлт хийж дараах арга хэмжээг авсан байна.

1. Оюутан сурагчдын шалгалт шүүлгийн оргил үеүүдэд үйлчилгээний цагийг 9-21 цаг хүртэл сунгаж уртасгасан цагаар ажилласан.

2. Матриц компанитай хамтран 2 канон үйлчилгээний цагийн хуваариар ажиллуулж байна.

3. Номын сангийн нийт ажилтнуудад “Нийтийн соёл, харилцааны соёл” сэдвээр СУИС-ийн багш Ж. Долгорсүрэнгээр лекц хийлгэсэн.

4. Эрэлт хэрэгцээ ихтэй цөөн хувьтай 1000 гаруй ширхэг номын нөхөн бүрдүүлэлт хийсэн.

5. Номын санд тохирох камерийн системийн судалгаа хийж чөлөөт сонголт үйлчилгээнд 2007 оноос шилжих бэлтгэл ажлуудийг хийж байна.

ХҮҮХДИЙН НОМЫН ОРДНЫ 2006 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН

1. Удирдлагын үйлчилгээ:

- * Ерөнхий менежерийн үр дүнгийн гэрээг \2006он\ БСШУ-ны сайдтай байгууллаа.
- * 2005 оны үр дүнгийн гэрээг БСШУЯ дүгнэхэд Соёл урлагийн байгууллагуудаас 3-р байранд орлоо.
- * ХНО-ны ажилтан албан хаагчдын хөдөлмөрийн гэрээг шинэчлэв.
- * ХНО-ны ажилтан, албан хаагчдад ур чадварын нэмэгдэл олгох журмыг шинэчлэн боловсруулан хэлэлцүүлж давхардсан тоогоор 46 ажилтан албан хаагчдад ур чадварын нэмэгдэл олгоод байна.
- * БСШУЯ-ны Соёл урлагийн газарт нийтийн болон ЕБС-ийн номын сангийн ажилтнуудын ангилал зэрэглэл, цалин хөлс, тогтоож болох цалингийн нэмэгдлийн талаархи санал боловсруулж өгсөн.
- * ХНО-ны уншлага үйлчилгээний хүрээг өргөтгөх зорилгоор Орос номын танхимыг шинээр нээн ажиллуулж эхэллээ.
- * Танхимуудаас гэрээр ном авч уншдаг уншигчдыг урамшуулах зорилгоор урамшууллын картыг санаачлан хэрэгжүүлж эхлээд байна.
- * ХНО-ны танилцуулга болон ХНО-ны уншигчийн эрх, үүргийг шинэчлэн боловсруулан гаргасан.
- * ХНО-ны дотоод журмын дагуу нэг удаагийн буцалтгүй тэтгэмж урамшуулал 14, байгууллагын шагналыг 19 ажилтан албан хаагчдад олголоо.
- * БСШУЯ-ны 4/231 тоот албан бичгийн Хүний нөөцийн мэдээллийн сан байгуулах ажлын дагуу төрийн албан хаагчийн анкетийн шинэчилсэн маягт №1-ээр шинэчилсэн бөгөөд уг анкетийг хуваарьт өдөр нь Хүний нөөцийн мэргэжилтэнд өгч программд оруулсан.
- * 2005 оны бүх бичиг хэргийн баримтыг хавтаслаж үдсэн. Явуулсан баримт бичиг 48, ирсэн баримт бичиг 31, захирлын тушаал 33 гарсан бөгөөд захиргааны зөвлөлийн хурал 23 удаа, хамт олны хурал 8 удаа хуралдсан бөгөөд тухай бүрд нь баримт бичгийн бүртгэл хийж, тушаал төлөвлөн, протокол хөтөлж ажиллав.
- * Баянхонгор аймгийн МСҮТ-ийн багш нарыг хүлээн авч, ХНО-ны үйл ажиллагаатай танилцуулж, туршлага солилцох ажлыг зохион байгууллаа.

Номын санчдын мэргэжлийг дээшлүүлэх, давтан сургалтанд хамруулах талаар:

Байгууллагын зүгээс боловсон хүчний талаар баримтлах бодлогод номын санчдыг сургах, давтан сургах замаар чадваржуулах асуудлыг түлхүү барин ажиллаж байна. Энэ ажлын хүрээнд:

СДС-ийн бакалаврийн эчнээ сургалтанд “Интернет” танхимын номын санч И.Пүрэвбат, ангилагч С.Адъяаням дипломын сургалтанд фондын номын санч З.Алтанцэцэг, нар суралцаж төгслөө. ШУТИС-ийн бакалаврын сургалтанд германы мэдээллийн танхимын номын санч Оюунцэцэг, ШУТИС-ийн магистрын сургалтанд М.Түмэндэлгэр, СДС-ийн дипломын сургалтанд Д.Аръяа, магистрын сургалтанд Г.Буянцэцэг нар суралцаж байна.

- * Байгууллага дээр явагдаж буй англи хэлний анхан шатны сургалтанд 6 ажилтан албан хаагчид сурч байна.
- * БСШУЯамнаас зохион байгуулсан "Статистикийн мэдээллийн чанар, үр нөлөөг дээшлүүлэх сургалт-семинарт ня-бо Г.Оюунтунгалаг суусан.
- * АНУ-ын хүүхдийн номын сангийн мэргэжилтэн Анна Пеловский "Бага насны хүүхдэд даавуугаар ном хийж сургах нь" сургалт семинарыг зохион байгуулсан бөгөөд тус сургалтанд уншлага үйлчилгээний хэлтсээс Их мэдэх танхимын номын санч Г. Дарьсүрэн, Мөрөөдөл танхимын номын санч Т. Батцэцэг, арга зүйч Л.Батболор, ном зүйч С.Тунгалаг, номын санч А.Нансалмаа нар оролцоо.
- * Хэлтсийн эрхлэгч Г.Дарьсүрэн БСШУЯ-ны МХШҮГазар, Азийн хөгжлийн банкны Боловсролын хөгжлийн хөтөлбөрөөс зохион байгуулсан "Хяналт шинжилгээ, үнэлгээний мөн чанар, үр нөлөө" сэдэвт семинарт оролцож хяналт шинжилгээ мониторингийн шалгалт үнэлгээний тухай ойлголттой болсон.

Нийгмийн халамж үйлчилгээний ажлын талаар:

Хамт олноороо Өвөрхангай аймгийн үзэсгэлэнт газруудаар аялаж ажлын эрч хүч хуримтлууллаа.

- * Цагаан сар болон Соёлын ажилтаны өдрөөр ХНО-ны ахмад ажилтануудаа хүлээн авч хүндэтгэл үзүүллээ.
- * Ажилтан албан хаагчдад утасны урьдчилсан төлбөрт карт сар бүр олгож байна.
- * Олон улсын эмэгтэйчүүдийн баярын ажиллагааг зохион байгуулж, тэмдэглэн өнгөрүүлсэн.
- * Хөдөлмөрийн хамт олны үүсэл санаачлагаар байгууллагын ҮЭ-ийн байгууллагыг шинээр зохион байгуулахад дэмжиж тодорхой хэмжээний мөнгөн эх үүсвэрийг бий болголоо.
- * Энэ жил манай хамт олноос хэлтсийн эрхлэгч С.Тунгалаг, фондын номын санч М.Тунгалаг, номын санч Адъяа нар Монгол улсын "Соёлын тэргүүний ажилтан" цол тэмдгээр шагнагдсан.

Гадаад харилцаа:

- * 1990 оноос эхэлсэн Азид зориулсан ном" хөтөлбөрийг өргөжүүлэх хамтран ажиллах гэрээнд Азийн сангийн суурин төлөөлөгч Виллиам Фэрдерер Инфантентэй гарын үсэг зурлаа. Уг арга хэмжээнд БСШУ-ны сайд Ө.Энхтүвшин, УИХ-ын гишүүн Д.Идэвхтэн, АНУ-ын Онц бөгөөд бүрэн эрхт элчин сайд Памела Слуц нар оролцлоо. \ 2006 -03-11\ Азийн сангийн "Ном" хөтөлбөртэй хамтран ажиллах болсны үр дүнд англи хэл дээр хэвлэгдэн гарсан ном хэвлэлээс сонгон хөмрөг бүрдүүлэх боломж бүрдэж энэ онд 651 ширхэг 17941200 төгрөгний ном хэвлэлээр баяжилт хийлээ. Мөн тус сангаас манай номын санг ОУНСХ \ IFLA \ -д элсэх элсэлтийн хураамжын төлбөр 518000, арга зүйч Л.Батболорын англи хэлний сургалтын төлбөр 225000 төгрөгийг тус тус төлсөн. Цаашдаа гэрээний дагуу ОУНСХ –ны хураамж, ХНО –ны 1 номын санчийг англи хэлний сургалтанд хамруулах асуудлыг хариуцан ажиллах юм.

- * Хүүхдийн номын ордноос гадаад үйл ажиллагаагаа өргөтгөх зорилгоор олон улсын номын сангийн хамгийн том нэр хүндтэй байгууллага болох IFLA\ Олон улсын номын сангийн холбоо\ -ийн жинхэнэ гишүүн болсон Энэ жилийн ОУНCSX –ны хурал Сеул хотод болсон бөгөөд хуралд захирал Д.Оюунбилэг оролцсон. \ 2006-3 сар\
- * Дэлхийн банкнаас хэрэгжүүлж буй “Хөдөөгийн сургуулийн сурах орчныг сайжруулах нь” төслийн багийн ажилтан Кетринтэй манай номын сан хамтран ажиллаж Монголын хүүхдийн зохиолчдын бүтээлийг олон улсын хүүхдийн номын вебд байрлуулах ажлыг хийж эхлээд байна. Энэ ажлын хүрээнд одоогоор нийт 25 зохиолчийн ном хэвлэлийг бүрэн текстээр нь скайнагдаж оруулах ажлыг хийсэн бөгөөд цаашдаа гэрээ байгуулсан зохиолчдын ном хэвлэлийг энэхүү вебд байрлуулах юм. Энэ жилийн “Номын яармаг”-ын ажлын хүрээнд дэлхийн 33 хэл дээр интернэтээр цацагддаг Олон улсын хүүхдийн дижитал номын сангийн монгол хувилбар болох “www.read.mn” вэб сайтын албан ёсны нээлтийн ажиллагаа болж энэхүү арга хэмжээнд БСШУЯ-ны төрийн нарийн бичгийн дарга н.Мишигжав оролцлоо. Энэхүү төслийн үйл ажиллагааны хүрээнд Хүүхдийн зохиолчидтой хийх уулзалт ярилцлагыг 3 удаа зохион байгуулан вебийн сурталчилгааг хийв. Мөн АНУ-ын Мериландын их сургуультай хийсэн телеконференцэд тодорхой санал асуулгаар оролцов. Төслийн санхүүжилтээр 2500\$ өртөг бүхий А 3 форматын скайнертай боллоо.
- * 2-р сарын 3-нд ГХСН-ээс зарласан герман хэлний олимпиадад оролцогчдыг шалгаруулах арга хэмжээ зохион байгуулсан бөгөөд энэхүү үйл ажиллагаанд ГЭСЯ-ны 2-р нарийн бичгийн дарга М.Россбах, ДААД-ын багш Д.Гертнер зэрэг 30 гаруй хүн оролцлоо.
- * БНХАУ-ын Өвөрмонголын номын сангийн урилгаар захирал Д.Оюунбилэг Бээжин болон Хөх хотын нийтийн болон их сургуулийн номын сангуудтай танилцах, харилцан туршлага солилцох, гадаад харилцаагаа өргөтгөх зорилгоор Монголын номын сангийн төлөөлөгч 6 хүний бүрэлдэхүүнд багтан ажиллаад ирлээ. Энэ томилолтын явцад Бээжингийн Үндэсний номын сан, Өвөрмонголын номын сан, хотын номын сан, Өвөрмонголын Багшийн их сургууль, ХААИС, Их сургуулийн номын сан, Бугат хотын номын сан, Ордосын номын сангуудын үйл ажиллагаатай танилцсан.
- * Хүүхдийн номын ордны гадаад харилцааг өргөтгөх зорилгоор Бугат хотын номын сантай ном хэвлэл, мэргэжилтэн солилцох гэрээ байгууллаа. Түүнчлэн ирэх жилээс ХНО-нд хятад хэлний уншлагын танхим шинээр нээх асуудлыг Өвөрмонголын өөртөө засах орны Соёлын танхим болон Өвөрмонголын номын сантай харилцан ярилцаж тохиролцлоо. Энэхүү танхимд нийлүүлэгдэх ном хэвлэл, тоног төхөөрөмжийг БНХАУ-ын талаас бүрэн хариуцан гаргах юм. Ингэснээр хятад хэл үзэж буй хүүхэд залуучууд төрөлжсөн уншлагын танхимаар үйлчилгээ авах боломжтой болох юм.
- * Дэлхийн банкнаас 132 ш ном бэлгээр ХНО –д өгсөн. \ 144700 төгрөг/
- * Энэ онд Герман уншлагын танхим 2005 оны захиалгын 4 хайрцаг буюу 253ш ном, 216ш аудио визуал материал 469 ном, аудио визуал материал, 2006 оны захиалгын 119 ном болон аудио визуал материалыг шинээр хүлээн аваад байна. 2006 онд 3500 еврогийн санхүүжилтэнд багтаан 3 нэрийн сонин 26 нэрийн сэтгүүл болон шинээр бүрдүүлэх ном аудио визуал материал захиалгыг хийсэн.

Санхүүгийн мэдээллийн үйлчилгээ:

- * Тайлангийн хугацаанд төсвийг батлагдсан төсвийн дагуу зарцуулан ажиллаж байна.
- * 2007 оны төсвийг БСШУЯамаар батлуулан 12-р сард төсвийн хувиараа хийж өгсөн.
- * Цалин ТНӨГАҮЗардал бүтэн тавигдан 13-р сарын цалинг бодож олгосон.
- * Ажилтнуудын 2006 оны цалингийн шимтгэл бодож , НДДэвтрийг бүрэн баталгаажуулж, ном хэвлэл, болон бараа материал, шагнал урамшуулалыг олгохдоо татварын шимтгэлийн бодож татварын хэлтэст төлсөн.
- * СТӨ, НДХэлтэс, Татварын хэлтэс, МЦХолбоотой тооцоо нийлэн өр авлагагүй гаргасан.
- * Улирал бүрийн тайлан балансыг гаргаж, санхүүгийн касс, харилцахыг хөтлөн баримтыг үдэн гаргасан.
- * Өөрийн орлогын тооцоо хийж, төрийн сангийн дансанд тушаасан ба бичиг хэргийн материалыг бараа материалын орлогот авсан.
- * Эд аж ахуйн болон шинэ номын орлого, зарлагыг сар бүр ном бүрдүүлэгчтэй тулган үндсэн хөрөнгийн дансандаа тусгаж, эд хариуцагчийн картанд бүртгэсэн.
- * Сар бүр санхүүжилтийг авч, цаг тухайд нь ажилтнуудын цалин, хөлсийг олгож, жижиг мөнгөн сангаас шаардагдах бичиг хэрэг, аж ахуйн материалын болон урьдчилсан төлбөрт картын мөнгийг гаргаж, олгов.
- * Нийгмийн даатгал, Татварын тайлан, сарын мэдээг гарган холбогдох байгууллагад хугацаанд нь өгч, ажилтан албан хаагчдын нийгмийн даатгалын дэвтрийг баталгаажуулсан.
- * Аж ахуйн материалыг жагсаалтын дагуу олгосон.

2. Номын сангийн үйлчилгээ**2.1 Уншигчдад ном хэвлэлээр үйлчлэх үйлчилгээ**

	Танхим	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
Ирц	Боловсрол Хөгжил	20000	24359	122%
	Мөрөөдөл	10400	10775	103,6%
	Их мэдэх	4260	4269	100%
	ГМНСан	2000	4782	239%
	ШМС	1000	3094	309%
	Гэрээр ном олгох	1000	536	122%
	Сорос		4300	
	Япон номын анхим			
	Бүгд	38660	52115	124%
Ном олголт	Монгол фонд	26000	55166	212%
	Боловсрол Хөгжил	36000	47754	133%
	Мөрөөдөл	21100	22008	104%
	Их мэдэх	6000	7662	128%
	ГМНСан	4800	12187	254%
	ШМС	2500	5849	234%
	Гэрээр ном олгох	1500	912	91%
	Сорос		6500	
	Бүгд	96400	158038	155%
Байрлуулалт	Монгол фонд	30000	45632	152%

Уншигч	Төлөвлөгөө	биелэлт	Төгрөг	Хувь
Насанд хүрэгчид /2000төг/	515	1009	2.018.000төг	197%
Хүүхэд /600төг/	1056	1509	905.400төг	142%
Нийт	1571	2518	2.923.400төг	159%

2.2. Дотоод ажил:

Танхимууд	Фонд баяжилт	Сэргээн засагдсан ном	Үзэсгэлэн	Лавлагаа өгссөн хүний тоо
1.Монгол фонд	1261	172		185
2.Боловсрол хөгжил			279	1027
3.Мөрөөдөл	471	77	148	
4.Их мэдэх	731	19	25	200
5.ГМНСан	588	18	83	
6.ШМС	1300	2		
7.Гэрээр ном олгох		27		3000
8.Орос номын танхим	301	46		7840
8 Архив		14		
Бүгд	4652	375	535	12252

2.3. Номын санг автоматжуулах ажлын хүрээнд:

Танхимууд	Ангилсан номын тоо	Данслан ажилласан номын тоо	Электрон каталогт нөөц үүсгэсэн номын тоо	Зураасан коджуулсан таагжуулсанномын тоо
1.Монгол фонд		5124		
2.Боловсрол Хөгжил			5124	5124
3.Мөрөөдөл		1200	1200	1100
4.Их мэдэх		110	1000	250
5.ГМНСан	490	979	1203	814
6.ШМС	1300	900	1200	400
7. Орос номын танхим		900		
Бүгд	1790	9213	9727	7688

	Төлөв	Биелэлт	хувь
Ирц	38660	47805	124%
Ном олголт	96400	150626	156%
Байрлуулалт	30000	45632	152%

Уншлага үйлчилгээний хамт олон 2006 оны төлөвлөгөөт ажлаа 47815 ирцэд 75182 ном олгож 151538 ном байрлуулж 155% -иар хийж гүйцэтгэлээ. Мөн танхимуудын үйл ажиллагааг өргөжүүлж “Орос номын уншлагын танхим”-ыг

нээн ажиллууллаа. Тэмдэглэлт өдөр, Их монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойг угтсан зэрэг олон ажлууд, олон нийтийн мэдээлэл сурталчилгааны ажлуудыг хамт олноороо амжилттай гүйцэтгэж ирлээ. Мөн үйлчилгээгээ сайжруулах, уншигчдын сонирхолд нийцүүлэн тэдэнд үйлчилгээгээ ойртуулах, цагийг нь хэмнэх үүднээс интернет танхимыг 1-р давхарт шилжүүллээ.

2.2 Номын сангаас зохиох соёл олон түмний ажил:

Олон нийтийн мэдээлэл сурталчилгааны ажил.

- ХНО-ны хамт олон “Сод номуун” төвтэй хамтран “Жигмэд тогмид хоёр” дууны 50 жилийн ойг тэмдэглэн өнгөрүүллээ. Энэ дууны үгийг Д.Содномдорж, аяыг Ц.Сүхбаатар нар 1956 онд бүтээсэн ажээ. Ойг угтаж хүүхэд багачуудын дунд “Жигмэд Тогмид хоёр” дууны сэдвээр гар зураг, урлан бүтээх уралдааныг улсын хэмжээгээр зарлан явуулж дүгнэсэн бөгөөд уралдаанд хот хөдөөгийн 200-аад хүүхдийн 400 гаруй бүтээл иржээ. Үүнээс мэргэжлийн зураачдын шүүснээр 15 зураг, 10 урлан бүтээсэн бүтээлийг шалгаруулсан байна. Энэ уралдааныг “Жигмэд Тогмид хоёр” нэртэй бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэдэг компаниуд ивээн тэтгэв. 10000 төгрөгийн хадгаламжийн дэвтрийг “Монгол шуудан банк”-аас бэлэглэсэн бол “Өгөөж”, Жигмэд Тогмид” зайрмагны үйлдвэрийн хамт олон бүх хүүхдүүдийг нэрийн бүтээгдэхүүнээрээ дайллаа. Мөн 400 гаруй бүтээлээр үзэсгэлэн гаргасан. Ойн арга хэмжээ дуутай хууртай хүүхдүүдийн цангинасан инээд хөөрөөр дүүрэн сайхан болж өнгөрлөө. Мөн өдөр тутмын сониноос гадна хүүхэд багачуудын уншдаг “Цох”, “Би өөрөө” сэтгүүлүүдэд, телевизийн бүх сувгуудаар цацагдаж мэдээ ярилцлагыг цаг тухайд нь өгч байлаа.

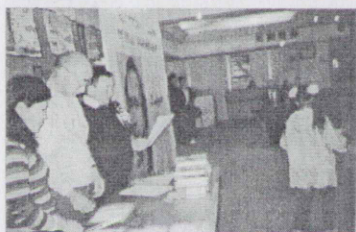
* **2006.02.03.** ГХСН-ээс зарласан герман хэлний олимпиадад оролцогчдыг шалгаруулах арга хэмжээ болж, ГЭСЯ-ны 2-р нарийн бичгийн дарга М.Россбах, ДААД-ын багш Д.Гертнер зэрэг 30 гаруй хүн оролцлоо.

* **2006.03.01-03.** Швейцарь мэдээллийн төвд “Цэцэрлэгийн бүжгийн сургалт” семинарыг хотын цэцэрлэгийн эрхлэгчдийн дунд явуулав. Семинарт оролцсон багш нар Хүүхдийн Номын Ордонтой танилцлаа.

* **2006.03.07.** Олон улсын Эмэгтэйчүүдийн баяр Мартын 8 ны баярт зориулан –“Мөрөөдөл” танхимын уншигч 5-9 ангийн сурагчдын дунд “Асуулт хариулт, авхаалж самбаа” тэмцээнийг 3 сургуулийн 60-аад сурагчдын дунд зохион явууллаа. Уралдаанд хүүхдүүд дуу дуулан, уншсан номноосоо жүжигчилсэн тоглолт хийн, зохиолын баатруудын дүрд тоглон авьяас, чадвараа сорьцгоосон юм.

* **2006.03.21.** Нийслэлийн 22 -р цэцэрлэгийн хамт олонтой хамтран “Хүүхдийн Номын Ордон”-оор аялан, ХНО-ны үйл ажиллагаатай танилцуулж, “Номын санч-Мэдээллийн ажилтан” зэрэг мэргэжлийн тухай ярилцаж тайлбарлаж өглөө.

* **2006.03.27.** Олон Улсын Хүүхдийн Номын баярыг угтан уншигч багачуудын дунд “Номын ертөнц” сэдэвт гар зургийн уралдааныг зохион байгууллаа. Уралдааныг 4-6 нас, 7-12 нас, 13-16 насны ангилалаар явуулж дүгнэсэн бөгөөд нийслэлийн сургуулийн 130 гаруй хүүхэд багачууд идэвхи чармайлттай оролцож нас бүрт эхний гурван байрыг шалгаруулсан юм. Энэхүү уралдаанд “Эрдэм төгс”, “Оюуны мэлмий” сургууль нийслэлийн 22-р цэцэрлэгийн хамт олон идэвхитэй оролцлоо. Уралдаанд оролцсон хүүдүүдэд үлгэр сонсгоод сэтгэлд бууснаар нь зураг зурууллаа. Энэ нь хүүхдийн уран сэтгэлгээ, дүрслэн бодох сэтгэлгээг хөгжүүлэхэд тустай юм. Олон Улсын хүүхдийн номын баярыг угтсан зургийн уралдааны бүтээлээр үзсгэлэн гаргаж уралдааныг Хүүхдийн Номын Ордны “Боловсрол хөгжил” танхимд явуулсан ба “Дэлхийн зөн – Монгол” олон улсын байгууллагаас шагналыг нь олголоо.

* **2006. 04.02.** Үлгэрийн их хаан, Дани улсын агуу их зохиолч Х.К Андерсений мэндэлсэн өдрийг тохиолдуулан жил бүрийн 4 сарын 2 ныг олон улсын хүүхдийн номын баярын өдөр болгон тэмдэглэдэг билээ. Олон улсын хүүхдийн номын баярыг “Хүүхдийн Номын Ордон”, “Дэлхийн зөн” олон улсын байгууллага, Хүүхдийн Соёлын сантай хамтран хамтран 3 дахь жилдээ зохион явуулж байна. Энэхүү баярын ажиллагааг Хүүхдийн Номын Ордны захирал Д. Оюунбилэг, Дэлхийн Зөн Монгол байгууллагын “хүнд нөхцөлд дахь хүүхэд” хөтөлбөрийн үндэсний зохицуулагч Д. Оюунчимэг нар нээж баяр хүргэж үг хэллээ Баярт Азийн хүүхдийн олон улсын найрамдал төвийн тэргүүн, ноён Такаока

Ёшүсүке хүндэт зочноор оролцон Танака Сейкогийн шагналыг монголын хүүхдүүдэд гардуулан өгсөнөөрөө ихэд онцлог өргөн хүрээтэй боллоо. Баярын ажиллагаанд 100 гаруй хүүхэд оролцон шагналын санг “Дэлхийн зөн – Монгол” олон улсын байгууллагаас гаргав. Оролцсон бүх хүүхдүүдэд Ж. Дашдондогийн “Чулуун домог”, “Эрийн гурван үлгэр” номыг бэлэглэсэн нь хүүхдүүдэд баяр хөөр бэлэглэсэн ажил боллоо.

* **2005.05.01-нд** “Эрдэм төгс” дунд сургуулийн хамт олон 2005-2006 оны хичээлийн жилд хамтран ажилласан тайлангаа тайлагналаа. Тус сургуулийн хамт олон энэ хичээлийн жилд ХНО - оос зохиосон төрөл бүрийн олон нийт мэдээлэл сурталчилгааны ажилд идэвхитэй бөгөөд амжилттай оролцсоныг дурьдахад таатай байна.

* **2006.05.05-нд** “Үндэсний бичиг мину” монгол бичгийн тэргүүний уншигч шалгаруулах уралдаан “Их монгол улс байгуулагдсаны 800” жилийн ой, Үндэсний бичиг үсгийн баярын өдрийг тохиолдуулан ХНО, “Сод номуун” төв ТББ хамтран нийслэлийн ЕБС-ийн 6-10 ангийн сурагчдын “Үндэсний бичиг мину” зөв, хурдан уншлагын уралдааныг зохион байгууллаа. Монгол бичиг сурч буй хүүхдүүдийн эх бичгээрээ зөв унших чадварыг дээшлүүлэх монгол бичиг соёлоо дээдлэх үзлийг төлөвшүүлэх нь энэ уралдааны гол

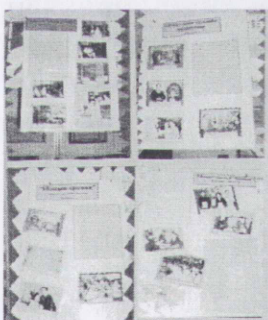
зорилго билээ. Уралдаан 2 үе шаттайгаар явагдан, тэргүүн байранд 6 сурагч, тусгай байранд 4 сурагчийг шалгарууллаа. Уралдаанд нийтдээ 80 гаруй ЕБС-ийн сурагчид оролцож мэдлэг чадвараараа уралдлаа. Үүнд:

* **9-11-р ангийн сурагчдаас:** “Сэтгэмж” цогцолбор 11-р ангийн сурагч А. Оюунтүлхүүр, Шинэ монгол ахлах сургуулийн 11 б ангийн сурагч Мишээл, 45-р сургууль 9 –р ангийн сурагч Цэрэнлхам нар тэргүүн байр, 45-р сургууль 9 –р ангийн сурагч Норовцэрэн, 2-р сургуулийн 9 а ангийн сурагч Энхчимэг нар тусгай байрыг тус тус эзэллээ.

* **6-8 ангийн сурагчдаас:** 11-р ангийн 8 а анги Үүрцайх Д, 72-р сургуулийн 7 б ангийн Энэрэл Г, 65-р сургууль 7 а ангийн сурагч Гүндсамбуу С нар тэргүүн байр 35- р сургууль 6 а анги Шинэбаяр Г, 72-р сургууль 7в анги Энхчимэг нар тусгай байр эзэллээ.

Тус уралдаанд Нийслэлийн 72, “Эрдэм төгс” дунд сургууль 11, 2, 1 - р сургуулиуд идэвхитэй, амжилттай оролцлоо. Уралдааны шүүгчээр ХНО-ны захирал Д. Оюунбилэг, Хотын боловсролын газрын мэргэжилтэн Батсүрэн, “Хүмүн бичиг” сонины ерөнхий редактор Элбэгзаяа, “Сод Номуун” ТББ –ын тэргүүн С. Цэцэгмаа, ХНО-ны Уншлага үйлчилгээний хэлтсийн эрхлэгч Г. Дарьсүрэн нар ажилласан юм. Шагналыг ХНО гаргаж, мэдээлийн ивээн тэтгэгчээр “Хүмүн бичиг” сонин ажиллаа. Уралдааны мэдээ мэдээллийг “Үнэн” сонин, “Хүмүн бичиг” сонинд өгч, МҮОНТВ, UBS child телевизүүдэд тус бүр 2 удаа зар өгч, уралдаанаа байнга сурталчилж байв.

* **2006.05.10.** “Монгол улсын засгийн газар байгуулагдсаны 100 хоног”-т арга хэмжээний хүрээнд Соёлын байгууллагууд байгууллагаа сурталчилан өдөрлөгийн арга хэмжээнд оролцлоо. Манай хамт олон 8 ширхэг зурагт хуудас хийж, ХНО энэ онд хийсэн ажлаа тайлагнан Сүхбаатарын талбай дээр сурталчилав. Энэхүү арга хэмжээнд ХНО ны ажилтан ажилчид идэвхитэй оролцлоо.

* **2006.05.29.** Хүүхдийн баярыг угтан Интер номын их дэлгүүрт Хүүхдийн номын тасаг шинээр нээгдэхтэй холбогдуулан 3 өдрийн турш өглөө бүр 11.00 -12.00 цагийн хооронд, орой 16-17 цагийн хооронд үйлчлүүлэгч багачууд болон нийслэлийн зарим сургуулиудын сурагчдыг оролцуулан уралдаан тэмцээнийг явуулан идэвхитэй оролцсон эцэг эх хүүхдүүдэд бэлэг өглөө. Энэ үеэр номын баатрыг таалгах, зохиолч таалгах, гар зургийн уралдаанаас гадна цэнгээнт олон уралдааныг явуулан номонд дуртай хүүхэд багачуудыг баярлууллаа.

ДОЛООН НАСТНУУДЫН ГАЙХАМШИГ

* **2006.05.31.** “Эрдмийн түлхүүр 7 настны гайхамшиг” бага ангийн сурагчдын олимпиадын медаль, шагналыг гардуулах ёслолын ажиллагааг ХНО-ны “Боловсрол хөгжил” танхимд боллоо. Энэхүү ёслолын ажиллагаанд 300 гаруй хүүхдүүд оролцон алт мөнгөн медалиар энгэрээ мялаацаав.

* **2006. 08 сар** Хүүхдийн Номын ордны үйл ажиллагааг сурталчилах, зуны амралтаар хүүхэд багачуудыг ном уншуулахад нэмэр болох зорилгоор “Алтан гадас” сэтгүүлтэй хамтран цогц мэдээллийг бэлтгэн гаргав. “Алтан гадас” сэтгүүлийн № 31 — д хэвлэгдэн гарлаа. Мөн “Алтан гадас” сэтгүүлтэй хамтран улирал бүр ихээр уншигдаж байгаа эрэлттэй байгаа номыг шалгаруулан хэвлэлээр сурталчилж байх боллоо.

* **2006.08.30** Хичээлийн шинэ жилд зориулан “ Нээлттэй өдөрлөг” — ийг амжилттай явууллаа. Энэ арга хэмжээний үеэр Хүүхдийн номын ордноо чимэглэх, танхимуудаа сурталчилахаас гадна 500 сугалаа бэлтгэн хүүхдүүдийг орлцууллаа. “Эдмон” компанитай хамтран энэ зун хэвлэгдэн гарсан хүүхдийн шинэ номын үзэсгэлэн худалдааг зохион байгууллаа.

* **2006.9.27.** “Бага насны хүүхдэд даавуугаар ном хийж сургах нь” семинарын нээлтэнд “Нэг дэлхий” бага сургуулийн сурагчид, нийслэлийн 25-р цэцэрлэгийн хүүхэд багачууд идэвхитэй оролцон ая дууны мэндчилгээ дэвшүүллээ. Энэ сургалт семинарт уншлага үйлчилгээний хэлтсээс “Их мэдэх” танхимын номын санч Г. Дарьсүрэн, “Мөрөөдөл” танхимын номын санч Т. Батцэцэг нар оролцов. Мөн энэхүү сургалтанд цэцэрлэгийн

багш нарыг оролцуулсанд ихэд талархан сургалтыг зохион байгуулсан хүмүүс, Хүүхдийн Номын Ордны удирдлагад ихэд баярлаж байгаагаа илэрхийлснийг уламжлахад таатай байна.

* **2006.11.6.** Их зохиолч Д. Нацагдоржийн 100 жилийн ойд зориулан “Хээрийн галуу нисэн үл хүрэн газраас хүний хүү эрдэнэ өвөрлөн ирнэ” сэдэвт Нацагдоржийн зохиолыг хүүхэд багачуудад уншуулах зорилгоор 14 хоногийн аяныг танхимуудад явууллаа. Энэ аяны хүрээнд “Мөрөөдөл” танхимд зохиолч Ваанчиг гуайтай зохиолч уншигчийн уулзалтыг зохион байгууллаа. Тус уулзалтанд Ваанчиг зохиолч, өөрийн шавь Хүрэлбаатар яруу найрагчтай ирж хүүхдүүдэд зохиол бүтээлээс танилцуулахаас гадна хүүхдүүд уран бүтээлээс нь уран яруугаар уншиж өгсөн нь зохиолчдын сэтгэлийг ихэд хөдөлгөлөө. Зохиолч маань уран бүтээлээс нь уншсан хүүдүүдэд уран бүтээлийн дээж номноосоо бэлэглэн сэтгэл хөдөлгөм сайхан баяр боллоо. Хүүхдүүд зохиолчид ын нэг ёсны баяр боллоо.

* **2006.11.07.** “Нацагдоржийн 100 жилийн ойн аяны хүрээнд “Боловсрол хөгжил” танхимд Ахлах ангийнхан болон оюутан залуусын дунд АХА тэмцээнийг явуулав. Энэ тэмцээнд 30 гаруй хүүхэд оролцож 11-р сарын 07 нд “А-Х-А” тэмцээн болов. Тэмцээнд “Эрдэм төгс” “Оюуны мэлмий”, 72, 5, МУИС, ШУТИС-ийн оюутан залуус оролцсоноос МУИС НШУС-ын ангийн оюутан Н.Батзориг 1-р байр эзлэлээ. Тэмцээн ихэд сонирхолтой боллоо. Хөгжөөн дэмжигчид маань Боловсрол хөгжил танхимын уншигчид байлаа.

* **2006.11.09.** “Нацагдорж-100” Зохиолч Д. Нацагдоржийн 100 жилийн ойд зориулан ЕБС-ийн дунд ханын сонины уралдааныг Ахлах, дунд ангийнханы дунд явууллаа. Уралдаанд нийслэлийн 30 гаруй сургууль оролцсоноос шалгарсан 20 сониноор үзэсгэлэн гаргалаа. Ханын сонины уралдаанд “Эрдэм төгс” “Оюуны мэлмий”, 47, 72-р сургуулиуд идэвхитэй оролцож ахлах наснаас 1-р байрыг Эрдэм төгс, 2-р байранд 72-р сургуулийн 8 в анги, 3 байранд Оюуны мэлмий 8-р анги, дунд ангийнхнаас 1-р байр “Эрдэм төгс” 2-р байрыг Оюуны мэлмий

сургуулийн 5-р ангийнхан, 3-р байрыг 47-р сургуулийн 6р ангийн сурагчид эзлэж тус бүр мөнгөн / 10.000-25000төг/ - өөр шагналаа.

* **2006.11.13 -11.20** хүртэл “Номын яармаг-2006” ХНО-д боллоо. 1999 оноос хойш уламжлал болгон зохион байгуулагдаж буй ээлжит номын яармаг нь 2006 оны 11-р сарын 13-наас 19 өдрийг хүртэл Хүүхдийн номын ордонд боллоо. Энэ жилийн номын яармагт хэвлэлийн газар, ном борлуулагч 28 байгууллага хувь хүн оролцлоо.

* Энэ удаагийн номын яармагийн үйл ажиллагаа нь их зохиолч Д. Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ой, Монгол Улсын Үндэсний номын сан байгуулагдсаны 85 жилийн ойн жилд болсноороо онцлогтой байлаа. Энэ онд БСШУ-ны сайдын тушаалаар” Тэргүүний уншигч-Нацагдорж тэмдэгтэн” болзлыг дахин сэргээсэн нь хүүхэд залуучуудыг номтой нөхөрлүүлэхэд чиглэгдсэн сайхан ажил боллоо.” Номын яармаг – 2006” үйл ажиллагааны нээлтэн дээр Хүүхдийн номын ордны тэргүүний уншигчид болох 48-р сургуулийн 10-з ангийн сурагч Бямбын Энхсарнай, “Эрдмийн өргөө” цогцолбор сургуулийн 8-в ангийн сурагч Батчулууны Батнаран, Сонгинхайрхан дүүргийн 12-р сургуулийн 10б ангийн сурагч Жаргалсайханы Алтанчимэг, МУИС-ийн Гадаад хэл Соёлын сургуулийн Герман хэл судлалын 2-р курсын оюутан Батбаатарын Энхсаруул нарт ”Тэргүүний уншигч- Нацагдорж тэмдэгтэн” үнэмлэх, тэмдгийг Соёл урлагийн газрын дарга н.Батмөнх гардууллаа. Яармагийн өдрүүдэд МҮНС-ийн 85 жилийн ойд зориулсан онол практикийн бага хурал, хэвлэлийн компаниудын захирлуудын уулзалт ярилцлага, “Монголын хэвлэлийн түүхэн замнал” сэдэвт уулзалт ярилцлага боллоо. Дэлхийн банкнаас хэрэгжүүлж байгаа “Хөдөөгийн боловсролыг дэмжих төсөл”-ийн хүрээнд дэлхийн 33 хэл дээр интернэтээр цацагддаг Олон улсын хүүхдийн дижитал номын сангийн монгол хувилбар болох “ www.read.mn “ вэб сайтыг албан ёсны нээлтийн ажиллагаа болж энэхүү арга хэмжээнд БСШУЯ-ны төрийн нарийн бичгийн дарга н.Мишигжав оролцлоо.

* Мөн Интерпресс ХХК байгуулагдсаны 10 жилийн ойн хүрээнд СББ компанитай хамтран зохион байгуулж байгаа “Сайн үйлс аян”-ы хүрээнд хүүхэд залуучуудад номын хандивын үйл ажиллагаа явагдсан. Энэхүү аяны хүрээнд Хүүхдийн номын ордонд ном бэлэглэх үйл ажиллагаа явагдсан. 11 дугаар сарын 18-ны өдөр Интерпресс ХХК, Олон улсын “Дэлхийн зөн” байгууллагатай хамтран Хүүхдийн номын баярыг зохион байгуулсан. Яармагийн ажлын хүрээнд хүүхэд багачуудтай ажилладаг ЕБС-ийн болон цэцэрлэгийн багш нарт зориулан “Даавуугаар хэрхэн ном бүтээх” тухай сургалтыг үнэ төлбөргүй зохион байгуулна.

* **2006.11.13** “Номын яармаг-2006” ажлын хүрээнд “Сонгодог урлаг-яруу найраг” уулзалт өдөрлөг болж залуу яруу найрагч Моломжамц, Буянзаяа нар залуу нас, хайрын сэдэвтэй шүлгээ уншиж мөн Сонгодог урлагийн Академик театрын квартет хамтлаг оролцлоо. Энэ ажил их шинэлэг ажил байлаа. Өдөрлөгт Утга зохиолын дээд сургуулийн 4-р курсийн оюутан залуус, аймгуудын номын санчид, ЕБС-ийн монгол хэллний багш нар оролцлоо. Оролцогчид ихэд сонирхон сэтгэл өндөр байлаа.

* **2006.11.18.** “Нацагдорж-100” аяны хүрээнд Олон Улсын Хүүхдийн Найрамдал зусланд “Дэлхийн зөн” ОУ-ын байгууллага, “Интерпресс” хэвлэлийн компани, “ Sky pover media” компанитай хамтран Хүүхдийн номын баярыг

хийлээ. Энэ баярт Хүүхдийн зохиолч Ж. Дашдондог, Б. Нацагдорж, Д. Гармаа, О. Сундуй нар оролцож хүүхэд багачуудтай уулзлаа. Баяр дээр хүүхдийн зохиолчид хүүхдүүдэд уран бүтээлээсээ сонирхуулахаас гадна хөгжилтэй, адал явдалтай бага насныхаа дурсамжаас хуваалцсан сайхан уулзалт боллоо. Хүүхэд багачууд сонирхсон асуултаа асуун, зохиолчдын зохиолоор жүжигчилсэн тоглолт үзүүлж, тэдний зохиосон дуунаас дуулж, шүлгээс нь уншиж хүүхдүүдэд сонирхуулсан нь хүүхдийн зохиолчдын уран бүтээлийг нь сурталчлах, хүүхдүүдэд таниулах, тэдний сонирхлыг татах нэгэн сайхан баяр боллоо. Эрдэмтэн зохиолч Л.Түдэвийн зохиолын "Номун хүү" цувралаар гарсан шинэ номыг "Найрамдал" зусланд амарч байгаа хүүхэд багачуудад танилцуулан сурталчилж, бас бэлэглэв. Номын баяр дээр Хүүхдийн эрхийн төвөөс олгодог "Номонд мэргэн" медалийн олон хүүхдэд гардуулав. Энэ медалийг ХНО-ы "Их мэдэх", "Мөрөөдөл" танхимын 3 бяцхан уншигч маань шагнуулсан юм.

* **2006.11.05-12.05** ны хооронд "Сод Номун" Төрийн бус байгууллагатай хамтран хүүхэд залуусын дунд "Би мэднэ" асуулт хариултын уралдааныг зарлалаа. Уралдаан бага нас буюу 3-5 анги /30 асуулт/, дунд анги буюу 6-8 анги /30 асуулт/, ахлан нас буюу 9-11-р анги буюу оюутан залуус /50 асуулт/ ангилалтайгаар явууллаа. Уралдааны асуулт нь насан насны онцлогт нь тохирсон танин мэдэхүйн чиглэлийн асуултууд байлаа. Тус уралдаанд хот хөдөөгийн 120 гаруй хүүхэд оролцсоноос 100 гаруй хүүхдийн материалыг хүлээн авч 3 шүүгчтэйгээр дүнгээ гаргав.

* Шүүгчдийн бүрэлдэхүүнд ХНО-ны ажилтан С.Адъяаням, Сод номун ТББ-ын тэргүүн С.Цэцэгмаа, Амаржаргал, бага ангийн багш Батсүх нар ажиллаа. Энэ уралдаанд хүүхдүүд ихийг эрэлхийлэн чин сэтгэлээсээ идэвхитэй оролцсон нь талархалтай байлаа. Үүнд: 9-11-р ангийн хүүхдүүдээс Эрдэм төгс сургууль 9-р ангийн сурагч Номунзул /236 оноо/, 10-р ангийн Ж.Хулан /233/, Б.Амаржаргал /228 оноо/ нар түрүүлж, Эрдмийн ундраа цогцолборын 10в ангийн сурагч Дашдондогийн Идэржаргал тусгай байр эзэллээ. Дунд ангийнхнаас Дархан-Уул аймгийн ба ангийн сурагч Г.Билэгсанаа /135 оноогоор/ түрүүлж бага ангийнхнаас "Эрдэм төгс" сургуулийн 5а ангийн сурагч Баасандорж 137 оноогоор, Ирээдүй цогцолборын 5-р ангийн сурагч Соёл-Эрдэнэ 137 оноогоор, 65-р сургуулийн 5-р ангийн сурагч Энхээгийн Нарангэрэл 3-рт шалгаран шагнал авлаа.

* Шагналыг Хүүхдийн Номын Ордон, Сод номун төв ТББ, хүүхдийн зохиолч Мандах, Монгол шуудан банк, "Сэлэнгэ пресс" хэвлэлийн компаниуд гаргаж ивээн тэтгэж оролцлоо. Бидний хүүхдийн төлөө явуулж буй ажлыг дэмжин ивээн тэтгэсэн Монгол шуудан банк, "Сэлэнгэ пресс" хэвлэлийн газрын хамт олонд цаашдын ажилд нь амжилт хүсч хамтран ажилласанд талархаж байна. Уралдаанд Улаанбаатар хотын сургуулиудаас гадна Дархан, Эрдэнэтийн сургуулиудаас хүүхдүүд оролцсон явдал нь сайшаалтай бөгөөд талархууштай байлаа.

* **2006.12. 26.** Хүүхдийн Номын Ордны багт наадмыг шалгаруулах арга хэмжээ. Энэ арга хэмжээнд жилийн турш хамтран ажилласан 6 сургуулиуд багт наадмаар мэндчилэн, бие биедээ шинэ жилийн баярын мэнд хүргэлээ. Мөн ХНО-ны тэргүүний уншигч 10 хүүхдэд Д.Нацагдорж тэмдэг гардуулж өгсөн ажил боллоо.

* 2006.12.28. Швейцарийн хөгжил хамтын ажиллагааы нийгэмлэгээс санхүүжүүлсэн хөгжмийн боловсролыг дэмжих “Урлаг хүний хөгжилд” төслийн нээлт боллоо. Төслийн хүрээнд “Их мэдэх”, “Боловсрол хөгжил танхимд” хөгжим, үг хөгжлийн хичээл явагдах юмаа.

Хичээлийг “Хөгжим бүжгийн коллеж”, “Агаар мюзик” ТББ-ийн захирал Г.Цогбадрах, Хүүхдийн зохиолч О.Сундуй, Хүүхдийн ордоны хөгжмийн багш Ганчимэг нар заана.

Номын сангийн фондыг шинэ ном хэвлэлээр баяжуулах, техник ажиллагаанд оруулах ажлын талаар

2006 онд ХНО нийт 4585ш ном болон аудио визуал материалаар шинээр фондоо баяжуулсан байна. Үүнээс: Ном бүрдүүлэгч бүгд 3997ш ном, аудио визуал материал буюу 88 фактурын 3726ш ном, 158ш CD, 113ш аудио кассет, 34.940.055 төгрөгний ном бүрдүүллээ. Бүрдүүлэлт дараах байдлаар хийгдсэн:

Худалдаагаар монгол болон гадаад хэлээр нийт 2442ш ном, 20ш CD бүгд 13.396.060 төгрөг:

- * Худалдааны монгол номын 34-н фактурын 2379 ш ном, 11ш CD, 12.568.150 төгрөг
- * Худалдааны гадаад номын 2-ын фактурын 63ш ном, 9ш CD, 1.188.740 төгрөг, Бэлгээр нийт монгол, гадаад хэл дээр 1284ш ном, 138 CD, 113ш аудокассет, 20.432.670 төгрөг:
- * Бэлгийн монгол номын 16-н фактурын 533ш ном, 2 CD, 1.995.370 төгрөг
- * Бэлгийн гадаад номын 11-н фактурын 235ш ном, 1 CD, 496.100 төгрөг /үүнээс Дэлхийн банкнаас 132ш ном, 144700 төгрөг/
- * Азийн сангаас Швейцарийн соёл мэдээллийн төвд 15-н фактурын 516ш ном, 135 CD, 111ш кассет, 2ш аудокассет 17.941.200 төгрөг

Бүрдүүлэлтийг хүснэгтээр үзүүлбэл:

Бүрдүүлэлтийн төрөл	Хэл	Танхим / тайлбар/	Тоо ширхэг	Үнэ
Худалдаагаар	Монгол		2379 ш ном, 11ш CD	12.568.150
	Гадаад		63 ш ном, 9 CD	1.188.740
Бэлгээр	Монгол		533 ш ном, 2 CD	1.995.370
	Гадаад		235 ш ном, 1 CD	496.100
Азийн сангаас бэлгээр		Швейцарь	516 ш ном, 135 CD, 111 кассет, 2ш аудокассет	17.941.200
Тогтмол хэвлэл /Худалдаагаар/	Монгол		34 нэрийн сонин 37 нэрийн сэтгүүл	349.500
	Гадаад		9 нэрийн сэтгүүл	400.995
				34.940.055

Ном хэвлэлийг бүрдүүлэх явцад дараах ажлууд хийгдлээ.

1. 2006 оны 2, 3-р улирлын монгол хэвлэл 34 нэрийн сонин, 37 нэр төрлийн сэтгүүл 349.500 төгрөг, 9 нэрийн 400995 төгрөгний гадаад хэвлэл захиалгын гэрээг “Монгол шуудан” компанитай хийсэн.
2. Тогтмол хэвлэл 1591ш сонин, 145ш сэтгүүлд карт хөтлөж, холбогдох танхимуудад өгч байна. ншигчдын эрэлт хэрэгцээг хангах зорилгоор 45 гаруй хэвлэлийн компаниудтай хамтран ажиллахаар болж, танхимын номын санчдаас санал авч хэрэгцээт номын жагсаалт гарган “Урлах Эрдэм” ХХК-аас 114,250 төгрөгний 55 ширхэг ном, “Өнгөт хэвлэл ХХК-аас 553,400 төгрөгний 131 ширхэг ном, Монсудар ХХК-аас 1,012920 төгрөгний 115 ширхэг номоор нөхөн бүрдүүлэлт хийлээ.
3. Монгол дахь НҮБ-ийн Хүүхдийн сангаас “Өнөөдөр”, “Өдрийн сонин, “Зууны мэдээ”, “Монголын мэдээ” зэрэг 53 ширхэг үдэж хавтасласан сонинуудыг бэлгээр нөхөн бүрдүүлэв. Мөн “Цог” сэтгүүлийн 2000-2005 оны 9 дугаарыг бүрдүүлсэн.
4. Ерөнхий боловсролын сургуульд хэрэглэгдэх шинээр гарсан бүх сурах бичгүүдийн судалгаа хийж 10 хэвлэлийн компанийн 390ш 1,254,900 төгрөгний ном худалдаж авсан.
5. 2006 онд бүрдүүлсэн номын баримтуудыг үдэж архивлав.

Герман танхимын ном бүрдүүлэлт:

Нийт 588ш ном, аудио, визуал материалыг шинээр хүлээн авч фондоо баяжууллаа.

- * 2006 оны 4-р сард 3500 еврогийн санхүүжилтэнд багтаан 3 нэрийн сонин 26 нэрийн сэтгүүл болон шинээр бүрдүүлэх ном, аудио, визуал материал захиалгыг хийсэн.
- * Одоогоор 2006 оны захиалгын 119 ном болон аудио визуал материалыг шинээр хүлээн аваад байна. Үүнээс: Ном-79 ш, CD-21, CD-Rom-7, видео кассет-9, аудио кассет- 3ш
- * Номын захиалганд зориулж “Саналын хайрцаг” шинээр хийж уншигчдын саналыг авсан.
- * Шинэ тогтмол хэвлэлийг Төв шуудангаас тухай бүр нь авч, жилд нийт 660 сонин сэтгүүлийг бүртгэн байрлуулж, уншлага үйлчилгээнд гаргалаа.
- * 2006 оны 1-р сард 2005 оны захиалгын 4 хайрцаг буюу 469 ном, аудио визуал материалыг падаантай тулган хүлээн авч падааны эхийг Гёте Институтэд илгээсэн.

Ном ангилах, данслах, ажиллах хүрээнд:

2006 онд бүгд 5020ш шинэ ном ангилсны 3230 ширхэгийг ном ангилагч, 1300 номыг Швейцарь танхим, 490 номыг Герман танхим ангилсан.

Ном ангилагчийн шинээр хүлээн авсан ном: Нийт 63 фактурын 3230ш шинэ номыг ном бүрдүүлэгчээс фактуураар тулган хүлээн авлаа. Бүрдүүлэлтийн хэлбэр болон фактуураар ялгавал:

Худалдааны нийт 36 фактурын 2442ш

Бэлгийн нийт 27 фактурын 768ш ном.

- * Худалдааны монгол номын 1-34-р фактурын 2379ш
- * Бэлгийн монгол номын 1-16-р фактурын 533ш
- * Худалдааны гадаад номын 1-2 фактурын 63ш
- * Бэлгийн гадаад номын 1-11-р фактурын 235ш

Ном ангилагч: Нийт 3830ш ном ангилсан. Үүнээс: Шинэ ном 3230ш. Ангилал шинэчлэн засч дахин ангилсан хуучин ном 600 байна.

Данслалт: Нийт 12443 ном, аудио визуал материалыг дансалснаас ном ангилагч 3230ш, танхимууд 9213 номыг дансалсан байна. Үүнээс ангилагч данслагч:

- * Худалдааны монгол номын 1-31-р фактур, худалдааны гадаад номын 1-2, бэлгийн монгол номын 1-13-р фактур, бэлгийн гадаад номын 1-11 нийт 57 фактурын 2887ш номыг ангилаж данслан, техник ажиллагаанд оруулан танхим тус бүрд хуваарилан хүлээлгэж өглөө.
- * Монгол фондын номноос түүхийн шинжлэх ухаан, эдийн засгийн шинжлэх ухааны номуудын ангилалд хяналт тавьж 600 номыг дахин ангилж тухайн шинжлэх ухааны номыг электрон каталогт оруулахад бэлэн болгосон.

Танхимуудад ном хуваарилсан байдал: Нийт 3138ш номыг уншлагын танхимуудад хүлээлгэн өглөө.

- * Боловсрол танхимд: 1187ш шинэ ном ангилж, дансалж бар код, хамгаалалтын хаалганы ялтас “TAG” нааж
- * Мөрөөдөл танхимд: 471ш шинэ ном ангилж, дансалж бар код нааж
- * Их мэдэх танхимд: 731ш шинэ ном ангилж, дансалж
- * Архивын фондод: 242ш шинэ ном ангилж, дансалж бар код нааж танхим
- * Швейцарь танхимд 225ш шинэ ном, дансалж
- * Орос номын уншлагын танхимд 29ш шинэ ном ангилж, дансалж бар код, хамгаалалтын хаалганы ялтас “TAG” нааж
- * Герман уншлагын танхимд 2ш номыг танхим тус тус хуваарилан хүлээлгэж өглөө.

Үүнээс гадна урд онд ангилж дансалсан 251ш орос номонд бар код нааж орос номын уншлагын танхимд хүлээлгэн өгсөн.

Ном хэвлэл аудио визуал материалыг каталогжуулах ажлын хүрээнд:

Электрон каталогт нийт 12023ш ном оруулсан.

- Төлөвлөгөө 12000
- Гүйцэтгэл 12023
- Биелэлт 100.2 %

Каталогч электрон каталогт шинэ ном оруулах талаар:

Электрон мэдээллийн баазад бүгд 740 нэр төрлийн 2296ш шинэ ном, монгол фондын 704ш нийт 3000ш. оруулав. Үүнд:

- * Монгол фондны шинэ ном - 374 нэр төрлийн 1134ш
- * Мөрөөдөл танхимын шинэ ном - 171 нэр төрлийн 481ш
- * Орос фондны шинэ ном - 129 нэр төрлийн 142ш
- * Монгол фондны хуучин ном - 63 нэр төрлийн 704ш
- * Хэвлэмэл бус материал - 3 төрлийн бширхэгийг

тус тус оруулсан .

Электрон каталогт танхимуудын ном оруулсан байдал:

Танхимууд нийт 9727ш. номыг электрон каталогт орууллаа. Танхимаар ялгавал:

Боловсрол хөгжил танхим 5124 ш ном Үүнээс: танхимын номын санчид 3620, Номзүйч 800, каталогч 704 номыг оруулсан.

- * Их мэдэх танхим - 1000,
- * Герман танхим - 1203,
- * Швейцарь танхим - 1200,
- * Мөрөөдөл танхим - 1200ш номыг тус тус оруулсан байна.

Ном аудио визуал материалыг зураасан коджуулах талаар:

Нийт 10145 номыг зураасан коджуулсан. Үүнээс: Каталогч электрон нөөцөд орсон шинэ номын болон архивын шинэ номын 2457ш, монгол фондын 704 зураасан кодыг хэвлэж ангилагчид өгч шивсэн номнуудаа зураасан оджуулсан.

Танхимууд нийт 7688ш номыг зураасан коджуулсан байна.

Карт хэвлэх талаар:

- * Нийт 7838ш карт хэвлэн гаргалаа. Үүнд:
- * Шинэ номын - 611нэр төрлийн 1833ш
- * Орос номын - 241 нэр төрлийн 723ш
- * Албаны каталогт байрлуулах шинэ номын - 568ш карт
- * Хуулсан картны - 1714 ш
- * Нэгдсэн баазаас - 3000ш карт тус тус хэвлэн гаргав.

Каталогт карт байрлуулах талаар:

Бүгд 3418ш картыг үсэг дараалал болон төрөл ангийн каталогт байрлуулав. Үүнд:

- * Шинэ номын - 1222ш карт
- * Орос номын - 482ш карт
- * Хуулсан 1714ш картыг 2 төрлийн каталогт байрлуулав.

Нэгдсэн баазаас хэвлэсэн 3000ш карт, албаны каталогт байрлуулах 568ш карт бүгд 3568 картыг байрлуулахад бэлэн болголоо.

Мөн ном ангилагч 568ш каталогийн картын ард данс бичиж үсэг дарааллаар байрлуулж албаны каталог зохион байгуулж эхлээд байна.

Каталогт редакц хийх талаар:

Карт байрлуулах явцдаа ялгагчийн байрлал, номзүйн бичилт бүхий картуудын байрлал, каталогийн бүтэц, агуулгыг шалган хуучирч гэмтсэн, үрэгдэж алга болсон картуудыг шинэчлэх, байрлалыг засах ажлуудыг хийлээ. Үүнд:

Хуучирч гэмтсэн, үрэгдэж алга болсон 1714ш картыг шинэчлэн хуулж байрлууллаа.

150 ялгагч, монгол номын шоголын бүх дугаар, 10ш шоголын нүүр хаягыг шинэчилж, 4 хаягийг шинээр хийв.

Каталогийн лавлагаа мэдээлэл:

- * Соёлын Дээд сургуулийн дадлагын 2 оюутанд каталогийн бүтэц агуулга, гадаад, дотоод чимэглэлийн талаар танилцуулж каталогт карт байрлуулах, электрон каталогт ном оруулах талаар зааварчилгаа өгч ажиллаа.

- * Хэлтсийн нийт ажилтнууд 177 удаа жижүүрийн каталогчоор ажиллаж уншигчдад каталогийн зааварчилгаа, карт нээлгэх, захиалгын хуудас бичих болон бусад төрлийн 6332 аман болон бичгийн лавлагаа мэдээллийг өгч ажиллалаа.

Ном хэвлэл, аудио визуал материалыг каталогжуулах ажлын хүрээнд:

Электрон каталогт номын нөөц үүсгэх талаар:

- * Электрон мэдээллийн баазад шинээр ирсэн нийт 266 нэр төрлийн 520ш ном орууллаа. Танхимын хуваарилалтаар авч үзвэл:

- Боловсрол хөгжил танхимд 67 нэр төрлийн 217ш ном, Мөрөөдөл танхимд 24 нэр төрлийн 64ш ном, 112 нэр төрлийн 112ш орос ном,
- онгол фондын 63 нэр төрлийн 137ш ном
- Архивт өгсөн шинэ номын болон мэдээллийн баазад орсон номын бүгд 580ш зураасан код хэвлэсэн.

- * “Боловсрол хөгжил” танхим 170 номыг электрон каталогт оруулснаас 38ш номыг номзүйч, 132ш номыг танхимын номын санчид орууллаа.
- * “Их мэдэх” танхим 110 номын фондыг электрон каталогт тус тус оруулаад байна. Нийт 800 ном болон хэвлэмэл бус материалыг электрон каталогт орууллаа.

Каталог зохион байгуулах талаар:

- * Шинээр ирсэн номын 82 нэр төрлийн 246ш карт, мөрөөдөл танхимын шинэ номын баазад орсон 116 нэр төрлийн 232ш карт, албаны каталогт байрлуулах шинэ номын 568ш карт бүгд 1046 карт хэвлэж 478ш картыг 2 төрлийн каталогт байрлууллаа.
- * Шинэ карт байрлуулах явцдаа редакц хийж бичиг нь баларсан 22ш картыг шинэчлэн каталогийн эмх цэгцийг байнга шалгаж сайжруулж байв.
- * Хүүхдийн уран зохиолын номын картуудыг монгол, гадаадаар нь ялган байрлуулж ялгагч шинээр хийв.
- * Каталогийн урагдсан 20 ялгагч, шоголын 2 хаяг, 4 дугаарыг шинэчлэн хийлээ.
- * Каталог ашиглах заавар, зөвлөмж боловсруулж уншлагын танхим, каталогт байрлуулав.

Каталогийн лавлагаа мэдээллийн талаар:

Хэлтсийн ажилтнуудаас ном бүрдүүлэгч 8, ангилагч 9, аргазүйч 9, номзүйч 9 ном сэргээн засварлагч 11, каталогч 10 удаа тус тус жижүүрийн каталогчоор ажиллаж, уншигчдад захиалгын хуудас бичих, каталог хэрхэн ашиглах болон бусад чиглэлээр аман болон бичгийн лавлагаа 960 гаруйг өгснөөс гадна, төлбөрт үйлчилгээний 280 үнэмлэхийг нээж уншигчдийн хэрэгцээг хангалаа.

Номын сангийн автоматжуулалт болон програм хангамж, техник хангамжийн ажлын хүрээнд:

Электрон номын сан

Энэ ажлыг ХНО-нд шинээр нэвтрүүлэх чиглэлээр хийсэн ажил нь:

- * Web: ХНО-ны веб хуудсыг сайжруулан мэдээ мэдээллээр баяжуулах төлөвлөгөө, хуваарилалт гарган үзүүлэнгээр бүх ажиллагсадад танилцуулга хийж, вэбийн анхны хувилбарыг удирдлагад хүлээлгэн өгөв. Тайлангийн хугацаанд Home page-ыг 8 удаа тэмдэглэлт үйл явдалтай холбогдуулан өөрчилсний зэрэгцээ бусад хуудаснуудын текст болон зурган мэдээлэлд 8 удаа өөрчлөлт хийв.
- * Email: ХНО-ын ажиллагсадын албаны электрон шууданг 21 хүнд нээж, ХНО-ын албаны **info@bpc.mn** электрон шууданг нээв. E-mail ашиглалтыг 7 хүнд биечлэн заав.
- * Ном болон ресурсээр бий болсон электрон нөөцийг бодит үйлчилгээнд нэвтрүүлэхдээ Дэлхийн банкны шугамаар АНУ-ын Мериландийн их сургуулиас хэрэгжүүлж буй төсөлд “Олон улсын хүүхдийн дижитал номын сан — **www.icdlbooks.org**” вэб сайтад Монголын шилдэг 32 номыг өгөгдсөн тодорхой нөхцөл шаардлагын дагуу бэлтгэн 25 CD-д бичиж илгээж, тус сайтад upload хийв. Мөн вэб сайтад оруулах номын 12 гэрээний баримтыг хавсаргасан.
- * Web-д электрон каталогийг нэвтрүүлэх ба бусад үйлчилгээнүүдийг бий болгох боломжуудын тухайд вэбэд солигдсон мэдээллээр нөөцийг PDF-ээр хийв.
- * Номын сангийн автоматжуулалт:
- * Номын сангийн автоматжуулалтын асуудлаа шийдвэрлэх ажлаар:
- * Интернэтийн сүлжээний 7 компьютерийн болон бусад танхимуудын 9 програм хангамжийг шинэчлэв.
- * 2-р давхрын Интернэт холболтыг 2 удаа мөн switch-ны гацаа гэмтэл гарсныг засварлав. Өн Итернэт холболтонд 3 шинэ холболтоор нэмэлт өөрчлөлт хийж сайжруулсан.
- * Сервер клиентүүдийг зохион байгуулах ажлын хүрээнд server DELL компьютерийг фондод байрлуулж ажилд бэлэн болгож дотоод сүлжээний UTP кабелийн үзүүрт сүлжээний коннекторуудыг мантажлав.
- * Автоматжуулалтийн программ хангамж хэрэглээг судлахдаа номын сангийн үйлчилгээг голчилсон ба Lib4U програм хангамжийг судлан зохиогч Ганхуягтай санал солилцов.
- * ХНО-ны танхим болон хэрэглэгч бүрт Unicode ба Монгол фондын хэрэглээг нарийвчлан тайлбарласан.
- * Уншигчийн үнэмлэх нээдэг L-Soft програмыг 2 удаа засварлав. Уншигч бүртгэлийн скайнерийн техник үйлчилгээг хийж, эвдэрсэн тэжээлийг засварлаж ажилд оруулсан.
- * Автоматжуулалтын программ хангамжийн номын сангийн үйлчилгээний хэрэглээ, шаардлагын судлагааг хэлтсийн эрхлэгч Г.Буянцэцэгтэй хамтран тоймлон гаргав.

Уламжлалт ба электрон хэвлэл

Электрон хэвлэлийг судалж энэ чиглэлийн анхны их үүсвэрийг бий болгох хэмжээнд, тодорхой мэдээллээр PDF файлын анхны хувилбарыг туршиж хийв.

ХНО-нд байхгүй номнуудаар TIFF болон JPEG хэлбэрийн 6 ном, 2 сэтгүүлээр 11 ш. CD бэлтгэв.

Электрон хэвлэлийн анхны их үүсвэрийг бий болгох ажлаар ХНО-д TIFF болон JPEG хэлбэрийн 20 ш. CD бэлтгэв.

Програм хангамж, техник хангамжийн болон үзүүлэлт үйл ажиллагааны чиглэлээр хийсэн ажлууд:

- * LAMP /Linux, Apach, My SQL, PHP/ бүрдлээс Linux server програмын судалгааны материал бэлтгэж, тодорхой хэсгийг судалсан.
- * Монголын хүүхдийн уран зохиолын ном зүйн бүртгэл /1921-1940/ мэдээллийн сангийн бүтцийг тодорхойлж гаргав. Үүнд: 4-өөс доошгүй мэдээллийн баазтай байхаар төлөвлөсөн.
- * Apach, My SQL, PHP програмуудыг компьютерт суулгахад дадлагажин улмаар тэдгээрийг Windows XP үйлдлийн системтэй компьютерт суулгаж чаддаг болсон.
- * MySQL програмд датабаз үүсгэж чаддаг болсон ба PHP програмаас хандах боломжийг нь эзэмшиж байна.
- * “Монголын Хүүхдийн ном хэвлэлийн ном зүйн нэгдсэн мэдээллийн сан” төслийн гүйцэтгэлээо тайлан гаргаж өгсөн.
- * ХНО-д нийлүүлэгдэх хэрэгцээтэй техник тоног төхөөрөмжийн болон бусад зүйлийн бүрдүүлэлтийн судалгааг гарган улмаар түүнд биечлэн оролцлоо.
- * АНУ-ын Мериландын их сургуультай хийсэн телеконференцэд тодорхой санал асуулгаар оролцов.
- * “Олон улсын хүүхдийн дижитал номын сангийн монгол хувилбар – www.read.mn” вэб сайтын нээлтэнд оролцохдоо вэбийн танилцуулгыг шинэчлэн хийсэн. Мөн орон нутгийн номын санчид болон хүүхдийн зохиолчдын уулзалт семинар, Anne Pellovsky багшийн семинар, ЕБС-ийн номын санчдын сургалтанд www.icdlbooks.org ба www.read.mn электрон номын сангаар үзүүлэн гаргаж, танилцуулга хичээл 5 удаа явуулав.
- * Монгол хүн сансарт ниссэний 25 жилийн ойн үзүүлэнг хийв
- * Монголын түүхэн сурвалж бичгийн цувралын эхний 30 боть номуудыг танилцуулах ёслолын танилцуулгыг хийж, зохиогчдод нь CD материал хийж өгсөн.
- * ХНО-нд зохиогдсон 6-аас доошгүй үйл ажиллагаанд аппарат тоног төхөөрөмж суурилуулж өгсөн.
- * ХНО-ны Интернэт танхим нүүлгэхэд хэрэгцээтэй техник тоног төхөөрөмжийн болон бусад зүйлийн бүрдүүлэлтийг /144200/ гарган улмаар түүнийг худалдан авч тус танхимд зарцуулав. Мөн ГМНС /3500/ болон өлгүүр /10000/, шат /4000/ зэрэгт гэрлийн цахилгаан мантажийг хийв.
- * Өвөрхангай аймгийн Бат-Өлзий сумын Соёлын төвийн бүрэн танилцуулгыг хийж, CD- гээр гаргав.
- * Өнгөрч буй жилд ХНО-ны ажил үүргийг гүйцэтгэхэд чухал шаардлагатай хэрэглээний болон мэргэжлийн програм хангамжуудыг бие даан эзэмшиж ажилдаа нэвтрүүлж ажилласан. Тухайлбал:

Хэрэглээний програмуудаас:

NAV 2005, Kaspersky, Nod 32, Nero 6, Nero 7 Ultra Edition, Adobe Reader 7.0, CDS/ISIS 4.0, MS Office 2003, WinRAR, WinZip 8.1

Мэргэжлийн програмуудаас:

Dreamweaver MX 2004, Flash MX, Photoshop CS 8.0, PHPTriad /Apache, MySQL, PHP/, CuteFTP 7

Номын сангийн автоматжуулалт болон програм хангамж, техник хангамжийн ажлын хүрээнд компьютерийн инженер дараах ажлыг хийж гүйцэтгэлээ.

Электрон номын санг ХНО-нд шинээр нэвтрүүлэх чиглэлээр

- * Web: ХНО-ны веб хуудсыг сайжруулан мэдээ мэдээллээр баяжуулах төлөвлөгөө, хуваарилалт гарган үзүүлэнгээр бүх ажиллагсад танилцуулга хийж, вэбийн анхны хувилбарыг байгууллагад хүлээлгэн өгөв. Тайлангийн хугацаанд Home page-ны нүүрийг 4 удаа тэмдэглэлт үйл явдалтай холбогдуулан өөрчилсний зэрэгцээ бусад хуудаснуудын текст болон зурган мэдээлэлд 8 удаа өөрчлөлт хийгдсэн.
- * Email: ХНО-ны ажиллагсadyг албаны электрон шуудантай болгох ажил хийгдэж, 18 хүнд И-мэйл хаяг нээж, 6 хүнд биечлэн заасан.
- * Ном болон ресурсээр бий болгосон электрон нөөцийг бодит үйлчилгээнд нэвтрүүлэхдээ Дэлхийн банкны шугамаар АНУ-ын Мериландийн их сургуулиас хэрэгжүүлж буй төсөлд “Олон улсын хүүхдийн дижитал номын сан – www.icdlbooks.org” вэб сайтад Монголын шилдэг 25 номыг өгөгдсөн тодорхой нөхцөл шаардлагын дагуу бэлтгэж, тус сайтад upload хийв.
- * Web-д электрон каталогийг нэвтрүүлэх ба бусад үйлчилгээнүүдийг бий болгох боломжуудын тухайд вэб-д солигдсон мэдээллээр нөөцийг PDF-ээр хийв.

Номын сангийн автоматжуулалтын талаар:

- * Интернэтийн сүлжээний 4 компьютерийн программ хангамжийг шинэчилсэн.
- * Сервер клиентүүдийг зохион байгуулах ажлын хүрээнд server DELL компьютерийг фондод байрлуулж ажилд бэлэн болгов.
- * Автоматжуулалтын программ хангамж хэрэглээг судлахдаа номын сангийн үйлчилгээг голчилсон ба Lib4U програм хангамжийг нэвтрүүлэхээр судлан зохиогч Ганхуягтай санал солилцов.
- * ХНО-ны танхим болон хэрэглэгч бүрт Unicode ба Монгол фондын хэрэглээгээ нарийвчлан тайлбарласан.
- * Уншигчийн үнэмлэх нээдэг L-Soft програмыг шинэчлэн засварлав.

Уламжлалт ба электрон хэвлэл

Электрон хэвлэлийг судалж энэ чиглэлийн анхны их үүсвэрийг бий болгох хэмжээнд, мэдээллээр PDF файлын анхны хувилбарыг хийж гүйцэтгэв.

Арга зүйн ажлын хүрээнд: Номын сангуудад өгсөн арга зүйн зөвлөгөө:

- * ЕБС-ийн 13, 77, 78, 56, 43, 54, 2, 53, 50, 28, 15, 7, 75, 18, 51, 24, 25, 16, 48, 51, 33, 18, 67, 76, 84 зэрэг 25 сургуулийн номын сангийн ажил байдалтай танилцаж, биечлэн арга зүйн зөвлөлтөө өгч ажилласан. Мөн Өвөрхангай

аймгийн ном зүйч, ШУА-ийн олон улс судлалын хүрээлэнгийн номын санч, Эрдэнэт хотын 5-р сургуулийн номын санч, Аварга дээд сургуулийн номын санч, Өмнөговь аймгийн Ханхонгор сумын 10-н жилийн номын санч, уран зохиолын багш, “Оюуны ундраа” цогцолбор сургууль, “Таван шар” хөтөлбөрийн номын санч, Утга зохиолын хүрээлэнгийн 2 ажилтан зэрэг байгууллага хувь хүмүүст дараах чиглэлээр арга зүйн зөвлөгөө өгсөн. Үүнд: каталог зохион байгуулалт, уншигчийн өдөр тутмын бүртгэл болон нэг бүрчилсэн бүртгэлийн хөтлөлт, тайлан төлөвлөгөө, фондын байрлалт, хүүхдийн сүүлийн үеийн ном зохиол, номын санг анх хэрхэн нээх, каталогийн бичилт, номоо хэрхэн ангилах, DDC ангилал гэх мэт.

- * ХНО-ны үйл ажиллагаатай МУИС-ийн гадаад хэлний дээд сургуулийн оюутнууд болон хувь хүмүүсд 8 удаа байгууллагын танилцуулгыг хийснээс гадна Соёлын дээд сургуулийн номын сангийн 1-р курсын 18 оюутныг номын сангийнхаа танхимын үйл ажиллагаатай биечлэн танилцуулж зөвлөлгөө өглөө.
- * 2-р сургуулийн номын санч П.Лхагвасүрэн, Бага хангай дүүргийн номын санч Д.Оюунгэрэл, нар ХНО-д биеэр ирж уулзан зөвлөгөө авлаа. Эдгээр номын санчдад гарын авлага материалуудыг олшруулж өгөв.
- * Мөн каталогч Д.Жавзанпагма ҮБТДС, УЗНАДСургуулиуд дээр 2 удаа биечлэн очиж, 3 удаа амаар арга зүйн зөвлөгөөг өглөө.
- * Номзүйч С.Тунгалаг ЕБС-ийн 2 сургууль, Кино урлагийн дээд сургууль, Отгонтэнгэр дээд сургуульд биечлэн очиж 3 хоног ажиллан 2400 ш номын каталогийг хэвлэн өгсөн. Түүнчлэн Соёлын дээд сургуулийн 2 оюутан, МУИС-ийн гадаад хэлний дээд сургуулийн 4 оюутны 6-н долоо хоногийн дадлагын ажлыг удирдаж, зааварчилгаа өгсөн.

Сургалт семинар зохион байгуулах чиглэлээр:

- * 2006 оны 4-р сарын 13,14,17,18-ны өдрүүд болон “Номын сангийн үндсэн ажил” сэдэвт номын санчдын 14 хоногийн сургалтанд “номын сангийн ангилал” сэдвээр 10 цаг, “номын сангийн каталог стандарт” сэдвээр 8 цаг, мөн ном бүрдүүлэлт сэдвээр хичээл заасан.
- * 2006 оны 4-р сарын 20, 21 нд Баянгол дүүргийн сургуулийн номын санчид, Чингэлтэй дүүргийн сургуулийн номын санчдад 2 хоногийн сургалт семинарыг Мөрөөдөл танхимд зохион явууллаа.Сургалт семинарт 18 номын санчид оролцож, ном бүрдүүлэлт, номын сангийн данс бүртгэл, каталог зохион байгуулалт, номын сангийн ангилал сэдвээр хичээл зааж ХНО-ны танхимын үйл ажиллагаатай танилцууллаа.
- * Олон улсын хүүхдийн номын зөвлөл, Монголын хүүхдийн номын зөвлөлтэй хамтран ХНО-д “даавуун материалаар хүүхдийн ном урлах нь” сэдвээр олон улсын хүүхдийн номын зөвлөлийн гишүүн Anne Pellowski хичээл зааж 3 хоногийн сургалт семинарыг зохион явууллаа.Сургалтанд хөдөө орон нутгийн болон ЕБС-ийн 35 гаруй номын санчид оролцож бие даан даавуугаар хүүхдийн ном хийж сурцгаалаа.Оролцсон номын санчдад гэрчилгээ олгов. Сургалтанд оролцох ЕБС-ийн номын санчдад зар тараан утсаар ярьж, хичээлийн бэлтгэл ажилд оролцлоо.
- * Номын яармаг 2006” ажлын хүрээнд Олон улсын хүүхдийн номын зөвлөл, Хүүхдийн номын ордноос хамтран зохион явуулсан “Даавуугаар ном бүтээх

арга” сургалтанд Баянхонгор, Дорнод, Булган, Говь-Алтай, Хэнтий, Төв зэрэг аймгууд болон Улаанбаатар хотоос нийт 21 номын санчдад сургалт явууллаа. Сургалтанд оролцогч бүр номыг бүтээхдээ зургийнхаа утга агуулгад тохирсон текстээ өөрсдөө зохион бичиж 12 хуудастай 1 даавуун ном хийсэн. Цаашид сурсан зүйлээ баяжуулан даавуугаар ном хийхдээ бага насны хүүхдийн сонирхлыг улам их татахуйц номын хуудсыг янз бүрийн хэлбэр дүрстэй, сэдвийг хонин холбоогоор оёж болох талаар сургалтанд оролцогчид зөвлөлдсөн.

* 2006.12.15-нд ЕБС-ийн номын санчдын сургалт семинарыг ХНО-д зохион явууллаа. Сургалтанд 50 номын санч оролцлоо. ХНО-ны компьютерийн инженер Б.Сүхбаатар “Цахим номын сан - read.mn”-ыг танилцуулж номын санчдад сурталчиллаа. Уг сургалтанд “Номын сангийн арга зүйн ажил” сэдвээр номын санчдад хичээл заалаа. Номын санчдад Сангийн сайд, Боловсрол, соёл шинжлэх ухааны сайдын хамтарсан тушаал. 2006. 11.10-ны өдрийн № 357/406 тоот “Ном хэвлэлийг дахин үнэлэх журам”, “Тэргүүний уншигч - Д.Нацагдорж тэмдэгтэн” шалгаруулах журам, Сургуулийн номын санд зайлшгүй шаардлагатай номын хэсгээс зэрэг гарын авлага материалуудыг хувилан олшруулж өглөө

* Хотын боловсролын газраас зохион байгуулсан ЕБС-ийн номын санчдын сургалтанд оролцож номын сангийн каталогийн шинэ стандарт “Баримт бичиг ном зүйн бичилт: ерөнхий шаардлага” (MNS 5271: 2003) сэдвээр каталог зохион байгуулалтын 2 цагийн хичээл заасан. Сургалтанд ЕБС-ийн 45 номын санчид оролцов. Сургалтыг номын санчдын хүсэлтээр уламжлалт аргаар заалаа.

Сургалт семинарын лекц бэлтгэх:

Каталог зохион байгуулалт:

1. Төрөл ангийн каталог
2. Үсэг дарааллын каталог

Номын сангийн данс бүртгэл:

3. Өдөр тутмын бүртгэл
4. Нэг бүрчилсэн бүртгэл

Номын сангийн ангилал:

5. Ном ангилах арга зүй
6. Ном ангилалын түүх
7. ДДС ангилал,
8. ББК-ийн зохион байгуулалт

Номын сангийн арга зүйн ажил зэрэг сэдэвт хамрагдах лекцийг бэлтгэсэн.

Аргачлал боловсруулах:

1. ХНО-ны уншигчийн эрх үүрэг,
2. Хүүхдийн уншлагыг хэрхэн зохион байгуулах вэ?
3. Сургуулийн номын сангаас зохиох соёл олон нийтийн ажил /аргачилсан зөвлөмж/
4. ГНО танхимын номын тооллого явуулах аргачлал, төлөвлөгөө,
5. Уншигчийн түр үнэмлэхээр үйлчлүүлэх журам,
6. ЕБС-ийн номын санчдын ажлын шалгуур үзүүлэлт,

7. “Зохиолч уншигчдын бага хурлыг хэрхэн зохион явуулах вэ”,
8. “Их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ойд зориулан соёл олон нийтийн ажлыг явуулах нь”,
9. “Их монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойд” зориулсан “Чингис хаан их монгол улс” сэдвээр аргачилсан зөвлөмж,
10. Номын сангийн тайланг хэрхэн бичих,
11. Шинэчлэгдэн гарсан өдөр тутмын бүртгэлийг хэрхэн хөтлөх, талаар аргачилсан зөвлөмж
12. Япон уншлагын танхимын ном хүлээлцэх тооллогын аргачлал
13. Орос номын уншлагын танхимтай болохтой холбогдуулан ном хүлээлцэх тооллогын аргачлал
14. ХНО-ны танилцуулгыг шинээр тус тус боловсрууллаа.

ХНО-ны вэб хуудсанд:

1. Анхны нийтийн номын сан үүссэн түүхээс
2. “Мусейон” номын сангийн тухай
3. “Каталог хэрхэн зохион байгуулах”,
4. Өдөр тутмын бүртгэлийг хэрхэн хөтлөх”
5. Номын сангийн лавлагаа ном зүйн аппарат
6. Картын сангийн зохион байгуулалт
7. ХНО-ноос зохион явуулж буй ажлын мэдээ мэдээлэл,
8. Номын сангийн үндсэн бүртгэл.
9. ЕБС-ийн номын санд зайлшгүй байх номын жагсаалт зэрэг материалыг бэлтгэж бэлэн болголоо.

Мөн номзүйч С.Тунгалаг ХНО-ны вэб сайтанд “Энэ жил ингэж конкурс өгнө” материалыг бэлтгэсэн.

Номын санч сэтгүүлд мэдээ мэдээлэл бэлтгэх:

- * 2006 онд ХНО-д зохиогдсон соёл олон нийтийн ажлын талаар мэдээ мэдээлэл 20-ийг бэлтгэж боловсруулан “Номын санч” сэтгүүлийн “Хүүхдийн номын ордон” буланд нийтлүүлээ.
- * IFLA /Олон улсын номын сангийн холбоо/ -ноос гаргасан Хүүхдийн номын санд зориулсан гарын авлага материалыг <http://www.Ifla.org> хуудаснаас авч орчуулан “Номын санч” сэтгүүлд өгсөн.
- * Мөн номын санчдаас сэтгүүлд нийтлүүлэх материалыг хүлээн авч редакторласан.
- * Номзүйч С.Тунгалаг “Номын санч” сэтгүүлд “Ном унших зорилго” мэдээллийг бэлтгэж өгсөн.

Лавлагаа мэдээлэл, номзүйн ажлын хүрээнд:

Номзүйн жагсаалт мэдээллийн талаар:

- * 2006 онд “Шинэ номын мэдээ” 4 удаа гарган уншигчдын хүртээл болголоо.
- * “Хүүхдийн номын ордон хэвлэлийн хуудаснаа” ном зүйн жагсаалт;
- * “Монгол-Япон, Япон-Монголын аман болон уран зохиол”-ын номын жагсаалт
- * “Амьдрах ухаанд суралцахуй” сэдэвчилсэн номзүйн жагсаалт

- * “Д.Нацагдоржийн 100 нас”-ны ойд зориулсан уран бүтээлийн номзүйн жагсаалт
- * “Европ фондонд байгаа урлагийн ном”-ын жагсаалт
- * “Сонгодог хөгжмийн пянз”-ны жагсаалт
- * ”Чингисийн тухай ”санамж өгөх ном зүйн жагсаалт
- * Монголын уран зохиолын дээжисийн 100-108 ботид хэвлэгдсэн зохиолоор жагсаалт гаргасан.
- * Утга зохиолын салбарт Нобелийн шагнал хүртсэн 110 зохиолчдын намтар уран бүтээлийн жагсаалт гаргалаа.
- * “Чингис хааны” талаар төрийн өдөр тутмын сэтгүүлд гарсан материалаар “800 жил хэвлэлийн хуудаснаа” сэдэвтэй мэдээллийн 30 материал бэлтгэлээ.
- * Мөн Д.Нацагдоржийн 100 насны ойд зориулан Англи, Герман, Франц, Орос хэлээр гарсан “Ламбугайн нулимс”, “Од” зохиол болон МУЗД-ийн 20-108 ботид орсон уран бүтээл, ХНО-ны 2006 онд захиалсан тогтмол хэвлэл зэрэг жагсаалтуудыг танхимуудад хэвлэн өгч үзэсгэлэн гаргуулсан.

Картын сангийн чиглэлээр:

- * Хуулийн картын санг 658 хууль, сонин сэтгүүлийн баазыг 93 шинэ мэдээ нийт 789 мэдээллээр картын баяжууллаа.
- * “Оюун түлхүүр” сэтгүүлийн картын санд 1960-1990 ондуудад хэвлэгдсэн материалыг нэг бүрчлэн шүүж 450 карт бичиж хэвлэлийн эх бэлтгэл Pagemaker программд оруулан бэлтгэж уншигчдад сурталчлахад бэлэн болголоо.

Лавлагаа мэдээллийн талаар:

- * Бүх төрлийн 1470 лавлагааг өгсөн. Үүнд: Ойн амьтдын тухай, Нарны системийн тухай, Компьютерийн хэрэглээний программыг хамгийн түргэн хугацаанд эзэмших тухай, Вэб сайт хийх тухай, Мэдээллийн байгууллагуудын Вэб хаяг, Энэтхэг, Хятад улсын тухай, Сахарын өвчний тухай, Зохистой хооллолтын тухай, Дэлхийн 2-р дайны түүх, Монголын хаадын тухай, 2002 оны монгол улсын хүн амын тоо, үүнээс гадна түүхийн шинжлэх ухааны 38 лавлагаа, Хууль эрх зүйн холбогдолтой 374 лавлагаа, Олон улсын валютын фондын тухай, Бүтээвэр зүй түүний судлах зүйлийн тухай, Франц хэл дээр хэвлэгдсэн үлгэр, Гадаадын тэтгэлэгт сургалтанд хэрхэн хамрагдах талаар 15 удаа, Оросын зураач Суриков, Ленинград хотын уран барилгын зураг, Тасалгааны цэцгийн зохиомжууд, Эдийн засгийн дэлхийн алдартнууд 18 удаа, Хөгжөөнт тоглоом, Соёмбо үсгийн тухай, Нэг талт портьер, Утсан болон цохилуур хөгжмийн зэмсгийн өнгөт зураг, Пикасо.Тагтаа, Брюллов, Линардо Да Винчи. Моно Лиза, Пампен. Сүүлчийн шөнө зэрэг лавлагаагаар уншигчдын эрэлт хэрэгцээг хангасан. Хуулийн лавлагааг их авч байгаа тул хуулийн картын санг түлхүү оруулж, хуулийн сантай болоод байна.

Мэдээллийн самбарт:

ХНО-ны 3 жилийн ойг тохиолдуулан “Хүүхдийн номын ордон хэвлэлийн хуудаснаа”, “Гарын эрүүл ахуй”, “Гэдэсний халдварт өвчнөөс сэргийлэх”, “Тэргүүний уншигч - Д.Нацагдорж тэмдэгтэн” шалгаруулах журам зэрэг мэдээлэл гаргаж нийт уншигчдад сурталчилсан.

Монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойд зориулан мэдээллийн самбарыг ажлуулан уншигчдад сурталчилсан. Үүнд: Их монгол улс байгуулагдсан нь, Төрийн сүлд, туг “Чингис хааны тухай ямар ном унших вэ” СӨНЗүй /40 номоор жагсаалт/, Их монгол улсын хаад, Төрийн зохион байгуулалт, Чингисийн есөн өрлөг 95 мянган, Тататунга, Яса цаазыг дээдлэгч Чингис хааны намтрын товчоон, Юань улсын ноёрхол унасны дараах монголын хаад, Гэрэгэ, тогтмол хэвлэлд 800 жилийн ойд зориулан хэвлүүлсэн материалын жагсаалт зэргийг бэлтгэж уншигчдад сурталчилсан.

Мэдээлэл сурталчилгааны ажил:

- * 2006-05-19-наас Нийслэлийн монгол хэлний олимпиадын II шатны бүртгэлийн ажиллагаа эхлэхэд 150 хүүхдийг бүртгэн, 5-р сарын 22-нд шагнал гардуулах үйл ажиллагааг зохион байгуулан UBS телевиз, TV-8, Йигл телевиз, ТМ-8 зэрэг телевизээр сурталчилсан.
- * ХНО-ны соёл олон нийтийн ажил болон “Даавуугаар ном бүтээх арга”, “Тэргүүний уншигч - Д.Нацагдорж тэмдэгтэн” шалгаруулах журам зэрэг сургалтын талаар Монголын олон нийтийн телевизийн MN агентлаг, УБ радио, Монголын радио, Ардын эрх сонин /2/, МОНЦАМЭ /3/ сэтгүүл, Үнэн сонин, UBS телевизээр сурталчилсан.
- * Хүүхдийн зохиолч Г.Ганболд “Унаган зүс” хүүхдийн шүлгийн номын ард хэвлэгдсэн ХНО-ны танхимуудын танилцуулгыг бэлтгэж өгсөн.
- * Сүхбаатарын талбай дээр болсон БСШУЯ-ны харьяа соёл урлагийн байгууллагуудыг сурталчлах өдөрлөгт мэдээ мэдээллийн самбар гаргаж олон нийтэд байгууллагаа сурталчилсан.

Соёл олон нийтийн ажлын хүрээнд:

- * Шинэ жилийг угтсан “ХНО-нд үлгэрийн баатрууд зочилсон нь” дүрийн тоглолттой багт наадмын арга хэмжээнд захирал, хэлтсийн эрхлэгч, номзүйч нар шүүгчээр ажилласан.
- * Д.Содномдоржийн “Жигмид, Тогмид хоёр” дуу зохиогдсоны 50 жилийн ойн арга хэмжээг 1 сарын 17-нд зохион байгуулахад оролцсон.
- * Номзүйч С.Тунгалаг Олон Улсын номын баярыг угтсан гар зургийн уралдааны материалыг 3-р сарын 27-нд их танхимд 120 хүүхдээс авсан.
- * “Эрдэм төгс” сургууль ХНО-той хамтран ажилласны 1 жилийн ой буюу ХНО-ны 3-н жилийн ойг тохиолдуулан зохион байгуулсан тайлангийн үйл ажиллаанд орлцож, хүүхдүүдийн зохиосон ХНО-ны тухай шүлэг, зохион бичлэгээр архиваа баяжуулсан.
- * 13/XI-19/XI буюу Номын яармагийн үйл ажиллагааны хүрээнд бэлгийн номын үзэсгэлэнг 65 ширхэг номоор гаргаж олны хүртээл болгов.
- * “Сод номуун” төвтэй хамтран зохион байгуулсан “Би мэднэ” асуулт хариултын уралдаанд ном ангилагч С.Адъяаням шүүгчээр ажиллаж 96 хүүхдийн материалтай танилцан дүгнэлт өгч байр эзлүүлэн, зохион байгуулах шагнал гардуулах үйл ажиллагаанд ерөнхий шүүгчээр оролцлоо.

Ном хэвлэлийг сэргээн засварлах талаар:

* Нийт 87 ширхэг номыг сэргээн засварлалаа.

Танхимуудаар үзүүлбэл:

Боловсрол хөгжил танхимд - 34ш

Герман уншлагын танхимд — 6 ш

Их мэдэх танхимд — 6ш

Мөрөөдөл танхимд 31ш

Гэрээр ном олгох танхимд — 10ш ном сэргээн засварласан байна.

* **Сонин:**

Нийт 12 нэрийн 32 хавтас сонин үүнээс 7 нэрийн 27 хавтас сонинг нэг бүрчлэн шалгаж, шил дагуу үдэж, даалимбаар шил нааж хавтаслав.

1. “Зууны мэдээ” - 6 хавтас

2. “Өдрийн сонин” - 6 хавтас

3. “Өнөөдөр” - 6 хавтас

4. “Монголын мэдээ” - 3хавтас

5. “Үнэн” - 2 хавтас

6. “Ням гариг” - 2 хавтас

7. “24 цаг” - 2 хавтас

5 нэрийн сонинг нэг бүрчлэн шалгаж үдэв.

1. “Таван цагираг” - 1 хавтас

2. “Монгол фермер” - 1 хавтас

3. “Симба” - 1 хавтас

4. “Цох” - 1 хавтас

5. “Сурагч” - 1 хавтас

* **Сэтгүүл:**

“Төрийн мэдээлэл” сэтгүүлийг шигшиж 4 хавтас болгож үдэв.

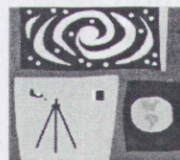
Номын сангийн орчныг сайжруулах үйлчилгээ

Бүх танхим, өрөө тасалгааны сандлыг бүрээстэй болгосон.

* Ажилтан албан хаагчдын ажиллах орчныг сайжруулан цайны өрөөтэй болж тохижууллаа.

* Боловсрол хөгжил, Швейцарь танхимуудын канонд засвар үйлчилгээ хийлгэн, Мөрөөдөл танхим, Монгол номын фондын номын санчдын ажиллах нөхцөл бололцоог сайжруулан шилэн хаалтыг хийлгэж,

* Швейцарь танхимын хаалганы цоожийг солиулсан.

Харуул хамгаалалт, цэвэрлэгээ үйлчилгээний ажлын талаар:

* Харуулын ажилтнууд 2006 онд 8196 цагийн үүрэг гүйцэтгэж, 59189 уншигч үйлчлүүлэгчдэд шалгах хуудас, 42361 захиалгын хуудас олгон ажилчдын цагийн бүртгэлийг сар бүр бүртгэж харуулын үүрэгт ажлаа гүйцэтгэсэн.

* Хувцас хадгалагч нар 2006 онд 29922 уншигч үйлчлүүлэгчдэд үйлчлэн хувцас болон эд зүйлсийг нь алдаагүй үйлчилсэн ба өлгүүрийн байрлал солигдоход их цэвэрлэгээг 3 удаа хийж, гадна том шилэн хана, Европ фондыг 2 удаа угаасан.

- * Үйлчлэгч нар 2006 оны 4-р улиралд бүх танхимд 7 хоногт 2 удаа нойтон цэвэрлэгээ, 00-ын цэвэрлэгээг өдөр тутам цэвэрлэж, хог хаягдлыг өдөр бүр хаяж, арга хэмжээний үед их цэвэрлэгээг 5 удаа хийн, өөрийн хариуцсан танхимуудын цонх, хивс, сандалын бүрээс, шилэн хаалт болон Азийн сангийн танхимыг 8 удаа тус тус цэвэрлэсэн.

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Тус номын сан нь аймгийн нийт иргэдийг мэдээллээр хангах, соёлын үнэт өв болох ном хэвлэлийг хадгалах, хамгаалах, сурталчилах, уламжлалт өв соёлыг түгээн дэлгэрүүлэх, дэлхий нийтийн жишигт нийцсэн орчин үеийн техник технологитой “Номын өргөө - Мэдээллийн төв” болох зорилготойгоор ажиллаж байна.

Аймгийн Нийтийн номын сан нь 2006 онд нийт 7 орон тоотой улсын төсвөөс 22440.3 мянган төгрөг өөрийн орлогоор 350.0 төгрөгийн нийт 22790.3 мянган төгрөгийн төсөвтэйгээр ажиллаа. Өөрийн орлогыг 388.1 мянган төгрөг болгон оруулж батлагдсан төсөвт багтаан өр авлагагүй ажиллаа.

Аймгийн Засаг даргын мөрийн хөтөлбөрт тусгасны дагуу номын санг электрон каталоги, интернэт кафетэй болгох болон бусад тохижилтуудыг хийх төсөв төсөл гарган өгч Аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлаар оруулан 20.000.000 /хорин сая/ төгрөгийн хөрөнгө оруулалтын төсвийг батлуулан гаргуулж 2007 онд ажил үйлчилгээг эхлэхээр Засаг даргатай үр дүнгийн гэрээ байгуулан ажиллаж байна.

Номын сан нь 2006 онд доорх ажлуудыг хийж гүйцэтгэлээ. Үүнд:

Нэг. Уншлага үйлчилгээ түүнийг өргөжүүлэх талаар

Уншигчдын эрэлт хэрэгцээг хангах, номын фондын эргэлтийг хурдасгах, мэдээллийг түргэн шуурхай хүргэх зорилгоор насанд хүрэгчдийн уншлагын танхим, хүүхдийн уншлагын танхим, гэрээр олгох үйлчилгээ, мөн Цагдаа, Шүүх, Прокурор, ЗДТГ, БСГ, МСҮТ, Альфа цэцэрлэг, ЦУОШГ газар зэрэг 8 байгууллагатай гэрээ хийн зөөврийн үйлчилгээг явуулж нийт 5696 байнгын уншигчдад 51524 ширхэг ном тогтмол хэвлэлээр үйлчиллээ. Уншлагын зааланд чөлөөт сонголтын тавиурыг хийж бага насны хүүхдүүдэд чөлөөт сонголтын үйлчилгээг явуулж байна. Ном хэвлэлийг сурталчилахын тулд шинэ номын үзэсгэлэн, Их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ойд зориулан “Д.Нацагдоржийн зохиол бүтээлийн”, Их Монгол Улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойд зориулж “Монголын нууц товчоогоо судалцгаая”, “Иргэдийн гар дээр ховор номын үзэсгэлэн”, “Танд ашигтай зөвлөмжүүд”, “Монголын нууц товчоо” сэдэвт хүүхдийн бүтээлийн, аймгийн зохиолч сэтгүүлч Г.Жамцын “Амьдрал уран бүтээл” зэрэг сэдэвчилсэн болон шинэ номын үзэсгэлэнгүүдийг гаргалаа. Мөн шинэ номын мэдээ гаргаж зөөврийн номын сан ажиллуулж байгууллагуудад хүргэсэн ба уншигчдад сурталчилсан.

Уншигчдын мэдээлэл авах хэрэгцээг хангах зорилгоор “Таны эрүүл мэндэд”, “Фэнг — Шуйгийн зөвлөмжүүд”, “Хууль, тогтоолууд” болон орон нутгийн картын сангаа баяжууллаа.

Хоёр. Соёл мэдээлэл – ном сурталчилгааны ажлын талаар

Уншигч хэрэглэгчдийн чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх тэдэнд соёлын үнэт өв болох ном хэвлэл, хууль тогтоолуудыг хүргэх үүднээс Аймгийн Цагдаагийн хэлтсийн бие бүрэлдэхүүний дунд “МНТ-г хэн сайн мэдэх вэ?” АХА тэмцээн, Цагдаагийн хэлтэс, Нэгдсэн эмнэлгийн мэдрэлийн тасгийн хамт олны дунд “Цагдаагийн байгууллагын хууль”, “Эрүүл мэндийн хууль”-ийг сурталчилах зорилгоор асуулт хариултын “Буухиа” тэмцээн, Олон улсын эмэгтэйчүүдийн эрхийг хамгаалах өдөрт зориулан Цагдаагийн хэлтэс, Шүүхийн байгууллагын ажилчин албан хаагчдын дунд “Эр хүн” тэмцээнийг тус тус зохион байгуулан явуулсан ба тэдэнд Монголын эмэгтэй зохиолчдын зохиол бүтээлээр үзэсгэлэн гаргалаа. Их монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойн ажлын хүрээнд ЕБС-ын сурагчдын дунд “Ном эрдэм 3 сарын аян”-г 2–5-р сарын хооронд зохион байгуулж “МНТ”-гоор бүтээлийн сангийн болон асуулт хариултын уралдааныг явуулж шалгарууллаа.

Мөн Үндэсний бичиг үсгийн баяраар “Уран бичигтэн”, “Зөв сайхан бичигтэн” уралдааныг аймгийн хэмжээнд зохион явуулж иргэдийн гар дээрх ховор номуудыг сурвалжлан олж гэрээ хийн 1 сарын хугацаатай үзэсгэлэн гаргаж уншигчдад сурталчилсан. Эдгээр уралдаан тэмцээний шагналд 100.0 гаруй мянган төгрөгийг зарцууллаа. Архангай аймгийн сэтгүүлч зохиолч Г.Жамцын “Шинэ номын баяр”-г хийж уншигч зохиолчдын уулзалтыг зохион явууллаа. Энэхүү уулзалтанд Төрийн шагналт зохиолч Д.Нямаа оролцлоо. Их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ойд зориулан Аймгийн ЗДТГ, Утга зохиолын нэгдэл, Багшийн коллежтой хамтран Д.Нацагдоржийн зохиол бүтээлээр Яруу найргийн болон илтгэлийн уралдааныг их, дээд сургуулийн багш, оюутан, ЕБС-ийн сурагчид, багш нарын дунд зохион байгуулсан зэрэг олон хэлбэрийн ажлуудыг хийж гүйцэтгэлээ.

Гурав. Фондын баяжилт түүний хадгалалт, хамгаалатын талаар

Энэ онд 430.7 мянган төгрөгийн 40 нэр төрлийн тогтмол хэвлэл, 2016.5 мянган төгрөгийн 261 ширхэг ном, бэлэг, хандив, БСГ, ННФ-аас өгсөн нийт 1403.9 мянган төгрөгийн 389 ширхэг хандиваар ном авч фондоо баяжууллаа. Авсан шинэ номуудыг ангилан техник ажиллагааг хийж дансанд аван шинэ номын мэдээг гаргаж уншигчдад хүргэлээ. Фондын номын хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулахын тулд номын сангийн цонхнуудад хамгаалалт хийн, 2620 ширхэг хуучин номонд сэлбэн засалт хийсэн. 2005 оны 55 нэр төрлийн тогтмол хэвлэлийг үдэж хавтаслан дансанд авч фондод хадгаллаа.

Мөн сумдын номын сангуудад үнэгүй хувиарласан ба Нээлттэй нийгэм форумас сумдад хүргүүлсэн багцын ном зэрэг нийт 817 ширхэг 3076.1 мянган төгрөгийн ном өгч фондын баяжилтыг хийсэн. Хүүхдийн номын сангийн фондын номонд тооллого хийж урагдаж гэмтсэн уншигчдын шаардлага хангахгүй болсон мөн дутсан зэрэг 10057 ширхэг номыг актлаж төлбөр тооцоог бодож гаргалаа.

Дөрөв. Ажиллагсадын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх, мэдлэг боловсролыг дээшлүүлэх, мэдээлэл авах бололцоогоор хангах талаар

2005 оны үр дүнгийн гэрээг дүгнэж, 2006 оны үр дүнгийн гэрээг байгуулан хүн тус бүрээр жилийн ажлын төлөвөлөгөөг ажилчдын хурлаар хэлэлцүүлэн батлан гаргасан. Ажиллагсдын ажлыг улирлаар “ажил дүгнэх үзүүлэлт”-ийн

дагуу дүгнэж ур чадварын болон үр дүнгийн гэрээний нэмэгдлээр нийт 1036.5 төгрөгийн нэмэгдэл цалинг олгосон. Төсвийн гадуурх орлогот 38801 мянган төгрөгийн орлогыг орууллаа.

Сумдын номын санчдын сургалт семинарыг 5-р сарын 15, 16-ны өдрүүдэд зохион байгуулж МҮНС-ийн арга зүйч Б.Цогжаргалыг урьж “Номын сангийн шинэчилсэн данс бүртгэлийг хөтлөх”, “Ном тодорхойлох журам”, “Номын сан-ном зүйн ангилал” зэрэг мэргэжлийн хичээлүүдийг заан арга зүйн зөвлөгөө өглөө. Мөн тус семинарын үед өөрийн номын сангийн номын санчдаар мэргэжлийн болон бусад сонирхолтой сэдвүүдээр сургалт хийлгэлээ.

Номын сангийн ажиллагсадад номын санч В.Цэрэнсугараар англи хэлний анхан шатны сургалт зохион явууллаа. 2005 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг гаргаж Аудитын байгууллагаар баталгаажуулан холбогдох хэлтэс газруудад тушаав.

Тав. Байгууллага орчноо тохижуулах талаар

Насанд хүрэгчдийн болон хүүхдийн номын сангийн барилгын гадна талын шавар нь унасан хэсгүүдийг шавардаж шохойдсон ба коридор болон фондын тасаг, хүүхдийн номын сангийн шалыг будаж номын сангийн цонхнуудад хамгаалалт хийлгэсэн. Мөн хэрэглэгчдэд мэдээлэл хүргэх самбар болон тавиуруудыг өөрийн нөөц бололцоогоор хийж ашиглаж байна.

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮН НИЙЛҮҮЛЭЛТИЙГ ХАНГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

Тус номын сангийн хамт олон 2006 онд Монгол Улсын Засгийн газар, БСШУЯ болон төр захиргааны байгууллагаас Аймгийн төв номын санг хөгжүүлэх бодлого чиглэл, стратегийн төлөвлөлт болон Аймгийн Засаг даргын мөрийн хөтөлбөр, үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд үйл ажиллагаагаа чиглүүлэн ажиллалаа.

Зорилго:

Аймгийн төв номын сан нь үйл ажиллагаагаа чанартай, хүртээмжтэй явуулж, үндэсний соёлыг нийгмийн тогтолцоо, зах зээлийн эдийн засгийн шаардлагад нийцүүлэн илүү нээлттэй, чөлөөтэй, орчин үеийн техник хэрэгсэл ашиглан мэдээллийн чөлөөт урсгалыг өргөжүүлэн хүн бүрт хүргэх, ном хэвлэлээр үйлчлэх, мэдээллийн сан бүрдүүлж, номын санг мэдээллийн төв, сургалт эрдэм шинжилгээ, судалгааны төвийн чиглээр хөгжүүлэхэд оршино.

Зорилт 1:

Аймгийн төв номын сангийн менежментийг боловсронгуй болгоход зорилго, зорилтоо тодорхойлон ажлаа зөв төлөвлөх, зохион байгуулах, шийдвэр гаргах, идэвхжүүлэх, хянах, ойлгох, төсөл хийх, санхүүгийн эх үүсвэр олох, удирдан манлайлах зэрэг цогц асуудлыг шийдвэрлэж, тогтвортойгоос эрчимт үйлчилгээнд шилжсэн, явцуу хүрээнд бус нээлттэй замруу хөгжин өөрчлөгдөж, менежментийг боловсронгуй болгон ажиллалаа.

Номын сангийн үйлчилгээг өндөр түвшинд хүргэхийн тулд уншигчдын хэрэгцээг, номын баяжилтыг-бодлоготойгоор, ажлын зохион байгуулалтын хэлбэрийг-техник тоног төхөөрөмжийн хангалттай уялдуулж, энэ бүхнийг боловсон хүчний болон номын сангийн үйлчилгээний бусад чиглэлүүдтэй уялдуулан ажилласан.

Зорилт 2:

Номын сангийн ном зүйн ажлыг автоматжуулан мэдээллийн сүлжээ бий болгох зорилт тавин ажиллаж байна. Ном зүйн үйл ажиллагааны ажлын чиглэлээр дараах ажлуудыг хэрэгжүүлж ирлээ.

Лавлагаа ном зүйн аппарат, лавлагаа ном зүйн үйлчилгээ, мэдээлэл ном зүйн үйлчилгээ, санамж өгөх гарын авлагууд, номын сан, ном зүйн мэдлэгийг уншигчдад сурталчлан таниулах, ном зүйн бүртгэл, шинэ номын жагсаалт гаргаж уншигчдад ашиглуулж ирлээ.

Номын сан, ном зүйн ажилд техник хэрэгсэл ашиглан автоматжуулалтыг нэвтрүүлсэнээр уншигчдад хөнгөн шуурхай үйлчилгээг үзүүлж, 32 хуулиар санамж өгөх ном зүйн товхимол гарган уншигчдын хууль эрхийн мэдлэгийг дээшлүүлсэн.

Зорилт 3:

Лавлагаа арга зүй, сургалт сурталчилгааны ажлыг зохион байгуулан уншигчдад амаар, бичгээр, утсаар 47 лавлагааг өгч, лавлагааны бүртгэл хөтөлж, өгсөн лавлагааны мэдээллийг нэгтгэн товхимол болгож мэдээллийн сан бүрдүүлсэн. Аймаг орон нутгийн номын сангуудын арга зүйн төвийн хувьд Өлзийт, Жинст, Богд, Хүрээмарал, Жаргалант зэрэг 15 сум, сургуулийн номын сангийн ажилтай танилцаж, арга зүйн зөвлөгөө өглөө.

Боловсрол соёлын газар, Нийгмийн бодлогын хэлтэс, орон нутгийн музейтэй хамтран 42 сум, сургуулийн номын санчдад 2 удаа “Номын сангийн данс бүртгэл маягт”, стандарт сургалтыг зохион байгуулсан. Сумдын номын санд хангай, говь гэсэн 2 чиглэлээр 115 шинэ ном, 32 хуулийн ном зүйн бүртгэлээр явуулын номын сангийн үйлчилгээг явууллаа.

Зорилт 4 :

Номын сангийн фондыг нийгэм хувь хүний хэрэгцээнд тулгуурлан шинэ ном хэвлэлээр баяжуулан, үйлчилгээг өргөтгөх, ялангуяа монгол судлалын ном зохиолыг бүрдүүлэхэд онцгой анхаарч ажиллалаа. Аймаг, орон нутгийн номын сангийн фондыг баяжуулахад “Номын ертөнц” ХХК, МНН хүрээлэн, Боловсролын зөвлөлгөө мэдээллийн төв, Азийн сан, Дэлхийн зөн, БСШУЯ, МУҮНСан зэрэг байгууллагуудтай хамтран ажиллалаа.

Бүрдүүлэлтийг тоо ширхэг, үнийн дүнгээр хүснэгтлэн үзүүлбэл:

<i>Бүрдүүлэлтийн төрөл</i>	<i>Хэл</i>	<i>Танхим</i>	<i>Тоо ширхэг</i>	<i>Үнэ</i>
<i>Худалдаагаар</i>	<i>Монгол</i>	<i>ТНС Фонд</i>	<i>487</i>	<i>3500.0</i>
<i>Бэлгээр</i>	<i>Монгол</i>	<i>ТНС Фонд</i>	<i>113</i>	<i>394400</i>
	<i>Гадаад</i>	<i>ТНС Фонд</i>	<i>35</i>	<i>365000</i>
	<i>Шилдэг ном 2006 онд шалгарсан</i>		<i>120</i>	<i>544200</i>
<i>Худалдаагаар</i>	<i>Монгол</i>	<i>С у м д ы н номын сан</i>	<i>321</i>	<i>972500</i>
<i>Бэлгээр</i>	<i>Монгол</i>		<i>171</i>	<i>1736900</i>
	<i>Шилдэг ном 2006 онд шалгарсан</i>		<i>320</i>	<i>621000</i>

Зорилт 5:

Хүний нөөц ба нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэхэд номын сангийн ажлын үр дүнтэй үйл ажиллагааг хангах, түүнийг мэргэжлийн өндөр түвшинд явуулахад сайн мэргэшсэн, чадваржсан боловсон хүчнээр хангагдсан байх бодлогыг барьж ажилласан. Соёлын ажилтны өдрөөр олон жил идэвх зүтгэл санаачлагатай ажиллаж байгаа Номын санч С.Цэдэндулам, Б.Должин нарыг МУ-ын Соёлын тэргүүний ажилтан цол тэмдгээр, БСШУЯ-ны Жуух бичгээр фондын номын санч Я.Гэрэлтуяаг, Аймгийн Тэргүүний ажилтан тэмдгээр эрхлэгч М.Мянган нар тус тус шагнагдсан.

Улс орны нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийг дагаад манай ажилтнуудын сурч боловсрох, өөрийгөө хөгжүүлэх боломж тодорхой хэмжээгээр нэмэгдэж байна. Номын санчдын мэргэжлийг дээшлүүлэхэд захиргаанаас байнга анхаарч Улаанбаатар хотод 2 номын санч, аймаг орон нутгаас зохион байгуулсан соёлын ажилтны сургалт семинарт 1, “Номын сангийн данс бүртгэл маягт”, стандартын сургалтад 5 номын санч оролцож мэргэжил боловсролоо дээшлүүлсэн.

Тайлангийн хугацаанд номын санчид, ахмадуудын нийгмийн асуудалд онцгой анхаарч, төсвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтын хуулийн дагуу 4 хүнд 230000 төгрөгний тэтгэмж, 5 ахмадад 170000 төгрөгний тэтгэмж, 7 ажилтанд 299000 төгрөгний урамшуулал олголоо.

Уншигчдад үйлчилгээ явуулахад:

Манай хамт олон 2006 онд уншигчдад түргэн шуурхай, соёлтой үйлчлэх зорилт тавин ажилласнаар төлөвлөгөөгөө амжилттай биелүүллээ. Манай уншигчдын 80 хувь нь хүүхэд багачууд, 20 хувь нь насанд хүрэгчид. Өдөрт 80-100 гаруй хүн давхардсан тоогоор үйлчлүүлдэг. Бид үйл ажиллагаагаа Аймгийн телевиз, Баянхонгорын мэдээ сонин, FM-107, Нутгийн зар сонин, МҮОНТ, Зууны мэдээ, Монголын радио зэрэг хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр сурталчилсан.

д/д	Үйлчилгээний төрөл	2005 он	2006 он
1	Байнгын уншигч	4013	3000
2	Ирцээр уншигч	25930	21102
3	Олгосон ном	36533	33149

Бүтээлч ажлын талаар:

Их монгол улс байгуулагдсаны 800 жил, Монголын шинэ үеийн уран зохиолыг үндэслэгч Д.Нацагдоржийн мэндэлсэний 100 жилийн ойг угтаж бүтээлч ажлын төлөвлөгөө гарган үзүүлэлт бүрийг биелүүлж ажилласан.

“Их монгол 800”, “Эзэн чингис 840 жил”, “Д.Нацагдорж 100 жил” сэдвээр номын үзэсгэлэнг бүтэн жилээр 100 гаруй номоор гаргаж улирал бүр шинэ номоор баяжуулан сурталчилж ирсэн.

БСШУЯ - ны сайдын 2005 оны 12-р сарын 30-ны өдрийн 441 дүгээр тушаалаар аймаг, орон нутгийн номын сангуудын “Номын сангийн данс бүртгэл маягт” стандартыг хэрэгжүүлэх ажлыг 2006 оны 5 сараас эхлэн хэрэгжүүлж, бүх сум, сургуулийн номын сангууд нэг бүрчилсэн бүртгэл 110 ширхэг, нэгдсэн бүртгэл 29 ширхэг, өдөр тутмын бүртгэл 26 ширхэгийг захиалан авч батлагдсан стандартын дагуу шинэчлэх ажлыг хийж байна.

“Хонгор нутаг ном хэвлэлийн хуудсанаа” сэдвээр бүх салбарыг хамарсан ном зүйн бүртгэлийг 26 ширхэг номоор, “Хонгор нутгаас төрөн гарсан зохиолчид” сэдвээр орон нутгийн зохиолчдын 25 зохиол бүтээлээр ном зүйг тус тус эмхэтгэн хэвлэн гаргалаа.

Шинэ үйлчилгээний талаар:

“Дэлхийн зөн” орон нутгийн хөгжлийн байгууллагад “Хүүхэд-ном-мэдээлэл” төсөл хийж энэ төсөл дэмжигдэж 3,000.0 төгрөгийн техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, гадаад ном хэвлэлийн хөрөнгө оруулалт хийж орчин үеийн “Интернэт гадаад ном хэвлэл”-ийн уншлагын танхимаар үйлчилгээ явуулах боломжтой боллоо. Энэ уншлагын танхимд орчин үеийн засвар хийхэд Боловсрол соёлын газар 200.0 төгрөгийн дэмжлэг үзүүлсэн.

Номын сангийн автоматжуулалтын “CDS/ISIS” программтай танилцаж уг программыг худалдан авч компьютерт суулгаж, номоо оруулах бэлтгэл хангалаа.

Электрон үйлчилгээг бусдын боловсруулсан материалыг худалдан авах ба өөрсдөө боловсруулан явуулж байна. Тухайлбал: “Ц.Дамдинсүрэнгийн бүрэн зохиол”-ын CD, “Цахим номын сан”- CD, “МУ-ын бүртгэл мэдээллийн сан” /ном зүйн бүртгэл/-гийн CD, “Ном эрдэм аян”-ны CD, Англи хэлний хичээл, дууны CD, Өнчин цагаан ботго, Дэлхийн шилдэг үлгэрийн CD зэргийг компьютерт суулган уншигчдад үйлчилж байна.

Соёл олон түмэн танин мэдэхүйн ажлын талаар:

Уншигч хэрэглэгчдэд мэдээллээр үйлчлэх, тэдний чөлөөт цагийн эрэлт хэрэгцээг хангах нь номын сангийн үндсэн зорилтуудын нэг юм. Тус номын сан төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран түүхт ой, тэмдэглэлт өдрүүд цаг үеийн асуудлаар олон нийтэд зориулан төрөл бүрийн мэдээлэл сурталчилгаа, соёл танин мэдэхүйн ажлуудыг зохион явууллаа.

Шинэ ба сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнг 20 удаа, “Ном бид хоёр” тайлан үзэсгэлэн, “Мэргэжлээ зөв сонгоё” ярилцлага, СХУ-ны доктор Ш.Чимгээгийн нэрэмжит “Ном эрдэм” аян, “Д.Нацагдоржийг хэн сайн мэдэх вэ?” тэмцээн, “Босоо монгол” яруу найргийн баяр, “Чингис бидний бахархал” зургийн тэмцээн, “АХА”, “Татвар миний ирээдүй” зохион бичлэг, “Бичиг үсгийн баяр”, “Номын яармаг-2006” арга хэмжээ, мөн “Д.Нацагдорж тэмдэгтэн” тэргүүний уншигчийг болзолын дагуу шалгаруулалт явуулж 11 сурагч тэргүүний уншигч болсон зэрэг 37 нэрийн ажлыг зохион байгуулж явуулсан.

2006 оны төлөвлөгөөт ажил бүх үзүүлэлтээр биелэсэн амжилтаар манай хамт олон шинэ оноо утглаа.

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Монгол Улсын Соёлын тухай хууль, төрөөс баримтлах соёлын бодлого, 2006 оны бүтээгдэхүүн нийлүүлэлтийн гэрээ, тухайн байгууллагын төлөвлөгөө, МУ-ын Засгийн газар, аймгийн Засаг даргын мөрийн хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэх, хүн бүрт мэдээллийг нээлттэй хүргэх, хүрээ хүртээмжээ өргөтгөн мэдээллийн төв чиглэлээр хөгжих, нүүдэлчдийн соёл иргэншил, ёс заншил, уламжлалыг сэргээн хөгжүүлэх, хэл бичиг үсэг, түүх, соёлын талаарх мэдлэгийг гүнзгийрүүлэх, уншигчдын дунд соёл, чөлөөт цагийн төрөл бүрийн ажлыг зохион байгуулан явуулсан.

Уншигчдын ном, хэвлэл унших, мэдээлэл авах цар хүрээ улам нэмэгдэж буй өнөөгийн нөхцөлд тус номын сан нь уншигчдын эрэлт хэрэгцээ, хүсэл сонирхлыг судлан, тэдэнд хэрэгцээтэй мэдээ материалыг цаг тухайд нь хүргэж үйлчлэхэд гол анхаарлаа чиглүүлж байна.

Нэг. Удирдлага зохион байгуулалтын талаар

Тус номын сан нь 2006 онд 1755940 төгрөгийн төсөвтэйгээс ном авахад 2 сая төгрөг төсөвлөгдсөн. Хөдөлмөрийн гэрээний 21.1.1-р заалтын дагуу үйлчлэгч, жижүүртэй хөдөлмөрийн гэрээ, номын санчидтай үр дүнгийн гэрээ байгуулан ажиллаж, гэрээний биелэлтийг хагас, бүтэн жилээр дүгнэн ажилласан. Бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээг номын санчид үзүүлэлт бүрээр биелүүлсэнээр ур чадварын нэмэгдлийг номын сангийн төсөвт улирлаар тусгаж өгсөн.

Боловсрол соёлын газартай хамтран орон нутгийн номын санчдын “Номын санд хөтлөгдөх бүртгэлүүд, тэдгээрийг хөтлөх аргачлал” сэдэвтэй сургалтыг аймгийн төв номын санд мөн сургууль ба сумын номын санчдад орчин үеийн техник хэрэгсэл, шинэ үйлчилгээг нэвтрүүлэх тухай семинарыг төв номын санд удирдан явуулсан.

Уншигчдын өдөр бүрийн лавлагааг гаргаж, СОТА-ын арга хэлбэрийг өөрчилж зохион байгуулсанаар, уншигчдын тоо өсөж фондын эргэлт эрс сайжирсан.

Хүүхдийн уншлагын танхимын номын тооллогыг хийж дутагдсан номын өрийг барагдуулж цэгцэлсэн. Гэгээрлийн сайдын 1997 оны 99-р тушаалаар батлагдсан “Ном хэвлэлийг төлүүлэх журам”-ын дагуу 3000ш. ном акталж тооцоог хийж дуусгасан.

Нүүдлийн номын санг ажиллуулах журам боловсруулан, байгууллагуудтай гэрээ байгуулан ажиллаж байна. Насанд хүрэгчдийн уншлагын танхимд 30ш. сандал, 1 ширээ, сурталчилгааны самбар 2-ыг, номын сангийнхаа хаягийг шинээр хийлгэсэн.

Уншигчдын хэрэгцээт материалыг хувилж өгөх зорилгоор шинээр хувилах машин худалдан авч ашиглаж байна. Мөн номын сангаас зохиогдож байгаа соёл олон нийтийн ажлын талаар орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэлээр тогтмол сурталчилж байна.

Аймгийн захиргаанаас Их Монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойн хүрээнд бүтээн байгуулалт, соёлжилтын жил болгон зарласан, энэхүү ажлын хүрээнд байгууллагын ажилчин, албан хаагчдын дунд “Соёлч өрх” болзолт уралдааныг зохион байгуулж шалгарсан өрхөд “Соёлч өрх” гэрчилгээ, дурсгалын зүйлээр шагнасан. Мөн ажлын хүрээнд ажилчин, албан хаагчдын нэг өдрийн цалингийн

хандиваар зүлэгжүүлэх талбайд 80ш. мод тарьсан.

“Номын сан-мэдээллийн цэлгэр хаалга мөн” гэсэн ЮНЕСКО-ийн төслийн хүрээнд Казакстаны Алма-Атагаас 4143ш. чухал хэрэгцээтэй захиалгат ном авчирч сургуулийн болон зарим сумдын номын сангуудад хувиарлан өгч уншигчдын хүртээл болгосон.

Номын сандаа ариун цэврийн булан болон эмийн сантай болсон.

Хоёр. Төлөвлөгөөт ажил ба уншлага үйлчилгээний талаар

Номын сан нь 121557 ном, хэвлэлтэй, 7 орон тоотой ажиллаж байна. Энэ жил 10 393 900 төгрөгийн 2596ш. ном худалдан авч үйлчилсэн. Уншлагын танхимуудад лавлах толь бичгүүд, хууль зүйн буланд хууль тогтоомжуудын эмхэтгэлүүд мөн англи хэл, зах зээл эдийн засгийн холбогдолтой 80- 120 номуудыг хувиарлан өгч лавлагаанд ашиглаж байна.

Уншигчдын цаг, завьг хэмнэх зорилгоор сургууль, цэцэрлэг, албан байгууллагатай гэрээ хийж гэрээр олгох, зөөврөөр мөн солилцоогоор үйлчилж, үйлчилгээгээ өргөжүүлж байна.

Шилдэг номоор шалгарсан 149ш. номыг хүлээн авч сумдын номын сангуудад хувиарлаж өгсөн. Мөн ганц хувьтай ба ховордсон ном болон материалуудыг хувилж уншигчдын эрэлт хэрэгцээг ханган ажиллаж байна.

Сурагчдын дунд шинэ номын болон хэрэгцээт мэдээлэл хүргэх ажлыг 12 удаа зохион явуулсан. Энэ ажилд нийт 6200 хүүхэд хамрагдсан. Номын сангийн зөвлөлөөс 4-8-р ангийн сурагчдын дунд 2 дугуйлан нээн ажиллуулж байна.

Нүүдлийн болон салбар номын санг Алтанцөгц, Баяннуур, Алтай, Буянт, Толбо, Булган, Сагсай, Цэнгэл, Улаанхус, Ногооннуур сумуудад гэрээний дагуу улиралд 1 удаа шинэ номоор сольж үйлчилж байна.

Насанд хүрэгчдийн уншлагын танхим, гэрээр олгох тасгаас албан байгууллагуудад номын шуудан буухиа аялуулж мэргэжлийн онцлогийн дагуу уншуулсан. Мөн өндөр настан тахир дутуу иргэд, нялх хүүхэдтэй эмэгтэйчүүдэд зөөврийн номын сангаар үйлчилж байна.

Гурав. Соёл олон нийтийн ажлын талаар

Номын санчдын үр дүнгийн гэрээнд тусгагдсан уншигчдын бага хурал, уулзалт үдэшлэг тойм яриа, чанга уншлагыг цаг үеийн сэдвүүдээр зохион явуулж ирлээ. Үүнд:

- “Шинэ оноо угтъя”
- “Хүний эрх”
- “Багшийн алдар”
- “Монголын ёс заншил”
- “Ээжтэй дэлхий”
- Наурызын баяр “Армысын эз наурыз”
- “Цэрэг эр”
- “Хүүхэд бидний ирээдүй”
- “Улс тунхагласны 800 жилд”-200 ш. номоор
- “Мэргэжил нэгтэй нөхөд”
- “Таны гоо сайханд”-2 удаа
- “Үлгэрийн орноор аялцгаая”-3 удаа зэрэг сэдвүүдээр номын үзэсгэлэн гаргаж сурталчилсан.

Уншигчдын бага хурлаар: Ном уншилтаар Рекорд амжилт тогтоосон нэг уншигчаар илтгэл тавиулж санал сэтгэгдлийг нь сонссон. Мөн Өлгийн зохиолчдын дунд “Их зохиолч” номын өдөрлөг, Билге-Тегин ахлах сургуулийн багш нартай уулзалт зохион байгуулж, шашны номоор, “Биеэ зөв авч явах соёл”, “Уламжлалт заншлаас сурцгаая” уншигчдын бага хурал, “Ахмадуудын алтан үе” уулзалт үдэшлэг, “Хүүхэд номын орчинд” тэмцээн зэргийг зохион байгуулж явууллаа.

Дөрөв. Мэдээлэл сурталчилгааны ажлын талаар

Казакстанаас төслийн шугамаар ирсэн номын талаар телевиз болон хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэлээр 2 удаа сурталчиллаа.

Сумдын болон сургуулийн номын санчдын дунд сургалт семинар зохион байгуулж радиод бичлэг хийлгэсэн.

Боловсрол соёлын газрын мэргэжилтэнтэй хамтран сумдын номын санчдад шинэ стандартын дагуу бүртгэл хэрхэн хөтлөх талаар арга зүйн зөвлөлгөө өгсөн.

Номын сандаа бүрдүүлж авсан номоо FM-ээр сурталчилж, шинээр гарсан хууль тогтоомж, зарлиг, тушаалуудын эмхэтгэлүүдийн талаар амаар болон бичгээр лавлагаа өгч байна.

Тав. Хүний нөөц, нийгмийн асуудлын талаар

2006 онд хийж гүйцэтгэсэн ажилдаа дүгнэлт хийж үзэхэд төсвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтийн хуулийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд менежертэй хийсэн ажилтнуудын ажлыг улирал бүрээр дүгнэж ажлын амжилт гаргасан хүмүүсд ур чадварын нэмэгдэл олгохын зэрэгцээ шагнаж урамшуулсан.

Ажилтан албан хаагчдынхаа эрүүл мэнд ажлын нөхцөлд анхаарч цементэн шалаа хулдаасалж, эмийн сан болон ариун цэврийн булан байгуулан, өдөрт 2 удаа хөнгөн цайгаар үйлчилж байна.

Удаан хугацаагаар өвдөж УБ хотод эмчлүүлсэн ажилтандаа 2 сарын цалинг нь олгосон.

Зургаа. Цаашид хийх ажлын талаар

Аймгийн Боловсрол соёлын газартай хийсэн гэрээг хэрэгжүүлэх явцад зарим нэг бэрхшээлүүд гарч байна. Үүнд: “Мэдээллийн шинэ технологи нэвтрүүлэх” гэсэн үзүүлэлтээр хөрөнгийн боломжгүйгээс уншигчийн ширээ, сандал 30 ш. хийлгэсэн. Цаашид аймгийн номын сангийн шинэ байр, орчин үеийн техник, тоног төхөөрөмжөөр тоноглогдсон шинэлэг үйлчилгээ нэвтрүүлэхийн дараах асуудлуудыг шийдүүлэх шаардлагатай байна. Үүнд:

1. Номын сангийн бүтэц, зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох,
2. Номын өргөөтэй болох
3. Хүчин чадал сайтай компьютертэй болж электрон каталог зохион байгуулах,
4. Үндсэн фондын халаалтын зардлыг шийдүүлэх,
5. Сумдын номын сангуудад очиж ажилтай нь танилцах, арга зүйн зөвлөлгөө өгөх, нүүдлийн номын сангийн ажилд зориулж унааны асуудлыг шийдвэрлүүлэх
6. Номын сангийн сандал, ширээ он удаан жил болж байгаа тул орчин үеийн ширээ сандал ба номын үзэсгэлэнгийн шүүгээ, тавиуртай болох

БУЛГАН АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ИЛТГЭХ ХҮҮДАГ

Монгол улсын Засгийн газраас соёл урлагийг хөгжүүлэх, үйлчилгээний хүрээ хүртээмжийг өргөжүүлэх талаар дэвшүүлсэн зорилтыг хэрэгжүүлэх хүрээнд үйлчилгээний таатай орчныг бүрдүүлэх, мэдээллээр хангах, үйлчилгээний хөнгөн шуурхай байдлыг сайжруулахад үйл ажиллагаагаа чиглүүлэх, бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээний үүргээ биелүүлж ажиллалаа.

Аймгийн Төв номын сан нь насанд хүрэгсдийн болон хүүхдийн, гэрээр ном олгох, мэдээллийн танхимаар тус тус үйлчилгээгээ явуулж ирлээ.

1. Номын сангийн үндсэн үйлчилгээ

Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Биелэлт
Байнгын уншигч	2300	2309
Ирц	6000	12700
Ном олголт	2400	35200

Нүүдэл, зөөвөр, явуулын номын сангаар 14 удаа 351 хүнд 10210 ном, тогтмол хэвлэлээр үйлчилсэн.

2. Уншигч, ирэгсэд, ном олголт, фондын эргэлтэнд хийсэн мониторинг судалгаа.

/тоон харьцуулсан үзүүлэлт/

- 2307 уншигчдаас ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчид 1800, насанд хүрэгсэд 507 байна. Бүх уншигчдын 78% нь сургуулийн сурагчид. Үүнээс:

- * 1-5-р ангийн хүүхэд – 950 - 52,7%
- * 6-8-р ангийн хүүхэд – 351 - 19,5%
- * 9-11-р ангийн хүүхэд – 499 - 27,7%-тай байгаа нь 2005 онтой харьцуулахад насанд хүрэгсэд 20%-тай байсан бол буурсан байна.

- Ном хэвлэлийг шинжлэх ухаанаар нь авч үзвэл:

- * Нийгмийн шинжлэх ухааны ном – 12614 – 35,8%
- * Байгалийн шинжлэх ухааны ном – 325 – 11,4%
- * Техник шинжлэх ухааны ном – 150 – 0,44%
- * Хөдөө аж ахуйн шинжлэх ухааны ном – 165 – 0,46%
- * Эрүүлийг хамгаалахын шинжлэх ухааны ном – 54 – 0,1%
- * Хүүхдийн болон насанд хүрэгсдийн уран зохиол, аман зохиолын ном – 21351 – 60,6%
- * Хэлний шинжлэх ухааны ном – 541 – 1,5% байна. 2005 оны шинжлэх ухааны ном олголттой харьцуулж үзэхэд нийгэм улс төрийн ном 10%-иар өссөн байна. Техник, ХАА-н шинжлэх ухааны номны тоо буурсан үзүүлэлт гарч байна.

- Ирц /12700/

- * Жилд нэг уншигч номын санд 5 удаа ирж үйлчлүүлэн жилд нэг уншигч 9 ном, тогтмол хэвлэл уншиж фондын эргэлт 88%-тай байгаа нь 2005 оныхтой харьцуулахад ном олголт, ирц 3%-иар, фондын эргэлт 22%-иар өссөн байна.
- * Уншигч, ном олголтын төлөвлөгөө 100,3 – 145,6%-иар биелсэн.

3. Уншигчдын дунд явуулсан судалгаа

Судалгаанд оролцсон нийт уншигчдаас номын сангийн үйлчилгээ, орон нутагт номын сан үйл ажиллагаагаа хэрхэн явуулж байгаа, цаашид ямар соёл олон түмний ажил явуулж уншигчидтайгаа хамтарч ажиллах, орон нутгийн номын сан ямар байх талаар санал асуулга авлаа. Санал асуулгад нийт 85 хүн оролцсоны 1-5-р ангийн 13 сурагчид, 9-11-р ангийн 15 сурагч, 25-35 насны 18 хүн, 36-45 насны 14 хүн, 51-ээс дээш насны 25 хүн хамрагдлаа.

Сумын уншигчдын дунд явуулсан судалгаанаас үзэхэд:

- * Орон нутгийн номын сангийн материаллаг баазыг хөгжүүлэх, уншигчдад үйлчлэх хүрээг өргөжүүлэх, ширээ сандал, техник хэрэгслээр хангах, номын фондыг баяжуулахад анхаарах нь зүйтэй. Орон нутгийн засаг захиргаанд номын санг дэмжиж ажиллуулах талаар саналыг нийт санал асуулгад оролцогсдын 80% нь гаргасан байна.
- * Сумын номын сангаас ном авч унших гэхээр ном байдаггүй, бид сургуулийн номын санд үйлчлүүлдэггүй. Иймд сумын номын сангийн фондыг баяжуулах, ширээ сандалтай болгох талаар анхаарч өгнө үү гэж 75% нь санал гаргасан байна.

Аймгийн Төв номын сангийн уншигчдын дунд явуулсан судалгаанаас үзэхэд:

- * Аймгийн Төв номын сан нь мэдээллийн төв болж ажиллах, интернетэд холбогдох, электрон каталогт орж ажиллах шаардлагатай байна гэж 85% нь санал өгсөн байна.
- * Бид номын сангаар байнга үйлчлүүлдэг тохилог байдаг.
- * Номын сангаас уншигчдын дунд зохион явуулдаг ажлыг дэмждэг, хичээлээс гадуур унших номын хүрэлцээ муутай байдаг гэж 45% нь үзсэн байна.

4. Номын фонд бүрдүүлэлтийн талаар

Номын санчид болон уншигчдын эрэлт хүсэлт, захиалгыг харгалзан фонд баяжилтыг нийт 3050260 төгрөгний 570ш ном хэвлэлээр баяжуулсан. Үүнээс номын коллектроос 2060460 төгрөгний ном, 247700 төгрөгний 16 нэр төрлийн тогтмол хэвлэл, бэлгэнд шилдэг номын дээж 647200 төгрөгний 200ш ном, Монголын нээлттэй форумаас 94900 төгрөгний 9ш ном хэвлэл авлаа.

5. Ном зүйн ажлын талаар

- * Шинэ номын мэдээг албан байгууллагуудад хүргэж сурталчилсан.
- * Хүнсний ногоо тариалагчдад тусламж
- * “Их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилд” уран бүтээлээр ном зүйн бүртгэл
- * Багш сурган хүмүүжүүлэгчдэд тусламж

- * Соёлын ажилтанд гарын авлага
- * Уралдаант шалгалтанд элсэгчдэд
- * Гэрийн эзэгтэйн гарын авлага
- * МСҮТ-ийн багш, сурагчдын унших номын жагсаалт
- * Цахилгаан эрчим хүчний ажилтанд тусламж зэрэг санамж өгөх ном зүйн бүртгэл гаргаж сурталчиллаа.

6. Лавлагаа, мэдээлэл-ном зүйн ажлын талаар

Бүх төрлийн лавлагааг амаар болон бичгээр өгч лавлагааны дэвтэр хөтөлж ажиллаж байна. Үүнд:

- * ЕБС-ийн сурагчдад төрөл анги, үсэг дарааллын каталогийг хэрхэн ашиглах вэ? Сэдвээр ЕБС-ийн 10-11-р ангийн сурагчдын дунд 2 удаа сургалт явуулж 65 хүүхэд хамрагдсан байна.
- * Иргэний хуулийн талаар 3 удаа
- * Монгол ардын аман зохиолын тухай 4 удаа
- * Эрчим хүч, цахилгааны тухай 1 удаа
- * Тогтмол хэвлэлийн лавлагааг 25 удаа
- * Аман лавлагааг 21 удаа өгсөн байна.

7. Мэдээлэл сурталчилгааны ажлын талаар

- * Аймгийн Төв номын сангийн үйл ажиллагааг Хутаг-Өндөр, Хишиг-Өндөр, Хангал сумдын нийт 350 гаруй уншигч иргэдэд номын санг сурталчлах зорилгоор уншигчдын дунд зохиосон соёл олон түмний ажлыг сурталчилсан 5ш үзүүлэн, манай байгууллагын үйл ажиллагаа, сургалт семинарт оролцсон байдал, номын сангийн тоо баримт зэргийг харуулсан 4ш зурагт самбар, 40 гаруй гарын авлага, 100 гаруй танилцуулга тарааж 80 гаруй шинэ ном, ном зүйн бүртгэл, шилдэг номын дээжээс үзэсгэлэн гаргалаа.
- * Мөн мэдээллийн самбар ажиллуулж, мэдээллийн танхим, бусад үйлчилгээний танхимаар цаг үеийн мэдээлэл, номын сангийн үйл ажиллагааг фото зурагтай сурталчилж ирлээ.
- * Нийт уншигчдын дунд сумын номын сан үйл ажиллагаагаа хэрхэн явуулж байгаа, цаашид ямар соёл олон түмний ажил явуулж уншигчидтайгаа хамтарч ажиллах, орон нутгийн номын сан ямар байх талаар санал асуулга авлаа. Санал асуулгад нийт 120 гаруй хүн оролцсон байна.
- * Аймгийн Төв номын сангийн 60-н жилийн ойн арга хэмжээг орон нутгийн телевиз, МонЦаМэ сонин, FM радиогоор сурталчиллаа.
- * Аймгийн Төв номын сангийн 60-н жилийн ойд зориулж уншигчдын дунд зохиосон соёл олон түмний ажлыг сурталчилсан 5ш үзүүлэн, манай байгууллагын үйл ажиллагаа, сургалт семинарт оролцсон байдал, номын сангийн тоо баримт зэргийг харуулсан 4ш зурагт самбар, 150 гаруй аймгийн төв номын сангийн танилцуулга, 80 гаруй урилга хийлээ.
- * Шинэ номыг орон нутгийн телевизээр 2 удаа сурталчилсан.

Ханын самбар:

- * Их Монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн хүрээнд Монголын нууц товчоогоор цуврал
- * Их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ойг тохиолдуулан их зохиолчийн амьдрал, уран бүтээлээр цуврал
- * Хууль таны амьдралд
- * Хүний эрхийн өдөрт
- * Жижиг бизнес эрхлэгчдэд
- * Цаг үеийн сэдвээр 31 удаа мэдээлэл гаргаж сурталчиллаа.

8. Уншигчдын дунд зохиогдсон СОТ-ний ажлын талаар:

- * “Багшдаа барих бидний бэлэг”, “Ном чиний дотны найз”, “Ухаан далай номоос эхтэй”, “Номын эрдэм”, “Монгол хүн сансарт”, “Бичиг үсгийн баярт”, “Их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жил”, “Хүүхдийн номын баяр”-ыг угтаж 10, 14, 21, 30 хоногийн ном уншлагын аян зарлаж дүгнэлээ. 1450 хүнд үйлчилж 21451 ном, тогтмол хэвлэлээр үйлчилсэн байна.
- * Их Монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойд зориулж ЭӨЦС-ийн монгол хэл уран зохиолын багш П.Баянжаргалтай хамтарч “Монголын нууц товчоо” номоор 10-р ангийн сурагчдын дунд уншигчдын бага хурал явуулсан.
- * Бага ангийн сурагчдын дунд “Гоё бичигтэн”, “Цэвэр бичигтэн” уралдааныг зарлаж дүгнэлээ.
- * Аймгийн цагдаагийн хэлтсийн хамт олон, цэцэрлэгийн багш нарын дунд “Ухаан далай номоос эхтэй” ном уншлагын сарын аяныг тусгай төлөвлөгөө удирдамжийн дагуу зохион явууллаа. Энэ аяны хүрээнд ном уншлагын 30 хоногийн аян, номын өдөрлөг, шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн гаргаж, Д.Нацагдоржийн зохиолоор дүрийн тоглолт, АХА тэмцээн болон ардын аман зохиолыг сурталчлах зэрэг ажлуудыг зохион байгуулж дүгнэлээ. Энэ өдөрлөгт 4 баг оролцож Ариунаа ахлагчтай цэцэрлэгийн 2-р баг тэргүүн байр эзэллээ. Аяны хүрээнд зохиогдсон ажилд хоёр байгууллагын ажилтан албан хаагчид идэвхитэй оролцож номын санд карт нээлгэсэн байна. Нийт 60 хүн хамрагдсан.
- * Сургуулийн өмнөх нас, бага ангийн сурагчдын дунд “Миний хайртай үлгэрийн баатрууд”, “Ээждээ барих миний бэлэг”, “Бид бяцхан үлгэрч” гар зургийн уралдаан тэмцээнийг 3 удаа зохиож нийт 42 хүүхэд хамрагдсан.
- * ЕБС-ийн 10, 11-р ангийн сурагчдын дунд ТКХ-ийн залуу уран бүтээлч Б.Чинсанаа, Мөнхтогтох, Батдэлгэр нартай уран бүтээлийн уулзалт зохион байгуулж 65 хүүхэд хамрагдсан байна.
- * Идэвхитэн уншигч хөгжмийн багш Д.Бат-Очир, Олзвой нартай “Номын гайхамшиг” сэдэвт уулзалт ярилцлага зохион явууллаа. Нийт 41 хүн оролцсон.
- * Их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ой, Хүүхдийн номын баярын нээлт хийж хүүхдийн уран зохиолын номын өдөрлөг зохиож сурагчид уран бүтээлчийн бүтээлээр сэдэвчилсэн дүрийн тоглолт тоглолоо. Нийт 85 хүүхэд хамрагдсан.
- * Их зохиолч Д.Нацагдоржийн амьдрал уран бүтээлээр багш сурагчдын дунд

уншигчдын бага хурал, дүрийн тоглолт зохион явуулж шилдэг илтгэл, ханын сонин, дүрийн тоглолтыг шалгаруулж дүгнэлээ. Үүнд:

- Д.Нацагдорж төр нийгмийн зүтгэлтэн мөн
 - Д.Нацагдорж монголын шилдэг яруу найрагч мөн
 - Д.Нацагдорж шилдэг үргэлжилсэн үгийн зохиолч мөн
 - Д.Нацагдорж эрүүл энхийн дууч мөн
 - Д.Нацагдорж нэрт жүжгийн зохиолч мөн
 - Д.Нацагдорж нэрт орчуулагч мөн зэрэг илтгэлүүд тавигдсан.
- * ЭӨЦС-ийн монгол хэл уран зохиолын багш Б.Эрдэнэсайхан, 1-р 11-н жилийн сурагч Г.Аюурзанын илтгэлүүд шилдэг илтгэлээр шалгарч, 1-р 11-н жилийн ханын сонин, ЭӨЦС-ийн дүрийн тоглолт 1-р байр эзэлж өргөмжлөл, дурсгалын зүйлээр урамшуулав. Нийт 55 багш сурагчид оролцлоо.
- * ЕБС-ийн 9-р ангийн сурагчдын дунд танин мэдэхүйн асуулт, “Их зохиолчийг хэн сайн мэдэх вэ?” “Монголын нууц товчооноос”, “АХА” тэмцээн зохион явуулж ЭӨЦС-ийн сурагч Баасандамба түрүүлээ. Нийт 41 хүүхэд оролцсон.
- * Цэцэрлэгийн өмнөх нас, бага ангийн сурагчдын дунд “Зан заншлаа дээдлье” яриа хийж, хүүхдийн номын сангийн үйл ажиллагаатай танилцуулах, номын сангийн ойлголттой болгох зорилгоор хүүхдийн номын сангаар аялуулах 14 хоногийн аян 12 удаа зохион явууллаа. Нийт 54 хүүхэд хамрагдсан.
- * Хүүхдийн уншлагын танихмын дэргэд “Бид бяцхан үлгэрч” “Ном эмчлэгч” дугуйлан клубыг 10 хүүхдийн бүрэлдэхүүнтэй ажиллуулж, бага насны хүүхдүүдэд үлгэр ярьж өгөх, чанга уншлага зохиох, номтой нөхөрлөх, ном эмчлэх зэрэг ажилд оролцож байгаа нь хүүхдийг бага балчираас нь номын сантай нөхөрлүүлэх, номонд дуртай болгон хүмүүжүүлэхэд ач холбогдолтой ажил болж байна.
- * АЗД-ын нэрэмжит “Ухаан далай номоос эхтэй” ном уншлагын 30 хоногийн аян явагдаж Цагдаагийн хэлтэс, ЕБС бусдаасаа идэвхитэй оролцлоо. Нийт 250 хүн хамрагдлаа.
- * Булган сумын хэмжээнд “Бид тусалъя” сэдэвт арга хэмжээг хүүхдийн уншлагын танхимд цагдаагийн хэлтсийн хүүхдийн байцаагч, ахлах дэслэгч Э.Ариунчимэгтэй хамтран зохион байгууллаа. Тус арга хэмжээнд Булган сумын эмзэг, ядуу, нэн ядуу айлын 14 хүүхэд хамрагдсан. Нийгмийн эмзэг бүлгийн хүүхдүүдийн дунд “Бид хэрхэн ёс суртахуунтай хүн болон төлөвших вэ?” сэдвээр сургалт явуулж, тэдгээр хүүхдүүдийг номын сангаар үйлчлүүлж мэдлэг боловсролд нь анхаарах зорилгоор бүх хүүхдүүдэд үнэ төлбөргүй карт нээж 2 удаа 30 гаруй номоор үйлчиллээ.

Номын үзэсгэлэн

Номын санд шинээр ирсэн болон мэргэжлийн номыг мэргэжилтэнд хүргэх, шинжлэх ухааны салбарын ном хэвлэл цаг үе, тэмдэглэлт өдрүүдтэй уялдуулж 25-100 номтойгоор 34 удаа гаргаж 600 гаруй номоор сэдэвчилсэн үзэсгэлэн гаргаж сурталчиллаа. Үүнд:

- 2006 оны шилдэг номын дээжээс
- Монголын ёс заншил
- Багш нарын баярт

- Эх орончдын өдөрт
- Гэрийн эзэгтэйд тусламж
- Ардын армийн өдөрт
- Монгол хүн сансарт
- Инээвэл залуужина.
- Их Монгол 800
- Бичиг соёлын хишиг өдөрт
- Хүүхэд бидний ирээдүй
- Булган нутгийн бахархал
- Хичээлийн шинэ жил
- Улс тунхагласны өдөрт
- Ховор номын үзэсгэлэн
- Олон улсын хүүхдийн өдөрт
- Их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилд
- Хүүхдийн номын баяр гэх мэт

9. Номын фондын хадгалалт, хамгаалалт

- * Номын фондны тоос шороог улиралд нэг удаа цэвэрлэж, түмпэнд ус хийж тавих зэргээр тоосжилтоос хамгаалж байна.
- * Номын фондод хортон шавьж устгалыг жилд нэг удаа хийлээ.
- * Уншигчдын гар дамжин элэгдэж хуучирсан 3200 ном хэвлэлийг сэлбэн засварлаж уншлага үйлчилгээнд гаргалаа.

10. Байгууллагуудын хамтын ажиллагаа

- * БСГ, ХТТ-тэй хамтран “Их зохиолчийн 100 жилийн ой” “Хүүхдийн номын баяр”-ыг угтаж зохиох ажлын төлөвлөгөө гаргаж ажиллалаа.
- * Аймгийн цагдаагийн хэлтэс, цэцэрлэгийн багш нарын дунд “Ухаан далай номоос эхтэй” номын өдөрлөг зохион байгуулж “Монголын нууц товчоо”-оор АХА тэмцээн явууллаа.
- * ЕБС-ийн багш сурагчдын дунд Их зохиолч Д.Нацагдоржийн амьдрал уран бүтээлээр уншигчдын бага хурал, дүрийн тоглолт зохион явуулж шилдэг илтгэл, ханын сонин, дүрийн тоглолтыг шалгаруулж дүгнэлээ.
- * ТКХ-ийн залуу уран бүтээлчидтэй хамтран уулзалт ярилцлага зохион байгуулсан.
- * Цэцэрлэгүүдтэй хамтарч “Үлгэрийн орноор аялцгаая” “Бид бяцхан үлгэрч” гар зургийн уралдаан 3 удаа зохион явуулсан.
- * ДЗОУБ-тай хамтран ЕБС-ийн сурагчдын дунд “Ээждээ барих бидний бэлэг” гар зургийн уралдаан зарлаж хүүхдийн баяраар үзэсгэлэн гаргаж дүгнэлээ.
- * БСГ-тай хамтран ном номын санг сурталчлах өдөрлөг зохион байгуулж Хутаг-Өндөр, Хишиг-Өндөр, Хангал сумаар явж сурталчиллаа.
- * Цагдаагийн хэлтсийн хүүхдийн байцаагчтай хамтран Булган сумын эмзэг, ядуу, нэн ядуу айлын 14 хүүхдийг оролцуулан сургалт явуулснаас гадна номын сангаар үнэ төлбөргүй үйлчлүүлэх карт нээлээ.
- * Булган сум, холбоо, цагдаагийн хэлтэс, АЗДТГ, МХГ, ЕБС-д шинэ ирсэн номын жагсаалт гаргаж цаг тухайд нь байгууллага дээр нь сурталчилж ирсэн.

- * Нийгэм халамж үйлчилгээний хэлтсийн ахмадын амралтанд явуулын номын сангаар үйлчлүүлсэн. Нийт 31 хүнд 3 удаа.
- * Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх албаны харъяа хорих ангид явуулын номын сан ажиллуулж байна. Нийт 41 хүнд 2 удаа.
- * Чулуун даргатай малчны бүлэгт зөөврийн номын сангаар 4 удаа 26 хүнд үйлчилсэн.
- * Орхон аймгийн нутгийн зөвлөлтэй хамтарч Орхон аймгийн 30 жилийн ойгоор нүүдлийн музей, аймгийн зохиолчдын номоор номын үзэсгэлэн гаргаж үйлчилсэн.
- * ЭӨЦС-ийн Батцэцэг багштай 3-р ангитай шифийн холбоотой ажиллаж ангийг нь тохижуулах ажилд дэмжлэг үзүүлсэн.
- * Цэцэрлэгүүдтэй хамтран сургуулийн өмнөх насны хүүхдүүдэд үлгэрийн уншлага, чанга уншлагыг сард 2 удаа нийт 24 удаа явуулсан.
- * Булган телевизтэй хамтран өөрийн байгууллагыг 1 удаа, шинэ номын дээжийг 2 удаа сурталчилсан.
- * Орон нутгийн МонЦаМэ-ийн сурвалжлагчтай хамтран байгууллагад зохиогдож буй ажлын талаар сурталчилж байна.
- * ХТТ-тэй хамтран тэргүүний сурагчдын шинэ жил дээр 2005 оны тэргүүний уншигч 15 хүүхдэд өргөмжлөл, дурсгалын зүйл бэлэг олголоо.
- * Бүрэгхангай, Орхон, Тэшиг, Баян-Агт, Хишиг-Өндөр, Сайхан сумдтай гэрээ байгуулан номын солилцоотой ажиллаж байна.
- * ЭӨЦС-ийн сурагчдын дунд “Монголын нууц товчоо” зохиолоор уншигчдын бага хурал явуулж Багш П.Баянжаргал илтгэл тавилаа.

11. Байгууллага тохижуулах ажлын талаар:

/АТНС-ийн 60 жилийн ойгоо угтаж хийсэн ажил/

Нийт ажилчдын дунд ойгоо угтаж бүтээлч ажлын уралдаан зарлаж өрөө тасалгаагаа тохижуулах, цэцэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулж, байгууллагаа 3,8 сая төгрөгийн урсгал засвар хийлээ. Үүнд: гадна талаа шохойдох, нийтийн уншлагын танхимд дүүжин тааз хийх, шалыг будах, коридорыг будаж шохойдон шалыг пялталах ажил хийгдлээ. Өөрсдийн хүчээр заах арга зүйн өрөө, мэдээллийн танхим, амрах өрөөнүүдийг шохойдож, будаж засвар хийлээ. Мэдээллийн самбар 4ш, төрийн соёрхолт зохиолчдын зургийг нийтийн уншлагын танхимд байрлуулав.

60 жилийн ойгоо угтаж БСГ-тай хамтарч соёлын ажилтан, номын санчдын семинарыг зохион байгуулсан. МХГ-ын улсын байцаагч Цэндсүрэн, музейн Цэдмаа нар оролцож арга зүйн зөвлөгөө өглөө.

60 жилийн ойгоо аймгийн хүрээнд хийж, орон нутгийн соёлын ажилтан, номын санчид, захиргаа, нийт уншигчид оролцлоо.

Аймгийн ТКХ-нд баярын хурал хийж “Булган аймгийн номын сан 60 жилд” илтгэл тавьж, олон уншигч сэтгэлийн үг хэлж, Орхон аймгийн “Номын төв”-ийн захирал Цэрэнбат, ахлах номын санч Болормаа нар урилгаар оролцож, Бүрэгхангай сумын номын санч Бат-Өлзий, Баян-Агт сумын номын санч Х.Энхтуяа, ЭӨЦС-ийн номын санч Баярсайхан, Орхон сумын номын санч Б.Амарцэцэг нар СТА цол тэмдгээр, Сайхан сумын номын санч Ч.Оюунтунгалаг, МҮСТ-ийн номын санч Т.Жанлав нар БСШУЯ-ны “Жуух”-аар, АТНС-ийн фондчин Ё.Нацаг-Юм “Залуу үеийг халамжлан хүмүүжүүлэгч” алтан медаль,

номын санч Г.Эрдэнэчимэг МЗХ-ны “Тэргүүний ажилтан”, Бугат сумын номын санч Оюунтуяа “Хөдөлмөрийн алдар”, АТНС-ийн номын санч Б.Сэлэнгэ “Хүүхдийн төлөө” алтан медалиар тус тус шагнагдсан явдал нь номын санчдын ажлыг төр засгаас үнэлж шагнал урамшлын хур буусан сайхан баяр болсон юм.

60 жилийн ойгоороо номын санд олон жил үр бүтээлтэй ажилласан өндөр настнууддаа хүндэтгэл үзүүлж гарын бэлэг дурсамж хадгалууллаа.

Өөрсдийн нөөц бололцоогоо ашиглан баярын үйл ажиллагааны баярын бичиг, өргөмжлөл, дурсамж, урилга хөтөлбөр зэргийг хэвлүүлсэн.

12. Үйлчилгээний шинэ хэлбэр, бүтээлч ажил

1. Дотоод нөөц бололцоогоо ашиглан “Мэдээллийн танхим” шинээр нээж ажиллуулж байна. /өөрсдийн хүчээр тохижуулсан/
2. Мэдээллийн танхимын дэргэд өөрсдийн боломжийг ашиглан үлгэрийн дуу, дүрс бичлэг, англи хэл өөрөө сурах, сонсох CD зэрэг шинэлэг сантай болж байна.
3. Нөөц бололцоогоо ашиглан амрах өрөө, заах арга зүйн мэдээллийн өрөө тасалгааг 300000 гаруй төгрөгөөр засварласан.
4. Шинээр мэдээллийн ажилтан авч УБ хотын МҮНС, АУДС-ийн номын сангийн автомажуулалтын үйл ажиллагаатай танилцан дадлага хийж ирсэн.
5. Электрон каталог бий болгох бэлтгэл ажил хийгдэж байна.
6. Хутаг-Өндөр, Хишиг-Өндөр, Хангал суманд номын санг сурталчлах өдөрлөг зохион явуулсан.

13. Хүний нөөц, нийгмийн асуудлын талаар:

- * Ажиллагсадтай 2005 оны үр дүнгийн гэрээг дүгнэж 2006 оны гэрээг байгуулж биелэлтийг ханган ажиллууллаа.
- * Ажилчдын үр дүнгийн гэрээг 2 удаа дүгнэж шалгуур үзүүлэлтийг шинэчилэн, ур чадварын нэмэгдэл 167,77 төгрөг, шагналд 315,0 төгрөг олголоо.
- * Сар шинийн баяр, өндөр настан, амхадуудын баяр, ОУ-ын эмэгтэйчүүдийн баяр, олон улсын хүүхдийн эрхийг хамгаалах өдрийг тэмдэглэн ажилчдын нийгмийн асуудалд буцалтгүй тусламж 819,0 төгрөгийг олгосон.
- * Ажилчдын эрүүл мэндийг анхааран амрах өрөөг тохижуулах, 1100, 1600 цагуудад цайгаар үйлчлэх ажлыг тогтмолжууллаа.
- * УБ хотод болсон бичиг үсгийн баяр, сургалт семинарт хүүхдийн уншлагын танхимын номын санч Б.Сэлэнгэ, УТНС-ийн 85 жилийн ой, номын яармагийн үеэр зохион явагдсан сургалт семинарт АТНС-ийн эрхлэгч Ч.Баярмаа, Хишиг-Өндөр сумын номын санч Ц.Цолмон, Цогзолмаа, Орхон сумын номын санч Амарцэцэг, Могод сумын номын санч Г.Оюунчимэг, Бүрэгхангай сумын номын санч Д.Бат-Өлзий нар оролцсон.
- * Хутаг-Өндөр, Хишиг-Өндөр, Хангал сумын номын сангийн үйл ажиллагаатай танилцаж, арга зүй зөвлөгөө өглөө.

14. Орон нутгийн номын сангийн талаар:

- * Хутаг-Өндөр, Хишиг-Өндөр, Хангал сумын номын сан, сургуулийн номын сангийн үйл ажиллагаатай танилцаж мэргэжлийн арга зүйн зөвлөгөө өглөө.

- * Хутаг-Өндөр, Могод сумын номын санч Мөнгөнтуул, Оюунчимэг нар АТНС-д 7 хоног ажиллаж БСШУЯ-ны сайдын 2005 оны 12-р сарын 30-ны 441-р тушаал
- * Номын санд хөтлөгдөх данс бүртгэлийн стандартын талаар
- * Шинэ ном дансанд авах, техник ажиллагаа хийх
- * Номын сангаас зохиогдох СОТ ажил, уншигчидтай ажиллах ажлын талаар арга зүйн зөвлөгөө өгсөн.
- * Сангийн сайд, БСШУ-ны сайдын хамтарсан тушаал
- * Соёлын ажилтаны өдрөөр соёлын ажилтан, номын санчдын сургалт явуулж 16 номын санчид оролцсон./ БСШУЯ-ны сайдын 2005 оны 12-р сарын 30-ны 441-р тушаалын талаар/
- * Орон нутгийн номын санчдад “Каталог зохион байгуулах”, номын сангаас зохиох СОТ ажил, номын санд хөтлөгдөх данс бүртгэлийн талаар аргачлал зөвлөмж хүргүүлсэн.
- * Монголын нээлттэй форумас гаргаж буй мэдээллийн чанартай номын орон нутгийн номын сангуудад хүргэх ажлыг зохион байгуулсан.
- * Соёлын ажилчдын семинар хийж номын санчдад БСШУЯ-ны сайдын 2005 оны 12-р сарын 30-ны 441-р тушаал болон бусад арга зүйн зөвлөгөө өгч зөвлөмж 2-гаргаж хүргүүлсэн..
- * Тэшиг суманд оршин амьдарч байгаа буриадуудад зориулж буриад номын ЮНЕСКО-с бэлэглэж өгснийг НБХ-ийн түшмэл Эрдэнэбаатараар хүргүүлсэн.
- * Хишиг-Өндөр, Тэшиг, Орхон, Сайхан, Баян-Агт сумдын номын сангууд АТНС-тай гэрээ байгуулан солилцоогоор хамтарч ажиллаж байна.

15. Цаашдын зорилт:

- * Аймгаас 2007 оныг “Соёлын жил” болгосонтой холбогдуулан:
- * Номын сангийн фондын ээлжит бус тооллого явуулж номын бүртгэлийг шинэчлэн, электрон каталогт оруулж үйлчилгээг нь байнгын хэрэглээ болгоно.
- * Төв болон орон нутгийн номын санчдыг 5 хоног соёлын коллежид мэргэжил дээшлүүлнэ.
- * Электрон каталогт оруулах ажилтай холбогдуулан мэдээлийн ажилтанг УБ хотод туршлага судлуулна.
- * Мэдээллийн төв болж ажиллах, интернетэд холбогдох боломжийг хайна.
- * Номын санчдыг Сэлэнгэ аймаг, Дархан, Эрдэнэт хотын номын сангийн үйл ажиллагаатай танилцаж туршлага судлуулна.
- * Уншигчдад үйлчлэх таатай орчин бүрдүүлж мэдээллийн тахимыг ширээ сандалтай болгох.
- * Уншигчдын дунд зохиогдох СОТ-ний ажлыг шинэлэг хэлбэрээр чанаржуулах.

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

1. Удирдлага, зохион байгуулалтын талаар

Боловсрол соёлын газрын даргатай байгуулсан Менежерийн бүтээгдэхүүнийг ханган нийлүүлэх гэрээг үндэслэн Говь-Алтай аймгийн Төв номын сангийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг 15 зүйл заалттайгаар боловсруулан баталгаажуулж ажиллалаа.

Аймгийн Төв Номын Сан нь Монгол улсын хууль, бусад хууль тогтоомж, УИХ, Засгийн газар, БСШУ-ны сайдын тушаал, СУБЗГ-ын заавар, зөвлөмжүүдэд үндэслэн өөрийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж ирлээ.

Орон тоо, зохион байгуулалтын хувьд 8 орон тоотойгоор үйл ажиллагааг явууллаа.

Жилийн болон улирлын ажлын төлөвлөгөөнд тусгагдсан үүрэг зорилтуудыг ханган биелүүлэх зорилгоор ажлын зохион байгуулалтыг сайжруулж, ажилтнуудын ажлын байрны тодорхойлолтыг шинэчлэн боловсруулж, бүтээгдэхүүн нийлүүлэлтийг ханган биелүүлэх үр дүнгийн гэрээг шинэчлэн байгуулж ажиллалаа.

Ажилтнуудтай үр дүнгийн гэрээ дүгнэх шалгуурыг нийт ажилчдын хурлаар хэлэлцэн баталж, сар бүр дүгнэн ажиллалаа.

Ажилтнуудын үр дүнгийн гэрээг дүгнэх шалгуурт ажилтан бүр улиралд 1 удаа мэдээлэл сурталчилгааны ажил зохион байгуулах, бүтээлч ажил 1-ийг хийхээр оруулсан нь үр дүнгээ өгч байгууллага сурталчилгааны ажлыг 6 удаа зохиож, бүтээлч ажлаар фондоо тохижуулах, цэцэг тарих, мод суулгах, сурталчилгааны булан мэдээллийн самбар гаргах зэрэг ажлуудыг хийж гүйцэтгэлээ.

2. Номын сангийн үйлчилгээний талаар:

2006 онд 1653 уншигч бүртгэж 15244 ирцэд 35737 ном олгож үйлчилсэн. Гэрээр ном олгох тасгаас зөөврийн номын санг 2-р цэцэрлэг, Татварын хэлтэс, Улаан загалмайн хороо, Мэргэжлийн хяналтын газар, АЗДТГ, ХААНбанк, Хас банк, Ус Алтай ХААҮГазар зэрэг 11 байгууллагатай гэрээ хийн ажиллуулж, шинээр 41 уншигч бүртгэн, 2327ирцэд 5124 номоор үйлчиллээ.

Фондын нөхөн бүрдүүлэлтийг хийх, номын хүртээмжийг нэмэгдүүлэх уншигчдад шинэ мэдээлэл хүргэх зорилгоор 1476.6 мян.төг-ний 402ш номоор фондоо баяжууллаа. Түүнчлэн 19 төрлийн 288.1 мян.төг-ийн тогтмол хэвлэл, сэтгүүл захиалан нэгж ном болгон үйлчилгээнд гаргасан.

Уншигчийн эрэлт хэрэгцээг хангах, шуурхай мэдээлэл хүргэх зорилгоор эхний хагас жилд 784 удаа лавлгаа өгч, нийт фондын 3.8% буюу 1889 ширхэг номыг сэргээн засварлалаа.

Фондын номын сонголтыг өргөтгөх зорилгоор татгалзал өгсөн болон цөөн хувьтай, дутаасан 512 ширхэг номыг нөхөн бүрдүүлэлт хийн фондоо баяжууллаа.

2006 онд дараахь шинэ үйлчилгээнүүдийг үйл ажиллагаандаа нэвтрүүллээ.

* Улирал бүр номын сангийн “Мэдээллийн нээлттэй өдөр”-ийг зохион байгуулсанаас 1-р улиралд албан байгууллагын удирдлагуудад, 2-р улиралд аймгийн нийт иргэд хөдөлмөрчдийг хамруулан “Их монгол 800” сэдвээр зохион байгууллаа.

- * Жил бүрийн 5-р сарыг соёлч үйлчилгээ, тохижилтын сар болгон ажилтан бүр өрөө тасалгаагаа өөрийн хүчээр тохижуулан, уншлага үйлчилгээний танхим, гэрээр ном олгох тасгууд хамтран Хас банк, Онцгой байдлын хэлтэс зэрэг газруудыг хамт олноор нь байгууллагадаа урьж үйлчилгээгээ сурталчилснаар уншигчдын тоо 20-оор нэмэгдлээ.
- * Гэрээр ном олгох тасгаас зөөврийн үйлчилгээгээр байгууллагын удирдлагуудтай гэрээ хийн ажиллаж, албан байгууллагад нь очиж номоор үйлчилж байна. Эхний хагас жилд 7 байгууллагатай гэрээ хийн үйлчилсэн.
- * Фондод ховордсон, татгалзал өгсөн номын судалгааг сар бүр гарган, улиралаар нэгтгэн түүнд тулгуурлан шинэ ном худалдан авч байна. Эхний хагас жилд 30 номонд татгалзал өгсөн байна.
- * 3,4-р улиралд “Нээлттэй хаалганы өдөрлөг”-т оролцож, үйл ажиллагаагаа сурталчилан, номын үзэсгэлэн худалдаагаар үйлчилж, “Номын сангийн үйлчилгээ” сэдвээр нийт уншигчдын дунд өөрсдийн үйл ажиллагаагаа сурталчилах сурталчилгааны өдөрлөг зохион байгуулсан.

Эдгээр ажлын үр дүнд ажилтнууд улиралд 1 удаа байгууллагын үйл ажиллагааг сурталчилах ажлыг зохион байгуулж хэвшлээ.

2. Мэдээлэл сурталчилгааны ажлын талаар:

Үндэсний бичиг үсгийн баярыг тохиолдуулан “ИХ МОНГОЛ-800” үзэсгэлэнг зохион байгуулж энэ ажлын хүрээнд:

- “Босоо заяатай монгол” зохион бичлэгийн уралдааны шилдэг бүтээлүүд
- 2005 оны ном хэвлэлийн шилдэг бүтээлийн үзэсгэлэн
- Монгол бичгийн уралдааны бүтээлүүд
- Уран зургийн уралдааны бүтээлүүд
- Сурах бичгийн тендерт шалгарсан сурах бичгийн үзэсгэлэн
- Фондын ховор номын үзэсгэлэнг тус тус гаргалаа.

Мэдээллийн нээлттэй өдөрлөгөөр “Их эзэн Чингис” номын сэдэвчилсэн үзэсгэлэн, 11 жилийн 1-р сургуультай хамтран яруу найргийн дугуйлан хичээллүүлж 40 гаруй хүүхдийг, МСҮТ, 11 жилийн 2,3-р сургуулийн 453 хүүхдийг, Номын форум, “Сохор зоосны дууль” зохиолоор 1-р сургуулийн 8-р ангийн 162 хүүхдийг хамруулан лавлагааны ном хийх, зохиолын сэдэвчилсэн зурагт хуудас зуруулах, багуудын асуулт хариултын тэмцээн, дүрийн маргаан зэрэг ажлуудыг зохион байгууллаа.

Мөн энэ үеэр сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн гаргасан. “Өвдөгцөө ус” зохиолоор дүрийн тоглолттой өдөрлөгийг 2-р сургуулийн 4-р ангийн 89 хүүхдийг хамруулан зохион байгууллаа. Их Монгол Улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойг угтан ЕБС-ийн төгсөх ангийн сурагчдын дунд мэндчилгээ, асуулт хариултын тэмцээн, МНТ-оос сэдэвчилсэн жүжигчилсэн тоглолт, Миний монгол сэдэвт хит, чөлөөт сэтгэлгээний тоглолт төрлүүдээр зохион байгууллаа. Уг арга хэмжээнд хүүхдүүдийг хамруулж Дэвжээ баг тэргүүн байр эзэлсэн. Түүнчлэн үндсэн фондод цөөн тооны 2 /Б.Лхагвасүрэнгийн Ангир уураг, Уянгын тойрог/ номыг хувь хүнээс авч олшруулан үйлчилгээнд гаргасан. ЕБС-ийн төгсөх ангийн сурагчдад зориулж зайлшгүй уншиж судлах шаардлагатай зохиолын жагсаалт гарган түүнд үндэслэн номын санд цөөн тооны зохиолуудаас олшрууллаа.

3-р улиралд Боловсрол соёлын газартай хамтран их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсэний 100 жилийн ойд зориулан “Шилдэг уншигч” шалгаруулан цэнгүүн явуулж тэргүүн байр эзлэгсдийн шагналыг гардууллаа. Гэрээр ном олгох тасгаас уншигч А.Цэрэннадмид, Насанд хүрэгчдийн уншлагын танхимаас уншигч Г.Эрдэнэбат, Хүүхдийн уншлагын танхимаас 1-р сургуулийн 6-р ангийн сурагч Д.Давааням нар тус тус шалгарч Д.Нацагдоржийн Тэргүүний уншигч үнэмлэх, тэмдэгтэн болов.

Санамж өгөх болон бүртгэн мэдээлэх ном зүйн бүртгэлийг 8 удаа гаргалаа. Тухайлбал: “Эзэгтэй таны мэдлэгийн санд”, “Их эзэн Чингис”, “Жангар”-ын туулийн холбогдолтой ном хэвлэлийн тойм, Монгол бөх улсын баяр наадамд, Д.Нацагдорж, М.Цэдэндорж сэдвүүдээр бүртгэн мэдээлэх болон санамж өгөх ном зүйн бүртгэл гаргалаа.

Бүх сум сургуулийн номын санчдын семинар зохион байгуулж, семинарын үеэр фондноос ном хасах, формуляр хэрхэн ашиглах, алдагдсан ном төлүүлэх журам, ном буцаан олгох хугацаа, номын тооллого хийх, ном дахин үнэлэх зэрэг сэдвээр гарын авлага бэлтгэн зөвлөгөө өгсөн.

Байгууллагаас зохион байгуулж байгаа үйл ажиллагааг сурталчилах, үйлчлүүлэгчдэд мэдээллийг шуурхай хүргэх зорилгоор сурталчилгааны самбар гарган ажиллуулалаа. Шинэ номын зурагт хуудас 2 удаа, шинэ номын мэдээллийг 1 удаа зохион байгуулсан. Мөн АДБ-ийн Алтай чуулгатай хамтран зохион байгуулсан “Дэвжээ” тоглолтын үеэр шинэ номын үзэсгэлэн гаргаж ажиллуулалаа.

Их Монгол Улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойг угтаж 1925-2005 оны Улсын их баяр наадамд үзүүр, түрүүнд үлдсэн бөхчүүдийн “Монгол бөх”, “Эзэгтэй таны мэдлэгийн санд”, “Их эзэн Чингис”, “Жангар”-ын туулийн холбогдолтой ном хэвлэлийн тойм зэрэг сэдвүүдээр бүртгэн мэдээлэх ном зүйн бүртгэл боловсруулсан.

Мэдээллийн өдрийг 3-р сард Хас банкны ажилтнуудын дунд зохион байгуулж, шинэ номын үзэсгэлэн гаргаж, номын сангаа танилцуулав.

Цогт, Дарив сумдын номын санчдад аргазүйн зөвлөгөө өгч, сумдын соёлын байгууллагын удирдлагуудын сургалтад “Номын сангийн талаар баримтлах бодлого” сэдвээр ярилцлага зохион байгуулалаа. Мөн номын санчдын уулзалт сургалтыг Боловсрол соёлын газартай хамтран зохион байгуулж, аргазүйн зөвлөгөө өгч, дадлага ажил хийлгэлээ.

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ ЖИЛИЙН АЖЛЫН ТАЙЛАН

2006 оны төсөвт ном худалдан авах зардал тусгагдаагүй боловч хэмнэлтийн зардлаас нийт 630.6 мян.төгрөгийн үнэтэй 566 ширхэг ном худалдан авсан. Иргэдийн дунд ховор номын судалгаа хийж Сүмбэр сумын 1-р багийн иргэн Д.Хоролоос 10 ш судар авсан ба номын фондыг баяжуулах хөдөлгөөн өрнүүлэн 103 ширхэг номоор сан хөмрөгөө арвижууллаа

Үндэсний номын сангаас шилдэг номын уралдаанд шалгарсан 372 ш 1937.1 мянган төгрөгийн Боловсролын зөвлөлгөө өгөх мэдээллийн төвөөс гадаадын их, дээд сургуульд элсэх шалгалтын тухай мэдээллийг орон нутгийн хүүхэд залуучуудад хүргэх зорилгоор 29 ш 364 буюу 437.3 мянган төгрөгийн, Нээлттэй нийгэм форумас 8 ш. 83.7 мян. төгрөгийн, БСШУЯ-наас 32 ширхэг 164.6 мян. төгрөгийн номоор фондоо баяжууллаа. МУЗДээжис 108 боть авах хөрөнгийн асуудлыг шийдсэн.

Номын тоо нэмэгдэж, уншигч, үйлчлүүлэгчийн хүрээ өргөжиж байгаа давуу талтай хэдий ч шинээр байгуулагдсан тул зориулалтын байргүй, уншлагын ганц танхимтай, фондын зориулалтын ба ажлын өрөөгүй, номын сангийн багтаамж муу зэргээс шалтгаалан номын хадгалалт, хамгаалалтад сөргөөр нөлөөлж байна. Нэг ээлжиндээ 20 уншигчид үйлчлэх суудалтай тул уншигч олноор ирсэн үед дараалал үүсч уншигчдыг чирэгдүүлэхэд хүрдэг.

Номын сангийн цонхны рам нь үжирсэн, гэрэлтүүлэг муу, байр халаалтгүй тул ажиллагсад, үйлчлүүлэгчид гадуур хувцастайгаа тав тухгүй орчинд үйлчлүүлж байна. Мөн номын сан нь “Боржигон” чуулгын нэг өрөөнд байрладаг тул чимээ шуугиан ихтэй, эрхлэгч, номын санч, ня-бо нар уншлагын танхимдаа хамт суудаг тул ном хэвлэл багтахгүй, ном хэвлэл дутагдахад хариуцлага тооцох эзэнгүйдэх зэрэг хүндрэлүүд байна.

Энэ бүх хүндрэлтэй байгаа асуудлын талаар орон нутгийнхаа Нийгэм үйлдвэрлэл дэд бүтэц бодлого зохицуулалтын хэлтэс, Боловсрол соёлын газар, Засаг даргын тамгын газарт уламжилсан. Эд хогшил худалдан авах зардал төсөвт тусгаж өгөөгүй, хэмнэлтийн зардлаас чийгшүүлэгч авсан.

Фондын бүх номоо ННА-н үсэг дараалал, төрөл ангиар ангилж компьютерт оруулж байрлуулсан.

Номын сандаа цахим үйлчилгээг нэвтрүүлж, төрийн шагналт зохиолчдын хөрөг, намтар, ном, хүүхдийн зохиол, зургийн цомог, Д.Нацагдоржийн түүвэр, видео бичлэг зэрэг үндсэн фондод байхгүй ном, мэдээллийг цахим номын сангаар үйлчилж байна.

БСШУ-ны сайдын 2005.12.30-ны өдрийн 441-р тушаалаар номын сангийн уншлага, үйлчилгээнд мөрдөх данс бүртгэл, шинэчлэгдсэн маягт загварын дагуу уншигчийн картыг шинэчлэн олшруулж, номын сангийн өдөр тутмын бүртгэлийг уншигчийн байдал, олгосон ном, хэвлэл, соёл олон нийтийн ажил гэсэн 3 ангиллаар бүртгэл хөтлөж байна.

Нийт уншигч 1779, үүнээс байнгын уншигч 433, ирэгсэд 1346 буюу уншигчийн тоог өнгөрсөн оныхтой харьцуулахад 829 уншигчаар буюу 55 хувиар өссөн. Нийт 2187 ш. ном, хэвлэл олгосон ба гэрээр 69 ш. ном олгож, номын сангийн дэргэдэх “Оюуныг тэтгэгч” клубын гишүүдтэй хамтран, урагдаж гэмтсэн

129 ш. номыг сэргээн засварласан. Хэрэглэгчдэд үйлчилгээг ойртуулж албан байгууллага, сургууль, цэцэрлэг, дотуур байранд солилцоогоор нүүдлийн номын санг ажиллуулж үйлчилгээгээ өргөжүүлсэн. Мөн 30 хүнд лавлагаа өгч татгалзлын болон лавлагааны дэвтэр хөтөлж байна.

Сурагч, багш нарын дунд дараах ажлуудыг зохион байгуулж явууллаа. Үүнд: 1-5-р ангийн 19 бүлгийн сурагчдад Өвдөгцөө ус, Хэн яаж унтдаг вэ? Мэргэн далны домог, Гурван тааварч, Ачит айдас, Алтан хөрш, Сүүлчийн алмас, Амьтдын тухай үлгэр, Бурхан багш, Тайжуудыг дарсан домог, Тал нутгийг эзэгнэгч, Махабарата, Сүүлэн хүү, Сармагчны хаан, Шидэт уулын сормуус, 25 цаг, Унагаа зуусан хулан, Дамиран гайхал, Хоохондойн үлгэр, Бутанд буудалтай буурал хамхуулын аялал, Монголын нууц товчоо, Шидэт үгс, Диваажингийн цэцэрлэг, Монгол Япон үлгэр, Аварга загас, Хоржоонтой дурсамж, Мартамхай навч, Өвсхөнд тохиолдсон явдал, Өвөөгөө сэнхрүүлсэн нь, Хувилгаан хөвгүүний тууж оршвой, Тэнгэрээс заяат төрсөн Тэмүүжин хүү, Нэрэлхүүн гай гэх мэт 36 номоор тод уншлага, харилцан ярилцлага хийсэн.

Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын 1-р цэцэрлэгийн ахлах, бэлтгэл бүлэг, 2 дугаар цэцэрлэгийн ахлах, бэлтгэл, дунд, 5-р цэцэрлэгийн ахлах бүлгийн хүүхдүүдэд графикийн дагуу хүүхдийн зохиолоор үйлчиллээ. Энэхүү арга хэмжээнд 134 хүүхэд хамрагдсан.

ЕБС-ийн 1-5-р ангийн сурагчдын дунд ном уншлагын 10 хоногийн аян зохион байгуулж нийт 102 хүүхэд хамрагдсан. Аяны хүрээнд анги тус бүрийг графикийн дагуу номын сантай танилцуулж, захиалгын хуудас, номын каталогийг хэрхэн ашиглах талаар зааварчилгаа өгсөн. Хамгийн олон ном уншигчаар 1-р байранд 1-р сургуулийн Ш.Нямгэрэл, 2-р байранд 1-р сургуулийн Ц.Алтанбагана, хамгийн олон ном уншсан хамт олноор 1-р сургуулийн 5-Г ангийн хамт олон шалгарлаа.

Монголын тулгар төр байгуулагдсаны 800 жилийн ойд зориулан уншигчдын дунд Монголын нууц товчоо, Монгол улсын түүхийн 5 боть, Монгол киноны нэвтэрхий толь, Монголын өгүүллэгийн цоморлиг, Эх зохиолын дээжис боть, Жаран жарнаар дуурсагдах авъяастнууд, дэлхийн уран зохиолын бага нэвтэрхий толь зэрэг номуудаар АХА тэмцээн зохион байгуулж 10 жилийн 1-р сургуулийн 10-ын Б ангийн Г.Мөнхшатар тэргүүлээ. Ном уншлагын 10 хоногоор Монголын орчин үеийн уран зохиолыг үндэслэгч Монголын хүүхдийн байгууллага хөдөлгөөнийг үндэслэгч их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ойн өдөрлөгийг тэмдэглэн өнгөрүүлсэн. Өдөрлөгийн хүрээнд Их зохиолч Д.Нацагдоржийн уран зохиолын тойм илтгэл, уран уншлага, “Учиртай гурван толгой” дуурийн хэсгээс дүрийн тоглолт, мөн тэргүүний уншигч шалгаруулж Д.Нацагдорж тэмдэгтэн шагналаар 2-р сургуулийн Э.Бэрцэцэг, Идэрзориг, Э.Хэрлэн, Э.Давааням, 1-р сургуулийн Ш.Нямгэрэл, Ц.Алтанбагана, 3-р сургуулийн С.Эрдэнэбат, Н.Болорцэцэг нар шагнагдсан.

Жил бүр уламжлал болгон зохион явуулдаг “Бичиг соёлын хишиг өдөр”-ийг угтаж “Уншихгүй бол сэтгэхгүй” номын үзэсгэлэн, 2005 онд шилдэг номоор шалгарсан номын үзэсгэлэн худалдаа, “2006 - үзэсгэлэн” шинэ номын үзэсгэлэн худалдаа, “Д.Нацагдорж -100” номын үзэсгэлэн, бийрийн уран бичлэгийн уралдаан, АХА тэмцээнийг тус тус зохион явуулсан. Мөн гадаадад тэтгэлэгээр суралцах хүсэлтэй хүүхдүүдэд тест, гарын авлага, номын сурталчилгааг орон нутгийн Боржигон FM - 102.5 - аар сурталчилсан.

Нийт 1779 уншигчдад үйлчилснээс 433 байнгын уншигч, 1346 ирэгсэд болон гэрээр ном уншигч 69 хүнд нийт 2187 ном хэвлэлээр үйлчилж 204000 төгрөгийн өөрийн орлого оруулсан байна.

ДАРХАН-ҮҮЛ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ ЖИЛИЙН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Нэг. Удирдлагын менежментийн талаар:

Монгол Улсын Засгийн Газраас соёл урлагийг хөгжүүлэх, үйлчилгээний хүрээ, хүртээмжийг өргөжүүлэх талаар дэвшүүлсэн зорилт аймгийн засаг даргын мөрийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд үйлчилгээний ая тухтай орчинг бүрдүүлэх, нээлттэй мэдээллээр хангах, үйлчилгээний хөнгөн шуурхай байдлыг сайжруулахад үйл ажиллагаагаа чиглүүлж, бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээний үүргээ амжилттай сайн биелүүллээ.

2006 онд 14 ажиллагсад, 2 салбар номын сангийн бүтэц зохион байгуулалттай уншлага үйлчилгээний үйл ажиллагаагаа эрхлэн явуулав.

Төв номын сан нь 2006 онд

<i>Цалин</i>	<i>16187.6</i>
<i>Ажил олгогч НДШ бусад тэтгэвэр тэтгэмж</i>	<i>12132.2</i>
<i>Ном авах зардал</i>	<i>2500.0</i>
<i>Бараа үйлчилгээний бусад зардал</i>	<i>3501.2</i>
<i>Өөрийн үйл ажиллагааны орлого</i>	<i>1500.0</i> батлагдаж зарцуулав.

Байгууллагын ашигтай үйл ажиллагаанаас 2800.0 мян. төгрөгний орлоготой ажиллаж 186.6%-иар төлөвлөгөө биелэгдсэн байна.

Төв номын сангийн захиргаа нь ажиллагсадтайгаа хөдөлмөрийн гэрээ, бүтээгдэхүүний үр дүнгийн гэрээ, байгууллагын дэргэдэх ҮЭ-ийн Хороотой “Хамтын гэрээ” байгуулан гэрээний биелэлтэнд хяналт тавин ажиллав.

Тайлангийн хугацаанд ажиллагсдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх, тэтгэвэр тэтгэмж, шагнал урамшуулалд 686.0 мян. төгрөгийг байгууллагын ашигтай үйл ажиллагааны орлого болон ҮЭ-ийн татвар хуримтлалын сангаас зарцуулсан байна.

2006 онд ажлын амжилт бүтээлээрээ номын санч Д.Гансүх “Салбарын аварга”, номын санч Г.Нямцэнд Аймгийн Засаг Даргын Тамгын Газрын “Найрамдлын Дархан” хүндэт тэмдгээр, номын санч Ч.Бадамцэцэг “Аймгийн тэргүүний ажилтан” цол тэмдгээр, номын санч Д.Сарантуяа, Ц.Долгорсүрэн нар Аймгийн “Соёлын тэргүүний ажилтан” цол тэмдгээр шагнагдсан байна.

Энэ онд байгууллагын тохижилтонд 408.8 мян. төгрөг зарцуулж уншлагын танхимд шилэн хаалга, байгууллагын хаяг, лого шинэчилэн хийв.

Хоёр. Уншлага- үйлчилгээ**а/ Байнгын уншигч:**

- Төлөвлөгөө 5000
- Гүйцэтгэл 5050
- Хувь 101%

б/ Ном олголт:

- Төлөвлөгөө 65000
- Гүйцэтгэл 148900
- Хувь 229%

в/ Ирц:

- Төлөвлөгөө 53000
- Гүйцэтгэл 75306
- Хувь 142%

-иар уншлага үйлчилгээний төлөвлөгөөг давуулан биелүүлсэн байна.

Орон нутгийн ахмад настангууд болон сургуулийн насны 741 уншигчдад үнэ төлбөргүй карт нээж, ном хэвлэл олгож үйлчилсэн байна. Мөн зөөврийн номын сангаар Төмөр замын Депо, 22-р сургуулийн 16 анги, 1-р цэцэрлэг, ТЗ-ын “Улиасхан” цэцэрлэг, 4-р цэцэрлэгт үйлчилж, хэрэглэгчдийн хэрэгцээ шаардлагатай номыг архивын фондноос захиалан олгох, барьцаатай гэрээр олгох үйлчилгээ явагдаж байна.

• Уншлага үйлчилгээнд уншигчдын эрэлт хүсэлтийн дагуу цөөн хувьтай зарим өгүүллэг, шүлэг зохиолыг хувилан олшруулж олны хүртээл болгов.

Гурав. Соёл олон түмний ажил

Монголын Тулгар Төр байгуулагдсаны 800, Дархан хот байгуулагдсаны 45, их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн түүхт ойнуудыг тэмдэглэн өнгөрүүлэх ажлын хүрээнд уншигчид, хүүхэд — залуучуудыг эх орныхоо болон амьдран суугаа төрөлх хотынхоо түүх, соёл, их зохиолчийн амьдрал уран бүтээлтэй танилцуулах зорилгоор дараахь ажлуудыг зохион байгуулав. Үүнд:

- * Монголын төрийн их хаадын тухай булан
- * Уншигч бүрт “Монголын нууц товчоо”-г уншуулах
- * “Монголын нууц товчоо” уншигчдын бага хурал
- * Сурагчдын дунд “Их зохиолчийн намтар, уран бүтээлийг хэн сайн мэдэх вэ” уралдаан /Зохион бичлэг, гар зураг, өнцгөн бичиг/
- * Хэвлэлийн бага хурал
- * Номын үзэсгэлэн
- * Мэдээлэл сурталчилгааны ажлууд явагдаж 600 гаруй сурагчид хамрагдсан байна.
- * Зохион бичлэг, гар зураг, өнцгөн бичгийн уралдаанд 276 бүтээл ирүүлснээс 18 бүтээлийг шалгаруулж, өргөмжлөл мөнгөн шагналаар шагнав.
- * “Монголын нууц товчоо” зохиолыг хэн сайн мэдэх вэ? АХА тэмцээн
- * “Их зохиолч Д.Нацагдоржийн уран бүтээлийг хэн сайн мэдэх вэ?” АХА
- * “Төрөлх хотоо хэн сайн мэдэх вэ?” АХА тэмцээн 3 удаа орон нутгийн телевиз, “Зиндаа” сантай хамтран сурагчдын дунд зохион явуулсан байна.
- * “Монголын нууц товчоо уран зохиол, түүхийн дурсгалт бичиг болох нь” уншигчдын бага хуралд 200 гаруй сурагчид хамрагдаж, орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслэлээр сурталчиллав.
- * 2006 онд шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн 50 удаа 1092 номоор гаргаж уншигчдад сурталчилсан байна.
- * Төв номын сангаас соёл олон түмний ажилд 145.7 мян.төгрөг зарцуулсан байна.

Дөрөв. Номзүй —лавлагаа мэдээлэл ажлын талаар

- * 412 хүнд лавлагаа өгч, 74 хүнд татгалзал хөтөлж, 8 удаа шинэ номын мэдээлэл гаргав.
- * Шинэ номонд 582 ш /төрөл анги, үсэг дарааллын/ карт, сонин сэтгүүлийн картын санд 600 гаруй карт шинээр бичиж лавлагаа номзүйн баяжилт хийсэн байна.

Тав. Номын фондын баяжилт

- * 148 нэр төрлийн 366 боть 1784.3 мян. төгрөгний шинэ номоор фондоо баяжуулав. Үүнээс:
 - Бэлэг хандиваар: 49 нэр төрлийн 180 боть 839490 төгрөгний
 - Төсвөөр: 99 нэр төрлийн 186 боть 944890 төгрөгний шинэ ном авсан байна.
 - 40 гаруй нэр төрлийн 80 гаруй тогтмол хэвлэл 1116.8 мян.төгрөгөөр захиалж уншигчдын эрэлт хэрэгцээг хангаж байна.

“Номын сангийн данс бүртгэл маягт шинэчилэн батлах тухай” БСШУ-ны Сайдын 2005 оны 441-р тушаалын дагуу номын сангийн анхан шатны бүртгэл маягтыг шинэчилэн хөтлөх ажлын комисс 2006 оны 9-р сараас эхлэн ажиллаж өдгөө 4550 боть монгол ном шинэчилсэн дансанд бүртгэж 5 хувь католог бичиж байна. /Үсэг дарааллын 2ш, төрөл ангийн 2, албан 1/ Мөн Номын сангийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай БСШУ-ны Сайдын 2001 оны 180-р тушаалын дагуу Олон улсын ангилал ДДК-ыг номын сангийн үйл ажиллагаанд нэвтрүүлэх ажил эхлэн явагдаж байна.

Төв номын сангийн үндсэн болон ойрын фондын монгол, орос номыг шинэчилэн бүртгэж, ДДК ангилалаар ангилан, утга, агуулгаар хуучирсан, урагдаж гэмтсэн зарим номуудыг фондоос хасах ажил хийгдэж байна. Одоогийн байдлаар 4603 боть 2105.7 мян.төгрөгний орос номын жагсаалт гарган орон нутгийн төрийн өмчийн хороонд номын сангийн үндсэн хөрөнгөнөөс хасуулахаар санал оруулаад байна.

Эрэлт хэрэгцээг хангахгүй урагдаж гэмтсэн 665 номыг сэлбэн засварлаж, уншигчдын хүртээл болгов. 22 ном солилцоогоор уншуулсан байна.

Зургаа. Шинэлэг үйлчилгээ бүтээлч ажил

Төв номын сангийн дэргэд МННХ /Соросын сан/ - гийн ивээн тэтгэлгээр орон нутгийн хүүхэд залуучуудыг оюуны тэтгэлэгт хөтөлбөрт хамруулах, TOEFL-ын шалгалтанд бэлтгэх, гадаадад сурах асуудлаар зөвлөгөө өгөх чиглэлээр байгуулагдсан Боловсролын Зөвлөгөө Мэдээллийн Төвийн 5 жилийн ой болов.

Энэ хугацаанд тус төв нь шинэлэг үйлчилгээг номын сангийн дэргэд нэвтрүүлж ажилласнаар уншигчдын хүрээ өсч, номын санчид шинэ техник технологитой ажиллаж суралцлаа.

Тус төвөөс 2006 онд оюутан, сурагчдад үзүүлсэн үйлчилгээг тоон дүнгээр үзүүлбэл:

• Ганцаарчилсан зөвлөгөө	2118
• Уншигч	83
• Ирц	688
• Ном унших үйлчилгээ	3500
• Телефон утсаар лавлах	2800

• Цахилгаан шуудан /факс/	255
• Вэб-сайт	5
• Лекц	4880
• Гадаад ажиллагаа	3000
• Боловсролын уулзалтанд оролцсон	3850
• Борлуулсан өргөдөл	350
• Борлуулсан зурагт хуудас /бюллетень/	20
• Мэргэжлийн үйлчлүүлэгчид	20
• Мэтгэлцээн	520
• Pre TOEFL болон Institutional TOEFL	110
Нийт дүн	22199

БЗМ Төв байгуулагдсаны 5 жилийн ойг угтах ажлын хүрээнд:

Боловсролын Зөвлөгөө, Англи хэлний олимпиад, Мэдээллийн Төвийн нэрэмжит Эссэ бичих уралдаан, Хэвлэлийн бага хурал зохион явуулав.

“Англи хэлний олимпиад”-д 120 хүүхэд оролцсоноос Турк сургуулийн 10-р ангийн сурагч Б.Мандухай, 19-р саргуулийн 10-р ангийн С.Буянтогтох, ОИЦ-ын 11-р сургуулийн сурагч Б.Нямсүрэн нар 1,2,3-р байрны шагнал хүртлээ.

Орон нутгийн радио телевиз, хэвлэл мэдээллийн ажилтнуудтай хэвлэлийн бага хурал зохион байгуулж, төвийн үйл ажиллагаагаа сурталчилав.

2006 онд тус төв нь Олон улсын ETS-ийн байгууллагад үйл ажиллагааны дэлгэрэнгүй тайлангаа явуулснаар, дэлхийн 400 гаруй БЗМ Төвүүдээс шалгарч 2000 ам. доллараар шагнуулав. Үүний үр дүнд техник хэрэгслэлээ сайжруулж сүүлийн үеийн өндөр хүчин чадалтай “DELL” фермийн компьютер 3-ыг шинээр худалдан авч интернет үйлчилгээ явуулж байна.

Долоо. Номын сангийн сургалт – семинар

2006 онд аймгийн төв номын сан дээр “Номын сангийн ангилал, бүртгэлүүдийн шинэчилсэн асуудлууд” сэдэвт сургалт семинар орон нутгийн нийт номын санчдын дунд 2 өдөр зохиогдож, 31 номын санчид оролцсон байна.

Энэ ажлын хүрээнд Аймгийн БС-ын Газраас баталсан сургалтын хөтөлбөрийн дагуу Төв номын сангийн ахлах номын санч Ч.Бадамцэцэг 10 цагийн онолын, 4 цагийн дадлагын хичээл заав. Семинарын явцад Анагаах ухааны коллеж, ТИС, 16-р сургуулиудын номын сангууд дээр танилцах дадлагын ажил явагдав. Мөн тэргүүний ажиллагаатай номын сангуудад “Шилдэг номын сан” өргөмжлөл Аймгийн Төв номын сангаас гардуулав.

2006 онд Аймгийн Төв номын сангийн номын санчдаас Оросын Холбооны Улсын Санкт-Петербург хотноо мэргэжил дээшлүүлэх 6 сарын курсэд 1 хүн, Буриад Улсын Улаан-Үдэ хотноо Үндэсний номын сангийн “Книжный салон” номын үзэсгэлэн яармагт 2 хүн, МННХ /Соросын сан/- гийн богино хугацааны сургалтанд 3 удаа 3 хүн, СУИС-ын магистрын сургалтанд 1 хүн, Соёлын Коллежийн Номын сангийн ангид эчнээгээр 1 хүн тус тус суралцаж, УБ хотноо зохиогдсон “Номын Яармаг-2006”, Үндэсний номын сан байгуулагдсаны 85 жилийн ой, Их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ойн арга хэмжээнд оролцов.

Тайлангийн хугацаанд Шарын голын сургууль, АУ Коллеж, ТИС, ХААИС, Техникийн Коллеж, Дархан-Өргөө, 16-р сургууль, 9-р сургууль, Оюуны

Ирээдүй, Од цогцолбор, Аймгийн Боловсрол соёлын Газрын номын сангуудын үйл ажиллагаатай биечлэн танилцаж, арга зүйн зөвлөгөө өгөв.

Аймгийн Төв номын санд одоогийн байдлаар 10 номын санч ажиллаж байгаагаас 1 магистр, 1 докторант, 3 бакалавр, 5 дипломын номын санч ажиллаж байна.

Найм. Номын сангийн тоон мэдээ гаргалт

Аймгийн статистикийн хэлтэс, төрийн сан, нийгмийн бодлого зохицуулалтын хэлтэс, Боловсрол Соёлын Газар, БСШУ-ны Яам, Үндэсний номын санд холбогдох мэдээ тайланг хугацаанд нь гаргаж явуулдаг.

Байгууллагын дотоод мэдээ тайланг сар бүр тогтмол авч, ажлаа дүгнэдэг.

Цаашид тавих зорилт

1. Төв номын сангийн фондын эмх цэгцийг сайжруулж, анхан шатны шинэчилсэн бүртгэл маягтыг бүрэн хөтөлж дуусгах,
2. Олон Улсын ДДС ангилалаар ном хэвлэлийн бүтээгдэхүүнээ бүрэн ангилах
3. Номын сангийн программ нэвтрүүлэх
4. Орон нутгийн нийт номын сангуудын үйл ажиллагааг шинэ шатанд хүргэх хөтөлбөр хэрэгжүүлэх
5. Фондын хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулж, барилга байгууламжийн засвар хийх

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮН НИЙЛҮҮЛЭЛТИЙГ ХАНГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

Нэг. Төрийн байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэлээр

1. Монгол Улсын Засгийн газрын 1995 оны 52, 53-р тогтоолоор батлагдсан “Архив албан хэрэг хөтлөлтийн заавар”-ыг мөрдөн ажиллаж, “Байгууллагын албан хэргийн хөтлөлтийн нэрийн жагсаалт”, “Байнга хадгалах хадгаламжийн нэгжийн бүртгэл”, “Түр хадгалах хадгаламжийн нэгжийн бүртгэл”, “Дорноговь аймаг дахь Төрийн архивт тушаасан архивын бүртгэл”, “Устгах бичгийн түүвэр жагсаалт”, “Ирсэн баримт бичгийн бүртгэл”, “Явуулсан баримт бичгийн бүртгэл”, “Өргөдөл гомдлын бүртгэл”, “Тушаалын бүртгэл”, “Бүртгэл хяналтын карт”, “Хяналтын карт” зэргийг стандартын дагуу тогтмол хөтөлж, байгууллагын 2005 оны архивыг 5 ширхэг хадгаламжийн нэгж болгон үдэж, хаяглаж архивласан болно.
2. Төрийн албаны зөвлөлөөс батлан гаргасан 2002 оны 18 тоот тогтоол Төсвийн ерөнхийлөн захирагч, ерөнхий менежертэй үр дүнгийн гэрээ байгуулах зааврыг мөрдөн ажиллаж, Аймгийн Засаг даргатай үр дүнгийн гэрээг 2006 оны 1-р сарын 19-нд байгуулан, 6 нэрийн тусгай захиалгат бүтээгдэхүүнийг нийлүүлэн ажиллаж байна.
3. Төрийн албаны зөвлөлөөс батлан гаргасан 2003 оны 07 тоот тогтоол, “Төрийн үйлчилгээний албан хаагчийн үр дүнгийн гэрээг үнэлж дүгнэх журам”-ыг үндэслэн ажилчдын 2005 оны үр дүнгийн гэрээг дүгнэж, “В” үнэлгээ авсан 9 ажилтанд 830.0 мян. төгрөгний мөнгөн урамшууллыг төсвийн хуваарилалтын дагуу олгосон.
4. Төрийн албаны зөвлөлөөс батлан гаргасан 2002 оны 19 тоот тогтоол “Ерөнхий менежер төрийн албан хаагчтай үр дүнгийн гэрээ байгуулах заавар”-ыг мөрдөн ажиллаж, байгууллагын төрийн үйлчилгээний 9 албан хаагчтай 2006 оны үр дүнгийн гэрээг 2006 оны 1-р сарын 15-ны өдөр байгуулж баталгаажуулан хүн бүрийн ажил үүрэгтэй холбогдсон албан хэргийн материалыг бүрдүүлж, стандартыг ханган ажиллаж байна.
5. Төрийн албаны зөвлөлөөс батлан гаргасан 2004 оны 11 тоот тогтоол “Төрийн албан хаагчийн үйл ажиллагааны жилийн төлөвлөгөө боловсруулах журам”-ын дагуу ажилчдын 2006 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг 2006 оны 2-р сарын 22-ны өдөр баталгаажуулан биелэлтэнд нь хяналт тавин ажиллаж байна.
6. Байгууллагын захирагчийн тушаал шийдвэрүүдийн эрх зүйн үндсийг сайжруулж, албан хэргийн стандартыг мөрдөн ажиллаж, ялангуяа төсөв хөрөнгө зарцуулах тушаал шийдвэр гаргахдаа хууль эрх зүйн үндэслэлийг сайн тусган авч ажилласнаар манай байгууллага сүүлийн жилүүдэд хийсэн Мэргэжлийн Хяналтын алба, санхүүгийн хяналт болон татварын байгууллагын баримтын шалгалтуудаар төлбөр зөрчилгүй ажиллаж ирлээ.
7. Төрийн албан хаагчдын хувийн хэргийг Төрийн албаны зөвлөлийн 18 тоот тогтоолын дагуу шинэчлэн баяжуулж, Төрийн албан хаагчдын анкетыг шинэ маягтаар бөглөн зурагжуулж, байгууллагын түүхэн танилцуулга, альбомтой болсон.

8. Төрийн албаны зөвлөлийн 34-р тогтоолын 1-р хавсралтаар батлагдсан “Ажлын байрны тодорхойлолт”-ын зааврын дагуу ажилчдын ажлын байрны тодорхойлолтыг шинэчлэн хийж баталгаажуулан мөрдөн ажиллаж байна.
9. Уншигчдыг номын сангийн үйлчилгээнд өргөн хамруулах, уншлага үйлчилгээний дэг журмыг сайжруулах зорилгоор 1 сарын аяныг 3-р сарын 1-нээс 4-р сарын 1-ний хугацаанд зохиож, уншигчдыг картжуулах, зурагжуулах, регистрийн дугаартай болгох, картыг шалгаж оруулах өдрийн жижүүрийг ажиллуулах, уншигчдын бүртгэл, картанд шалгалт хийх зэрэг олон төрлийн ажлуудыг зохион байгуулснаар картын сунгалт хийгээгүй 44 уншигчдын карт байсныг сунгалт хийх, уншигчийн карт нь олдохгүй байгаа 20 гаруй уншигчдад дахин үнэ төлбөргүй карт нээн картжуулж, энэ 1 сарын хугацаанд 50 уншигч шинээр карт нээлгэж, уншигчдын дэг журам сайжирч, уншлага үйлчилгээ хүнд суртал чирэгдэлгүй хөнгөн шуурхай болж, уншигчдын талархлыг хүлээж байна. Төрийн үйлчилгээний албаны шуурхай, шударга, ил тод байдлыг хангуулж, хүнд суртал, ёс бус үйл ажиллагаа явуулах үзэгдлийг гаргахгүй байж, төрийн албан хаагчдын төрд чин үнэнчээр ажиллах үүргийг хэрэгжүүлэн ажилласнаар иргэд, уншигчид номын сангаар үйлчлүүлэх ая тухтай нөхцөлөөр хангагдаж, тэд хэрэгцээт ном хэвлэл, лавлагаа-мэдээллээ цаг тухай бүрд нь олж авах боломж бүрдэж байна.
10. Ажилчдын үр дүнгийн гэрээ, үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний биелэлтэнд байнга хяналт тавьж, ажилчдын сар бүр хийх ажлын төлөвлөгөөг баталж, сар бүр хийсэн ажлын илтгэх хуудастай танилцаж, улирал бүр тасаг танхим, хүн бүрийн улирлын ажлыг биечлэн шалгаж арга зүйн зөвлөлгөө, үүрэг даалгаврыг өгч, ажилчдын үр дүнгийн гэрээг улирал тутам үзүүлэлт бүрээр дүгнэж, үнэлгээ өгч ажилласнаар ажилчид үр дүнгийн гэрээнийхээ биелэлтэнд байнга анхаарал тавьж үзүүлэлт бүрийг бүрэн биелүүлэх талаар идэвхи санаачлагатай ажиллах нөхцлийг бий болгож байна.
11. “Хөдөлмөрийн гэрээ”-ний хугацаа дууссан, өр авлагагүй, цаашид ажиллах боломжтой 9 ажилчны “Хөдөлмөрийн гэрээ”-г шинээр байгуулж баталгаажууллаа.
12. Аймгийн төв номын санд 2000-2005 онд авсан шинэ номын жагсаалтыг хийн ил тод бичиж хадсанаар уншигчид сүүлийн жилүүдэд авсан шинэ номтой танилцаж, шинэ ном унших явдал нь нэмэгдэж зохих үр дүнгээ өгсөн.
13. Байгууллагын “Хөдөлмөрийн дотоод журам”-ыг хамт олноор хэлэлцүүлж саналыг нь авч өөрчлөн, боловсруулж баталгаажуулан 7-р сарын 01-ний өдрөөс эхлэн мөрдөн ажиллаж байна.
14. Байгууллагын захиргаанаас танхим, тасгуудын үйлчилгээний журам, цагийн хуваарь, “Төлбөрт үйлчилгээний журам”-ыг шинэчлэн хийж баталгаажуулан 9-р сарын 01-ний өдрөөс эхлэн мөрдөн ажиллаж байна.
15. Аймгийн МХГазраас Соёлын салбарт ажиллаж байгаа боловсон хүчний мэргэжлийн диплом, үнэмлэхэд үзлэг шалгалт хийхэд манай байгууллагад ямар нэгэн зөрчил гараагүй ба мэргэжлийн 5 номын санч ажиллаж байна.

16. Аймгийн “Удирдах ажилтны зөвлөгөөн”, “Засгийн газрын ажиллагааны эрх зүйн орчин ба удирдлага” сэдэвт сургалтанд оролцож, удирдлага зохион байгуулалтын талаар мэдлэг боловсролоо зохих хэмжээнд дээшлүүлэн ажиллаж байна.
17. Засгийн газрын 2006 оны 147-р тогтоолыг хэрэгжүүлэх зорилгоор байгууллагын ажилчдын цалингийн тооцоог бодож, 300 гаруй мянган төгрөгний цалингийн зөрүүг ажилчдад 9 сард нөхөн олгож, ажилчдын цалингийн сүлжээг шинэчлэн тогтоож, 9-р сарын 01-нээс эхлэн мөрдөн ажиллаж байна.
18. “Сумдын номын сангийн ажлыг шалгах удирдамж”-ийг боловсруулж батлан, Аймгийн ЗДТГ, БСГ-т нэг нэг хувийг өгсөн болно.
19. Уншигчдын эрэлт хэрэгцээтэй байгаа шинэ ном, хэвлэлүүдийг Монгол шуудан, Улаанбаатар шуудангаар, хэвлэл захиалгаар түүвэрлэн хийж бүгд 500 гаруй мянган төгрөгний 141 ш ном захиалав.

Хоёр. Төсөв санхүү, эд хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтын талаар

1. Байгууллагын батлагдсан төсвийг хуваарийн дагуу санхүүжилтээр авч, төсвийн зарцуулалтанд тооцоотой хандаж, төсвийг хэтрүүлэхгүй зөв зохистой зарцуулж ажилласнаар манай байгууллага энэ улиралд санхүүгийн өр авлагагүй ажиллаж байна.
2. Санхүүгийн тайлан болон татвар, НДШ-ийн тайланг улирал бүрийн эцэст санхүү, татвар, нийгмийн даатгалын байгууллагатай тооцоо нийлж, санхүүгийн тайлан, мэдээ, судалгаануудыг цаг хугацаанд нь үнэн зөв гаргаж өглөө.
3. Байгууллагын төлбөрт үйлчилгээний орлогыг номын санчид өөрсдөө банкинд шууд тушаадаг болсноор орлогын мөнгө гар дамжиж, ажилчдын дунд зөв буруу ойлголт гардаг байсан нь үгүй болж, жилдээ 305.0 мян. төгрөгний орлого оруулж, орлогын төлөвлөгөөг 101.6% -иар биелүүлсэн.
4. Байгууллагын аж ахуйн нярав, кассын улиралын тайланг цаг хугацаанд нь үнэн зөв гаргаж, холбогдох баримт материалуудыг бүрдүүлж, ня-бо-д өгсөн.
5. Байгууллагын эд хогшлын складын бүртгэл хөтөлж, хүн бүр эд хөрөнгийн карт хөтөлж, сар бүрийн баасан гаригийг “Сэргээн засварлалт-“ын өдөр болгож, нийт 156 сандал ширээ, эд хогшил, 1790 ш ном хэвлэл сэлбэн засварлав.
6. Номын фондын чийгшилтийг сайжруулах зорилгоор түмпэнд байнга ус хийж номын тавиуруудын дунд тавьж, цонхнуудын гэрлээс хамгаалах хөшигтэй болсон.
7. Байгууллагын 2007 оны төсвийг зардал тус бүрээр нь дэлгэрэнгүй хийж, төрийн санд хугацаанд нь өгсөн.

Гурав. Номын фондын баяжилтын талаар

1. Фондын баяжилтыг тогтмол хийж, Улаанбаатар хотод “Номын яармаг-2006” худалдаанд идэвхитэй оролцож, МУҮНС, “Номын ертөнц” ХК, Улаанбаатар шуудан, Монгол шуудан, Түшиг даатгал, хувь хүмүүсээс 1456020 төгрөгний шинэ ном хэвлэл худалдан авч, “Шилдэг ном-2005” хандивын номууд, Аймгийн Байгаль орчны алба, Mongolia Leasing Develop-

ment Project байгууллага, хувь хүмүүсээс 1051600 төгрөгний ном зохиолыг үнэгүй хандивласан байна. 2006 онд бүгд 2507800 төгрөгний 477 ш ном хэвлэлээр фондоо баяжуулсан байна. Фондын номын тоо 53711 ш

2. Шинэ номын болон “Их Монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойд”, “Аймгийн зохиолчдын уран бүтээл”, “Гадаадын уран зохиол”, “Нэрт хүмүүс” зэрэг сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн, “Чөлөөт сонголт” бүгд 14 удаа гаргаж, 3680 хүнд ном хэвлэлээ сурталчилав.
3. Номын санчид “Шивээ хиагт”, Д.Нацагдорж “Алс газар сурахаар явагч”, “Од”, “Мандухай хатны тангарагын шүлэг”, “Гүнгийн зуугийн гэгээний сургаал”, “Тэжээсэн нохойн хэлсэн үг” зэрэг сургуулийн ахлах ангийн сурагчдын уран зохиолын хичээлээр уншдаг зохиолуудаар 50 ш бяцхан ном хийж, данс бүртгэлд авч, уншлаганд гаргалаа.
4. Шинээр ирсэн номын мэдээллийг бичиж АЗДТГ, 1.2.3-р 11 жилийн сургуулиуд, МСҮТ, “Алтан говь”, “Шинэ зах”, “Хул Шанд” худалдааны төвүүдэд сурталчилав.
5. 40 гаруй бяцхан номонд уут болон тооцооны хуудас бичиж, нөхөн бүрдүүлэлтэнд шаардлагатай байгаа шинэ болон ховор хуучин номын жагсаалтыг шинэчлэн хийсэн байна.

Дөрөв. Лавлагаа мэдээллийн үйлчилгээний талаар

1. Өгөгдсөн лавлагааны бүртгэлийг хөтөлж, 180 лавлагаанд хариулт өгсөн.
2. Уншигчдын асууж лавласан 3650 ш номыг захиалгаар гаргаж үйлчилсэн.
3. Лавлагааны фонд, хуулийн фондыг шинээр байгууллаа.
4. Уншигчдын лавлагааны /Түрүүлсэн морины цол, Цацал, хуримын ерөөл, Цогтын хадны бичиг, эмийн лавлах, шинэ дууны үг/ зэрэг материалыг цуглуулж лавлагааны архивыг бүрдүүлж эхэлсэн.
5. Чингисийн холбогдолтой зохиолуудаар санамж өгөх ном зүйн бүртгэл хийж байна.
6. “2006-2007 онд “ИДС-д оюутан элсүүлэх журам”, “Их Монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойд”, “Хүний эрх”, “10-11-р ангийн сурагчдын уншвал зохих ном зохиолууд” зэрэг сэдвүүдээр бүртгэн мэдээлэх ном зүйн бүртгэл хийж байна.
7. Хуулийн картын сан, шинэ номын картын санг тухай бүрд нь 219 ш шинэ материалаар баяжууллаа.
8. 2000-2006 онд ирсэн шинэ ном болон картгүй номонд бүгд 6171 ш карт бичиж, сонин сэтгүүлийн каталогийг данстай нь тулгасан байна.
9. Гэрээр ном олгох тасгийн уншигчдад лавлагаа мэдээллийг түргэн шуурхай хүргэх зорилгоор “Мэдээлэл” самбар хийж ажиллуулж байна.
10. Үндсэн фондын 25000 гаруй номыг каталогтой нь тулгаж, картгүй номуудыг бүрэн картжуулж, 25000 гаруй номын картанд редакц хийсэн.

Тав. Уншлага, үйлчилгээний талаар

1. Шинээр 1422 уншигчдад карт нээж 21020 ирцэд 30846 ном олгож үйлчилсэн.
2. 11 жилийн 1-р сургуулийн 7а ангитай хамтран “Номын сан” сэдэвт ажлыг зохион байгуулж 21 хүн оролцов.
3. ГНО тасгийн дэргэд “Залуу номын санч” дугуйланг 1-р 11 жилийн 5в, 4е

ангийн 5 сурагчдаар, Уншлагын танхимын дэргэд “Залуу номын санч” дугуйланг 11 жилийн 7а ангийн сурагчдаар, Үндсэн фондын дэргэд 11 жилийн 2-р сургуулийн 9в ангийн 5 сурагчдаар мөн дугуйлан байгуулж, “Ном сэлбэн засварлах арга ажиллагаа”-ны талаар анхны мэдэгдэхүүн олгож байна. Номын санд өөрийн биеэр ирсэн уншигчдаас амаар болон бичгээр, өөрийн биеэр номын санд ирэх боломжгүй иргэд, уншигчдаас утсаар болон номын санч өөрийн биеэр очиж захиалга авч, гэрт нь болон ажлын байранд нь хүргэж өгөх үйлчилгээг нэвтрүүлж эхлээд байна. Ж/нь: 3-р багийн иргэн Яйчилд “Тэнгэрлэг хүмүүс”, “МНӨ” зэрэг хэвлэлүүдийг 14 хоног тутам гэрээр хүргэж өгч үйлчилж байна. Мөн гэрээр ном авсан уншигчдын номын хугацааг утсаар харилцан, сунгадаг болсноор уншигчид олон дахин явж чирэгдэл болохгүй номоо өгөхөөр ирэхдээ тооцоогоо хийдэг болсон нь тэдний цагийг хэмнэж хүнд сурталыг багасгах нааштай алхам болж байна.

4. Уншлаганд гарсан 2500 ш ном зохиолыг зохих анги, тавиурт нь эргүүлэн байрлуулсан байна.
5. 11 жилийн 1-р сургуулийн 9,10-р ангиудын 12 бүлгийн дунд “Равжаа-Орчин үе”, “Нууц товчоо” сэдвүүдээр уралдаан тэмцээн, “АХА” тэмцээнүүдийг 2 удаа явуулсан ба бүгд 200 хүүхэд хамрагдсан.
6. 11 жилийн 1-р сургуулийн 10-р ангийн 6 бүлгийн дунд “Д.Нацагдоржийн өгүүллэгүүдийг хэн уран унших вэ?” уран уншигч шалгаруулах тэмцээнийг 100 хүүхдийн дунд явуулав.
7. 11 жилийн 2-р сургуулийн 11-р ангийн сурагчдын дунд “Номтой нөхөрлөө” сэдэвт өдөрлөг зохиож 360 хүүхэд хамрав.
8. 2006 оны тэргүүний шилдэг уншигчдыг шалгаруулж “Тэргүүний уншигч” цомоор шагнав. Үүнд: АУКоллежийн оюутан Р.Урантуяа, 11 жилийн 2-р сургуулийн 10-р ангийн сурагч Н.Отгонтуяа, Чандмань илч үйлдвэрийн ажилчин Н.Гантуяа, 1-р багийн иргэн Д.Бүдмэд нар шалгарлаа.

Зургаа. Бусад ажлын талаар

Уншлаганд гарсан 5000 гаруй ном хэвлэлийг зохих ангийн тавиурт эргүүлж байрлуулсан.

2005 оны сонин сэтгүүлүүдийг үдэж хавтаслан хаяг бичиж данслан ГНО тасагт шилжүүлсэн.

Уншлагын танхимын байнга ашиглагддаг 118 номын тооцооны хуудсыг давхарлан нааж, заалны бүх номыг уут, тооцооны хуудастай болгосон.

Уншлагын зааланд хэвлэлийн бүртгэл, орлогын бүртгэл, заалнаас дутсан номын бүртгэл, лавлагааны бүртгэлийг сэдэвчилсэн хэлбэрээр хөтлөх дэвтэрүүдийг шинээр нээн хөтөлснөөр ном хэвлэлийн хамгаалалтанд хяналт тавих, уншигчдын сонирхлыг судлах, хариуцсан ажилдаа тооцоо судалгаатай, хариуцлагатай ханддаг болоход шинэлэг зүйл болсон байна.

Нэг бүрчилсэн бүртгэл, нэгдсэн бүртгэл, алдагдсан номын бүртгэл, уншигчийн бүртгэл, уншигчийн карт, өдөр тутмын бүртгэл зэргийг үнэн зөв, нямбай, тогтмол хөтлөх талаар номын санчид анхаарч ажилласнаар анхан шатны бүртгэлүүдийн хөтлөлт сайжирсан байна.

ДОРНОД АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНД ЗОХИОСОН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Төрөөс баримтлах Соёлын бодлого, Засгийн газрын болон Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, Их Монгол улс байгуулагдсаны 800 жил, Дорнод аймагт номын сан байгуулагдсаны 60 жилийн ойг угтсан бүтээлч ажлуудыг зохион байгуулах, байгууллага орчноо тохижуулах зорилттой ажилласан.

Нэг. Удирдлага зохион байгуулалт

Дорнод аймагт номын сан байгуулагдсаны 60 жилийн ойг орон нутагт тэмдэглэн өнгөрүүлэх Аймгийн Засаг Даргын захирамж гаргуулан, Нийгмийн бодлого зохицуулалтын хэлтсийн дарга Г.Саран даргатай ажлын хэсэг, зохион байгуулах ажлын төлөвлөгөө гарган ажиллаж ирсэн.

Ойг угтаж аймгийн хэмжээний номын сангуудын дунд “Ном мэдлэг” сэдэвт 5 сарын аян зарлан явуулсан ба нийт номын санчид идэвхтэй оролцсон. Шилдэг номын сангаар Сэргэлэн сумын сургуулийн номын сан, Шилдэг номын санчаар Дашбалбар сумын сургуулийн номын санч Найдалмаа, шилдэг уншигч оюутнаар “Дорнод” ДС-ийн оюутан Эрдэнэзаяа, шилдэг уншигч сурагчаар Хэрлэн сумын 1-р сургуулийн сурагч Э.Хулан, шилдэг уншигчаар Ц.Дугар нар шалгарсан бөгөөд Хэрлэн сумын 1,8-р сургуулийн номын сангууд бусдаас идэвхитэй оролцсон.

“Ном мэдлэг” аяныг аймгийн Боловсрол соёлын газар, Хүүхдийн төлөө төв, “Саяг” ХХК, аймгийн Ардчилсан нам, “Дорнод канон сервис” зэрэг газрууд ивээн тэтгэлээ.

Ардын уран зохиолч Ц.Дамдинсүрэнгийн эрдэм судлалыг сурталчлах, залуу үеийнхэнд өвлөн уламжлуулах, алдаршуулах танхим байгуулах, байгууллага орчноо тохижуулах, уншлага-үйлчилгээ, мэдээлэл сурталчилгааны олон арван ажлуудыг зохион байгуулсан.

Номын сан байгуулагдсаны 60 жилийн ойг тэмдэглэх баярын арга хэмжээнд Аймгийн засаг дарга Ц.Жанлав, ИТХ-ийн тэргүүлэгчдийн дарга Ц.Шинэбаяр зэрэг орон нутгийн удирдлагууд, Үндэсний номын сангийн дэд захирал Д.Бямбасүрэн, Хүүхдийн номын ордны захирал Д.Оюунбилэг, Сүхбаатар аймгийн төв номын сангийн эрхлэгч Дэнсмаа нарын зочид төлөөлөгчид болон үе үеийн ажилчид, ахмадууд, уншигчид оролцлоо.

Засгийн газрын тохируулагч агентлаг Улсын мэргэжлийн хяналтын газрын 2006 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу УМХГ-ын БСШУ-ны Хяналтын Улсын Албаны соёлын хяналтын улсын ахлах байцаагч Ц.Цэндсүрэн, БОГУУУА-ны улсын байцаагч Ц.Төмөрбаатар, Зүүн бүс нутгийн соёлын хяналт хариуцсан улсын байцаагч Б.Мангалжав, БСШУ-ны хяналтын улсын байцаагч А.Танан-Эрдэнэ нар оролцсон шалгалтаар “хангалттай” гэсэн үнэлгээ авсан.

ОХУ-ын Улан-Удэ хотод болсон Буриад үндэстний соёл урлагийн “Алтаргана” наадамд ном хэвлэлийн бүтээгдэхүүний үзэсгэлэн худалдаагаар оролцож тусгай байранд шалгарсан.

“Зүүн бүс түншлэл-2006” зөвлөлгөөнийн үеэр зохион байгуулагдсан нийгмийн салбарын үзэсгэлэнд номын сангийн үйл ажиллагааг болон Дорнод аймгаас төрсөн зохиолчдын уран бүтээлээр үзэсгэлэн гаргаж оролцсон.

АНУ-ын элчин сайдын яамны хэвлэл мэдээллийн албаны дарга болон Хятадал суугаа номын сангийн зөвлөх, англи хэлний багш нар ирж номын сангийн үйл ажиллагаатай танилцаж “Номын сангуудын номын фонд, хамтын ажиллагаа ба хэрэглэгчдэд үзүүлэх үйлчилгээ” сэдвээр ярилцлага-уулзалтанд төв, болон орон нутгийн номын санчдыг хамруулсан.

Номын сангийн барилгын дээврийн засвар, ширээ сандлыг шинэчлэх 24.148.927.87 төгрөгийн төслийг Япон Улсын Засгийн газрын “Соёлын өвсний үндэс” хөтөлбөрт хүргүүлсэн. Соёл урлагыг хөгжүүлэх сангийн санхүүжилтээр 450.000 төгрөгөөр нэг компьютер авсан.

Хоёр. Хүний нөөц

Нийт 16 ажиллагсадтай, үүнээс дээд боловсролтой 6, тусгай дунд боловсролтой 5, соёлын тэргүүний ажилтан 3, аймаг, хотын тэргүүний ажилтан 3.

Энэ онд Төрийн дээд шагнал “Хөдөлмөрийн хүндэт медал” 1, БСШУЯ-ны “Хүндэт жуух бичиг” 2, аймгийн тэргүүний ажилтан 1, Хэрлэн сумын тэргүүний ажилтан-2, Чингис хааны одонгоор 2 хүн тус тус шагнагдлаа.

Номын санчдын мэргэжил, мэдлэгийг дээшлүүлэхэд анхаарч магистрантурт 1, соёлын дээд сургуулийн сургалтанд 1, “Номын яармаг - 2006” арга хэмжээнд 6 номын санчийг оролцуулсан.

Тайлангийн хугацаанд ТБУСТХ-аар үр дүнгийн болон ажилчдын ажлыг дүгнэж урамшил цалин 578.1 төгрөг олгосон. Ахмад, өндөр настангуудыг сар шинийн баяр, соёлын ажилтны өдрүүдээр хүлээн авч хүндэтгэл үзүүлэхэд 159.8 төгрөг, соёлын хуулийн 22 дугаар зүйлийн дагуу тэтгэврийн тэтгэлэгт 1219.8 төгрөг тус тус зарцуулсан.

Гурав. Орон нутгийн номын сангуудад туслах

Аймгийн Засаг Даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг эрчимжүүлэх, орон нутгийн номын сангуудад өгөх арга зүйн зөвлөлгөөг тогтмолжуулан ажиллаж, Боловсрол соёлын газартай хамтран “Соёлын ажлын хэрэгжилт, өнөөгийн байдал” сэдэвт соёлын ажилтны сургалт семинарыг зохион байгуулсан.

БСШУ-ны сайдын 2005 оны 441 дүгээр тушаалыг хэрэгжүүлэх зорилгоор номын сангийн шинэчлэгдсэн данс бүртгэлийг хөтлөх тухай орон нутгийн сургалтаар хичээл зааж, шинэ бүртгэлүүд, зааварчлага номыг орон нутгийн номын сангуудад хүргүүлсэн.

Аймгийн мэргэжлийн хяналтын газрын даргын удирдамжаар Халх гол, Матад сумдын ЗДТГ, соёлын байгууллагуудад Монгол Улсын Соёлын хууль, Соёлын өвийг хамгаалах хуулийн хэрэгжилтийг шалгах ажилд туслан, зөвлөхөөр ажиллах хугацаандаа Халхгол сумын соёлын төвийн номын сангийн 2139 номонд техник ажиллагаа хийж, номын санч Т.Аюушид ном ангилах, бүртгэлүүдийн онцлог ба хөтлөлт, каталог зохион байгуулалт зэргийг зааж нэгдсэн, нэг бүрчилсэн, өдөр тутмын бүртгэлийн хөтлөлтийг эхэлж өгсөн.

Матад сум номын сангаа шинэчлэн зохион байгуулж байгаатай холбогдуулан аймгийн Төв номын сангаас 8 ажилтан очиж номыг нь ангилж, фондын тавиурын байрлалыг засаж, нэг бүрчилсэн, нэгдсэн бүртгэлүүдийг хөтөлж, номын санч Г.Оюунсүрэнд ном ангилах болон номын сангийн анхан шатны бүртгэлүүдийг хөтлөх талаар зааж, номын сангийн үйл ажиллагаанд хийгдэх зохион байгуулалтын ажлын зөвлөмжийг өгсөн. Энэ хугацаанд тус номын сангийн нээлтийн үйл

ажиллагааг зохион байгуулсан нь сумын ард иргэд, сурагчид ном хэвлэл унших таатай орчин бүрдсэнд талархаж байсан. Орон нутгийн номын сангуудын фонд баяжилтанд туслаж Монгол улсын Засгийн газрын 2003 оны 140-р тогтоолын “Шилдэг ном хэвлэл худалдан авах журмын” дагуу шалгарсан номноос Төв номын сан, Булган, Матад, Халх гол, Хөлөнбуйр сумдад 205 нэрийн 758300 төгрөгийн, ЮНЕСКО-гийн харилцаа холбоо мэдээллийн хөтөлбөрийн хүрээнд “Номын сан мэдээллийн цэлгэр хаалга” төслөөр аймгийн Төв номын сан болон Баян-Уул, Баяндун, Цагаан-Овоо, Дашбалбар, Чулуунхороот сумдад монгол хэл дээрхи бүгд 630 ширхэг 180000 төгрөгийн, буриад хэл дээр хэвлэсэн Ардын уран зохиолч С.Эрдэнийн “Шэгшэмэл новелууд” зохиолоос 72 ширхэг 144000 төгрөгийн, Нээлттэй нийгэм форумаас Булган, Хөлөнбуйр, Цагаан-Овоо, Чулуунхороот, Дашбалбар сумдад 54 нэрийн 556800 төгрөгийн ном тус тус авч фонд баяжуулалт хийлээ.

Матад, Хөлөнбуйр сумдын номын сангуудад “Тогтвортой амжиргаа” төслөөр засвар, уншлагын танхимын тохижилтыг хийсэн.

Дөрөв. Уншлага үйлчилгээ

Орон нутгийн ард иргэдэд ном хэвлэл, мэдээллийг уншлагын танхимуудаар болон явуулын, зөөврийн, ном солилцоогоор хүргэж 4406 байнгын уншигч, 43915 ирцэд 114312 ном олгож үйлчилсэн нь нэг уншигчид 25.9 ном, нэг ирцэд 2.6 ном ноогдож байна.

Хүүхдийг бага наснаас нь номын сангийн уншигч болгох, номын сантай танилцуулж цэцэрлэгийн ахлах, бэлтгэл бүлгийн хүүхдүүдийг номын сангаар аялуулах, ЕБС-ийн сурагчдыг анги хамт олноор нь уншигч болгох ажлыг зохион байгуулснаар ЕБС-ийн 24 ангийн 775 сурагчид уншигч хамт олон болсон.

Алслагдсан хүн амд номын сангийн үйлчилгээг хүргэх явуулын үйлчилгээгээр:

- Цагдаагийн газар,
- ЗБДЭХС ХК,
- Хэрлэн сумын 8-р баг,
- Хан-Уул цогцолборын албан бус сургалтын төв,
- 2-р сургууль
- Асрамжийн газар
- Энх зуслан
- Баянтүмэн
- Матад
- Дорнод дээд сургууль
- Төмөр замын Баянтүмэн тасаг зэрэгт 470 ном, лавлагааны материалаар 600 хүнд үйлчилсэн байна.

Цэцэрлэгийн ахлах, бэлтгэл бүлгийн хүүхдүүдийг номын сангийн үйл ажиллагаатай танилцуулах хөтөлбөр гарган Хэрлэн сумын цэцэрлэгүүд, Матад сумын цэцэрлэг, Шинэ хөгжил цогцолбор, 2-р цэцэрлэгүүдийг хамруулсан.

Номын сан хоорондын ном солилцоо:

- Сэргэлэн сумын сургууль
- Чулуунхороот сумын нийтийн номын сан
- Матад сумын нийтийн номын сан
- Баянтүмэн сумын сургууль
- ШСТТС

- ММИС
- Дорнод дээд сургууль
- 1-р сургууль
- 8-р сургууль
- 2-р сургуулиудад 18 удаа 138 номоор хүргэж 210 хүнд, зөөврөөр 2,3,6,7.8.9-р багт 36 ном уншуулжээ.

Тав. Фонд баяжилт, хадгалалт, каталог

Номын сангийн уншигчдын онцлог, хэрэгцээний дагуу шинээр 554 нэрийн 933 ширхэг ном авч, улирал тутам өөрийн орны хэвлэлийг захиалан ном хэвлэлд төсвөөс 3949.5 төгрөг, хандив тусламжаар 1026100 төгрөг, бүгд 4975.6 төгрөг зарцуулж, 68894 номтой болж фондын эргэлт 165.9%, аймгийн нэг хүнд 2 ном ноогдож байна.

Бүрдүүлэлт:

Худалдаагаар	525 ширхэг	3215.5
Хандив, төслөөр	230 ширхэг	991300
Бэлгээр	13 ширхэг	34800
Азийн сангийн ном хөтөлбөрөөр	100 ширхэг	
Хэвлэл захиалгаар	65 ширхэг	318300

Фондын номын байрлал, тавиурын ялгагчуудыг шинэчлэн, 82.83.85.86.65.66-р ангийн номыг каталогтой тулгаж шүүлт хийсэн.

Шинээр ирсэн номыг техник ажиллагаа хийж үсэг дараалал, төрөл ангийн каталогт байрлуулан, электрон каталогт бичиж байна.

Зургаа. Лавлагаа номзүй

Дорнод аймаг байгуулагдсаны 75, номын сан байгуулагдсаны 60 жил, Их монгол улс байгуулагдсаны 800 жил болон зохиолчдын уран бүтээлийг нийтийн хүртээл болгох, уншигчдын хэрэгцээтэй материалаар лавлагаа, бүртгэн мэдээлэх номзүй бэлтгэн гаргасан. Үүнд:

- Номын сангийн түүхэн товчоо,
- 1952-2006 оны сонин сэтгүүлийн материалаар орон нутгийн номзүйн бүртгэл,
- Их монголын 38 хаад,
- Их засаг хууль,
- Алтан гэрээ,
- Д.Нацагдорж-100
- Ардын ерөөлч, магтаалч Ч.Жигмэдийн уран бүтээлээс
- Гүюг хааны тамгын бичиг
- Монголын анхны мөнгөн тэмдэгт
- Монголын зэр зэвсгийн товч түүх
- Анхны цагаан толгой
- Есөн хөлт цагаан сүлд
- Болор цомын 1999-2005 оны бүтээлээр
- Хууль эрх зүйн холбогдолтой 18 номзүй гарган уншигчдад ашиглуулахын зэрэгцээ, уншигчдад аман болон бичгийн лавлагааг тогтмол өгч байна.

Танхимууд уншигчдад зориулсан лавлагаа мэдээллийн самбарыг тогтмол ажиллуулан шинэ мэдээллээр байнга баяжуулж ирсэн.

Уншигчдын хууль эрх зүйн мэдлэгт зориулан Төрийн мэдээлэл сэтгүүлээс 40 гаруй хуулийн товъёог бэлтгэснээр уншигчдын эрэлтийг хөнгөн шуурхай олж өгөх бололцоотой болсон.

Долоо. Мэдээлэл сурталчилгаа

Жилийн төлөвлөгөөний дагуу олон нийтийн оролцоог нэмэгдүүлэх, ардын уламжлалт ёс заншил, эх хэл, түүх соёлоо эрхэмлэн дээдлэх үзэл дадал, гоо зүй уран сайхны мэдлэг олгох зорилгоор уншигчдын дунд мэдээлэл сурталчилгааны ажлыг уламжлал болгон зохион байгуулдаг юм.

БСШУ-ны Сайдын 2004 оны 63-р тушаалыг хэрэгжүүлэх, Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ойг угтаж “Учиртай гурван толгой” дуурийг Хэрлэн сумын ЕБС-ийн 10,11-р ангийн сурагчдад үзүүлэх ажлыг зохион байгуулж 800 гаруй сурагчдыг хамрууллаа.

Уран зохиолын ертөнцөөр аялуулах, шилдэг бүтээлүүд, ардын аман зохиолыг сурталчлах, тэдэнд өвлүүлэх, уран унших чадварыг хөгжүүлэх зорилгоор “Талын шүлэг- 2005”, “Үгийн увидас”, “Уран жиргээ” тэмцээнүүдийг зохион байгуулсан. Тус уралдаан тэмцээнд МУ-ын Соёлын гавьяат зүтгэлтэн Г.Аким, яруу найрагч Ж.Нэргүй, Д.Ган-Очир нар оролцлоо.

Ардын аман зохиолыг сурталчлах, өвлүүлэх, үг хэллэгийг хөгжүүлэхийн тулд цэцэрлэгүүдийн дунд “Үлгэрийг хэн сайн тод унших вэ”, ЕБС-ийн 4-р ангийн сурагчдын дунд “Ертөнцийн гурав” тэмцээнүүдийг зохион байгуулсан.

Дэлхийн яруу найргийн өдрөөр яруу найрагч Г.Хүрэлчулуун, Б.Тайван, Ц.Дугар нартай уншигч-зохиолчдын уулзалтанд 70 гаруй хүн оролцсон.

Аймгийн соёлын хэлтсийн дарга асан МУСТА Д.Баярсайханы нэрэмжит Мильтон Фридманы “Хувь заяагаа сонгох нь” зохиолоор уншигчдын бага хурлыг “Саяг” ХХК-тай хамтран зохиож 8 илтгэгчид илтгэл тавьж Д.Баярсайхан агсны үр хүүхдүүд, төрөл төрөгсөд, хамт ажиллаж байсан хүмүүс зэрэг 60 гаруй хүн оролцсон. Залуу яруу найрагч Т.Содномнамжил агсны “Огторгуйн очир” номын баярыг зохион байгуулан аймгийн утга зохиолын нэгдлийн яруу найрагч, уран бүтээлчид, уншигчид оролцсон.

ММИС, Дорнод монголын дээд сургууль, ШСТТС-ийн оюутнуудын дунд “Эх түүхээ хэн сайн мэдэх вэ” хэлэлцүүлэгт 42 оюутан сурагчид оролцож түүхийн хичээлээр үзсэн сэдвээ бататгах, түүхээ гүнзгийрүүлэн судлахад ач тус өгсөн.

/Түүхийн холбогдолтой 300 номоор үзэсгэлэн гаргасан/

“Харилцааны соёлын өдөр”-ийг зохиож харилцааны соёлын тухай мэдээлэл сурталчилгаа явуулж, “Харилцах ур чадвар” сэдэвт лекцийг уншуулж, ярилцлага зохион байгууллаа.

Орчин үеийн утга зохиолыг үндэслэгч, соён гэгээрүүлэгч, нийгэм улс төрийн нэрт зүтгэлтэн Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ойг угтаж түүний уран бүтээлийг сурталчлан, уншигчдад хүргэх зорилгоор сарын ажлыг зохион байгуулсан. Үүнд:

“Д.Нацагдорж-100” Номын үзэсгэлэн худалдаанд Д.Нацагдоржийн уран бүтээлээс, шинэ ном, Дорнодын зохиолчдын уран бүтээлээс /582 номоор/, Саяг номын дэлгүүр, Сэддоо, Дашням, Дашзэвэг нарын хувь хүмүүс номын худалдаа гаргалаа.

Д.Нацагдоржийн уран бүтээлээс уран зурагт дүрслэх нь зургийн багш, сурагчдын дунд зургийн уралдаан зохион байгуулахад багш, сурагчид оролцож багш Батчулуун, 10-р ангийн сурагч Б.Дэмбэрэлсамбуу, 7-р ангийн сурагч Н.Мөнхдэлгэр нарын бүтээл тэргүүн байранд, “Богино өгүүллэгийн уралдаан”-ыг /Хуучин хүү, Хөдөө талын үзэсгэлэн/ зохиолоор ЕБС-ийн 8.9.10, МСҮТ, ШСТТС-ийн сурагчдын дунд зохиож, “Эрдэм шинжилгээний бага хурал”-д Д.Нацагдоржийн зохиол дахь үгийн сангийн зарим судалгаа, Д.Нацагдорж сонгодог бичгийн найруулгын хэм тэгшлэх ёсыг уламжлан хөгжүүлсэн нь, Д.Нацагдоржийн “Ламбугайн нулимс” өгүүллэгийн ур чадварт, өгөх үнэлэлт, Д.Нацагдоржийн “Дөрвөн цаг” шүлэгт утга зүйн задлал хийж үзэх нь зэрэг илтгэлүүд тавигдсан. Олонд дэлгэрч нийтийн хүртээл болоогүй зохиолуудыг уншигчдад түгээх зорилгоор Хэрлэн сумын багуудын дунд “Соёлыг гайхав” тоглолт зохиож 7 баг оролцсоноос 1-р байранд 9-р багийн Жаргалан баг, 2-р байранд 3-р багийн Эгшиглэн баг, 3-р байранд 7-р багийн Долоон бурхан баг тус тус орлоо.

Мөн дүрийн тоглолтыг “Од”, “Хи Хи Хи” зохиолуудаар ЕБС-ийн 7-р ангийн сурагчдын дунд, Монголын зохиолчдын холбооны гишүүн, Дэлхийн яруу найргийн хурлын төлөөлөгч яруу найрагч Б.Төгсжаргал, Тайван нартай “Зохиолч-уншигчдын уулзалт” хийх зэрэг үйл ажиллагаануудыг зохион байгууллаа.

Д.Нацагдоржийн 100 жилийн ойгоор “Тэргүүний уншигч”, “Д.Нацагдорж тэмдэгтэн”-ээр Хэрлэн сумын 1-р сургуулийн 3-р ангийн сурагч Ц.Наранчимэг, 8-р сургуулийн 11-р ангийн сурагч Г.Уянга нар шалгарсан.

Монголын түүхийн нийт 77 номоор, Их монгол улсын 800 жилийн тухай, монгол улсын хуулийн тухай АХА тэмцээнийг сургууль, албан байгууллагуудад зохион байгууллаа.

Хүүхэд, өсвөр үеийн эрүүл мэнд, Ном унших соёл, Хүүхдийн эрхийн тухай, Тэнгэрлэг гэр бүл ба энх амгалан дэлхийн үндэстэн - илтгэл лекцийг байгууллага, ЕБС-ийн сургуулиудад уншсан. Шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнг 50 удаа 1261 номоор гаргажээ.

FM 107,5 нэвтрүүлгээр “Уран зохиолын цаг” ажиллуулан богино өгүүллэгүүдийг уншиж нэвтрүүлэхийн зэрэгцээ номын сангийн үйл ажиллагаа, шинэ номын болон зохиосон ажлын мэдээнүүдийг Дорнод, Дорнодын хүүхдүүд, Дорнын дурсгал, Хөдөлмөр сонин болон орон нутгийн телевиз радиогоор сурталчилж байна.

Найм. Электрон үйлчилгээ

Интернет сүлжээнд 4 компьютер холбон үйлчилж байна. Электрон шуудан, гадаадын их, дээд сургуулийн талаар мэдээлэл хайх, шинэ номын мэдээлэл электрон хаягаар хүргэх, элсэлтийн шалгалтанд зориулан их дээд сургуулиудын, монгол улсад хэрэгжиж буй хуулиуд, дэлхийн хүүхдийн, цахим номын сан, Улаанбаатар хотын номын сангийн уран зохиолын сан, аймгийн ВЭБ сайт, гадаад орны хэвлэл зэргийг уншуулж байна.

Ес. Санхүү, тохижилт

Тайлангийн хугацаанд 33,391.2 сая төгрөгийн санхүүжилтээс ном хэвлэлд 4000.0 төгрөг байна. Харилцагч байгууллагын хоорондын үйлчилгээний гэрээг байгуулан 2006 оны төсвийн эдийн засгийн зүйл ангийн хооронд зохицуулалт

хийлгэж байгууллага хоорондын өр авлагагүй гарч байна. 2005 онд хэмнэгдсэн зардлаас байгууллага орчноо тохижуулах загвар гарган, гаднах үүдний орчинд хавтан суулгах, цэцгийн мандал хийх гоёлын мод 100ш, гудамжны мод 10 ш тус тус тарьж гаднах талбайг тохижуулсан. Дулааны зардалд зохицуулалт хийлгэж 1500.0 мянган төгрөгөөр сантехникийн засвар, урсгал засвар, тохижилтонд 1026100 төгрөг зарцуулсан.

БСШУЯ-ны хөрөнгө оруулалтаар барилгын дээврийн засварт 5 сая төгрөгийн засварыг “Их ташхай” компаниар хийлгэсэн.

Боловсролын зөвлөлгөө мэдээлэл

Дорнод аймгийн оюутан, сурагчдад боловсролын зөвлөгөө өгөх, тэднийг тэтгэлэгт хөтөлбөрүүдэд хамруулах, гадаадад суралцах, боловсрол эзэмших, мэргэжил сургуулиа сонгоход нь зөвлөгөө өгөх, мэдээллээр хангах, шалгалтанд бэлтгэхэд нь туслах, орон нутагт өөрийн үйл ажиллагааг сурталчлах гол зорилготой ажиллалаа.

Гол зорилгын хүрээнд дараах зорилтуудыг дэвшүүлээ. Үүнд:

- Орон нутгийн оюутан, залуучууд, сурагчид, иргэдэд мэдээлэл хүргэх, номын сангийн үйл ажиллагааг өргөжүүлэх, мэдээллийн сангаа нэмэгдүүлэх
- Мэдээллийн хэрэгсэл болох телевиз, радио болон мэдээлэл холбооны технологийг ашиглан өөрийн төвийн үйл ажиллагааг сурталчлах
- Энх тайвны Корпусын америк иргэдтэй хамтарч ажиллах, цаашдын үйл ажиллагаагаа бэхжүүлэх
- ЕБС-ийн англи хэлний багш нартай харилцан холбоотой ажиллаж хамтын холбоог сайжруулах

АНУ-ын Элчин сайдын яамтай хамтран зохион байгуулж байгаа “Access” тэтгэлэгт хөтөлбөрийн санхүүжилтээр ЕБС-ийн 9-р ангийн 10 сурагчийг англи хэлний 2 жилийн сургалтанд хамруулсан.

Аймгийн төв номын санд энэ оны 11-р сарын 18-нд тус хөтөлбөрийн нээлтийн үйл ажиллагаа болж уг нээлтэнд АНУ-ын Элчин сайдын яамны дэд тэргүүн Brian Goldbeck, эхнэр Misha Goldbeck, АНУ-ын Элчин сайдын яамны худалдаа хариуцсан мэргэжилтэн Алтанцэцэг, Аймгийн ЗДТГ-ын Соёл Боловсрол хариуцсан мэргэжилтэн Ш.Төмөрсүх нар оролцож үг хэлж, АНУ-ын Элчин сайдын яамны дэд тэргүүн Brian Goldbeck хүмүүсийн сонирхсон асуултанд хариулж, тэтгэлэгт хамрагдсан 10 сурагчид батламж гардуулав.

Хичээлийг Энхтайвны Корпусын ажилтан 5-р сургуулийн багш Kenny зааж байна. Пүрэв, Бямба гаригуудад БЗМТ-ийн ажилтан Г.Гүнжинлхам хүүхдүүдэд үзсэн хичээлийн дагуу давтлага өгдөг.

Иргэд, оюутнууд болон тэтгэлэгт хамрагдсан сурагчид чөлөөт цагаараа 10 хүний суудал бүхий танхимаар үйлчлүүлж, ном хэвлэлийг ашиглах, мөн хэрэгцээтэй материалаа ашиглах бүрэн боломжтой болсон байна.

2006 онд БЗМТ-ийн салбар 15 уншигчид шинээр карт нээж, 30 гаруй уншигчид 90 гаруй ном хэвлэлээр үйлчилсэн. Англи хэл бие даан суралцах, гадаад хэл заах аргазүй, уран зохиол, TOEFL-ийн тест, АНУ-ын талаарх мэдээлэл, АНУ-ын их дээд сургуулиудын танилцуулга зэрэг 634 ширхэг номтой. Нийтдээ тохижилтонд зориулж 321.000 төгрөгний зардал гаргасан болно.

Англи хэлийг сурах сонирхолтой, ярианы чадвараа сайжруулах зорилготой оюутан, залуус, уншигчдад сайн дурын багш нарын тусламжтай англи хэлний ярианы клубыг баасан гаригт, ганцаарчилсан зөвлөлгөө өгөх, тэтгэлэгт хөтөлбөрүүдийг танилцуулах зэрэг ажилуудыг тогтмол зохион байгуулж ирсэн.

Үйлчилгээний тоон үзүүлэлт:

• Ганцаарчилсан зөвлөгөө	38
• Бүлгээр зөвлөгөө өгөх	362
• Англи хэлний ярианы клуб	400
• Сэдэвчилсэн лекц	390
• Өргөдлийн маягт	150
• Видео кино	2
• Гадуур арга хэмжээ	220
• Тусгай арга хэмжээ	3
• Компьютер ашиглалт	53
• Телевизэд өгсөн ярилцлага	1
• Сонинд өгсөн мэдээлэл	2
Нийт дүн:	1699

Дүгнэлт

Тайлангийн хугацаанд зохион байгуулсан ажилд дүгнэлт хийхэд байгууллагын болон ажиллагсдын төлөвлөлтгийг боловсронгуй болгох, аймгийн хүн амтай харьцуулахад номын санд үйлчлүүлэгчдийн тоо хангалттай биш байгааг цаашид нэмэгдүүлэх шаардлагатай байна.

Орон нутагт мэргэжлийн номын санчид хангалтгүй байгаа нь номын сангийн уншлага үйлчилгээг удирдахад учир дутагдалтай байна.

Ном хэвлэлийн үнэ өссөн, орон нутагт номын худалдаа байхгүйгээс шинэ ном татан авалтанд хүндрэлтэй бөгөөд нэн шаардалгатай номын олдоц муу байгаа нь фонд баяжилтын чанарт нөлөөлж байна.

Санал:

- * Аймаг орон нутгийн номын сангийн орон тоо, цалингийн сүлжээ, ур чадварын нэмэгдэл, номын санчдын зэрэглэл зэрэгт хууль эрх зүйн актыг боловсруулан шинэчлэх
- * Орон нутагт номын санг хөгжүүлэх дэд хөтөлбөр боловсруулах
- * Орчин үеийн техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжөөр хангах асуудлыг шийдвэрлэх

Үр дүн:

1. Фонд баяжилт

Монгол улсын Засгийн газрын 2003 оны 140-р тогтоолын “Шилдэг ном хэвлэл худалдан авах журам”-ын дагуу шалгарсан номноос, ЮНЕСКО-гийн харилцаа холбоо мэдээллийн хөтөлбөрийн хүрээнд “Номын сан мэдээллийн цэлгэр хаалга” төслөөр, Нээлттэй форумын хандиваар 961 ширхэг 1639100 төгрөгийн, Төв номын сан 554 нэрийн 933 ширхэг ном авч, улирал тутам өөрийн орны хэвлэлийг захиалан ном хэвлэлд төсвөөс 3949.5 төгрөг, хандив тусламжаар

1026100 төгрөг, бүгд 4975.6 төгрөг зарцуулж, 68894 номтой болж фондын эргэлт 165.9 хувь болсон нь нийтийн номын сангуудын фонд баяжилт урд оноос 33 хувиар өссөн байна.

2. Уншлага үйлчилгээ

Орон нутгийн номын сангуудын дунд “Ном мэдлэг” сэдэвт 5 сарын аяныг зарлан дүгнэж аяныг бусад байгууллагуудаар ивээн тэтгүүлэх, алслагдсан хүн амд “Явуулын номын сан”-гийн үйлчилгээг хүргэх, сургууль анги хамт олныг номын уншигч болгох, цэцэрлэгийн ахлах бэлтгэл бүлэгт номын санг танилцуулах, АНУ-ын Элчин сайдын яамтай хамтран “Access” англи хэлний тэтгэлэгт хөтөлбөрийн санхүүжилтээр ЕБС-ийн 9-р ангийн 10 сурагчийг англи хэлний 2 жилийн сургалтанд хамруулах зэрэг ажлыг зохион байгуулсанаар номын санг дэмжих хамтын ажиллагаа өргөжин номын сангуудын уншлага үйлчилгээ тогтмолжиж, үйл ажиллагаа эрчимжсэн.

3. Мэдээлэл сурталчилгаа

Монголын ард түмний олон зууны туршид бүтээж, өвлөн уламжилж ирсэн соёлын эрт эдүгээгийн дурсгалуудын баялаг өв санг нийтийн хүртээл болгох, хадгалж хамгаалах, сэргээн сурталчлах, уламжлуулах, уран унших, үг хэллэг авъяасыг хөгжүүлэх, илрүүлэх зорилгоор үндэсний бичиг үсэг, номын баяр, яруу найргийн наадам, зохиолч-уншигчдын уулзалт, шинэ номын мэдээлэл зэрэг олон арван ажлуудыг уншигчдын дунд тогтмол зохиосон нь уншигч, ард иргэдэд шинэ мэдээлэл хүргэх, тэдний уран сайхан — гоо зүйн боловсролыг дээшлүүлэх, олон нийтийн оролцоог нэмэгдүүлсэн.

4. Тохижилт, материалаг бааз

Ардын уран зохиолч Ц.Дамдинсүрэнгийн эрдэм судлалыг сурталчлах, залуу үеийнхэнд өвлөн уламжлуулах, алдаршуулах танхим, англи хэлний сургалтын танхим зэргийг байгуулсанаар хэрэгцээтэй материалаа ашиглах, ном хэвлэл үзэх боломжоор хангагдлаа.

Мөн сантехник, барилгын дээврийн засвар, байгууллага орчноо тохижуулсаар уншлага, үйлчилгээний тохилог орчин бүрдсэн.

Барилгын дээврийн засварыг БСШУЯ-ны хөрөнгө оруулалтаар 5 сая төгрөгөөр, 2005 оны хэмнэлт болон төсвийн зохицуулалтаар урсгал засвар тохижилтонд 1026100 төгрөг зарцуулсан. Соёл урлагыг дэмжих сангийн санхүүжилт 450.000 төгрөгөөр компьютер нэгийг авсан

С.БҮЯННЭМЭХИЙН НЭРЭМЖИТ ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНД ХИЙСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

Нэг. Хууль, тогтоомж, шийдвэрүүдийг хэрэгжүүлэх талаар.

Төсвийг байгууллагын удирдлага санхүүжилтийн хуулийн дагуу 2006 онд нийлүүлэх бүтээгдэхүүний үр дүнгийн гэрээг төсвийн Ерөнхий менежертэй хийлээ. “Төсвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтын тухай” шинэ хуулийг хамт олондоо сурталчлан судлуулж менежерээс албан хаагчидтай байгуулах үр дүнгийн гэрээг хүн нэг бүртэй хийж, хагас жилээр дүгнэж ажлын амжилтаар урамшуулал, нэмэгдэл зэргийг ажиллагсдад олгож ирлээ.

БСШУ-ны сайдын 2005 оны 12-р сарын 30-ны өдрийн “Номын сангийн данс бүртгэл маягт шинэчлэн батлах тухай” 441 дүгээр тушаал батлагдан гарч уг тушаалыг улсын хэмжээнд хэрэгжүүлэхтэй холбогдон 2006 оны 3-р сарын 10-аас Монгол Улсын Үндэсний номын сангаас зохион байгуулсан 3 хоногийн мэргэжлийн сургалт семинарыг тусгай хөтөлбөрийн дагуу зохион явууллаа.

Улаанбаатар хотноо болсон БСШУЯам, МУҮНС-аас номын сангийн эрхлэгч нарт зориулан зохион байгуулсан “Номын үзэсгэлэн яармаг”, МУҮНС-ийн 85 жилийн ойд зориулсан онол практикийн бага хурал, “Ном хэвлэлийн стандарт”, сургалтанд хамрагдсан. Сумдын номын сангуудад эдгээр сургалттай холбогдсон гарын авлага материалыг боловсруулан хүргүүллээ.

Сумдын номын санг арга зүй, бусад мэдээллээр хангаж байх үүргээ биелүүлж Дэлгэрхангай, Хулд сумдын номын санч нарт анхан шатны онол практикийн дадлага олгох 5 хоногийн сургалт явуулж, арга зүйн зөвлөгөө өглөө. Мөн Дэрэн, Говь-Угтаал, Дэлгэрхангай сумдын номын сангийн үйл ажиллагаатай танилцаж, арга зүйн зөвлөгөө өгсөн.

Номын хөмрөгийн баяжилтыг чанаржуулах зорилгоор 2005 оны шилдэг номоос 209 ширхэг 432700 төгрөгийн номыг хуваарилан хүргүүллээ.

Тохижилтондоо анхаарч 6 суманд /Сайхан-Овоо, Гурвансайхан, Баянжаргалан, Дэлгэрхангай, Дэрэн/ 36 ширээ, 38 сандлыг өглөө.

Долоо хоногийн Баасан гаригийн 17-18 цагт хууль эрх зүйн болон бусад мэдээллийг холбогдох мэргэжилтнүүдийг урьж хийлгэж заншсан.

Хоёр. Дотоод ажлын талаар

2006 онд хийх жил, улирлын ажлын төлөвлөгөө гарган Газрын даргаараа батлуулж хэрэгжүүлж ирлээ.

Аймгийн төв номын сан үүсэн байгуулагдсаны 60 жилийн ойг ёслол төгөлдөр тэмдэглэн өнгөрүүлэхээр тусгай хөтөлбөр боловсруулан ажилласан. Ойн арга хэмжээний хүрээнд дараах бүтээлч ажлуудыг хийлээ.

- “Интернет мэдээллийн төв”-ийг 2.250.000 төгрөгийн санхүүжилтээр ашиглалтанд оруулж, өндөр хурдын мэдээллийг уншигч иргэдэд хүргэх боломжийг бүрдүүллээ. Интернет төвийн нээлтэнд аймгийн Засаг дарга, ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн дарга, аймгийн ИТХ-ын төлөөлөгчид, сумдын засаг дарга нар, уншигчдын төлөөлөгчид оролцлоо.
- Мөн вертиуаль номын сан байгуулагдах эх үүсвэр бий боллоо.

- Дэлхийн зөн ОУБ-ын санхүүжилтээр насанд хүрэгчдийн танхимын уншигчдын ширээ сандлыг шинэчлэн солилоо. /6050000 төгрөгийн/
- Аймгийн номын сангийн танилцуулгыг орчин үеийн шаардлагад нийцэхүйц өнгө, дизайн, үг найруулгын чанарыг эрхэмлэн хийлгэлээ.

60 жилийн ойн баярын өдрийг энэ оны 10 дугаар сарын 20-ны өдөр тэмдэглэлээ. Алдарт зохиолчийн хөшөөнд цэцэг өргөх ёслол, “Найргийн тэнгэр” яруу найргийн наадам, зохиолч уншигчдын бага хурал, баярын хурал хүндэтгэлийн концертийг зохион байгуулсан нь номын сангийн байгууллагыг олонд сурталчлах түүхэн үйл явдал боллоо. Урилгаар 20 гаруй ахмад ажилтан, төрийн соёрхолт зохиолч Д.Нямаа, “Болор цом”-ын эзэд яруу найрагч Ц.Бавуудорж, А.Эрдэнэ-Очир, Эрдэнэцогт, МУҮНС-ийн арга зүйч Б.Цогжаргал нар оролцов.

“Хүүхдэд хөрөнгө оруулах жил”-ийг тохиолдуулан хүүхдийн баярыг байгууллагын хэмжээнд өргөн тэмдэглэн өнгөрүүлж сурлагын амжилт гаргасан 1 хүүхдийг “Бүрдийн уянга” зусланд амрах эрхийн бичгээр шагнаж урамшуулсан.

Баасан гариг бүрд хүүхдэд зориулсан танин мэдэхүйн кино гаргах, номоор үйлчлэх зэрэг арга хэмжээг зохион байгууллаа.

Байгууллагаас гавьяаны амралтаа авсан ахмадуудыг хүлээн авч, ахмад С.Лувсандоржийн алдрыг тэмдэглэх ёслолд оролцож хүндэтгэл үзүүлсэн.

Байгууллагын дотоод тохижилт, соёлжилт, урсгал засварын ажлыг хийж 100.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан. Мөн хандив бусад орлогоос санхүүжүүлж номын үзэсгэлэнгийн шилэн хорго 2-ыг хийж байрлууллаа.

Гэрээр ном олгох тасгийн номыг тоолж, тооллогоор дутагдсан номыг төлж барагдуулахыг тухайн номын санчид үүрэг болгож, мөн урагдаж гэмтсэн, элэгдэж хуучирсан номыг актлахаар жагсаалт гаргаад МУҮНС-д хүргүүлээ.

Гурав. Мэдээлэл сурталчилгаа, соёл олон түмний ажлын талаар.

Монгол Улсын Алдарт гавьяат уран зохиолч С.Буяннэмэхийн нэрэмжит “Найргийн тэнгэр” яруу найргийн наадмыг 10 дугаар сарын 20-ны өдөр зохион байгууллаа. Уг наадмыг шүүхээр Төрийн соёрхолт зохиолч Д.Нямаа, “Болор цом”-ын эзэд яруу найрагч Ц.Бавуудорж, А.Эрдэнэ-Очир, Эрдэнэцогт нар хүрэлцэн ирж шүлэгт дуртай ард түмний сонорыг мялаалаа. Төв хөдөөгийн 29 найрагчид шүлгээ уралдуулснаас яруу найрагч Р.Бадам /Гурвансайхан сумын харьяат, малчин/, яруу найрагч О.Элбэгтөгс /Сайнцагаан сумын харьяат, оюутан/ нар тэргүүн байрыг эзэлж, наадмын тусгай байр болох 3 номинацийн шагналыг яруу найрагч О.Гончигсүрэн, Гантулга, Н.Мөнхсаруул нар хүртлээ.

Монголын багш нарын баярыг тохиолдуулан ЕБС-ийн 3-5, 8-10-р ангийн сурагчдын дунд “БАГШДАА БАЯРЛАЛАА” бяцхан ном, мэндчилгээ хийх арга хэмжээ зохион байгуулсан нь хүүхдийн сэтгэн бодох урлан бүтээх авъяасыг хөгжүүлсэн чухал арга хэмжээ боллоо.

Төрийн шагналт, ардын уран зохиолч С.Дашдооровын 70 насны ойд зориулж “Талд татсан солонго” уран бүтээлийн үзэсгэлэн, намтар номзүйг хийлээ.

Их Монгол Улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойн хүрээнд хийгдсэн ажлын талаар:

“Монголын нууц товчоо” зохиолоор илтгэлийн уралдаан, уншигчдын бага хурлыг зохион байгууллаа. Уг хуралд 45 хүн хамрагдсан бөгөөд Мандах дээд

сургуулийн оюутан Л.Сарангуагийн “Жамухын дүр”, Батсүхийн “Чингис хааны удирдах ур чадвар, эдийн засгийн бодлого”, Б.Нямсүрэнгийн “Чингис хааны аян дайн” илтгэлүүд тэргүүн байруудыг эзэллээ.

Сургуулийн насныхны дунд 2 насны ангиллаар гар зургийн уралдаан зохион явуулахад 20 гаруй сурагч оролцлоо. 10 жилийн 2-р сургуулийн 4а ангийн сурагч Э.Үүрийнцолмон, 5г ангийн сурагч Т.Өнөрцэрэн, “Эрдмийн далай” цогцолборын 11г ангийн сурагч Б.Мөнх-Эрдэнэ, МСҮТ-ийн 246-р группын сурагч Б.Батцэнгэл нар тэргүүн байруудыг эзэллээ.

“Миний мэдэх Чингис хаан” эсээ бичлэгийн уралдааныг сургуулийн ахлах ангийнхны дунд зохион байгуулж 10 сурагч хамрагдсанаас “Эрдмийн далай” цогцолборын сурагч С.Ууганзул, Ё.Дэнсмаа нар тэргүүн байруудыг эзлэв.

Д.Нямгэрэлийн “Монгол үндэсний бөхийн барилдааны товчоон” номоор “Зохиолч-уншигчдын бага хурал” зохион явуулж “Домог амилуулсан хүчтэнүүд” номын сэдэвчилсэн үзэсгэлэнг 26 нэр төрлийн номоор гаргав. /78 хүн хамрагдлаа/

“Их Монгол Улс-800” номын сэдэвчилсэн үзэсгэлэнг 64 нэр төрлийн номоор гаргаж, сэдэвчилсэн ном зүйн бүртгэл хийж, тогтмол хэвлэлийн картан сан зохион байгуулсан.

10 жилийн 3-р сургуулийн 10а, 10б ангийн сурагчдын дунд танин мэдэхүйн “АХА” тэмцээнийг зохион явуулж 10б ангийн сурагч Х.Дамдин тэргүүн байр эзлэв.

Манай байгууллагын үйлчилгээнд тэр бүр хамрагдах боломжгүй төвөөс зайдуу орших 10 жилийн 5-р сургуулийн хамт олны дунд “Ном-бидний дотны нөхөр” өдөрлөгийг зохион байгууллаа. Номын сангаа сурталчлах самбар, зурагт хуудас хийж, үйлчилгээ, дотоод журмаа танилцуулсан. 5 төрлийн сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнгээр үйлчилж, танин мэдэхүйн “АХА” тэмцээнийг зохион явууллаа. 100 гаруй сурагчдад тойм яриа, уншлага үйлчилгээ явуулж нийт 200 гаруй багш, ажиллагсад сурагчид хамрагдсан үйл явдал болсон.

Олон улсын эмэгтэйчүүдийн баярын өдөрт зориулж “Нарны дор би мөнх оршино” сэдэвт эмэгтэй зохиолч, яруу найрагчдын уран бүтээлийн үзэсгэлэнг 56 нэр төрлийн номоор, Монголын орчин үеийн уран зохиолыг үндэслэгч Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ойн үзэсгэлэнг 22 нэр төрлийн номоор тус тус гаргав.

“Бичиг соёлын хишиг өдөр”-ийг уламжлал ёсоор тэмдэглэн өнгөрүүллээ. Энэ үеэр “Эх бичгээ уламжлан хөгжүүлэ” монгол бичгээр зөв, цэвэр, сайхан бичих уралдаан зарлаж 20 орчим сурагчид хамрагдлаа. “Эрдмийн далай” цогцолборын 11ё ангийн сурагч Отгонтөгс, Мөнхнаран нар тэргүүн байруудыг эзлэв.

Шинэ номын мэдээлэл, сэдэвчилсэн номын “Теле бичил нэвтрүүлэг”-ийг орон нутгийн телевиз “Говийн тэнгэр” FM 101.9 радиотой хамтран тогтмол нэвтрүүлж байна. Шинэ номын мэдээлэл, ном зүй 19 удаа 451 нэрийн номоор, сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн 32 удаа 1500 нэрийн номоор тус тус гаргаснаас гадна шинэ номын тоймыг XX төвүүд, бага ангийн бяцхан уншигч нарт хийж, чанга тод уншлага явуулсан.

Оюутан, сурагчдад зориулж гарын авлага тестийн материалууд, эх зохиолуудаар үзэсгэлэн гаргаж, орон нутгийн телевизээр сэдэвчилсэн болон шинэ номын тойм, их дээд сургуулиудын танилцуулга, хууль, Засгийн Газрын тогтоолуудаар булан байнга ажиллуулдаг.

Номын санг иргэдэд ойлгуулах, ойртуулах, сурталчлах зорилгоор “Уншигчдын сүлд модны наадам”-ыг 4 дэх удаагаа зохион явуулж, оны “Тэргүүн уншигч”-дыг тодруулж урамшууллаа.

Дөрөв. Уншлага үйлчилгээ, төлөвлөгөөт ажлын талаар

№	Үзүүлэлтүүд	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
1	Уншигч	3000	3000	100%
2	Ном олголт	50000	50000	100%
3	Ирэгсэд		15000	
4	Орлого		257900 /төг/	

2006 онд фондын баяжилт 3218600 төгрөгийн 482 шинэ номоор хийж, хөмрөгийн 5.2% буюу 2812 номд сэлбэн засалт хийж уншигчдад үйлчиллээ.

Каталогийн санд 452ш карт бичиж байрлуулав. Каталогийн хаяг ялгагчуудыг шинэчлэн байрлууллаа. Номын фондын баяжилтыг чанаржуулах зорилгоор уншигчдаас санал асуулгын хуудсаар захиалга авч шинэ ном худалдан авч ажиллаа.

Энэ онд 28 нэрийн 498.0 мян төгрөгийн тогтмол хэвлэл захиалан уншигчдад үйлчлэв. Үүнээс 9 нэр төрлийн хэвлэл нь хүүхдэд зориулсан тогтмол хэвлэл байна.

Орон нутгийн “Хадаг”, “Говийн амьдрал” сонинууд, “Говийн тэнгэр” FM-101.9 радио, “Мандалговь” FM-107.5 радио, “Дундговь” телевизтэй гэрээ байгуулан ажиллаж, номын сангийн үйл ажиллагааг сурталчлан, шинэ номын тойм хийж байна.

Үйл ажиллагааны орлого 257.9 мян төгрөг орууллаа. 2005 оны 7-р сараас цэвэр бохир ус, 10-р сараас халаалтын үнэ нэмэгдсэн, зарим нэг зарлагын /цэвэр бохир ус, дотоод томилолт г.м./ гүйцэтгэлийг харж хянаагүй зэргээс шалтгаалж зарим нэг зарлагууд хэтэрч, өртэй гарахад хүрээд байна. Жилийн тайлан тэнцлийг олон улсын шинэчилсэн нягтлан бодох бүртгэлийн дансны жагсаалт, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад тохируулан гаргаж байна. Хөрөнгийн жилийн эцсийн тооллогыг хийж байна.

Тав. Дүгнэлт

2006 онд хийсэн ажил, арга хэмжээндээ дүгнэлт хийж үзэхэд Төсвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтын хуулийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд Менежерээс ажиллагсадтай хийсэн үр дүнгийн гэрээг хагас жилээр дүгнэж ажлын үр дүнгээр цалинд өөрчлөлт оруулан ажлын амжилт, ур чадвараар нь нэмэгдэл урамшил олгосон нь ажил эрчимтэй явах, шинээр бий болох зэрэг ажлын ахиц, өөрчлөлт гарч төрөл бүрийн ажил, арга хэмжээ зохион байгуулагдах, ажлын өрсөлдөөн ч байгаа нь харагдаж байна.

Нөгөө талаар БСШУЯ-аас номын санчдын ур чадварыг дүгнэх шалгуур журам боловсруулж, мэргэжлийн зэрэглэл тогтоож өгөх нь зүйтэй байна. /Энэ тухай мөн урд онуудад ч санал болгож байсан/

Байгууллагаас өгсөн төсвийн хуваарилалтын саналыг үндэслэн сар, улирлын хуваарийг хийж байхыг санал болгож байна.

Санхүү төсвийн хүндрэл их байгаа ч дотоод хүчин чадлаа дайчлан ажиллаж, орон нутгийн мэдээллийн төв, цаашилбал сургалтын төв болох боломж байна гэж дүгнэж байна.

Б.ЯВҮҮХҮЛААНГИЙН НЭРЭМЖИТ ЗАВХАН АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГААС 2006 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Монгол улсын Засгийн газрын мөрийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ард иргэдийн оюун санааны хэрэгцээг хангах тэдний улс төр ёс суртахуун гоо зүй, хууль эрхийн хүмүүжил, оюуны чадавхийг дээшлүүлэхэд уншигчдад таатай орчин бүрдүүлэх орчин үеийн үйлчилгээг ашиглан хүн бүрт мэдээлэл хүргэх нийгэмд идэвхитэй мэдлэгтэй иргэнийг төлөвлүүлэх нь номын сангийн гол зорилго болж байна.

Иймд номын сангийн уншлага үйлчилгээг өргөтгөх техник технологийг нэвтрүүлэх ном сурталчлах ажлын агуулга хэлбэрийг баяжуулахад бүх ажлаа чиглүүлэн ажиллаж байна.

Үйлчилгээний шинэ хэлбэр, бүтээлч ажил

Номын сангийн ажлыг тогтмолжуулж ажлаа жил улирлаар төлөвлөхийн зэрэгцээ Их Монгол улс байгуулагдсаны 800 жил, Завхан аймагт номын сан байгуулагдсаны 60 жилийн ой угтсан бүтээлч ажлын төлөвлөгөө боловсруулан мөрдлөг болгон ажиллав.

Уншигчдад ая тухтай үйлчлэх орчинг бүрдүүлэх зорилгоор номын санд хэсэгчилсэн урсгал засвар хийж 2100,0 төгрөгийн засвар хийж номын сангийн цахилгааны монтажийг 912,0 төгрөгийн, хуучин номын фонд 5x7-ийн харьцаатай барилгыг барьж, байгууллагын өнгө үзэмжийг сайжруулах зорилгоор гадна талын хайсыг өндөрлөж, шинээр 6 мод тарьж ур талбайг зүлэгжүүлэх арга хэмжээ авлаа.

Засаг даргын үндсэн чиглэлд тусгагдсаны дагуу Соёл урлагийн санд төсөл боловсруулж 1950,0 төгрөг, аймгийн Засаг даргын тамгын газарт санал боловсруулж 800,0 төгрөг тус тус шийдвэрлүүлж тогтмол хэвлэлийн уншлагын танхимд 40 уншигчийн ширээ, сандал захиалан хийлгэж тогтмол хэвлэлийн уншлагын танхимыг ашиглалтанд орууллаа. Өргөтгөлийн барилгын дулааны шугамыг төв шугамтай холбох ажлыг хийлээ.

Аймгийн Засаг даргын захирамжаар Завхан аймагт номын сан байгуулагдсаны 60 жилийн ойг аймгийн сум, сургуулийн номын санчдын хүрээнд тэмдэглэн өнгөрүүллээ. Энэ ажлын хүрээнд номын сангийн түүхийг харуулсан товхимол хэвлүүлэв.

Аймгийн ИТХ-аас зөвшөөрөл авсаны дагуу байгууллагадаа компьютерийн ширээ 2, ажлын ширээ 1, угтвар ширээ 1, хөшиг тюль, дрож, үзэсгэлэнгийн тавиур авч байгууллагаа тохижууллаа.

Уншигчдад зориулсан мэдээллийн самбар 5, номын сангийн түүхийг харуулсан 6 самбар, “Бидний бахархал” буланг тохижуулж шинэчиллээ.

Монгол улсын ерөнхийлөгчийн зарлигийн дагуу төрийн хан хуурыг номын санд заллаа.

Засгийн газрын мөрийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор цахим номыг номын сангийн үйлчилгээнд нэвтрүүлж интернетийн сүлжээнд холбогдож уншигч хэрэглэгчдээ дэлхий нийтийн мэдээ мэдээлэлтэй танилцуулах боломжтой боллоо.

Номын сангийн гадна дотно хаягийг шинэчиллээ.

Уншлага үйлчилгээ

- * Нийт 5505 уншигч, 38800 ирэгсдэд 52200 ном олгож үйлчилснээс уншлагын танхимуудаар 3468 уншигч, 26950 ирэгсдэд 36540 ном олгож үйлчилсэн бөгөөд уншлага үйлчилгээгээ өргөтгөх зорилгоор “Орхон” их сургуулийн Завхан аймаг дахь салбар сургууль, эрүүл мэндийн газарт салбар номын сан ажиллуулахын зэрэгцээ Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв, МУИС-ийн харьяа ЭЗСС, СУИС-ийн харьяа ХБК болон ерөнхий боловсролын сургуулиудад ном зөөвөрлөн уншуулах ажлыг хийж нийт 2037 уншигч, 11850 ирэгсдэд 15660 ном олгож үйлчлэв.
- * Шинээр тогтмол хэвлэлийн уншлагын танхимыг ашиглалтанд оруулж уншигчдад үйлчилж байна.

Ном зүйн үйлчилгээ

- * 252 хүнд аман болон бичгийн лавлагаа өгч лавлагаа мэдээллийн санг баяжууллаа.
- * Шинэ номын мэдээллийг 6 удаа гаргаж уншлагын танхимуудаар сурталчлахаас гадна ЭЗСС, ХБК, Орхон сургууль дээр захиалгын дагуу шинэ номын болон сэдэвчилсэн номын мэдээлэл гаргаж сурталчилсан.
- * 5 сэдвээр картын санд 870 карт бичиж лавлагаа ном зүйн аппаратыг өргөтгөлөө.
- * Завхан Телевизэд болон Завхан сонинд мэдээ мэдээлэл сурталчилгааг 3 удаа явууллаа.
- * Шинэ номын үзэсгэлэнг 6 удаа сэдэвчилсэн үзэсгэлэнг 23 удаа тус тус гаргалаа.
- * Аймаг сумын Засаг даргын захирамж, албан даалгавар, ажлын тайлан, зарим албан байгууллагуудын мэдээ, тайланг ард иргэдэд сурталчлах зорилгоор үзэсгэлэн, мэдээллийн самбараар гаргаж сурталчиллаа.
- * Номын сан, ном хэвлэлийн талаар 6 удаа тойм яриа хийж уншлага үйлчилгээний талаар уншигч ард иргэдийн дунд 2 удаа санал асуулга явуулж түүний мөрөөр ажил зохион байгууллаа.
- * Хүүхэд багачуудад зориулж ардын зан заншлыг сурталчлах зорилгоор оньсого, таавар, танин мэдэхүйн сэдвээр 6 гарын авлага бэлтгэж уншлаганд ашиглаж байна.
- * Орон нутаг сурталчлах бүртгэл мэдээллийн сан байгуулж энэ ажлын хүрээнд аймаг сумын Засаг даргын албан даалгавар, тайлан, Аудитын тайлан, орон нутгийн онцлогийг харуулсан Хутагтууд, түүх соёлын дурсгалт газрын ном зүй хийж сурталчилж байна.
- * Хууль хэрэгжүүлэх заавруудыг 4 удаа мэдээллийн самбараар гаргаж сурталчилсан.

Фондын баяжилт

- * Төв номын сан 4092850 төгрөгийн 806 ширхэг номоор фондоо баяжуулж 15 нэрийн хэвлэл захиалж уншлаганд ашиглаж байна.
- * Монгол улсын засгийн газрын мөрийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор хөдөөгийн хүн амд шинэ ном хүргэх ажлыг амжилттай зохион байгуулан 23 суманд нийт 5546670 төгрөгийн 1669 ширхэг шинэ ном хүргэлээ.

Соёл олон түмний ажил

- * Улиастай сумын 10 жилийн 5 сургууль, Алдархаан сумын сургуулийн сурагчдын дунд “Алаг дэлхийд төрсөн минь учиртай” уран уншлагын тэмцээнийг 3 үе шаттайгаар ахлах, дунд, бага насны ангиллаар зохион байгуулж нийт 118 хүүхэд оролцож ахлах насны ангилалд Жавхлант цогцолбор сургуулийн сурагч Баярбаатар, дунд насны ангилалд 10 жилийн 3-р сургуулийн 8-р ангийн сурагч Д.Цэрэнчимэд, бага насны ангилалаас Жавхлант цогцолбор сургуулийн сурагч Нарантуяа түрүүлж тус тус Алтан цом хүртлээ.
- * ХБК-ийн сурагчдын дунд “Уран жиргээ” богино өгүүллэг, яруу найргийн уран уншлагын тэмцээн зохион байгуулж нийт 21 хүүхэд оролцсоноос яруу найргаар ба ангийн сурагч Сувдмаа, өгүүллэгээр 1а ангийн оюутан Ичинноров нар тэргүүн байр эзэллээ.
- * Дэвшил сургуулийн 9-р ангитай Б.Ринченгийн зохиол “Нууцыг задруулсан захидал” зохиолоор дүрийн тоглолттой УБХ
- * Дэвшил сургуулийн 9а ангитай Б.Явуухулангийн “Тэхийн зогсоол” зохиолоор дүрийн тоглолттой УБХурал
- * Дэвшил сургуулийн 7б ангитай “Орос орныг хэн сайн мэдэх вэ?” А.Х.А тэмцээнийг орос хэл дээр
- * Дэвшил сургуулийн 7а ангитай “Орос орныг хэн сайн мэдэх вэ?” А.Х.А тэмцээнийг монгол хэл дээр
- * Дэвшил сургуулийн 9а ангитай танин мэдэхүйн сэдвээр А.Х.А
- * ЭЗСС-тай хамтран Эрдмийн сарын ажил зохион байгуулж шинэ номын үзэсгэлэн 1 удаа, сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн 1 удаа, номын худалдаа 2 удаа тус тус зохион байгуулсан. Энэ ажлын хүрээнд чөлөөт сэдвээр оюутнуудын дунд шилдэг илтгэлийн уралдаан, багш нарын дунд “Пирамид” тэмцээнийг зохион байгуулсан.
- * ХБКоллежтой хамтарч “Хүрэл тулга” яруу найргийн тэмцээн
- * ХБК-той хамтарч Төрийн соёрхолт зохиолч Ч.Лхамсүрэнгийн зохиолоор “Миний дуртай баатрууд” сэдэвт дүрийн тоглолт
- * Дэвшил сургуультай хамтарч “Элсэн цаг” танин мэдэхүйн тэмцээн
- * Дэвшил сургуультай хамтарч “Нууц товчоо” номоор А.Х.А
- * “Номын санчдын 3 үеийн уулзалт”-ыг зохион байгуулсан бөгөөд ахмад үеийг төлөөлж ойн арга хэмжээнд уригдан ирсэн номын сангийн эрхлэгчээр олон жил ажиллаж байсан өндөр настан Х.Жавзай, Г.Намжилцэрэн нар, дунд үеийг төлөөлж Баянхайрхан сумын сургуулийн номын санч Ж.Алтанцэцэг, залуу үеийг төлөөлж Алдархаан сумын номын санч Үүрцайх нар оролцож санал сэтгэгдлээ уншигчидтайгаа хуваалцлаа.

“Бичиг үсгийн үүсэл хөгжил ба номын сангийн асуудал” сэдэвт ЭШБХ зохион байгуулж:

- * Дэвшил сургуулийн хэл уран зохиолын багш Уранчимэг “Монгол үндэсний бичиг үсгийн үүсэл хөгжлийн онцлог ном хэвлэл ” сэдвээр
- * ЭЗСС-ийн багш Алтанцоож “Боловсролд номын сангийн гүйцэтгэх үүрэг” сэдвээр
- * Номын сангийн эрхлэгч Б.Наранцэцэг “Номын сангийн хөгжлийн түүх” сэдвээр илтгэл тавилаа.

Арга зүйн ажлын талаар

- * Монгол улсын Засгийн газрын мөрийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор хөдөөгийн ард иргэдэд шинэ ном хүргэх ажлыг амжилттай зохион байгууллаа.
- * “Орчин үе” сэдэвт сумын номын санчдын сургалтыг Тосонцэнгэл суманд зохион байгуулж 25 номын санч оролцсон бөгөөд БСШУЯ-ны СУБЗГ-н ном хэвлэл номын сангийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Б.Баяраа оролцлоо.
- * Их Монгол улс байгуулагдсаны 800 жил номын сан байгуулагдсаны 60 жилийн ойг угтаж Нийтийн номын сан, ЕБС-ийн номын сан, Их дээд сургууль коллежийн номын сангуудын дунд 2006 оны ажлаар шилдэг номын сан шалгаруулах уралдаан зарлаж дүгнэлээ.

Уралдаанд нийтийн номын сангуудаас Яруу сумын номын сан, ЕБСургуулийн номын сангуудаас Цагаанчулуут сумын сургуулийн номын сан, их дээд сургууль коллежийн номын сангуудаас СУИС-ийн харъяа ХБК-ийн номын сангууд шилдэг номын сангаар тус тус шалгарлаа.

Аймгийн Засаг даргын үндсэн чиглэлд тусгагдсан асуудлын талаар

№	Зорилт	Биелэлт
1	Номын сангийн тогтмол хэвлэлийн уншлагын танхимыг уншлагын ширээ сандалтай болгох	Тогтмол хэвлэлийн уншлагын танхимд уншигчийн ширээ 20 ш, уншигчийн сандал 40 ширхэгийг хийлгэлээ. Нийт зардал 1480.0 төгрөг - 800.0 төгрөгийг Засаг даргын үндсэн чиглэлээс, - 680.0 төгрөгийг Соёл урлагийг хөгжүүлэх сангаас
2	Хөдөөгийн хүн амд шинэ ном хүргэх ажлыг зохион байгуулна	23 суманд нийт 5546670 төгрөгийн 1669 ширхэг шинэ ном хүргэлээ.

Хүний нөөцийн талаар

- * Ажиллагсадтай 2005 оны гэрээг дүгнэж 2006 оны үр дүнгийн гэрээ байгуулан биелэлтийг ханган ажиллалаа.
- * Номын санчдын ажлыг сар бүр балаар дүгнэж ур чадварын нэмэгдлийг олголоо.
- * Тэтгэмж урамшуулалд 926,7 төгрөгийг олголоо.
- * Байгууллагын өндөр настан 4 хүнийг 2 удаа хүлээн авч хүндэтгэл үзүүлээ.
- * Ажилчдын ажлын хувцсыг шинэчилж энгэрийн тэмдэгтэй болгосон.
- * Номын сангийн ажилчдад 682620 төгрөгийн автобус унаа, хоолны хөнгөлөлт үзүүлсэн байна.

Номын сангаас бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээ, статистик мэдээ гаргалтын биелэлт

- * Номын сангаас 2006 онд бүтээгдэхүүн нийлүүлэх үр дүнгийн гэрээг БСГ-ын даргатай байгуулж нийт 23 бүтээгдэхүүн нийлүүлэх үүргээ бүрэн биелүүллээ.
- * 2006 онд 31935,3 төгрөгийн төсөвтэй ажиллан зардлыг зүйл бүрээр нь зохих журмын дагуу зарцуулан өр авлагагүй, 224,6 төгрөгийн өөрийн орлоготой ажиллалаа.

Мэдээ тайланг цаг тухайд нь гаргаж БСГ, ҮНС, БСШУЯ-нд хүргүүллээ.

ОРХОН АЙМГИЙН НОМЫН ТӨВИЙН 2006 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

Нэг. Уншлага үйлчилгээний ажлын үр дүн

Монгол улсын засгийн газраас соёл урлагийг хөгжүүлэх үйлчилгээний хүрээ хүртээмжийг өргөжүүлэх талаар дэвшүүлсэн зорилтыг хэрэгжүүлэх хүрээнд үйлчилгээний таатай орчинг бүрдүүлэх иж бүрэн мэдээллээр найдвартай шуурхай хангах, үйлчилгээний хөнгөн шуурхай байдлыг сайжруулахад үйл ажиллагаагаа чиглүүлэн бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээний үүргээ бүрэн биелүүллээ.

Номын төв нь уншлага, мэдээлэл, сурталчилгаа, чөлөөт цагийн чиглэлээр Ниитийн, Хүүхдийн, Гэр бүлийн, Лавлагаа-мэдээллийн, Интернет-мэдээлэл, Чөлөөт цагийн танхим, Бага ангийн хүүхдийн амрах, Алжаал тайлах өрөө, Өдөр өнжүүлэх танхим гэсэн төрөлжсөн 8 танхимаар нэг зэрэг 170 гаруй хүнд үйлчлэх тохилог орчинг бүрдүүлэн иргэдэд мэдээллийн үйлчилгээ үзүүлж байна.

А. Уншлага, үйлчилгээ

- * 6070 хүнд карт нээж 49174 хүнд 123552 ном хэвлэл олголоо.
- * Сургууль, цэцэрлэг, албан байгууллагуудад зөөврөөр ном хэвлэлээр үйлчлэх ажлыг 72 удаа зохион байгуулж 1179 номыг 6363 хүнд олгосон.
- * Хөгжлийн бэрхшээлтэй 10 хүнд давхардсан тоогоор 32 удаа 95 номыг гэрээр нь олгон үйлчиллээ.
- * 17611 хүнд интернетийн үйлчилгээг үзүүлж 609 хүнд үнэгүй үйлчилгээг хүргэсэн.
- * Хүүхдэд чанга уншлагыг 46 удаа, номын тоймыг 60 удаа 3499 хүүхдэд хийлээ.
- * 8630640 мян төгрөгийн ном, соёлын бараа борлуулав.
- * Гэрээр 615 хүнд 813 ном олгож үйлчиллээ.
- * Номын төв дээр 47 бүлгийн 1857 хүүхдийг 59 удаа зохион байгуулалттайгаар авчирч номын сангийн үйлчилгээг сурталчлах ажил зохиосон.
- * Шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнг 37 удаа 1002 номоор гаргаж сурталчлав.
- * Лавлагааны үйлчилгээг уламжлалт лавлагааны ном, материалаас гадна интернетийн сүлжээ, электрон хэлбэрийн эх үүсвэрүүдийг ашиглан иж бүрэн үйлчилгээ үзүүлж байна.

Б. Номзүйн үйлчилгээ

- * 1559 удаа лавлагаа өгч, шинэ номын мэдээг 7 удаа гаргалаа.
- * Картын санд 16 сэдвээр 942 карт бичихээс гадна, өрхийн үйлдвэрлэл сэтгүүлээс 120 карт бичлээ.
- * Хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэлээр 169 удаа мэдээ, мэдээлэл сурталчилгааг хийж үүнээс шинэ болон сэдэвчилсэн номын тойм мэдээг Номин FM-ээр 139 удаа явууллаа.
- * Номын үзэсгэлэнг 42 удаа 1127 ширхэг номоор гаргалаа.
- * “Номын мөр” сонинг 1 удаа гаргаж, “Ном дор мөргөмүй”, “Эрдэнэтийн тухай дуу шүлэг”, “Номын тухай эргэцүүлэхүй” номуудыг өөрийн нөөц бололцоонд тулгуурлан хэвлэж гаргасан.

- * Номын тоймыг 60 удаа, чанга уншлагыг 46 удаа хийлээ.
- * Интернетээс сонирхсон сэдвүүдээр 18 илтэлийг татан авч мэдээллийн баазаа баяжууллаа.
- * Орон нутгийн ТВ, FM-ээр шинэ номын мэдээ болон номын тухай танилцуулгыг 30 удаа хийж, Монголын нууц товчоо зохиолыг Номин FM-ээр 14 хоног бүрэн эхээр нь уншуулан сурталчилж, “Номын гэгээ” нэвтрүүлгийг Номин FM-тэй хамтран зохион байгууллаа.
- * Нийтийн уншлагын заал, Хүүхдийн заал, Гэрээр олгох ном, Гэр бүлийн танхимын 5983 ширхэг каталогийг шинээр бичиж байрлуулсан.

В. Олон нийт хамтын ажиллагаа

Мэдээллийн үйлчилгээний хүрээг өргөжүүлэх, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулахад бусад байгуулагатай хамтрах, тэдний дэмжлэгийг авахад анхаарч ажилласнаар соёл, мэдээллийн үйлчилгээний ажлын үр өгөөж дээшилж байна.

- * Уурхайчин соёлын ордонтой хамтран “Их Монгол улс байгуулагдсаны 800 жил”-ийн ойн баярын үйл ажиллагааны нээлтийн арга хэмжээг зохион байгуулж УБЭҮ-ийн 11 цех хэсгүүдэд “Монголын нууц товчоо” номыг залуулах үйл ажиллагааг хийлээ. Мөн “Үлгэрийн баатрууд амилсан нь” наадмыг 3 дахь жилдээ зохион байгуулж байна.
- * Баян өндөр сумтай хамтран өрх толгойлсон иргэд болон баг, цагдаа, эмнэлгийн ажилчдын дунд АХА тэмцээнүүдийг зохион байгууллаа.
- * Хүүхдийг багаас нь номтой нөхөрлүүлэх, тэдний эцэг, эх, номын сангийн харилцааг бэхжүүлэх зорилгоор 9, 10, 16-р цэцэрлэгүүдтэй хамтран Номын баяр, Шилдэг гэр бүл шалгаруулах, Миний хайртай найзууд зэрэг ажлуудыг зохион байгуулж цэцэрлэгийн хүүхдүүдийг 100 гаруй эцэг эхчүүд номын сангийн уншигч боллоо.
- * 10-р цэцэрлэгтэй хамтран Үлгэрийн баатрууд амилсан нь, “АХА” тэмцээн, Номын сантай танилцах өдөрлөг, Үлгэрийн цагууд, Аман зохиолын өдөрлөг, Би чадна АСТ, Зургийн уралдаан зэргүүдийг зохион байгуулж 150 гаруй эцэг эх Номын төвийн байнгын уншигч болж 300 гаруй хүүхэд хамрагдлаа.
- * Орон нутгийн хэвлэл, мэдээллийн байгууллага, сэтгүүлчидтэй хамтран ажиллах, тэдний дэмжлэгийг авах, талаар нилээн үр дүнтэй ажилласнаар манай байгууллагын реклам, сурталчилгаа, мэдээлэл, үйл ажиллагаа ТВ, сонин, FM-ээр 173 удаа сурталчлагдан олон нийтэд түргэн шуурхай мэдээлэгдсэнээр байгууллагын үйл ажиллагааны талаар үйлчлүүлэгчид шуурхай мэдээлэл авах таатай орчин бүрдсэн.
- * Хүүхдийн төлөө төвтэй хамтран хүүхдийн дунд зохиох олон талт ажлыг өргөжүүлэн их зохиолч Д.Нацагдоржийн 100 жилийн ойн арга хэмжээ, хүүхдийн эрхийн тухай ярилцлагууд зэрэг ажлуудыг зохион байгуулсан нь үр дүнгээ өгч байна.

Г. Бүтээлч шинэлэг ажил

Уншлага үйлчилгээг хөнгөн шуурхай болгох чиглэлээр дотоод бүтэц зохион байгуулалтанд зарим өөрчлөлтийг оруулж:

- * Лавлагаа ном зүйн танхимд тогтмол хэвлэлийн танхим, гэрээр олгох үйлчилгээг нэгтгэж өргөтгөсөн.

- * Интернетийн үйлчилгээг Лавлагаанаас салгаж Номын дэлгүүртэй нэгтгэн заалын ашиглалт, ажилтнуудын ажлын нягтралыг сайжруулсан.
- * Энэ өөрчлөлтийн дүнд зарим шинэлэг үйлчилгээ, танхимыг буй болгосон
- * Хүүхдийн танхимын дэргэд хүүхдүүд амрах “Алжаал тайлах” өрөө шинээр нээж, өдөрт 20 хүүхэд хүлээн авах “Өдөр өнжүүлэх” үйлчилгээ явуулах танхим шинээр байгуулж байна.

Д. Фондын баяжилт, бүтэц зохион байгуулалт

- * Номын сангийн номын фондыг 497 нэрийн 840 ширхэг 4101.1 сая төгрөгийн номоор баяжуулан 29 нэрийн 405.0 мянган төгрөгийн тогтмол хэвлэл захиалан лавлагаа, гадаад хэл өөрөө сурах гарын авлага, дуу хөгжим, урлагийн чиглэлээр кассет, CD, VCD-ны сан шинээр байгууллаа.
- * Фондын бүх номонд үзлэг хийж урагдаж гэмтсэн болон ашиглагдахгүй байгаа 60.0 шахам мянган номыг данснаас хасах бэлтгэл ажлыг хийж жагсаалтыг гарган данснаас хасах ажлыг орон нутгийн төрийн өмчид өгч шийдвэрлүүлсэн.
- * Эд хариуцагчдын графикийн болон гэнэтийн тооллого тооцоог давхардсан тоогоор 20 удаа хийж гарсан зөрчлүүдийг тухай бүр арилгуулсан ба 1931 номонд сэлбэн засалт хийлээ.

Е. СОНАжил

Иргэдийг сурч боловсроход нь ном хэвлэл, мэдээллийн нөлөөг дээшлүүлэх, чөлөөт цагийг үр ашигтай өнгөрүүлэх, танин мэдэхүйг хөгжүүлэх, Эрүүл мэнд, гоо зүй, хууль эрх зүйн боловсрол олгох, өв уламжлал, зан заншил, Байгаль экологи чиглэлээр 2006 онд Номын төвөөс 87 удаа СОНА-ыг зохион байгуулж 6100 хүнийг хамруулсан байна.

Хоёр. Соёл урлагийн салбарын бодлогын хэрэгжилт

Номын санг хөгжүүлэх БСШУЯ-ны бодлогын хүрээнд Номын төв нь Төсвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтийн тухай хууль, соёлын тухай хуулийг хэрэгжүүлэх хэтийн төлөвлөгөөний үндсэн дээр байгууллагын ирээдүйг харсан удирдлагаар хангах зорилгоор үйл ажиллагааны хэтийн төлөвлөгөөг боловруулж эрхэм зорилгоо тодорхойлж түүний хэрэгжилтийг бүрэн хангалаа.

- * Нийлүүлэх бүтээгдэхүүний өгөгдсөн тоо хэмжээ, чанар, цаг хугацааны үзүүлэлтийн хүрээнд нийлүүлэхийн тулд номын төвийг хөгжүүлэх, боловсон хүчнийг сургах, мэргэжил, чадварыг дээшлүүлэх, тэдний ажиллах нөхцөл, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх, урамшуулах, үйл ажиллагаандаа мэдээллийн орчин үеийн техник, технологи нэвтрүүлэхтэй холбоотой өмчлөлийн зорилт, авах арга хэмжээг төлөвлөгөөндөө тусгаж амжилттай хэрэгжүүллээ.
- * Номын төв нь уншлага үйлчилгээний зэрэгцээ интернэт, компьютер техникийн хүчин чадалд тулгуурлан мэдээллийн олон талт үйлчилгээг иж бүрэн үзүүлэх “Мэдээлэл олон нийтийн нээлттэй төв” болж шинэ бүтэц зохион байгуулалтаар ажиллаж байна.
- * Боловсон хүчний хувьд номын сангийн үндсэн мэргэжилтэнүүдийн зэрэгцээ англи хэлний мэргэжилтэй хүмүүсийг номын сан, мэдээллийн ажилд мэргэшүүлэх замаар мэдээллийн шинэ нөхцөл, орчинд ажиллах

өндөр боловсрол, мэдлэгтэй мэргэжилтэн бэлтгэх ажлыг зохион байгуулж байгаагийн зэрэгцээ нийт номын санчдад компьютер, англи хэлний анхан шатны мэдлэг олгож мэдээллийн орчин үеийн техник хэрэгсэлтэй ажиллах чадвар эзэмшүүлээ.

- * Фондын баяжилтанд зориулсан төсөв хөрөнгийг жил бүр батлуулан жилд 3.0-3.5 сая төгрөгийн ном хэвлэл авч байгаагийн зэрэгцээ төрөл бүрийн сэдэв чиглэлээр электрон сангуудтай болж мэдээллийн баазын бүтэц, зохион байгуулалт сайжирлаа.
- * Интернэтийг мэдээллийн чухал нэг үйлчилгээ болгон өргөжүүлэхэд анхаарч ажилласнаар үйлчлүүлэгчдийн тоо 2006 онд 2005 оныхоос 2.5 дахин өслөө,
- * Хүүхэд залуучуудын дунд энэ онд СОНА-ыг 87 удаа зохион байгуулж, нийгмийн эмзэг бүлэгт үзүүлэх үйлчилгээг нэмэгдүүлэн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг өргөжүүлэн ажиллаж байна.
- * Материаллаг нөхцөл, техник хэрэгсэлийн хангамжийг сайжруулах талаар жил бүр тодорхой ажлууд төлөвлөн хэрэгжүүлэн үйлчилгээний тав тухтай орчинг бүрдүүлээ.
- * Ажиллагсдын идэвх санаачлагыг өрнүүлэх, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх чиглэлээр ажлын үр дүнгээр нэмэлт цалин олгох, ажлын үр дүнгийн шалгуур үзүүлэлтийг шинэчлэх, баяр ёслол, тэмдэглэлт өдрүүд, хагас бүтэн жилээр ажлын амжилтыг үнэлж, шагнаж урамшуулах, дээд байгууллагуудын шагналд тодорхойлох, бие бялдар, эрүүл мэндийг чийрэгжүүлэх ажлыг тусгай төлөвлөгөөний дагуу зохион байгуулж уралдаан тэмцээн, спортын секц дугуйлан хичээллүүлэн, шаардлагатай хэрэгслүүдээр хангаж, анхаарч ажиллалаа.

Гурав. Соёл урлагийн талаарх, хууль тогтоомж, хэрэгжилтийг хангахад чиглэсэн үйл ажиллагаа

А/. Төрөөс баримтлах соёлын бодлогын үндсэн чиглэлийн хүрээнд:

- * Үндэсний соёлоо эрхэмлэн дээдлэх, түүнийг залуу үедээ уламжлуулах чиглэлээр ардын ёс заншил, аман зохиол, үндэсний дуу хөгжим, спортыг сурталчилсан уралдаан, тэмцээн, өдөрлөг зохион байгуулах, номын үзэсгэлэн гаргах, радио, телевизээр сурталчлах ажил 173 удаа зохион байгууллаа.
- * Байгууллагын үйл ажиллагааг хэвийн хэмжээнд явуулах зардлын төсвийг зохиож холбогдох байгууллагуудад хүргүүлж батлуулан зохих журмын дагуу зарцуулахын зэрэгцээ төсвийн бус орлогын эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр 2006 онд 2.8 сая төгрөгийн ажил, үйлчилгээ явууллаа.
- * Нийт ажиллагсадтай 2006 оны үр дүнгийн гэрээг дүгнэж хөдөлмөрийн гэрээг сунган жилийн ажлыг дүгнэж үр дүнгээр нь ажилтнуудад нэмэгдэл цалинг 9 хүнд 994258 төгрөгийг олгосон. Мөн автобус унааны зардал 406600 төгрөгийг олгож, нийгмийн асуудлыг хууль тогтоомжийн хүрээнд анхаарч хэдийгээр төсөвт энэ талаар хөрөнгө мөнгө тусгагдахгүй байгаа ч өөрсдийн нөөц бололцоог ашиглан төсвийн бус орлогыг нэмэгдүүлэх замаар санхүүгийн нөөц боломжоо өргөжүүлэн нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэж ажиллалаа.

- * Хүн амын соёлын хэрэгцээг хангахад хэвлэл, мэдээллийн байгууллагуудтай нөөц бололцоогоо хамтран ашиглах талаар тогтсон арга хэлбэрийн ажлуудыг тогтмол хамтарч зохион байгуулж байна.

Монгол улсын Соёлын тухай хуулийн хэрэгжилт

№	Хуулийн холбогдох заалт	Хэрэгжилт
1	9-р зүйл. -1 дэх хэсэг: “... орон нутгийн соёлын байгууллагыг аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, ашгийн төлөө соёлын байгууллагыг тухайн нутаг дэвсгэрийн татварын алба улсын бүртгэлд бүртгэж гэрчилгээ олгоно”	Номын төв 1998 оны 1-р сард Орхон аймгийн ЗДТГ-ын ТСЭЗБХэлтэст бүртгүүлж төсөвт байгууллагын улсын бүртгэлийн гэрчилгээ авсан. Регистр: 4028058 2001 оны 11-р сард Орхон аймгийн татварын хэлтэст бүртгүүлж Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ авсан. Регистр: 9040587. № 20/42
2	- 2 дахь хэсэг: Үүсгэн байгуулагч буюу тухайн соёлын байгууллагын дарга тусгай зөвшөөрлийг авснаас хойш 30 хоногийн дотор энэ хуулийн 8 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан баримт бичгийг, эсхүл төрийн өмчийн соёлын байгууллага байгуулах тухай шийдвэрийг байгууллагын дүрмийн хамт бүртгэх байгууллагад ирүүлнэ.	1997 онд Номын төвийн дүрмийг боловсруулан Орхон аймгийн Засаг даргын 1997 оны 486 тоот захирамжаар батлуулан холбогдох байгууллагуудад хүргүүлсэн.

3	17 дугаар зүйл. Соёлын байгууллагын нийтлэг үүрэг 1/ Соёлын үйл ажиллагааг хууль тогтоомжийн хүрээнд мэргэжлийн ур чадвар, үйлчилгээний өндөр түвшинд явуулах. 2/ Төсөв, төслийн болон хандивын хөрөнгийг зориулалтаар нь үр ашигтай зарцуулах 3/ Соёлын ажилтны мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэх, нийгмийн баталгааг нь хангуулах	Монгол Улсын Засгийн газар, орон нутгийн төр, захиргааны байгууллагаас хүн амын соёлын үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг дээшлүүлэх талаарх бодлого, чиглэлийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд байгууллагын бүтэц зохион байгуулалтад өөрчлөлт хийж, номын санг мэдээлэл олон нийтийн нээлттэй төв болгон өргөжүүлэн, материаллаг бааз, техник хэрэгслийн хангамжийг сайжруулан интернэт сүлжээнд холбогдон уншлага үйлчилгээ, мэдээллийн ажлыг хослуулан мэдээллийн баазыг өргөжүүлэн үйлчилгээний дэвшилтэд хэлбэрүүдийг нэвтрүүлэн ажиллаж байна Төсөв, хөрөнгийг зохих журмын дагуу зарцуулан тайланг холбогдох байгууллагуудад хугацаанд нь гаргаж өр, төлбөргүй ажиллаж, санхүү эдийн засгийн яамны “Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартыг хангасан байгууллага” гэрчилгээ авлаа. Номын төв нь нийт 20 орон тоотой ажиллаж байна. Нийт ажиллагсдын 40.0 гаруй хувь нь дээд боловсролтой ба номын санчид, мэдээллийн ажилтнуудын 70.0 гаруй хувь нь дээд, тусгай дунд боловсролтой, дадлага туршлага бүхий боловсон хүчнүүд ажиллаж байна. Ажилтнуудад англи хэл, компьютер, хууль эрх зүй, мэргэжлийн чиглэлээр жил бүр сургалт явуулж сургалтын зардлыг байгууллагаас гаргуулан номын санчдыг давхар мэргэжил эзэмшүүлэх ажлыг зохиож, бусад номын сангийн туршлагыг номын санчдаа явуулж судлуулах, ажил мэргэжлийн аварга шалгаруулах уралдаан, тэмцээнүүд зохиож ажилласнаар ажилтнуудын мэргэжлийн ур чадвар дээшилж байна. Ажилтнуудын цалинг ажлын чанар үр дүнгээр бодитой тогтоох, урамшил, шагналыг олгох, буцалтгүй тусламж олгох, эрүүлжүүлэх чиглэлээр байгууллагын зардлаар ар гэрийн гачигдалтай үед дэмжлэг тусалцаа үзүүлэх, тойрон аялал, амралт, рашаан сувилалд явуулах ажил зохиож байна
---	---	---

3	20 дугаар зүйл 2 / С о ё л ы н з о р и у л а л т а а р ашиглаж байгаа төрийн өмчийн барилга байгууламж, эзэмшил газрыг тухайн байгууллагын үндсэн чиг үүрэгт нь харшлах өөр зориулалтаар бүхэлд нь ашиглуулах, э з э м ш ү ү л э х и й г хориглоно.	Номын төв нь 2 давхар, 720,2 кв.м. талбайтай, 17 өрөө бүхий барилгыг уншлага, мэдээллийн үйлчилгээнд бүрэн ашиглаж байгаа бөгөөд үндсэн чиг үүргээс өөр зориулалтаар ажил үйлчилгээ явагдаагүй болно.
---	--	--

Дөрөв. Монгол улсын Засгийн газар, Орхон аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангах талаар

Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн зорилтуудыг боловсруулан аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрт Номын төвийг “Мэдээлэл-олон нийтийн нээлттэй төв” болгон хөгжүүлэх зорилтыг оруулан, цаашид авах арга хэмжээнүүдийн бүтэц, зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох, боловсон хүчний мэдлэг боловсролыг дээшлүүлэх, техник хэрэгслийн хангамж, материаллаг нөхцлийг сайжруулах чиглэлээр тодорхой асуудлууд тусгуулан хэрэгжилтийг хангуулан ажиллаж өнөөгийн нөхцөлд нийцсэн үйлчилгээний шинэ загвар бүхий мэдээллийн төв болж үйлчилгээний чанар, хүртээмж өргөжиж хөтөлбөрүүдийн зорилт бүрэн хэрэгжиж байна.

Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн биелэлт

Үндэсний уламжлалт болон орчин үеийн соёл, урлагийг хөгжүүлэх, хөхүүлэн дэмжих, дэлхийн соёл, урлагаас хүртэх боломжийг иргэддээ чөлөөтэй олгох, олон улсын хэмжээнд Монголын урлаг, соёлын өвийг түгээн дэлгэрүүлж, соёл урлагийн орчин үеийн бүтээлийн орчин үеийн бүтээлх чадварыг нэмэгдүүлэх зорилтыг хэрэгжүүлнэ.	Монголын тулгар төр байгуулагдсаны 800 жилийн ойн хүрээнд тусгай төлөвлөгөө гарган ажиллана.	Үндэснийхээ соёлоо эрхэмлэн дээдлэх түүнийг залуу үедээ уламжлуулах чиглэлээр ардын ёс заншил, аман зохиол үндэсний дуу хөгжим, спортыг сурталчилсан уралдаан тэмцээн, өдөрлөг зохион байгуулах, номын үзэсгэлэн гаргах ажлыг 10 удаа хийж 680-аад хүнийг хамрууллаа. * Их монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ой, Эрдэнэтийн 30 жилийн ойн хүрээнд “Үндэсний бахархал” буланг шинээр байгуулж байгууллагадаа Монголын нууц товчоо, нум сум, морин хуурыг дээдлэн залж байрлуулан, Чингисийн удмын 37 хаадын зургийг байрлуулж лавлагаа мэдээллийн санг Их хатадын мэдээллээр, Чингис 800 картын санг 70 гаруй карт, номын фондондоо Чингисийн болон түүхийн 50 гаруй номоор баяжилт хийлээ. Мөн “Зууны манлай бүтээн байгуулалт” сэдэвт Эрдэнэт хотынхоо түүх, соёлын буланг шинээр байгуулж уншигчиддаа үйлчилж байна. * Их монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ой, Эрдэнэтийн 30 жилийн ойн хүрээнд “Эх түүхээ хэн сайн мэдэх вэ?” АСТ, “Монгол бичгээ дээдлэе” гоё бичгийн уралдаан, нум сум, уртын дуу, морин хуурын гарал үүслийн талаарх ярилцлага, Чингисийг хэн сайн мэдэх вэ? АСТ зэрэг 10 ажлыг зохион байгуулж 500 орчим хүүхэд хамруулж Чингисийн тухай номын үзэсгэлэнг 3 удаа 60 гаруй ном, сурталчилгааны материалаар гаргалаа. Эрдэнэтийн тухай номын үзэсгэлэнг 2 удаа 75 номоор, Эрдэнэтийн зохиолчдын зохиол бүтээлийн болон эрдэнэтийн тухай зохиол бүтээл туурвиж буй зохиолчдын номын үзэсгэлэн, “Зууны манлай Эрдэнэт” сэдэвт зурагт үзэсгэлэнг гаргасан. Зохиолч яруу найрагч Д.Мандахсан, Л.Болдсайхан нартай уншигч хүүхдүүдийн уулзалтыг зохион байгуулж 70 гаруй хүүхэд оролцлоо. * Монголын нууц товчоо зохиолоор АХА тэмцээнийг цэцэрлэгийн нас, өсвөр, дунд, ахлах нас гэсэн чиглэлээр зохион байгуулж 300-аад хүүхдийг хамрууллаа. * Монголын нууц товчоог залах, сурталчлах чиглэлээр ЛХА телевизтэй хамтарч Монголын нууц товчоогоор асуулт хариултын тэмцээнийг 4 удаа, байгууллага, УБҮ-ийн 10 цех хэсэгт Монголын нууц товчоо номыг залуулж, МНТ зохиолыг Номин FM-ээр бүрэн эхээр нь уншуулсан.
--	---	--

Уламжлалт шашны түүх соёлын судалгааг өргөжүүлнэ. Монгол хэл бичгээ судлах, зүй зохистойгоор өвлөх ажлыг өргөжүүлнэ. Дэлхийн сонгодог болон үндэсний урлаг хүүхдийн танин мэдэхүй, боловсролыг хөгжүүлэхэд чиглэсэн урлагийг төрөөс дэмжинэ	* Уншигчдын чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх, тохь тухтай орчин бүрдүүлэх зорилгоор өдөр өнжүүлэх танхим, Хүүхдийн уншлагын танхимд “Алжаал тайлах” өрөөг нээж ажиллуулж, Ном-номын санг сурталчлах сарын аянг Баян-Өндөр цогцолбор сургуулийн хичээлийн 2, 3-р байр, Орхон цогцолборын хичээлийн 3-р байртай хамтран зохион байгуулж “Үлгэрч хүүхэд”, “Уран уншигч” хүүхэд шалгаруулах уралдаан зохиож 46 хүүхэд, “Заавал уншицгаая”, сэдэвт АСТ, “МНТ-г хэн сайн мэдэх вэ? АСТ, АХА тэмцээнийг 5-р ангиуд, 16-р сургуулийн 5 ангийн 2 бүлэг нийт 147 хүүхэд оролцууллаа. * Цэцэрлэгийн болон ЕБС-ийн 1-5 ангийн сурагчдыг зохион байгуулалттай анги хамт олноор авчирч ном, номын төвтэй танилцуулж “Үлгэрийн цаг”-ийн нийт 25 удаа зохион байгуулж 901 хүүхдийг хамрууллаа. * Эх орныхоо түүх соёлыг мэдэх, онолын мэдлэгийг бататгаж өгөх зорилгоор “Түүхийн алтан хуудас АСТ”-ыг Орхон цогцолбор сургуультай хамтран зохион явууллаа. * Чадамж клубийн 28 хүүхдүүдийн дунд шүлгийн тэмцээн зохион явууллаа. * “Мэддэгт мэргэн цоохор” сэдэвт танин мэдэхүйн асуулт хариултын тэмцээнд 10-р бага сургуулийн 5-р ангийн 38 хүүхэд идэвхтэй оролцлоо.

Аймгийн засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн биелэлт

Номын төвийн бүтэц зохион байгуулалт, уншлага, мэдээллийн үйлчилгээг орчин үеийн эрэлт хэрэгцээ, шаардлагад нийцүүлнэ	Нийгмийн бүлгүүд ТББ, иргэдээс өөрсдийгөө хөгжүүлэхэд чиглэгдсэн орчинг номын төвийн дэргэд бүрдүүлж танхимуудыг тохижуулах	- Мэдээлэл олон нийтийн нээлттэй төв болох зорилтын хүрээнд бүх нийтэд зориулсан мэдээллийн танхимыг нээж төрийн болон ТББ, иргэд, хэвлэлийн бага хурал хийх, өөрсдийгөө хөгжүүлэхэд чиглэсэн лекц, дугуйлан клубыг ажиллуулж мэдээлэл солилцох нээлттэй орчинг бүрдүүлсэн - Уншлага үйлчилгээг хөнгөн шуурхай болгох чиглэлээр дотоод бүтэц зохион байгуулалтандаа зарим өөрчлөлтийг оруулж заалны ашиглалт, ажилтануудын нягтралыг сайжруулснаар зарим шинэлэг үйлчилгээг танхимыг буй болголоо. Үүнд: Хүүхдийн танхимыг дэргэд хүүхдүүд амрах, алжаал тайлах өрөө шинээр нээж, өдөрт 20 хүүхэд хүлээн авах “Өдөр өнжүүлэх” үйлчилгээ явуулах танхимыг шинээр байгуулж байна. - Мэдээллийн үйлчилгээний хүрээг өргөжүүлэх, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулаад бусад байгуулагатай хамтрах, тэдний дэмжлэгийг авахад анхаарч ажилласнаар соёл, мэдээллийн үйлчилгээний ажлын үр өгөөж дээшилж соёл олон нийтийн ажлуудын явуулж байна
	У н ш л а г а үйлчилгээний ажил, түүний бүртгэл, мэдээллийг автоматжуулах	- Номын сангийн өдөр тутмын бүртгэл мэдээллүүдийг механик үйл ажиллагаанаас салгаж, интернэтээс татсан мэдээллүүд, болон илтгэл рефератын сангуудыг электрон хэлбэрт оруулан хадгалж байна. - Номын сангийн уламжлалт үйлчилгээг явуулахын зэрэгцээ Асуулт хариултын тэмцээн болон АХА, АСТ тэмцээнүүдийг POWERPOINT программ дээр хийж проекцийг ашиглан мэдээллийн орчин үеийн хэлбэрээр 20 ажлыг зохион байгуулж 1100 хүнийг хамрууллаа. - Монголын уран зохиолын дээжис 108 боть, Түдэвийн 25 боть, хүчин төгөлдөр үйлчилж байгаа хуулиудын хайлтын программыг хийж уншлага үйлчилгээндээ ашигласнаар номын санчдын ажил хөнгөвчлөгдөж байна.
	У н ш л а г а үйлчилгээний мэдээллийн бааз бүтэц зохион байгуулалт, хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулах	- 497 нэрийн 840 ширхэг 4101.1 мян.төгийн номоор фондоо баяжуулж 29 нэрийн 405.0 мянган төгрөгийн хэвлэл захиалгыг хийсэн. - ИХТ, ЗДТГ, Засаг даргын үйл ажиллагааны 2005 оны тайлангаар баяжилт хийлээ. - Фондын бүх номонд үзлэг хийж урагдаж гэмтсэн болон ашиглагдахгүй байгаа 60.0 шахам мянган номыг данснаас хасах бэлтгэл ажлыг хийж жагсаалтыг гарган данснаас хасах ажлыг орон нутгийн төрийн өмчид өгч шийдвэрлүүлж фондын бүтэц, зохион байгуулалтыг сайжрууллаа. - Эд хариуцагчдын графикийн болон гэнэтийн тооллого тооцоог давхардсан тоогоор 20 удаа хийж гарсан зөрчлүүдийг тухай бүр арилгуулсан ба 1931 номонд сэлбэн засалт хийлээ.

Тав. Номын төвөөс 2006 онд бүтээгдэхүүний нийлүүлэх үр дүнгийн гэрээний биелэлт

Номын төвөөс 2006 оны бүтээгдэхүүний нийлүүлэх үр дүнгийн гэрээг БСГ-ын даргатай байгуулж нийт 28 бүтээгдэхүүн төлөвлөсөн. Үүнээс нэмэлт бүтээгдэхүүн 8-ийг нийлүүлэх үүргээ бүрэн биелүүллээ.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн зүгээс санхүүжилтын талаар хүлээсэн үүргээ бүрэн биелүүлсэн нь үйлчилгээг зохих хэмжээнд явуулахад үр дүнгээ өглөө.

Номын төвөөс үйлчилгээний тохилог орчинг бүрдүүлэх, нэмэлт үйлчилгээнүүд явуулах талаар авсан арга хэмжээнүүд хэрэглэгчдийн талархлыг хүлээж байна.

Уншлага, мэдээллийн үйлчилгээний ажилтнуудтай бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээ байгуулан улирал тутам дүгнэж үйлчилгээний чанар, үр өгөөжийг сайжруулж, өргөжүүлэхэд анхаарч ажиллалаа.

Зургаа. Статистик мэдээ гаргалт, үйл ажиллагааны хяналт шинжилгээ тайлагнах талаар

Аймгийн Статистикийн хэлтэс, БСШУЯ-д холбогдох мэдээ тайлангуудыг хугацаанд нь хүргүүлж ирлээ.

Өөрсдийн дотоод мэдээ судалгааг сар бүр тогтмол авч хянаж үр дүнг хамт олноор хэлэлцэж цаашид авах арга хэмжээг тухай бүр шийдвэрлэж ирснээр бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээгээ бүрэн биелүүлж байнгын уншигч, ирэгсэд ном олголтынхоо төлөвлөгөө биелж, интернэтээр үйлчлүүлэгчид өнгөрсөн оныхоос 2.5 дахин өслөө. Үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг улирал тутам аймгийн ЗДТГ, БСГ-т тогтмол хүргүүллээ.

Долоо. Хүний нөөцийн талаар

- * Өөрийн байгууллагын техник хэрэгсэлийн боломжийг ашиглан англи хэл, компьютерийн мэдлэг олгох суурь сургалтуудыг удаа дараа зохион байгуулж номын санч Д.Отгонцэцэг, Д.Мөнгөнцэцэг, С.Доржбат нар нь pagemaker, powerpoint зэрэг хэрэглээний программууд дээр ажиллаж сурлаа.
- * Ахлах номын санч Н.Болормаа магистрын сургалтанд, техникийн ажилтан Ц.Оюунтуяа нь МУИС-ын харъяа гадаад хэлний дээд сургуульд суралцаж байна.
- * Ажиллагсадын ажлыг тодорхой шалгуур үзүүлэлтээр улирал тутам тогтмол дүгнэж ажлын үр дүнгээр нэмэгдэл цалин олгох нэмэлт төлбөртэй ажиллагаа явуулж буй ажилагсадад орлогын тодорхой хувийг өгөх зэргээр эдийн засгийн урамшууллын механизмыг ашигласнаар ажлын хариуцлага, санаачлага, үйлчилгээний чанарыг сайжруулахад зохих үр дүнгээ өгч байна. Энэ онд 9 ажилтанд 994258 мянган төгрөгийн нэмэгдэл цалин олголоо.
- * Ажиллагсадынамжилтыгүнэлж,шагнаж,урамшуулах,дээдбайгууллагуудын шагналд тодорхойлох, бие бялдар эрүүл мэндийг чийрэгжүүлэх ажлыг тусгай төлөвлөгөөний дагуу зохион байгуулж спортын уралдаан тэмцээн секц дугуйлан хичээллүүлэн шаардлагатай хэрэгслүүдээр ханган анхаарч ажилласнаар МУСТА 1, БТСТА 1 хүн шагнагдсанаас гадна 2 хүн аймгийн Засаг даргын шагнал 15 хүн бусад байгууллагын шагналаар шагнагдсан

Найм. Үйлчилгээний таатай орчин бүрдүүлэх хүрээнд:

- * Бүх танхимын коридор, таазыг будаж, шохойдож, зарим хэсэгт дүүжин тааз, дотоод өөрчлөлт хийж, уншигчдыг тохилог тавтай орчинд үйлчлэх нөхцлийг сайжруулж 1.4 сая төгрөгөөр засварлаж, лавлагаа мэдээллийн танхимын суудлын тоог 30 болголоо.
- * Эрдэнэт хотын 30 жилийн ойг угтан гадна орчноо тохижуулан урд нүүрний хэсэгт плита нааж, будаж, хаалгуудаа сольж гадна өнгө үзэмжийг зохих түвшинд хүргэж 994.0 мянган төгрөгийг зарцууллаа.
- * Хүүхэд залуучуудын дунд интернет ашиглахад туслах, тэдний сонирхолыг өрнүүлэх чиглэлээр Номын төвөөс зохион буй уралдаан тэмцээний шагнал болон бусад байгууллагуудын явуулж буй шагнал, урамшлыг ивээн тэтгэх үйл ажиллагаанд интернетээр үнэгүй үйлчлэх эрхийн бичгээр шагнах, үнэгүй сургалт зохион байгуулснаар манай интернетийн үйлчилгээнд 17661 мянган хүн хамрагдсан нь өнгөрсөн оныхоос 2.5 дахин өссөн байна.
- * Үйлчилгээний бүх танхимуудыг засварлахын зэрэгцээ ус буцалгагч 2 ширхэгийг авч ажиллагсад болон уншигчдын тав тухтай байх орчинг бүрдүүллээ.
- * Үндэсний бахархал буланг шинээр байгуулж байгууллагадаа МНТ, нум сум, Морин хуурыг дээдлэн залж байрлуулан, Чингисийн удмын 37 хаадын зургийг байрлуулж, мөн “Зууны манлай бүтээн байгуулалт” сэдэвт Эрдэнэт хотынхоо түүх соёлын буланг шинээр байгуулж уншигчиддаа үйлчилж байна.

Номын төвөөс 2006 онд зохион байгуулсан, Соёл олон нийтийн ажил

Иргэдийг сурч боловсроход нь ном хэвлэл, мэдээллийн нөлөөг дээшлүүлэх, чөлөөт цагийг үр ашигтай өнгөрүүлэх, танин мэдэхүйг хөгжүүлэх, Эрүүл мэнд, гоо зүй, хууль эрх зүйн боловсрол олгох, өв уламжлал, зан заншил, Байгаль экологи чиглэлээр 2006 онд Номын төвөөс 87 удаа СОНА-ыг зохион байгуулж 6100 хүнийг хамруулсан байна

Гоо зүйн чиглэлээр /131 хүн/

“Аав, ээж, би” хөтөлбөрийн үйл ажиллагааг сурталчлах сургалт үйл ажиллагааны явцад багштай хамтран хүүхдийнхээ хөгжил төлөвшилд анхаарч бидний үйл ажиллагааг дэмжин санаачлагатай ажилладаг эцэг эх, хүүхдүүдийг шалгаруулах, сурталчлах зорилгоор 9-р цэцэрлэгийн 6 бүлгийн 6 гэр бүл, 10-р цэцэрлэгийн 3 гэр бүл, 16-р цэцэрлэгийн 4 гэр бүлийг хамарсан “Шилдэг гэр бүл” шалгаруулах

тэмцээнийг зохиож нийтдээ 200-аад хүмүүс хамрагдсан.

Уг тэмцээн нь

- Аав, ээж, хүүхдүүд авъяасаа үзүүлэх
- Авхаалж самбаа сорих тэмцээн
- Нийт эцэг, эхийг хамарсан АХА тэмцээн

- Уламжлалт тоглоом хийх
- Гэр бүлээ сурталчлах үзэсгэлэн зэрэг чиглэлээр амжилттай явагдаж Номын төвийн гэр бүлийн уншлагын танхимын уншигчаар бүртгэгдлээ.
- Д. Нацагдоржийн шүлэг, өгүүллэгийг хэн уран унших вэ? уралдааныг 5-р сургуулийн 40 хүүхдийг хамтран зохион явууллаа.
- Хүүхдийн зохиолч Мандахсан багштай уулзалт ярилцлага, Од найргийн тэмцээн, Хэвлэл тойрсон халуун яриа зэргийг зохиож 73 хүн хамрагдлаа.
- Тойм яриа, номын үзэсгэлэнг тус тус 3 удаа хийлээ.

Эрүүл мэндийн боловсрол олгох чиглэлээр /141 хүн/

Эрүүл мэндийн боловсрол олгох зорилгоор нилээд ажил амжилттай зохион явууллаа.

• Дэлхий нийтээрээ ДОХ-той тэмцэх өдрийг тохиолдуулан ДОХ-оос сэргийлье, эрүүл биед саруул ухаан оршино зэрэг уулзалт ярилцлага, 4 микрийн өрхийн эмнэлэгтэй хамтран ДОХ-ын эсрэг тэмцэцгээе уулзалт зохиож нийт 78 хүн хамрагдлаа. Амны хөндийн ариун цэвэр буюу шүдээ хэрхэн арчилж цэвэрлэх тухай ярилцлагыг шүдний мэргэжлийн эмчтэй хамтран зохион явуулж нийт 25 хүүхдэд зөвлөгөө өглөө.

• Дэлхийн эрүүл мэндийн өдрөөр нийт 38 оюутанд эмчийн зөвлөгөө өгч, чөлөөтэй санал асуулт тавьж харилцан тойм яриа 3 удаа хийлээ.

Танин мэдэхүйн чөлөөт цаг /692 хүн/

- Уншигчдын чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх, тохь тухтай орчин бүрдүүлэх зорилготой өдөр өнжүүлэх танхим, Хүүхдийн уншлагын танхимд “Алжаал тайлах” өрөөг нээн ажиллуулж байна.

Ном-номын санг сурталчлах сарын аян зохион байгуулж “Үлгэрч хүүхэд”, “Уран уншигч” хүүхэд шалгаруулах уралдаан зохиож 46 хүүхэд, заавал уншицгаая “МНТ-г хэн сайн мэдэх вэ? АСТ, АХА тэмцээнийг зохион байгуулж 10-р сургуулийн 5-р ангиуд, 16-р сургуулийн 5 ангийн 2 бүлэг нийт 147 хүүхэд оролцууллаа.

- Цэцэрлэгийн болон ЕБС-ийн 1-5-р ангийн сурагчдыг зохион байгуулалттай анги хамт олноор авчирч ном, номын төвтэй танилцуулж “Үлгэрийн цаг” ажиллуулан нийт 10 бүлгийн 347 хүүхэд хамрагдлаа.

- Өнгөрсөн үеийн түүхийн мэдлэгийг бататган “Түүхийн алтан хуудас АСТ”-ыг сургуулийн 3 бүлгийн 61 сурагчидтай хамтран зохион явууллаа.
- Чадамж клубийн 28 хүүхдийн дунд шүлгийн тэмцээн зохион явууллаа.
- “Мэддэгт мэргэн цоохор” сэдэвт танин мэдэхүйн асуулт хариултын тэмцээнд 10-р бага сургуулийн 5-р ангийн 38 хүүхэд идэвхитэй оролцлоо.
- Уурхайчин соёлын ордон, БСГ-тай хамтран “Үлгэрийн баатрууд амилсан нь” III наадмыг зохион байгуулж нийт 200 гаруй хүүхэд оролцож 600 гаруй хүүхэд үзэж сонирхлоо.

Байгаль экологи /199 хүн/

Хүүхэд багачуудад байгаль эх дэлхийгээ хайрлан хамгаалах, бахархах үзэл төлөвшүүлэх зорилгоор “Байгаль эх”, “Байгальтайгаа танилцъя” зэрэг сэдвээр өдөрлөг, тойм яриа, зохион бичлэгийн уралдааныг 12-р сургуулийн номын сан, 7-р цэцэрлэгийн бага бүлэгтэй тус тус хамтран зохион явуулж нийт 67 хүүхдийг хамрууллаа.

- Эцэг эх, багш, хүүхдүүдтэй хамтарч ажиллах тэдний авъяас чадварыг нээн илрүүлэх, тэдний бүтээлч сэтгэлгээг хөгжүүлэхийн тулд “Алтан намар” зургийн уралдаан, АСТ, тойм яриа, байгалийн өгөөжийг ашиглан хийсэн бүтээлээр уралдаан тэмцээн зохиож 10-р цэцэрлэгийн нийт 3 бүлгийн эцэг эх, сурган хүмүүжүүлэгчидтэйгээ хамрагдлаа.
- “Байгалиа хэн сайн мэдэх вэ?”, “Ус чандмань эрдэнэ” сэдэвт зохион бичлэг, АСТ-ыг Баян-Өндөр цогцолбор сургуулийн 9-р ангийн сурагчдыг хамруулан зохион явууллаа.
- Эх орны сэдэвт Монгол киноны дүр бүтээх АСТ-ыг Эрдэнэт цогцолбор сургуулийн 9-р ангийн нийт 61 хүүхэд хамрагдлаа.

Өв уламжлал, зан заншил

Үндэснийхээ соёлоо эрхэмлэн дээдлэх, түүнийг залуу үедээ уламжлуулах чиглэлээр ардын ёс заншил, аман зохиол, үндэсний дуу хөгжим, спортыг сурталчилсан уралдаан тэмцээн, өдөрлөг зохион байгуулах, номын үзэсгэлэн гаргах ажлыг 10 удаа хийж 680-аад хүнийг хамрууллаа.

- Их монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ой, Эрдэнэтийн 30 жилийн ойн хүрээнд “Үндэсний бахархал” буланг шинээр байгуулж байгууллагадаа Монголын нууц товчоо, нум сум, морин хуурыг дээдлэн залж байрлуулж, Чингисийн удмын 37 хаадын зургийг байрлуулж лавлагаа мэдээллийн санг Их хатадын мэдээллээр, Чингис 800 картын санг 70 гаруй карт, номын фондондоо Чингисийн болон түүхийн 50 гаруй номоор баяжилт хийлээ. Мөн “Зууны манлай бүтээн байгуулалт” сэдэвт Эрдэнэт хотынхоо түүх, соёлын буланг шинээр байгуулж уншигчиддаа үйлчилж байна.

- Их монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ой, Эрдэнэтийн 30 жилийн ойн хүрээнд “Эх түүхээ хэн сайн мэдэх вэ?” АСТ, “Монгол бичгээ дээдлэе” гоё бичгийн уралдаан, нум сум, уртын дуу, морин хуурын гарал үүслийн талаарх ярилцлага, Чингисийг хэн сайн мэдэх вэ? АСТ зэрэг 10 ажлыг зохион байгуулж 500 орчим хүүхэд хамруулж Чингисийн тухай номын үзэсгэлэнг 3 удаа 60 гаруй ном, сурталчилгааны материалаар гаргалаа.

Эрдэнэтийн тухай номын үзэсгэлэнг 2 удаа 75 номоор, Эрдэнэтийн зохиолчдын зохиол бүтээлийн болон эрдэнэтийн тухай зохиол бүтээл туурвиж буй зохиолчдын номын үзэсгэлэн, “Зууны манлай Эрдэнэт” сэдэвт зурагт үзэсгэлэнг гаргасан. Зохиолч яруу найрагч Д.Мандахсан, Л.Болдсайхан нартай уншигч хүүхдүүдийн уулзалтыг зохион байгуулж 70 гаруй хүүхэд оролцлоо.

- Монголын нууц товчоо зохиолоор АХА тэмцээнийг цэцэрлэгийн нас, өсвөр, дунд, ахлах нас гэсэн чиглэлээр зохион байгуулж 300-аад хүүхдийг хамрууллаа.

- Монголын нууц товчоог залах, сурталчлах чиглэлээр ЛХА телевизтэй хамтарч Монголын нууц товчоогоор асуулт хариултын тэмцээнийг 4 удаа, байгууллага, УБҮ-ийн 10 цех хэсэгт Монголын нууц товчоо номыг залуулж, МНТ зохиолыг Номин FM-ээр бүрэн эхээр нь уншуулсан.

Эрхзүйн боловсролд /150 хүн/

- МУИС-ийн оюутнуудыг хамруулсан Хууль таны амьдралд АСТ-ыг зохион байгуулж нийтдээ 65 оюутнууд хамрагдлаа
- Хуулийн цоорхой өдөрлөгийг ЕБС-ийн хүүхдүүдийн дунд зохион байгуулж 60 хүүхэд оролцож, өдөрлөгийн үеэр хуулийн номоор үзэсгэлэнг 2 удаа 75 номоор гаргаж нийтэд сурталчилсан.
- Хүүхэд багачуудын дунд хүүхдийн эрхийн тухай ярилцлагыг хийж 25 хүүхдийг хамруулж хүүхдийн эрхийн талаарх тойм яриаг нийтдээ 3 удаа хийсэн.

Д.Нацагдоржийн 100 жилд

Д.Нацагдоржийн 100 жилийн ойг тохиолдуулан 2 сарын аянг зохион байгуулж УБХ, өдөрлөг, гар зураг, зохион бичлэгийн уралдаан, хүүхдийн яруу найргийн уралдаан, уран уншлагын тэмцээн гэх мэт чиглэлээр 16 ажлыг явуулж нийт 1385 хүнийг хамрууллаа. Д.Нацагдоржтой холбогдолтой ном, хэвлэл, хүүхдийн зургийн уралдааны материал зэргээс цуврал үзэсгэлэн 8 удаа гаргаж нийтэд сурталчилсан.

- “Миний ээж” гэсэн шүлгээр уншигчидын бага хурал хийж 14-р сургуулийн 10 хүүхэд илтгэл тавьж, нийт 70 хүүхэд уг арга хэмжээнд хамрагдаж, мөн “Нацагдорж ба Монгол орон” гэсэн уншигчидийн бага хурлыг МУИС дээр зохион байгуулж 29 хүүхэд хамрагдлаа.

- “Д.Нацагдоржийг хэн сайн мэдэх вэ” гар зургийн болон, зохион бичлэгийн уралдааныг 8-р сургуулийн 110 хүүхэд хамруулан оролцууллаа.

- Ийгль сургуулийн номын сантай хамтран Д.Нацагдоржийн шүлгийн уран уншлагын тэмцээн, Д.Нацагдоржийн “Од” найргийн тэмцээнийг тус тус зохион явуулж нийт 49 хүүхэд хамруулж, өөрсдөө шүлэг яруу найраг бичдэг 30 хүүхдийн шүлгээр нь ном гаргалаа.

- Д.Нацагдоржийн сэдвээр АХА тэмцээнийг Улаантолгойд 150 хүнтэй, 1-р цэцэрлэг дээр 50 хүнтэй, Баян-Өндөр сум дээр 100 хүнтэй тус тус зохион байгуулж нийт

300 хүнийг хамарлаа. Их зохиолч “Нацагдоржийн өгүүллэгийг хэн сайн унших вэ” тэмцээнийг 5-р арван жилийн Уранчимэг багштай 11-р ангийн 40 сурагчдын дунд амжилттай зохион явууллаа.

- “Миний нутаг” шүлгээр нь гар зургийн уралдаан, эссэ бичих уралдааныг Баян-Өндөр цогцолбор сургууль дээр зохион явуулж 57 хүүхэд оролцож тэдний бүтээлээр үзэсгэлэн гаргалаа.

- Сонин сэтгүүл, радио телевизэд 2 удаа цуврал буланг ажиллуулан, Нацагдоржийн намтар уран бүтээлээр нь “Мөнгөн суварга” үзүүлэн самбар, номын үзэсгэлэн гаргаж, Нацагдорж 100 картын санг бичиж уншигчдад хүргэлээ.

- Д.Нацагдоржийн ойн хүрээнд ном унших 2 сарын аян зохион байгуулж хэвлэл унших аянг зохион байгуулж энэ ажлын үр дүнд 1-8-р ангийн 600 гаруй уншигч бүртгэгдлээ.

- АХА тэмцээн зохиож нийт Д.Нацагдоржийн шагналт зохиолчдын зургаар үзэсгэлэн гаргаж, Д.Нацагдорж тэмдэгтэн шалгаруулах болзолд 45 хүүхэд хамрагдсанаас 30 хүүхэд оролцлоо.

Д.Нацагдоржийн 100 жилийн хаалтын үйл ажиллагааг ХТТөв, БСГ-тай хамтран зохион байгуулж нийтдээ 400 хүүхдийг хамарсан арга хэмжээ боллоо.

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

Төр засгаас номын сангийн үйл ажиллагаанд баримталж байгаа бодлого нь номын санг олон улсын жишигт шилжүүлэх, холбоо мэдээллийн технологийг нэвтрүүлэх замаар иргэдэд номын сангаар үйлчлэх үйлчилгээг хөнгөн шуурхай чанартай, үр ашигтай болгоход чиглэгдэж байна.

Аймгийн Засаг даргын мөрийн хөтөлбөрт аймгийн төв номын сангийн уншигчдын тоог нэмэгдүүлэх, үйлчилгээний чанар, соёлыг сайжруулах талаар тусгагдсан байна. Дээрх бодлого чиглэлийг Аймгийн төв номын сан 2006 оны үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгон ажиллалаа. Мөн Аймгийн Боловсрол соёлын газар болон Үндэсний номын сангаас арга зүйн зөвлөгөө авч ажилласан болно.

2006 онд дээрх бодлого чиглэлийг хэрэгжүүлэх бэлтгэл ажлыг хангахад байгууллагын зүгээс анхаарч ажиллалаа. Ялангуяа /DDC/ Дьюгийн аравтын ангиллыг нэвтрүүлэх, CDS/ISIS программыг суулгах, ном оруулах ажилд ихээхэн ахиц дэвшил гарлаа.

2006 онд байгууллагын эрхлэгч номын санч ажилтнуудтай хөдөлмөрийн гэрээ байгуулан бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээ болон үйл ажиллагааны төлөвлөгөөтөй ажиллалаа.

2006 онд бүтээгдэхүүн нийлүүлэх үр дүнгийн гэрээнд 15 зүйл тусгагдсанаас 14 зүйл бүрэн биелж 1 зүйл биелээгүй нийлүүлэлт 92 хувьтай байна.

Уншлага үйлчилгээний талаар.

Нийт 2006 онд насанд хүрэгчдийн, хүүхдийн уншлагын, гадаад хэлний уншлагын танхим, гэрээр ном олгох танхим, номын нэгдсэн фондын танхимтайгаар үйлчилгээ явууллаа. 582 байнгын уншигч, 6173 ирэгсдэд 16468 ном хэвлэлээр үйлчилсэн байна.

Насанд хүрэгчдийн уншлагын танхимаар 211 уншигч, 4151 ирэгсдэд 7344 номоор үйлчилгээ явуулав.

Насанд хүрэгчдийн уншлагын танхимаас мэдээллийн самбарт 12 сэдвээр мэдээлэл бичиж сурталчилав. Мөн “Мэдэхэд илүүдэхгүй” танин мэдэхүйн мэдээллийн самбарыг шинээр хийлээ. “Хууль таны мэдлэгт” картын сан хийж сурталчилснаас гадна “Тэргүүний уншигч”, “Хамгийн шилдэг ном”, Хамгийн олон уншигдсан ном хэвлэл”-ийг шалгаруулж сурталчилсан байна. Мөн ЕБС-ийн сурагчдад зориулан эх зохиолуудаар санамж өгөх ном зүй хийж сурталчилав. Уншигчдад зориулсан мэргэжлийн номнуудыг чөлөөт сонголтоор сонгон уншуулж, олдохгүй ховор сэдвүүдийг нь хувиан олшруулж хэвлэмэл бус материал болгон өгч ашиглуулж байна.

Хүүхдийн уншлагын танхим нь 346 уншигч, 1872 ирэгсэдтэй, 8384 номоор үйлчилсэн байна. Тус танхим нь ЕБС-иудад Арвайхээр сумын цэцэрлэгүүдэд танхимын үйл ажиллагаагаа сурталчилж, захидал хүргүүлж хамтран ажилласнаар уншигчийн тоо нэмэгдсэн байна. Тус танхим нь номыг чөлөөт сонголтоор байрлуулж CDS/ISIS программаар 839 ш номыг электрон каталогт оруулсан. Мөн танин мэдэхүйд самбарыг шинээр хийж, хүүхдийн насны онцлог сонирхол танин мэдэхүйд зориулсан мэдээллийг тогтмол гаргадаг боллоо. “Ном сэлбэн засах булан” нээн ажиллуулан уншигч хүүхдүүдийн тусламжтайгаар ном сэлбэн засах үйл ажиллагааг хийж байна. Ойрын фондын 200 гаруй номыг сэлбэн засав.

Үүний үр дүнд хүүхдийг номтой зөв харьцах, номыг дээдлэх хүндлэх дадлыг хүүхдэд олгох нэг хэлбэрийн ажил боллоо. Хүүхдийг тав тухтай орчинд ном уншуулах, эрүүл ахуй, гоо зүйн орчинг бүрдүүлэн танхимыг цэцэгжүүллээ.

Фондын баяжилт ном борлуулалтын талаар

2006 онд ном хэвлэлийг уншигч хэрэглэгчдэд сурталчилах, фондын номыг уншигчдын санал хүсэлт татгалзлын дагуу баяжилт, нөхөн бүрдүүлэлтийг 1739.0 мянган төгрөгний 319 ш номоор хийлээ. Шинээр ирсэн номонд техник ажиллагааг иж бүрэн хийж, танхимуудад хувиарлан өгч, уншигч хэрэглэгчдэд үйлчилж байна. Номын хадгалалт хамгаалалт, хэвийн нөхцлийг бүрдүүлэх зорилгоор тавиур хооронд ус тавьж, фондын цэвэрлэгээ, гэрэлтүүлэг тоосжилт, чийгшүүлэлтэнд хяналт тавьж ирлээ. Анхан шатны бүртгэл болох нэг бүрчилсэн бүртгэлд 7266 номыг бичсэн байна.

Хүний нөөцийн талаар зохиосон ажил

2006 онд эрхлэгч, 4 номын санч, фондоч, үйлчлэгч нярав гэсэн 7 орон тоотойгоор үйл ажиллагаагаа явуулж ирлээ. Энэ хугацаанд номын санч А.Цэрэндэгд 3 хоног, Хүүхдийн уншлагын номын санч С.Энхтогтох 3 хоног, гэрээр ном олгох танхимын номын санч Ц.Отгонсүрэн 3 хоног Улаанбаатар хотод номын сангуудын үйл ажиллагаатай танилцуулах, туршлага судлахаар байгууллагаас зардлыг дааж явуулсан. Номын санч Д.Отгонболорыг 21 хоногийн мэргэжил дээшлүүлэх сургалтанд явуулж мэргэжлийг нь дээшлүүллээ. Мөн номын санчид ур чадварын нэмэгдэл олгож, мөн оны эцэст ажил дүгнэж, нийт ажиллагсадаа шагнаж урамшууллаа. Шинэ жил, эмэгтэйчүүд, Эх үрсийн баярын өдрийг байгууллагаараа хамтран тэмдэглэдэг уламжлал тогтлоо.

Байгууллагынхаа 60-н жилийн ойг тохиолдуулан номын санч А.Цэрэндэгд, фондоч Б.Гэрэлмөнх, номын санч Д.Отгонболор нарыг БСШУЯ-ны шагналд тодорхойлж, шагналаа. Боловсрол сургалт судалгаа арга зүйн байгууллага үүсч хөгжсөний 50 жилийн ойн баяраар гардан авлаа.

Соёл танин мэдэхүйн ажлын талаар

2006 оны 5-р сарын 22-23-ны өдрүүдэд Аймгийн Боловсрол соёлын газар, Дэлхийн зөн-ОНХХ Арвайхээр дэх салбартай хамтран “Оюун далай” номын чуулганыг зохион байгууллаа. Энэ чуулганд аймаг, сумдын номын санч, соёлын ажилтнууд, уншигчийн төлөөлөл хамрагдаж, 200 хүний бүрэлдэхүүнтэй зохион байгуулсан. Энэ үеэр шинэ номын болон ховор номын үзэсгэлэн зохион байгуулж, сумдын номын санч нар ажлын тайлангаараа үзэсгэлэн гаргалаа. Насанд хүрэгчид болон хүүхдийн насны онцлогт тохирсон уламжлал болгон зохиодог төрөл бүрийн соёл танин мэдэхүйн ажил зохион байгууллаа. “Хувийн шилдэг номын сан”, “Тэргүүний уншигч”, “Миний хайртай үлгэрийн баатрууд”, “Монгол бичгээр хэн сайн бичих вэ?” зэрэг соёл олон түмний ажлыг зохион байгуулж шалгарууллаа.

Мөн “Улс орны хөгжлийн гарц” сэдвээр уран илтгэлийн уралдаан зохион байгуулж, хөдөө сумдын болон аймгийн төвийн 27 хүн оролцсоноос 3 хүнийг шалгаруулж, Өргөмжлөл дурсгалын зүйлээр шагналаа. Мөн сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн 6 удаа, шинэ номын үзэсгэлэн 7 удаа, шинэ номын мэдээ мэдээллийг 7 удаа гаргаж сурталчилсан болно. “Оюун далай” номын чуулганд МУҮНС-ийн

захирал Соёлын гавьяат зүтгэлтэн Г.Аким, зохиолч яруу найрагч Д.Түмэнбаяр, Ч.Даваадаш, С.Чинзориг, Ш.Анхтуяа, МУҮНС-ийн арга зүйч Б.Цогжаргал нар оролцов.

Чуулганаар Соёл урлагийн талаарх Монгол Улсын төрийн бодлого, үр дүн цаашдын зорилт, Өвөрхангай аймаг дахь номын сангуудын өнөөгийн байдал, хэтийн төлөв, чиг хандлага, мэдээллийн хэрэглэгчид ба орон нутаг дахь мэдээллийн хүртээмжийг сайжруулах, сумын номын сангийн номын хангамж, уншигчдын хүрээ зэрэг олон илтгэлийг чуулганаар хэлэлцлээ.

Бусад ажлын талаар

Аймгийн төв номын сан байгуулагдсаны 60-н жилийн ойн баярыг 2006 оны 12-р сарын 20-нд тэмдэглэн өнгөрүүллээ. Уг баярт номын санд ажиллаж байсан ахмадууд, үе үеийн номын санчид болон хөдөө сумдын номын санч нар оролцлоо.

Уншигч хэрэглэгчдийг тав тухтай орчинд ном хэвлэлээр үйлчлэх зорилгоор 200 гаруй мянган төгрөг зарцуулж, байгууллагын тохижилт хийгдлээ.

Мөн Ватикан Консулkmг төвд төсөл бичсэнээр гадаад уншлагын танхимыг түшиглэн “Гадаад хэлний сургалтын төв”-ийг шинээр нээлээ. Сургалтын төвийг тохижуулахад 2.0 сая гаруй төгрөгний хөрөнгө оруулалт хийгдсэн байна. Мөн шинэ компьютер, канон, принтер, чихэвчний хөгжим зэргээр хангагдаж бие даан сурах хүсэлтэй хэн ч болов энэ танхимаар үйлчлүүлэхээр боллоо. Мөн Англи хэлний багш авч цаашид сургалт зохион байгуулахаар төлөвлөөд байна.

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНД ХИЙГЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Монгол Улсын Засгийн Газрын мөрийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, ард иргэдийн оюуны хэрэгцээг хангах, тэдний улс төр, ёс суртахуун, гоо зүйн болон оюуны чадавхийг дээшлүүлэхэд орчин үеийн үйлчилгээг ашиглан хүн бүрт хүргэх замаар нийгэмд идэвхтэй, мэдлэгтэй иргэнийг төлөвшүүлэх нь номын сангийн гол зорилт болоод байна.

Тус номын сан нь: Нийтийн уншлагын танхим, Гэрээр ном олгох тасаг, Хүүхдийн уншлагын танхим, Интернэт мэдээллийн танхим зэрэг үйлчилгээг явуулж уншигчид хэрэглэгчдийнхээ хэрэгцээг ханган ажиллаж байна. Үүний тулд мэдээллийг хэрэглэгчдэд хүргэх, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, мэдээллийн шинэ үйлчилгээ бий болгох, бие даан мэдлэг боловсролоо дээшлүүлэхэд нь туслахад гол анхаарлаа хандуулан ажилладаг.

Удирдлага зохион байгуулалт

Уншигчдын ном хэвлэл унших, мэдээлэл авах цар хүрээ өдрөөс өдөрт өсөн нэмэгдэж буй өнөөгийн нөхцөлд тус номын сан нь уншигчдын эрэлт хэрэгцээ хүсэл сонирхолыг судлах тэдэнд хэрэгцээт мэдээ материалыг цаг тухайд нь хүргэн үйлчлэхэд гол анхаарлаа чиглүүлэн аймгийн БСГазартай хамтран үр дүнгийн гэрээ байгуулж бусад холбогдох хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэн ажилладаг. Мөн ажлын байрны тодорхойлолтыг хүн бүрээр хийлгэн баталгаажууллаа.

Сум, сургуулийн номын сангийн үйл ажиллагаанд арга зүйн зөвлөгөө өгч, соёлын ажилтны өдөрлөгийг угтан бүх сумын номын санчдын сургалт семинарыг зохион байгуулсан. 2006 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, номын сангийн дотоод журамд нэмэлт өөрчлөлт оруулан боловсруулж үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгон ажиллалаа. Соёлын болон соёлын өвийг хамгаалах хуулийн дагуу номын сангийн хадгалалт хамгаалалтын байдалд шалгалт хийн урагдаж гэмтсэн 8-10% буюу 2000-2800 номыг сэлбэн засах ажлыг хийсэн.

Уншлага үйлчилгээний талаар

Энэ онд байнгын 1855 уншигч, 18113 ирэгсдэд 34876 ном олгон үйлчилсэн. Хот суурингаас алслагдсан иргэдэд номын сангийн үйлчилгээг хүргэх, шинэ мэдээлэл түгээх, мэдлэг боловсролоо дээшлүүлэхэд нь туслах зорилгоор “Хөдөлгөөнт номын сан”-гийн үйлчилгээгээр баруун бүсийн 7 сум болон аймгийн төвийн 13 байгууллагад үйлчилж нийт 1090 хүнд уншлага үйлчилгээ үзүүлэв. Мөн ЕБС-ийн 4 сургуулийн 1-7-р ангийн сурагчдын дунд урилгатай уншлага үйлчилгээг зохион байгуулж нийт 450 хүүхэд хамруулсан байна.

Хөдөлгөөнт номын сангийн үйлчилгээнд шинэ номын үзэсгэлэн худалдаа, уншлагын үйлчилгээ болон номын сангаас зохиох СОНА-г хамруулан явлаа.

Уншлагын танхимууд нь түүхэн тэмдэглэлт үйл явдалтай холбогдуулан зохиогчдын зохиол бүтээлээр төрөл бүрийн СОНА-г төлөвлөгөөтэйгээр зохион байгуулж номын үзэсгэлэнг 9 удаа сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнг 14 удаа гаргасан байна. Номын солилцоог өргөжүүлж аймгийн төвийн 4 сургуулийн номын сантай 75 номоор солилцоо хийсэн байна. Даланзадгад сумын ЗДТГ-тай хамтран графикийн дагуу номын сангийн үйлчилгээнд хамрууллаа.

Ном зүйн мэдээллийг автоматжуулан лавлагаа мэдээллийн сүлжээ бий болгох талаар:

Шинэ номын ном зүйн бүртгэл 4 удаа, сэдэвчилсэн ном зүйн бүртгэлийг 8 удаа хийж сурталчилав.

Их Монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойд зориулан “Их Монголын Хаадууд” сэдэвт цуврал ном зүйн бүртгэл хийсэн. Мэдээллийн төрөл бүрийн сувгийг ашиглаж “Алтан говь”, “Говь” телевизтэй хамтарч ажиллах гэрээ байгуулан мэдээ мэдээлэл солилцож номын сангаас зохиож буй арга хэмжээнүүдийг тогтмол хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр сурталчилж байсан. Мөн улирал бүр шинээр ирсэн номыг орон нутгийн радио, телевиз, FM-ээр тухай бүр сурталчилсан. Лавлагаа мэдээллийн фондыг баяжуулж татгалзлын дэвтэр, өгөгдсөн лавлагааны дэвтэрт тогтмол ажиллуулж судлан дүн шинжилгээ хийдэг. Орон нутгийн картын санг үргэлжлүүлж хийж байна.

Интернэтийн үйлчилгээг улам боловсронгуй болгон бүх нийтийн мэдээллийн хэрэглүүр болгох үүднээс төрөл бүрийн сургалтуудыг тогтмол явуулж ирсэн ба энэ онд нийт 782 хүнд үйлчилж 55 хүнд компьютерийн сургалт явуулж 108 хүнд интернэтийн сургалт зохион байгуулсан.

Фондын бүрдүүлэлт, хадгалалт хамгаалалт

Номын хөмрөгийг нийгэм хувь хүний эрэлт хэрэгцээнд нийцүүлэн шинэ номоор баяжуулан мэдээллийн баазыг өргөжүүлэх зорилгоор нийт 1250,000 төгрөгийн 425 шинэ номоор фондоо баяжууллаа. Мөн бүх сумдын номын сангуудын номын фондын өсөлт бууралтын судалгааг гаргаж орон нутгийн удирдлагуудад танилцуулж бодлогын чанартай арга хэмжээ аван хадгалалт хамгаалалт болон ховор хуучин, үнэт ном хэвлэлийг сэргээн засварлах ажлыг 35%-тай хийж гүйцэтгэсэн байна.

Номын сангаас зохиох СОНА

Уншигчдад ном хэвлэлийг сурталчилах, тэдгээрийн эрэлт хэрэгцээг хангахын тулд соёл олон түмний ажлыг төлөвлөгөөтэйгээр зохион байгуулж ирлээ. Жил бүр уламжлал болгон явагддаг “Говь фестиваль” үзэсгэлэн яармагт оролцсон шинэ, хуучин номын яармаг үзэсгэлэн худалдааг гарган хүүхэд багачуудад үлгэрч өвөө үлгэр туульс хайлж ардын уламжлалт оньсон тоглоомуудыг зааж сургалаа.

Интернэт танхимд англи хэлний сонирхолтой хичээлийг гадаадын сайн дурын ажилтнууд зааж сонирхууллаа.

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зарлигийн дагуу “Монголын Нууц Товчоо”-г нийтийн уншлагын танхимд хүндэтгэлтэйгээр залан байрлуулав. Мөн Бичиг Соёлын хишиг өдрөөр аймгийн “Утга зохиолын нэгдэл”-ийн гишүүдтэй зохиолч уншигчдын уулзалтыг зохион байгууллаа.

Заах арга зүй, мэргэжлийн удирдлагаар, хангаж ажиллах ажлыг эрчимжүүлэх

Өмнөговь аймгийн соёлын ажилтны зөвлөгөөн семинарт оролцон тус семинарын үеэр сумдын номын санч нарт сургалт зохион байгуулан арга зүйн зөвлөгөө өглөө.

Үйлчилгээний чанар хэрэглэгчдийн эрэлт хэрэгцээг хангасан мэдээллийн шинэ технологи үйлчилгээ нэвтрүүлэх

Төв номын сангийн дэргэдэх интернэт мэдээллийн “Говь” төвд НҮБ-ээс хэрэгжиж буй төслийн хүрээнд ажиллаж буй гадаадын сайн дурын ажилтнуудтай хамтран ажиллалаа. Нийт 1566 хүнд үйлчилж 1053912 төгрөгийн орлого оруулсан байна. Компьютерийн болон интернэтийн сургалтыг 58 хүнд явуулж үнэмлэх гэрчилгээ олгосон байна. Тус төвийн үйл ажиллагааг сурталчилах зорилгоор “Интернэт клуб” байгуулан ажилласан. Клубын сурагчдын дунд “Кибер говь” тэмцээнийг зохион явууллаа. Сайн дурын ажилтнуудтай хамтран 4 байгууллага дээр дотоод сүлжээ тавьж интернэтэд холбосон.

Байгууллагын өнгө үзэмжийг сайжруулж үйлчлүүлэгчдийг ая тухтай нөхцлөөр хангах материаллаг баазыг сайжруулах

Урсгал засварыг графикт хугацааны дагуу хийж байгууллагын өнгө үзэмжийг сэргээн галын аюулгүй ажиллагааны дүрэм хууль тогтоомжийг чанд сахин хотын өнгө үзэмжийг сэргээн ногоон хот болгох үйл ажиллагаанд байгууллага хамт олноороо идэвхтэй оролцлоо.

СҮХБААТАР АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГААС 2006 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Номын сангаас Их Монгол улс байгуулагдсаны 800 жил, их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсэний 100 жилийн ойг тэмдэглэн өнгөрүүлэх төлөвлөгөө гарган Баруун-Урт сумын иргэд, хөдөлмөрчид, оюутан, сурагчдад ном, хэвлэл мэдээллийг хүргэх, мэдлэг боловсролоо дээшлүүлэх, чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэхэд туслах зорилгоор үйл ажиллагаагаа явуулж ирлээ.

Нэг. Уншлага үйлчилгээний ажлын талаар

Номын сан нь 25,089,6 төгрөгний санхүүжилт авч, 10 орон тоотойгоор ажиллаж ирсэн. Үйлчилгээний хүрээг өргөжүүлэх, уншигчдын эрэлт хэрэгцээний дагуу шинээр 4,777,9 мян. төгрөгийн ном / үүнээс: шинээр 2,768,7 мян. төгрөгний 560 ш. ном, хандиваар 1,489,1 мян. төгрөгний 423 ш. ном, 520,0 мян. төгрөгний 40-д нэр төрлийн тогтмол хэвлэл захиалан авч уншигчдад үйлчилж ирлээ. Мөн 2690 уншигчдад шинээр карт нээж 20840 ирэгсдэд 31837 ном, хэвлэл олгож үйлчиллээ.

Хоёр. Соёл олон нийтийн ажлын талаар

Их монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойд зориулж номын сангаас төрөл бүрийн ажил зохион байгуулж ирлээ. Үүнд бүтээлч 15 ажлын төлөвлөгөө гаргаж ажиллалаа.

- * Уншигчдад монголын түүх, ёс заншил, соёлыг сурталчилах зорилгоор түүх, соёлын холбогдолтой 300 ш номоор үзэсгэлэн, ном зүйн бүртгэл гаргаж сурталчилсан.
- * “Монголын нууц товчоо”, “Чингис хаан” сэдвээр сурталчилгааны самбар гарган бүтэн жилийн турш байнгын мэдээллээр хангаж ирсэн.
- * Тулгар төр байгуулагдсаны 800 жилийн ойд зориулж “Тэмүүлэл” цогцолбор сургуулийн бага анги, 10 жилийн 1-р сургуулийн уран зохиолын “Утгын чимэг” клубтэй хамтарч ахлах ангийнханы дунд түүхийн сэдвээр “АХА” тэмцээнийг зохион явуулахад 11-р ангийн Мөнхсүлд, Ишлхам, Мөнхтуяа нар шалгарсан.
- * Их монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойд зориулж Чингис хаанаас Лигдэн хаан хүртэлх бүх хаадаар цуврал зурагт үзүүлэн гаргаж сурталчилж байна.
- * Их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсэний 100 жилийн ойг угтаж түүний амьдрал, уран бүтээлийн нь талаар ханын сонин, ном зүйн бүртгэлээр болон номын үзэсгэлэнг 50 гаруй номоор гаргаж, ШУТИС-ийн оюутнуудын дунд “Д.Нацагдоржийн зохиолыг хэн сайн мэдэх вэ” сэдвээр эсээ, гар зургийн уралдаан зохион явуулахад эсээ бичлэгт Н.Заяасайхан, гар зургийн уралдаанд Л.Батбаяр нар тэргүүн байр эзэлсэн.
- * Их ойдоо бэлэг болгон хүүхдийн зохиолч Н.Доржцэрэнтэй хамтарч “Хүүхдийн зохиолын цоморлиг” 1,2-р дэвтрийг бэлтгэн уншигчдад өргөн барилаа.
- * Шинэ номын үзэсгэлэнг 983 ш. номоор, сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнг дараах сэдвүүдээр гаргаж сурталчиллаа. Үүнд: Их Монгол - 800 жил, Д.Нацагдоржийн мэндэлсэний 100 жил, Эх үрсийн баяр, Эх орончдын өдөр, Сар шинийн баяр, Сургууль төгсөгчдөд, Англи хэлний мэдлэгийн

санд, Л.Түдэвийн уран бүтээлийн цоморлиг, Нээлттэй нийгэм форум, Америк орноор, Сурах бичиг сургалтын материал, Дарьганга - өв соёл, Хуучин үсгийн ном, Танин мэдэхүй, Лизинг Монголд гэх мэт.

Мөн ЕБС-ийн бага анги болон цэцэрлэгийн насны хүүхдэд зориулан чанга уншлага 6 удаа, номын тойм яриа 4 удаа явуулсан. Тэмүүлэл цогцолбор, 10 жилийн 1-р сургуульд зөөврийн номын санг 2 удаа, Халзан суманд 2 удаа нийт 48 ш номоор үйлчилсэн. Ном солилцоог ШУТИС-тай хамтарч 2 удаа зохион явуулахад 800 гаруй хүн оролцлоо. Сурталчилгааны хулдаасан самбар, зурагт хуудас 4ш, зориулалтын номын тавиур зэргийг шинээр хийлгэж үйлчилгээндээ ашиглаж байна.

Гурав. Заах арга зүйн ажлын талаар

БСШУ-ны Сайдын 2005 оны 12 сарын 30-ны өдрийн 441 тоот тушаалын дагуу номын сангийн бүх данс, бүртгэл шинэчлэгдсэнтэй холбогдуулан сумдын номын сангуудад олон улсын ангилалыг хураангуйлж гарын авлага бэлтгэж өгсөн. Мөн Наран, Дарьганга сумын номын сангийн үйл ажиллагаатай танилцан, уулзалт өдөрлөг зохион байгуулж заах арга зүйн талаас нь зөвлөлтөө өгч МННХ-ээс хандивласан номыг гардуулсан.

Дөрөв. Номын фондын талаар

Шинээр ирсэн номуудаа ДДС ангилалаар ангилж, техник ажиллагаа хийж, карт бичиж каталогт байрлуулж, номуудаа гэрээр олгох тасаг, насанд хүрэгсдийн болон хүүхдийн уншлагын танхимуудад хувиарлан өгч үйлчилж ирлээ.

Уншигчдын хэрэгцээтэй ховордсон ном (С.Эрдэнийн “Малын хөлийн тоос”, Д.Нацагдоржийн “Түүхийн шүлэг”, Б.Ринчений “Монгол хэл”) зохиолыг олшруулж үйлчилгээнд гаргасан.

Бүртгэл мэдээллийн санд шинэ 33ш ном, номын сандаа байгаа бүх толь бичгүүдийг бүртгэж оруулсан. Тухайлбал: Монгол хувцасны өнгөт атлас. 1996, Залуучуудын ном. 1984, Ц.Дамдинсүрэн. Гэсэрийн түүх. 1957, Жангар. 1963, Эрт эдүгээгийн гайхамшигт сайхан үзэгдэл хэмээх судар. 1959, Мэргэдийн далай дохионы бичиг. 1958, Төв монгол шидэт хүүрийн үлгэр. 1964 гэх мэт.

Уншигчдын алдаж үрэгдүүлсэн 250114 төгрөгийн 147 ш номыг данснаас хасч, оронд нь уншигчийн хэрэгцээт 236014 төгрөгний 147 ш номоор нөхөн бүрдүүлэлт хийсэн. Фондын нийт номын 10% урагдаж гэмтсэн 3700 гаруй номонд сэлбэн засалт хийсэн. Аймгийн Засаг даргын дэмжлэгтэйгээр номын сангийн дэргэд 200,0 мян. төгрөгөөр толь бичгүүд, сурах бичиг, хүүхдийн танин мэдэхүй, үлгэрийн сэдэвт ном худалдан авч борлуулалт хийсэн нь уншигчдын талархлыг хүлээсэн ажил болсон.

Тав. Аж ахуйн ажлын талаар

Тулгар төр байгуулагдсаны 800 жилд зориулж байгууллагын тохижилтонд анхаарч барилгынхаа гадна талыг шохойдож, хайс, сандал, цонхны тавцан зэргийг будаж, цэцгийн мандал шинээр хийж гадна өнгө үзэмжээ сайжруулсан ба нийт 250 мян. төгрөг, сантехникийн засварт 1200,0 мян. төгрөг зарцуулсан.

Хойшид анхаарч хийх ажлын талаар:

2007 онд Аймгийн төв номын сан байгуулагдсаны 60 жилийн ойг угтаж хийх ажлын төлөвлөгөөгөө гарган холбогдох газруудад танилцуулж байх, Төв номын сан шинэ байранд орохтой холбогдуулж шаардагдах материал, тоног төхөөрөмжийн судалгааг гаргаж аймгийн ЗДТГ, ИТХ-д хүргүүлээд байна

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

Эрхэм зорилго

Мэдээллийн эрин зуунд номын сангийн үйл ажиллагааг боловсронгуй болгох, номын санг мэдээллийн төв болгон хөгжүүлэх нь бидний эрхэм зорилго юм.

Бүтэц, зохион байгуулалт

Сэлэнгэ аймгийн Төв номын сан нь 1948 онд 267 номтойгоор Алтанбулаг хотод байгуулагдсан. Сэлэнгэ аймгийн АДХГЗ-ны 1961 оны 139-р тогтоолоор 1961 оны 10 дугаар сарын 15-нд Сүхбаатар хотын АДХГЗ-ны мэдэлд шилжүүлсэн. Номын сангийн зориулалт бүхий 50.0 номтой барилгыг 1972 онд хүлээн авч 6 орон тоотой ажиллаж ирсэн бөгөөд 35.0 мянган боть номтой.

Нийтийн, хүүхдийн уншлагын танхим, гэрээр ном олгох тасаг гэсэн төрөлжсөн 3 танхимаар үйл ажиллагаа явуулдаг. Орон тоо, хүний нөөц: Нийт 7 ажиллагсадтай, дээд боловсролтой 3, тусгай дунд боловсролтой 2 үүнээс номын санч- номзүйч мэргэжлээр 4, Соёлын тэргүүний ажилтан 2, Санхүүгийн тэргүүний ажилтан 1.

Нэг. Удирдлага зохион байгуулалтын ажлын талаар

Уншигч, олон нийтийн оюуны эрэлт хэрэгцээг хангах, мэдээллийн технологийн хүчин чадлыг олны хүртээл болгох, уншигчдын оюун санааг хөгжүүлэх, соёл, мэдлэг, мэдээллийг дээшлүүлэх, нэмэгдүүлэхэд тэдний өөрсдийн оролцоо, хүчин зүтгэлийг дайчлах, үүнд чиглэгдсэн орчинг бий болгоход үйл ажиллагаагаа чиглүүлж Монгол улсын засгийн газар, Аймгийн засаг даргын мөрийн хөтөлбөр, Боловсрол соёлын газрын даргатай хийсэн үр дүнгийн гэрээ болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэн ажиллаж ирлээ.

Үр дүнгийн гэрээний дагуу номын санчдын ажлыг дүгнэж номын сангийн ажилтнуудтай жилийн болон улирлын ажлын төлөвлөгөөнд тусгагдсан үүрэг зорилтуудыг ханган биелүүлэх зорилгоор ажлын зохион байгуулалтыг сайжруулж ажилтнуудын ажлын байрны тодорхойлолтыг шинэчлэн боловсруулж, үр дүнгийн гэрээ байгуулан ажиллалаа. Улсын мэрэгжлийн хяналтын газрын улсын үзлэгээр амжилттай дүн үзүүлээ.

Хоёр. Уншлага үйлчилгээний талаар

1700 уншигч, 7000 ирцэд 26000 ш ном хэвлэл олгож үйлчиллээ. 24-27 нэр төрлийн 343998 төгрөгний тогтмол хэвлэл, 165 ш 728050 төгрөгийн шинэ ном, 319ш англи, монгол хэл дээрх номууд хандиваар авч фондоо баяжууллаа. Албан байгууллага, хувь хүмүүсээс нөхөн бүрдүүлэлт хийх шаардлагатай 1437 номоор нөхөн бүрдүүлэлт хийлээ.

Номын сангийн үйлчилгээний талаар уншигч хэрэглэгчдээс санал асуулга болон татгалзлын дэвтэр ажиллуулж дүгнэлт хийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгаж ажиллаж байна.

Хөдөөгийн хүн амд явуулын номын сангийн үйлчилгээг тогтмолжуулж зөөврийн номын сангийн үйлчилгээг албан байгууллага, сургууль, цэцэрлэгүүдтэй гэрээ хийсний үндсэн дээр графикийн дагуу үйлчилж 12 удаа 264 уншигчид 450ш номоор үйлчиллээ.

Уншлагын танхимын 2005 оны тогтмол хэвлэлийг үдэж, данслан фондод шилжүүлээ. Урагдаж гэмтсэн нийт 2880 ш номонд сэлбэн засалт хийлээ.

Гурав. СОНА-ийн талаар

Уншигчдын эрэлт хэрэгцээг хангахын тулд ном хэвлэлийг сурталчлах, СОТ-ний төрөл бүрийн арга хэмжээнүүдийг зохион байгуулж ирлээ.

СБ сумын 4-р цэцэрлэгийн бага, дунд ангийн сурагчдын дунд Боролдойн цагийг зохион явуулж “Муур үнэг хоёр”, “Сонгино толгойт хүү” үлгэрийн номоор уншлага хийлээ.

Монголын шинэ үеийн уран зохиолыг үндэслэгч Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ойг тохиолдуулан аймгийнхаа зохиолчдын салбартай хамтран “Дурсамж” – уулзалт зохион явуулж уран бүтээлийн үзэсгэлэн гаргав.

Олон улсын эмэгтэйчүүдийн эрхийг хамгаалах өдрийг тохиолдуулан “Бурхан ээж” зохион бичлэгийн уралдааныг 2-р 11 жилийн 9-р ангийн сурагчдын дунд зохион явууллаа.

2-р 11 жилийн сургуультай хамтран 9-р ангийн сурагчдын дунд номын сантай танилцах, сурталчлах аялал зохион байгууллаа.

Их монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойг тохиолдуулан “Цэвэр алдаагүй бичигтэн” уралдааныг зохион байгууллаа.

36-р цэцэрлэгийн ахлах ангид Бахлууртай борхон шувуу, Борислав ба төмрийн хаан номоор чанга уншлага хийлээ.

Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ойд зорилсан “Номын өдөрлөг” зохион байгуулж 2-р 11 жилийн сургуулийн 9-р ангийн сурагчдын дунд “АХА” тэмцээн

Сүхбаатар сумын IV цэцэрлэгийн Бага “Б” бүлгийн хүүхдүүдийн дунд “Эрүүл бие-саруул ухаан” хөдөлгөөнт тоглоомын тэмцээн, Сүхбаатар сумын VI 9 жилийн сургуулийн 1-5-р ангийн сурагчдын дунд “Үлгэрийн баатрууд” гар зургийн уралдаан, Сүхбаатар сумын VI 9 жилийн сургуулийн 6-8-р ангийн сурагчдын дунд “Ардын аман зохиол” сэдэвт зохион бичлэгийн уралдаан, Сүхбаатар сумын VI 9 жилийн сургуулийн 9-р сангийн сурагчдын дунд Д.Нацагдоржийн 100 жилийн ойд зориулсан “Миний амьдрал” зохиомжит зургийн уралдаануудыг зохион явууллаа.

Хүүхэд багачуудын чөлөөт цагийг үр дүнтэй, зөв боловсон өнгөрүүлэх зорилгоор ЕБС-ийн 5-р ангийн сурагчдын дунд “Цэцгэн чимэглэл”, “Бяцхан тогооч” дугуйлангуудыг хичээллүүллээ.

Мөн МСҮТ-тэй хамтран “Шилдэг ном”, “Шилдэг уншигч” шалгаруулах 14 хоногийн аян, Сүхбаатар сумын 2-р 11 жилийн сургуультай хамтран 8-р ангийн сурагчдын дунд “Миний ном” номын сантай танилцах уулзалт, Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ой, Их монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойд зориулсан АХА тэмцээн зохиож 30 хүүхэд хамрууллаа.

4-р цэцэрлэгийн ахлах ангид Номын санг танилцуулах Үлгэрийн уншлага хийж 40 хүүхэд хамрууллаа.

Хүүхдийн төлөө төвөөс зохион байгуулсан Д.Нацагдоржийн дүрд тоглосон жүжигчин Гүрсүрэнтэй хийсэн уулзалтанд Д.Нацагдоржийн намтар уран бүтээлээр номын үзэсгэлэн гаргаж номын тойм яриа хийж 20 хүүхэд хамрууллаа.

2006 онд СОНА-аар нийт 1330 уншигч хамруулсан ба нийт 26 удаа шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн гаргалаа. 1105 уншигчид аман лавлагаа өглөө.

Дөрөв. Фонд каталог, ном зүйн ажлын талаар

Номын тооллогын бүртгэлийг компьютерт шивж оруулах ажлыг зохион байгууллаа.

Мөн CDS/ISIS программаар электрон каталогт оруулж 200 гаруй номонд бичилт хийлээ. Номын санд ирсэн 1921ш шинэ номонд техник ажиллагаа хийн дансалж үйлчилгээнд гаргалаа.

Фондод хадгалагдаж байгаа ховор хуучин номоос гэмтэж урагдсаныг нь ялган бш номыг лидеринээр хавтаслаж, нааж сэлбэв.

Фондын хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулах зорилгоор өрөөний чийгшилт, дулааныг хэвийн нөхцлөөр хангахын тулд термометр байрлуулав.

Сэлэнгэ TV болон Сэлэнгийн мэдээ сонинд “Үлгэрийн ертөнцөөр аялцгаая” хүүхдийн үлгэрийн номын тойм мэдээ, “Өргөн сэлэнгэ “ FM радиогоор Тулгар төр байгуулагдсаны 800 жилийн ойд зориулсан “Тулгар төр-Чингис хаан” сэдэвт түүхийн номын тойм, Олон улсын хүүхдийн эрхийг хамгаалах өдөр Хүүхдийн баярыг тохиолдуулан хүүхдийн шинэ номын тойм Сэлэнгэ TV-ээр, Шинэ номын мэдээг FM радио, Сэлэнгийн мэдээ сонинд мөн “Электрон номоор үйлчилж эхэллээ” нэртэй номын санд үйлчилгээний шинэ хэлбэрийг нэвтрүүлж байгаа талаарх мэдээг Сэлэнгийн мэдээ сонин болон FM радиод өгч ном хэвлэлийн сурталчилгаа хийлээ. 2-р 11 жилийн 9-р ангийн сурагчдын дунд номын сантай танилцах аялал зохион байгуулж “Номын сангийн үүсэл хөгжил” сэдвээр танилцуулга хийж номын сангаа сурталчиллаа. Мөн Их монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойд зориулсан түүхийн сэдэвт байнгын номын үзэсгэлэнг Лавлагааны буланд ажиллуулж, ном зүйн бүртгэл, гарын авлагуудыг лавлагааны буланд тавьж байна.

Каталогт редакц хийх ажлыг электрон каталог бичих ажилтай хослуулан хүүхдийн уран зохиолын номонд хийж байна.

Номын сангийн номыг электрон каталогт оруулж байгаатай холбогдуулан үсэг дараалал, төрөл ангийн каталогийн картыг шинэчлэх ажлыг эхлэн хүүхдийн номын карт хэвлэж гаргалаа.

Фондод ном хэвлэлээс гадна кассет, VCD, DVD бусад дуу дүрс бичлэгийн сан гэх мэт фондын тусгай төрөл бий болгох ажлыг эхэллээ.

Номын сангийн уншигч, фондын судалгаа гаргаж, номын сангийн 2000-2005 оны ажлын үзүүлэлтийг графикаар гаргалаа.

Уншигчдын хэрэгцээнд зориулж Монголын зохиолчдын уран бүтээлэр гаргасан “Цахим номын сан” электрон ном, монгол улсад хэрэглэгдэж байгаа бүх төрлийн хуулиудыг багтаасан хуулийн электрон эмхтгэлийг компьютертээ суулгуулж 20 хүнд үйлчиллээ.

Орон нутгаас төрөн гарсан зохиолчид болон сэлэнгэ аймгийн талаар гарсан ном зохиолуудаар “Сэлэнгэ сайхан нутаг”, дэлхийн суут эрдэмтэн мэргэд, алдарт хүмүүсийн амьдралын талаарх номоор “Суут хүмүүс”, монголын ард түмний соёл, зан заншилын талаарх номоор “Монгол ёс заншил”, хууль тогтоомжийн номоор “Хууль эрхзүй”, эдийн засгийн номоор “Эдийн засаг”, монгол бичгээр хэвлэгдэн гарсан номоор “Түүх-соёл”, “Англи ном” зэрэг байнгын буланг тогтмол ажиллуулж байна.

Ном зүйн бүртгэл, гарын авлага, лавлагааны материал

- Гарын доорх материалаар хүүхдүүд өөрсдөө тоглоом хийхэд нь гарын авлага болгох зорилгоор “Өөрсдөө хийцгээ” сэдэвчилсэн ном зүйн бүртгэл
- “Эртний дэлхийн долоон гайхамшиг” сурагчдад зориулсан лавлах
- Номын тухай сонин хачин мэдээллээр “Хамгийн, хамгийн” лавлах
- “Ногоон байгаль” сэдэвчилсэн ном зүйн бүртгэл
- “Монголын номын сангийн үүсэл хөгжил” танилцуулга
- “Чингис хаан-тулгар төр” сэдэвт мэдээллийн багц
- “Шинэ номын мэдээ”
- “Номын сангийн ном бүрдүүлэлтийг оновчтой болгох нь” номын санч нарт зориулсан гарын авлага
- “Сэлэнгэ аймаг” танилцуулга
- “Чингис хаан-тулгар төр” сэдэвт мэдээллийн цуврал багц
- “Чингис хаан-тулгар” сэдэвт мэдээллийн цуврал багц

Тав. Бусад ажил.

Номын сангийнхаа хүүхдийн уншлагын танхимын тохижилтонд зориулж “Хүүхэд —мэдээлэл” төсөл боловсрууллаа.

Их монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойд зориулсан “Их хаадын булан” сурталчилгааны самбар, байгууллагын танилцуулга самбар хийлээ. Мөн номын сангийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, соёлын үйл ажиллагаа явуулах зөвшөөрлийн гэрчилгээг хийлгэв. “Цахим номын сан” сэдвээр номын санчдын сургалт зохион байгуулж 42 номын санч оролцов. Сургалтанд БСШУЯ-ны мэргэжилтэн Б.Баяраа урилгаар оролцож “Цахим номын сан” CD-ыг 10 номын санд бэлгэллээ.

Тус сургалтанд аймгийн хэмжээний номын сангуудад БСШУЯ-ны сайдын 2005 оны 12-р сарын 30-ны өдрийн 441-р тоот тушаалаар батлагдсан маягт бүртгэлүүдийг хэрхэн хөтлөж, мөрдөж ажиллах талаар зөвлөгөө өглөө.

Номын сангийн номын тооллогын бүртгэлийг үдэж хавтаслав.

Аймгийн сум, сургуулийн 32 номын санд “Фондын баяжилт” уралдааныг зарлаж, удирдамж хүргүүллээ. 22 сум, сургуулийн номын сангуудад Өдөр тутмын бүртгэл, Нэг бүрчилсэн бүртгэл, Нэгдсэн бүртгэлийн дэвтрийг тараан 22 номын санчдад ганцаарчилсан зөвөлгөө өглөө. Номын сангийн номын хөмрөгийг баяжуулах уралдааныг соёл урлагийн ажилтны өдрөөр БСГазартай хамтран дүгнэж БСГ-ын “Шилдэг номын сан” батламжаар Хөтөл тосгоны сургуулийн номын санг шалгаруулж, “Шилдэг номын санч” медаль, өргөмжлөлөөр Ерөө сумын сургуулийн номын санч Ш.Оюунчимэг нарыг шагнаж урамшууллаа.

БСШУЯ-ны хөрөнгөөр 1 сая төгрөгийн сантехникийн засвар, байгууллагаас дотоод тохижилтонд зориулж 1000.0 төгрөгний тохижилт хийлээ.

АЗТГ-аас зохион байгуулсан “Нээлттэй хаалганы өдөр”-өөр иргэдийн асуултанд хариулт өгч Шинэ номын мэдээлэл хийж “Цахим номын сан”-гаа сурталчиллаа. Улсын мэргэжлийн хяналтын газрын үзлэг угтаж 500 гаруй мянган төгрөгний сандал ширээ, дрож, хөшиг тюль, шалны хулдаас гэх мэтчилэнгийн зүйлсээр өрөөнүүдийг тохижууллаа.

Цахилгааны буулгагчийг шинээр солилоо. Номын сангийн урд талбайг тохижуулж, зүлэг модоо хамгаалах, хайсаа будаж засан цэцгийн мандал засаж төрөл бүрийн цэцгийн үр суулган тохижууллаа. Мөн өрөө тасалгаануудыг цэцэгжүүллээ.

ТӨВ АЙМГИЙН ТНГ-ИЙН 2006 ОНД БҮТЭЭГДЭХҮҮН НИЙЛҮҮЛЭХ ҮР ДҮНГИЙН ГЭРЭЭНИЙ ДАГУУ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Аймгийн Засаг даргатай байгуулсан үр дүнгийн гэрээг биелүүлэх зорилгоор 2006 онд 5 зорилт, 40 хэрэгжүүлэх арга хэмжээг нийгэм эдийн засгийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэл, аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын жил, улирлын төлөвлөгөөнд тусган, хэрэгжилтэд нь хяналт тавин ажилласны үр дүнд хэрэгжилт 100% биелсэн.

Нэг: Иргэд уншигчдад ном, хэвлэл мэдээллийн материал хүргэх үйлчилгээ.

Аймгийн Төв номын сан нь жилийн эцсийн байдлаар номын солилцоог 6, үзэсгэлэн 24 удаа зохион байгуулан, үйлчилгээндээ 2300 байнгын уншигч, 11582 ирэгсэд, лавлагаа мэдээллийг 265 хүн, канон, компьютерын үйлчилгээнд 407 хүнд нийт 14500 уншигч, үйлчлүүлэгчдэд үйлчлэн 30769 ном, хэвлэл мэдээллийн материал олгож уншууллаа.

Эмзэг бүлгийн хүүхэд, өндөр настан нийт 773 хүн үнэ төлбөргүй үйлчилгээнд хамрагдаж уншигчийн картыг шинээр нээлгэсэн байна.

Уламжлалт үйлчилгээтэй хослуулан хэрэглэгчдэд хэрэгцээтэй байгаа нэмэлт үйлчилгээнүүдийг зохих хэмжээний төлбөртэй явуулснаар нийт 786.4 мян төгрөгийн орлогыг төсөвт оруулж орлогын төлөвлөгөөг давуулан биелүүлсэн.

Номын сангийн сан хөмрөгийг 9 төрлийн 2495.5 мян. төгрөгний 477 ширхэг ном, 19-н төрлийн 247.7 мян. төгрөгний тогтмол хэвлэл нийт 2743.2 мян. төгрөгийн баяжуулалтыг хийв. Аймгийн Төв номын сангийн үйлчилгээг иргэд болон уншигчдад түргэн шуурхай, хүргэх CDISIS программыг суулган, төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу үндсэн фондын 5800 ширхэг номыг электрон каталогт оруулсан.

Улиралбүрийн эхний сард номын сангийн үйлчилгээний талаар үйлчлүүлэгчдээс судалгааны анкетаар санал хүсэлтийг авч дүгнэлт хийж, цаашид авах арга хэмжээгээ тодорхойлдог болов. Тус санал асуулгад багш, эмч, сургуулийн захирал, сурагч, хувиараа бизнес эрхлэгч зэрэг төрөл бүрийн мэргэжлийн нийт 100 гаруй хүн хамрагдлаа.

Төрийн болон Төрийн бус байгууллагад зөөврөөр Ү,ІҮ сургууль, “Хүмүүн цогцолбор” бага сургууль, цэцэрлэгүүдийн 710 хүүхдэд 5400 ширхэг номоор үйлчлэв. Дэлгэрхаан, Баянчандмань, Мөнгөнморьт сумын соёлын төвийн номын сангууд болон сургуулийн номын сан, төслийн нүүдлийн номын сан зэрэгтэй 47 ширхэг номын солилцоог хийв.

Шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнг түүхт ой, тэмдэглэлт өдрүүдээр 24 удаа зохион байгуулан орон нутгийн телевизээр сурталчиллаа.

Фондын эрхлэгч ном зүйч Л.Долгор уншигч, үйлчлүүлэгчдийг цаг үеийн мэдээллээр тасралтгүй хангаж улмаар лавлагаа мэдээллийг амаар болон, баримтын, сэдэвчилсэн, тодотгосон хэлбэрээр нийт 265 хүнд өгч лавлагааны дэвтрийг тогтмол хөтөлж байна.

Их зохиолч Д. Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ойг тохиолдуулан сан хөмрөгт буй зохиолчийн амьдрал уран бүтээл, судлагааны чиглэлээр бичигдсэн 23 ширхэг бүтээлээр бүртгэн мэдээлэх ном зүйн гарын авлага хийж, Тулгар төр байгуулагдсаны 800 жилийн ойд зориулан 38 ширхэг номоор "Санамж" өгөх ном зүйн гарын авлагыг гаргав.

Их Монгол улс байгуулагдсаны 800-н жилийн ой, Их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсэний 100-н жилийн ойн хүрээнд насанд хүрэгчдийн уншлагын танхимд Их зохиолч Д.Нацагдоржийн гар бичмэл болон, амьдрал уран бүтээлээр үзүүлэн таниулах материал хийж ард иргэдэд үйлчилснээс гадна, Тулгар төр байгуулагдсаны 800-н жилийн ойд зориулсан самбар хийлээ.

Аймгийн төв номын сангийн 2006 оны Тэргүүний уншигчаар хүүхдийн уншлагын танхимаас Хүмүүн цогцолбор сургуулийн 5з ангийн сурагч Б.Отгонцэцэг, Насанд хүрэгчдийн заалнаас Хүмүүн цогцолбор сургуулийн 9а ангийн сурагч С.Бэхсүвд, Гэрээр олгох тасгийн тэргүүний уншигчаар Б.Сарантуяа /Мандухай дэлгүүрийн худалдагч/ нар шалгарч байгууллагын "Өргөмжлөл" мөнгөн шагналаар шагнагдлаа.

Уншлагын танхим бүр мэдээллийн самбар ажиллуулж уншигч, үйлчлүүлэгчдээ цаг үеийн болон хэрэгцээтэй мэдээллийг сар бүр өөрчилж, шинэчилж байна. Тухайлбал: Ерөнхий боловсролын сургуулийн 8,10-р ангийн төгсөгчдөд зориулсан булан, Төрийн соёрхолт зохиолч Дашбалбарын уран бүтээл, Ертөнцийн сонин хачин, эм тариа хэрэглэхгүйгээр нүдний хараа сайжруулах арга, Япон ногоон цайг хэрхэн хэрэглэх зөвлөмж, Хэлэнцэт хорхой бол гоо заслын эмч юм, Сахрыг манжингаас гаргаж авдаг, Ялаатай тэмцэх аргууд зэрэг сэдвүүдээр материал бэлтгэж уншигч хэрэглэгчдэдээ үйлчлэв.

Аймгийн хэмжээний ЕБС-ийн сурагч, багш нарын дунд "Д.Нацагдоржийг хэн сайн мэдэх вэ?" зохион бичлэгийн уралдааныг зарлан дүгнэхэд Угтаал-Цайдам сумын сурагч С.Үүрцайх тэргүүлсэн бол 2,3-р байруудыг "Хүмүүн цогцолбор" сургуулийн сурагч Г.Тэмүүжин, С.Сувдаа нар эзлэв. Мөн багш нарын дунд зарласан "Эссе"-ний уралдаанд Баян, Бүрэн, Өндөрширээт сумын түүх, нийгмийн багш нар 1, 2, 3-р байруудыг эзэллээ.

Аймгийн музейтэй хамтран "Центавр" тэмцээнийг төрийн байгууллагуудын дунд XII-XIII зууны түүхийн сэдвээр зохион байгуулан шилжин явах цом, алт, мөнгө, хүрэл медаль, мөнгөн шагналаар шагнаж урамшуулав.

Хоёр: Уламжлалт үйлчилгээнээс гадна хэрэглэгчдэд хүргэх нэмэлт үйлчилгээ

1. Иргэдэд хэрэгцээтэй байгаа хувиалан олшруулах болон компьютерийн үйлчилгээг нийт 407 хүнд хүргэж 90.0 төгрөгний орлоготой ажиллаа.
2. "УБ хотын номын коллектор" ХХК-ны дэмжлэгтэйгээр өөрийн байрандаа номын худалдааны цэгийг ажиллуулж шинээр хэвлэгдэн гарч буй ном болон номын сангуудад зайлшгүй хэрэглэгддэг бүртгэл маягт, картаар сумдын номын сангууд, хувь хүмүүст хүргэж 470 мян. төгрөгний гүйлгээг хийгээд байна.
3. Мэдээллийн танхим болон уншлагын танхимуудад албан газруудтай гэрээ байгуулснаар сургалт, семинар, уулзалт ярилцлага зэрэг арга хэмжээг зохион байгуулав. Тухайлбал: Нэгдсэн эмнэлэг, БСГазар, Хэрэглэгчдийн эрх ашгийг хамгаалах нийгэмлэг, Сакура сургууль зэрэг 10 гаруй байгууллагатай хамтран ажиллаж 465 хүнийг хамруулан 310.0 мян. төгрөгний орлогыг төсөвт оруулав.

4. Сургуулийн өмнөх насныхан болон бага ангийнханд зориулсан ардын уламжлалт ёс заншлыг сурталчлах, тоглоом наадмын өрөөг ажиллуулж ардын уламжлалт ёс заншлыг сурталчилж, танин мэдэхүйг нь хөгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулан үйл ажиллагааг нь тогтмолжуулав.

Гурав: Фондын хадгалалт, хамгаалалт, ном сурталчилгааны ажил үйлчилгээ.

1. Уншлагын танхим бүр ойрын фондод байгаа ном, хэвлэлээ өөрийн нөөц бололцоогоор 506 номыг сэргээн засварлаж үйлчилгээнд гаргасан байна.
2. Номын сангийн үндсэн фондын гадаад хэл дээрх 4100 ширхэг номын Нэг бүрчилсэн бүртгэлийг шинэчилсэн.
3. Аймгийн Хүүхдийн төлөө төвтэй хамтран жил бүр “Хүрэл тулга” хүүхдийн яруу найргийн уралдаан, “Уран жиргээ” уран уншлагын уралдааныг зохион байгуулахад 26 сумын 126 хүүхэд оролцож авъяас ур чадвараа сорилоо.
4. Аймгийн төвийн цэцэрлэгүүдийн дунд уламжлал болгон “Үлгэрийн баатарууд амилсан нь” тэмцээнийг зохион явуулахад нийт 5 баг оролцож “Дэгдээхэй-А” байрны “Түүхт баатар”-ууд баг, “Ирээдүй-А” байрны “Мэргэд баг”, “Ирээдүй-Б” багууд 1,2,3-р байруудыг эзлэн амжилттай оролцлоо.
5. БСГ-тай хамтран “Үндэсний бичиг үсгийн баяр”-ыг 5-р сарын 7-нд зохион явууллаа. Энэ арга хэмжээнд 40 гаруй хүн хамрагдаж, “Сайхан бичигтэн уралдаан”, монгол хэлний багш нарын дунд зарласан монгол бичгийн шилдэг хөтөлбөр шалгаруулах уралдаан, зөв хурдан уншигчийн тэмцээн, эрдэнэсийн сан үзэсгэлэн, бүтээлийн үзэсгэлэн, монгол бичгээр хэвлэгдсэн номын үзэсгэлэн зэрэг арга хэмжээг зохион байгуулан сурталчиллаа.
6. Д.Нацагдоржийн уран бүтээлийг харуулсан номын үзэсгэлэнг насанд хүрэгчдийн уншлагын танхимд гаргаж, Их зохиолчийн гар бичмэлийг судлаач Зачин, Төрийн шагналт зохиолч Д.Нямаа, Д.Нацагдоржийн нэрэмжит шагналт яруу найрагч Ш.Цэрэндоо нарыг урьж оролцуулан зохиолч, судлаач, уншигчдын уулзалтыг зохион байгуулав.
7. Номын сангийнхаа үйл ажиллагааг сурталчлах, хүн амд мэдээлэл хүргэх зорилгоор албан газруудад шинэ номын тойм болон мэдээлэлийг цаг тухай бүрд нь хүргэж байна. Энэ жил Ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэг, аж ахуйн нэгж зэрэг төрийн болон төрийн бус байгууллагуудад биечлэн очиж сурах бичиг, ном хэвлэлийг хэрхэн ашиглах, түгээх, хүргэх, хэрэгцээт мэдээллийг хэрхэн олж авах талаар мэдээлэл хийлээ.
8. Их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсэн өдрөөр зохион байгуулдаг номын 10 хоногоор Монголын нууц товчоог электрон хэлбэрээр уншигчдын хүртээл болгох, үнэ төлбөргүй уншигчдад карт нээх, аймгийн Ахмадын хорооны өндөр настангуудад зөөврийн номын сангаар үйлчлэх, Ерөнхий боловсролын сурагчдын дунд даавуугаар ном бүтээх аргыг 15 хүүхдэд зааж сургах зэрэг арга хэмжээнүүдийг зохион байгууллаа.
9. Аймгийн төвийн Ерөнхий боловсролын сургуулиудын 10 дугаар ангийн сурагчдын дунд Их зохиолч Д.Нацагдоржийг “Хэн сайн мэдэх вэ”, Монголын тулгар төр байгуулагдсаны 800 жилийн ойг тэмдэглэн өнгөрүүлэх арга хэмжээний хүрээнд “АХА” тэмцээнийг зохиоход 29-н сурагчдаас Хүмүүн цогцолбор сургуулийн сурагчид эхний байруудыг эзлэв.

10. Насанд хүрэгчид, Хүүхдийн уншлагын танхим нь тус бүр 3-н хүүхдийн бүрэлдэхүүнтэй идэвхтэн уншигчдыг ажиллуулж улмаар тэдний туслалцаа дэмжлэгтэйгээр номыг нэг бүрчилсэн бүртгэлд авч, соёл чөлөөт цагийн ажлыг зохион байгуулав.
11. Насанд хүрэгчдийн танхим нь шинэ номын тоймыг 28 хүүхдийг хамруулан 1 удаа, Хүүхдийн уншлагын танхим оны эцсийн байдлаар сургууль, цэцэрлэгүүдийн хүүхдүүдийн дунд “Шог шүлэг”, “Учиртай сургаал”, “Эмээгийн шагнал”, “Түм буман хүүхэд”, “Норовын намтар”, “Монгол нутаг” зэрэг номуудаар 160 хүүхдэд чанга уншлага, тойм яриа хийв.
12. Зөөврөөр Ү, Үү сургууль, “Хүмүүнцогцолбор” бага сургууль, цэцэрлэгүүдийн 710 хүүхдэд 5400 ширхэг номоор үйлчлэв. Дэлгэрхаан, Баянчандмань, Мөнгөнморьт сумын соёлын төвийн номын сангууд болон сургуулийн номын сан, төслийн нүүдлийн номын сан зэрэг байгууллагуудтай 47 ширхэг номын солилцоог хийгээд байна.

Дөрөв: Орон нутгийн номын сангуудад мэргэжил арга зүйн туслалцаа үзүүлэх, номын санчдын мэдлэг мэргэжлийг дээшлүүлэх үйлчилгээ.

1. Алтанбулаг, Аргалант, Угтаал, Цээл, Баянхангай, Эрдэнэ, Баяндэлгэр, Мөнгөнморьт зэрэг сумдын номын сангийн үйл ажиллагаатай номын сангийн эрхлэгч явж танилцаж үнэлэлт, дүгнэлт хийж мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгсөн.
2. Мэргэжил арга зүйн баг Баянцогт, Баянжаргалан, Баянцагаан сумын номын санд очиж, данс бүртгэл, каталоги зэргийг шинэчлэн, орчин үеийн шаардлагад нийцэхүйц номын сан болгов.
3. Орон нутгийн сум, сургуулийн номын санг цаг үеийн мэдээллээр хангах, ажиллагсдыг ажлын байранд мэргэжил боловсролыг дээшлүүлэх зорилгоор “Номын санч” сонинг тогтмолжуулан 4 дугаар бүхий 196 ширхэгийг сумдад хүргэв. Мөн БСШУЯ-аас шинэчлэн гаргасан номын сангийн данс бүртгэлийг шинэчлэх тушаал журмыг сум, сургуулийн номын сангуудад хүргэсэн.
4. Энэ онд Улс, аймгаас зохион байгуулсан мэргэжил дээшлүүлэх 5 төрлийн сургалт, семинарт давхардсан тоогоор 53 номын санчдыг хамруулсан нь нийт номын санчдын 98%-нь хамрагдсан байна.

Тав: Албан хаагчдын нийгмийн асуудал засвар үйлчилгээ

1. 2006 оны эхний хагас жилд МУ-ын Засгийн газрын 110 дугаар тогтоолоор Үр дүнгийн гэрээг дүгнэн шагнаж урамшуулсан бол 2006.6.28-ны өдрийн 147 тоот тогтоолоор цалинг шинчлэн тогтоон олгож байна. 2006 оны байгууллагын хөдөлмөрийн аваргыг шалгаруулан “Өргөмжлөл” мөнгөн шагналаар шагнаж урамшуулав.
2. “Соёл урлагийн ажилтан”-ы өдрийг тохиолдуулан 2005 оны үйл ажиллагаараа харьяа байгууллагуудаас Төв номын сан нь 1-р байранд орсон тул ТБУС Тухай хуулийн дагуу нийт ажилтан, албан хаагчдаа 30.0 мянган төгрөгөөр тус тус шагнасан бол номын санч Г.Балжинням аймгийн “Хүндэт тэмдэг”- ээр шагнагдлаа.
3. Өөрийн байгууллагын харъяанд байдаг өндөр настай 5 хүнийг цагаан сар болон ахмадын өдрөөр байгууллага дээрээ хүлээн авч бэлэг гардуулсан. Энэ арга хэмжээнд нийт 72.0 мян. төгрөгийг зарцуулсан байна.

4. Олон улсын хүүхдийн баяраар байгууллагын ажилтан, албан хаагчдын хүүхэд багачуудыг хүлээн авч нийт 36.0 мян. төгрөг зарцуулав.
5. Харилцагч байгууллагуудтай сар, улирал бүр холбогдох тооцоог хийж өр, авлагагүй ажилласан болно.
6. “Их Монгол улс байгуулагдсаны 800” жилийн ойг тохиолдуулан байгууллагынхаа өнгө үзэмжийг сайжруулан хаяг, засвар үйлчилгээнд 500.0 мян төгрөг зарцуулсан. 2007 онд Интернет үйлчилгээнд холбогдохтой уялдуулан “WEGA” компьютер үйлчилгээний төвөөс 1013550 мян. төгрөгөөр компьютер, принтерийн хамт авлаа. Мөн номын үзэсгэлэнгийн тавиур /2ширхэг/-ыг 160.0 мян. төгрөгөөр авч, төв номын сангийн тоног төхөөрөмжийг шинэчлэхэд энэ онд нийт 1173550 мян. төгрөг зарцуулсан.

ҮВС АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ ЖИЛИЙН АЖЛЫН ТАЙЛАН

2006 онд Их монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ой, бидний үйлчилгээний төв болсон Улаангом хот байгуулагдсаны 320 жилийн ой, Аймгийн Төв номын сан байгуулагдсаны 70 жилийн ой зэрэг түүхт ойнуудын жилд аймгийн Төв номын сангийн хамт олон соёлын өв болсон номыг дээдлэн уншигч олонд ном сурталчлах, фонд арвижуулах чиглэлээр олон төрлийн ажил зохион байгуулж ажиллалаа.

Нэг: Гэрээний биелэлт

1.1 2006 онд аймгийн Боловсрол соёлын газрын даргатай бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээ байгуулан ажилласан. Гэрээгээр бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээний биелэлтийг заалт тус бүрээр гаргаж дүгнэсэн.

1.2 Байгууллагын ажиллагсадтай байгуулсан үр дүнгийн гэрээг 2006 оны 12-р сарын 26-нд шалган дүгнэж байгууллагын аварга, тэргүүний ажилтанг шалгарууллаа. 2006 оны ажлын үр дүнгээр Мэдээллийн ажилтан Д.Нямбилэг байгууллагын аваргаар шалгарч, Ахлах номын санч М.Цэндхүү Алтангадас одонгоор, номын санч Б.Сүрэнжав, Н.Лхамжав нар Соёлын тэргүүний ажилтан цол тэмдгээр, фондоч М.Бадам, номын санч М.Лхагважав, үйлчлэгч Д.Дуламжав нар БСШУ-ны яамны хүндэт Жуух бичгээр шагнагдлаа.

1.3 Байгууллагын үйлчилгээний чанарын талаар уншигчдаас социологийн судалгаа авч өөрсдийн үйл ажиллагаанд дүгнэлт өгөн ажиллаж байгаа бөгөөд Увсын амьдрал сонин, “САМА” ТВ-ээр номын сангийн үйл ажиллагааг сурталчлах ажлыг 2-3 удаа зохион явууллаа.

Хоёр: Хууль, тогтоомж шийдвэрийн хэрэгжилт, үр дүн

2.1 Монгол улсын Соёлын тухай хууль, Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль, Төрийн албан ёсны хэлний тухай хууль болон төрөөс баримтлах Соёлын бодлого, Монгол улсын Ерөнхийлөгчийн “Монголын нууц товчоог” мөнхөд эрхэмлэн дээдлэх тухай, Номын санд ном хандивлах тухай, Монгол төрийн бичгийг хэрэглэх тухай зарлигуудыг нийт ажиллагсадаар судлуулан уншигчдад

сурталчлах ажлыг зохион байгуулж, Монгол Улсын ЗГ-ын 2004-2008 онд хэрэгжүүлэх мөрийн хөтөлбөрийн 2.2-ын 30-р заалтанд хамаарах 2 заалтанд хувийн хэрэг хөтлөн жил бүр баяжилт хийж биелэлтийг аймгийн ЗДТГ-ын Төрийн захиргаа удирдлагын хэлтэст танилцуулсан.

2.2 Аймгийн засаг даргын үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрийн 44-р заалтыг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө боловсруулан, биелэлтийг гаргаж аймгийн ЗДТГ-ын ТЗУХ болон НБЗХ-т гаргаж хүргүүлсэн.

2.3 БСШУ-ны Сайдын 2005 оны 1-р сарын 30-ны 441 тоот тушаалаар батлагдсан “Номын сангийн данс, бүртгэл маягтыг шинэчлэх тухай” журмыг аймаг, сумдын болон сургуулиудын номын сангийн эрхлэгч нарт сургалт семинар зохион байгуулан танилцуулсан ба үүний дагуу шинэчлэх ажлыг эхлүүлсэн.

Гурав: Төсвийн зарцуулалт, үр дүн

3.1. Өөрийн орлогын төлөвлөгөөний биелэлт /мян.төг/

Он	Төлөвлөгөө	Биелэлт	Хувь
2005	300.0	320.0	106.6%
2006	300.0	327.0	109%

3.2. Байгууллагын өр, авлага барагдуулалт

Он	Өглөг	Авлага
2005	-	45.5
2006	-	-

3.3. Батлагдсан төсвийн зарцуулалт

Үзүүлэлт	Төсөв	Гүйцэтгэл
Нийт дүн	31732.3	31758.5
Цалин	10920.4	10920.4
НДШимтгэл	2882.8	2882.8
Бичиг нэргийн зардал	250.0	250.0
Гэрэл цахилгааны зардал	500.0	500.0
Түлш халаалтын зардал	13316.8	13316.8
Тээвэр шатахууны зардал	100.0	100.0
Цэвэр бохир усны зардал	136.3	136.3
Шуудан холбооны зардал	120.0	120.0
Томилолтын зардал	246.3	246.3
Нормын хувцас зөөлөн эдлэл худалдан авах зардал	48.8	48.8
Ном хэвлэл авах зардал	1060.0	1060.0
Урсгал засварын зардал	250.0	250.0
Нэг удаагийн тэтгэмж, урамшууллын зардал	400.0	400.0
Бусад	1650.0	1650.0

Дөрөв: Байгууллагын дотоод ажил, зохион байгуулалтын тухай

4.1 Байгууллагын үйл ажиллагааны хэтийн төлөвлөгөөг 2005-2010 он хүртэл хугацаанд боловсруулан жил бүрийн төлөвлөгөөнд тусган хэрэгжүүлж байна. 2006 онд төлөвлөгдсөн ажил 100% биелсэн.

4.2 Байгууллагын ажиллагсадтай хөдөлмөрийн гэрээ, үр дүнгийн гэрээ байгуулж биелэлтийг нь хагас бүтэн жилээр дүгнэж ажиллав.

4.3 Байгууллагын дотоод ажлыг жил, улирал, сараар төлөвлөн биелэлтийг нь тухайн цаг үед нь үнэлэн дүгнэж хэвшүүлээ. 2006 онд 38 ажил төлөвлөж 37 ажил бүрэн биелүүлж нэг ажлыг хөрөнгө санхүүгийн боломжгүйгээс биелүүлж чадаагүй. Хэрэгжилт 97.4 % -тай байна.

4.4 Ажиллагсдын ажиллах нөхцөл, ахуй хангамжийг сайжруулах талаар хандивын орлогоос 200 гаруй мянган төг зарцууллаа.

2006 онд номын сангийн захиргаанд уншигчид болон ажиллагсдаас 14 өргөдөл хүсэлт ирүүлснийг хуулийн хугацаанд шийдвэрлэн барагдуулсан.

Тав: Хөтөлбөрийн хэрэгжилт***Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн биелэлт***

Аймгийн Засаг даргын 2004-2008 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 44-р зүйлд "... номын санд Интернэт үйлчилгээний төв байгуулж, номын худалдааны үйлчилгээ эрхлэхийг дэмжих" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлэх талаар номын сангийн хамт олон доорхи ажлуудыг хийж гүйцэтгэлээ.

Номын сангийн барилгад 2005 онд 10.8 сая.төгрөгийн их засвар хийж уншигч үйлчлүүлэгчдийн тав тухтай үйлчлүүлэх нөхцлийг бүрдүүлээ.

Аймгийн засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн заалт болон Монгол улсын засгийн газрын мөрийн хөтөлбөрийн Номын санд холбогдох заалтуудыг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө гарган түүний биелэлтэнд хяналт тавин ажиллаж байна. Дээрх хөтөлбөрийн заалтуудад хувийн хэрэг нээж жил бүр хийсэн ажлын үр дүнгээр баяжилт хийн ажиллаж байна.

Номын фондын баяжилтыг хандивын болон төсвийн хөрөнгөөр хийж 2005 онд 2137.5 мянган төгрөгийн 650 ш. ном, 2006 онд 3970.4 мянган төгрөгийн 780 ш. ном тус тус шинээр авлаа.

Аймгийн Төв номын сан байгуулагдсаны 70 жилийн ойг угтаж Баруун монгол ардын туульс хайлагч хүүхэд, хамтлаг, Монгол бичгийн сайхан бичигтэн шалгаруулах уралдаанууд, "Монголын нууц товчоо" зохиолоор сургууль, анги, хамт олны дунд "Дэвжээ", Д.Нацагдоржийн зохиолуудаар АХА, Дэвжээ, шүлгүүдээр нь "Уран жиргээ" зэрэг тэмцээнүүдийг зохион байгууллаа. Мөн номын тухай болон номын санчдын тухай яруу найргийн уралдаан зарлаж дүгнэлээ.

Аймгийн Боловсролыг дэмжих сангийн хөрөнгөөр 2338.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий өндөр хурдны Интернэтийн антен суурилуулж 5 компьютер бүхий Интернэт төвийг нээж ажиллуулаа. Аймгийн засаг дарга 1500.0 мянган төгрөгний 3 ш. Pentium 4 компьютер ойн баяраар бэлэг болгосон.

Интернэтийн төв нээгдсэнээр Дижитал номын сан болох эхлэл тавигдаж уншигч үйлчлүүлэгчид интернэт ашиглахаас гадна электрон хэлбэрээр монголын шилдэг зохиолууд, хүүхдийн шилдэг зохиолуудыг унших, хэсэгчилсэн ба бүрэн эхээр нь хэвлэн авах боломжтой болсон.

Дээрхи компьютер, техник хэрэгслийг ашиглан ЮНЕСКО-гийн шугамаар монгол улсад хэрэглэгдэж байгаа CDS-ISIS номын сангийн програм, Үндэсний номын сангийн ном зүйн бүртгэл мэдээллийн санг агуулсан CD, Ц.Дамдинсүрэнгийн намтар уран бүтээлээр хийгдсэн мультимедиа ном, УИХ-аас батлан гаргасан хууль тогтоол, олон улсын гэрээ конвенц зэргийг багтаасан програм зэргийг ашиглан Виртуаль номын сангийн эх суурийг тавьж иргэдэд үйлчилж байна.

Өөрийн байгууллагын 70 жилийн ойг тохиолдуулан Увс аймагт хэвлэгдсэн болон Увс аймгийн тухай хэвлэгдэн гарсан номын номзүй, Увс аймгаас төрсөн алдар гавъяатнуудын тухай танилцуулга, номзүйг бэлтгэн гаргаж товхимол болгон хэвлүүлэх бэлтгэл хангалаа.

Номын худалдаа үйлчилгээ явуулдаг 3 худалдааны дэлгүүр цэг одоогоор аймгийн төвд үйлчилгээ явуулж байгаа бөгөөд номын сангийн дэргэд номын худалдааны үйлчилгээ явуулах зорилгоор Адмон, Аз хур, Ботьбилэг зэрэг хэвлэлийн компаниудтай гэрээ хийн ажиллаж байна. Дээр дурдсан ажлуудыг үндэслэн аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрт туссан 44-р заалтын номын сантай холбогдох заалт 100% биелэгдсэн.

Зургаа: Хяналт шинжилгээ, тайлан мэдээний байдал

Өөрийн байгууллагын ажиллагсадын үйл ажиллагаанд хагас, бүтэн жилээр үнэлэлт дүгнэлт өгч номын сангийн үйл ажиллагаанд хяналт шинжилгээ хийх журмын дагуу 2 удаа үнэлгээ хийлээ. 2006 онд аймгийн Мэргэжлийн хяналтын албаны соёлын асуудал эрхэлсэн улсын байцаагч манай байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт шинжилгээ хийж 72.8 %-ийн үнэлгээ өгч хангалттай сайн гэсэн дүгнэлт өглөө.

Улирал тутам гаргадаг СУ-3, СУ-10, СУ-15 мэдээ тайланг хугацаанд нь гаргаж холбогдох байгууллагуудад хүргүүллээ.

Долоо: Мэргэжлийн ур чадвар

Номын санчдын мэргэжил боловсролын судалгааг дэлгэрэнгүй байдлаар гарган ажиллаж байна. Хөдөө сумдын 6 номын санд мэргэжлийн бус хүн ажиллаж байна. 2006 онд 4 номын санчийг мэргэжил дээшлүүлэх сургалтанд хамрууллаа. Өөрийн байгууллага дээр сумдын болон сургуулийн номын санчдыг оролцуулсан сургалт семинарыг 2 өдөр зохион байгууллаа.

Найм: Байгууллага орчны тохижилт

2006 онд байгууллага тохижуулах график, төлөвлөгөө гарган ажиллагсдын болон хандивын хөрөнгөөр 400 гаруй мян.төг зарцуулж 200 ш. шар хуайс тарьж 160 м2 талбайг зүлэгжүүллээ. Бие засах газрыг шинээр барьж, муу усны цооног шинээр хийлээ.

Аймгийн засаг даргын нөөцөөс 1650.0 мян.төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт авч Интернэтийн төвийг шинээр нээлээ.

Аймгийн нийтийн номын сангийн үйлчилгээ

Томъёолол нь: Увс аймгийн номын сангийн үйлчилгээг хүн амд хүргэх үйл ажиллагаа хамаарна.

Шалгуур үзүүлэлт	Нэгж	2006 онд хүрэх түвшин	2006 онд хүрэх түвшиний биелэлт
	Тоо хэмжээ		
Аймгийн нийтийн номын сан	тоо	1	1
Уншигчид	хүн	3250	3256
Суудлын тоо	тоо	70	70
Номын фондонд шинэ ном худалдан авахад зарцуулах хөрөнгө	мян.төг	1060.0	3222.3 934.3 төсвөөр, 2288.0 хандиваар,
Үйлчилгээний чанар уншигчдын эрэлт хэрэгцээг хангасан эсэх /мэдээллийн шинэ технологи, үйлчилгээ нэвтрүүлсэн г.м/	тоо	Номын сангийн орчин үеийн техник 2-оор нэмэгдэж мэдээ мэдээллийг түгээх, сурталчлах, үйлчилгээ 5-аар нэмэгдсэн байх	1.5 сая төгрөгөөр 3ш. компьютер шинээр авч Интернэтэд холбогдон 100 гаруй хүнийг хамрууллаа. Номын сангийн 70 жилийн ойг угтаж “Увсын уянга” сонинд нэг нүүр нийтлэл, мөн САМА ТВ-ийн нэвтрүүлгээр номын сангийн үйл ажиллагааны талаарх сурталчилгааг 2-3 удаа явуулсан.
Номын фондын хадгалалт, хамгаалалт /хуучин ном, хэвлэлийг сэргээн засварлах/		Фондын нийт номын 6.1-ээс доошгүйг сэргээн засварлаж хадгалалтын орчныг өөрсдийн нөхцөл бололцоонд тулгуурлан сайжруулах	Үндсэн фондын хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулах үүднээс номын санчдаараа нийт 4500ш номыг сэргээн засварлуулсан нь үндсэн фондын номын 6.2 %-ийг эзэлж байна.

Ном сурталчилгааны ажил /ном зүйн мэдээллийг сурталчилсан, сургуулийн сурагчдад зориулсан үйлчилгээг өргөтгөсөн, дугуйлан хичээллэсэн г.м/	Хамрагдсан хүүхдийн тоо	Ном, хэвлэлийн сурталчилгааны төрөл бүрийн ажил 15-аас доошгүй удаа явуулж 500-гаас дээш хүүхэд хамруулах, - Өсвөрийн номын санчдын дугуйлан ажиллуулаа.	Номын сангийн 70 жилийн ой, Номын хишиг өдөр, Д.Нацагдоржийн 100 жилийн ой г.м томоохон арга хэмжүүнүүдийг угтаж унишгч хөдөлмөрчид, хүүхэд багачуудын дунд - Баруун монгол ардын туульс хайлагч хүүхэд хамтлаг шалгаруулах уралдаан, - Худам монгол бичгээр сайхан бичигтэн аймгийн анхдугаар уралдаан - МНТөвчоо, их зохиолч Д.Нацагдоржийн уран бүтээлээр УБХ, "АХА", "Дэвжээ" тэмцээн - Олон улсын театрын өдрийг тохиолдуулан А.П.Чеховын уран бүтээлээр театрчилсан тоглолт, - Номын сангийн 70 жилийн ой угтаж "Номон цацал" сэдэвт шүлэг, яруу найргийн уралдаан, Их Монгол 800 жилийн ой угтаж "Миний монгол" эссэ бичих уралдаан - Хичээлийн шинэ жилийг угтаж Номын яармаг худалдаа г.м 30 гаруй ажлуудыг хийж 1500 гаруй хүмүүсийг хамрууллаа.
Номын санчдын сургалт зохион байгуулах	Хүн	Сумдын соёлын төвийн болон аймаг, сумын сургуулийн номын санчдын сургалтыг 1 удаа зохион байгуулж чанартай мэдээллээр хангах	Хөдөөгийн номын санчдын мэдлэг боловсролыг дээшлүүлэх, цаг үеийн мэдээ мэдээллээр хангах зорилгоор "Хөдөөгийн номын сангуудын өнөөгийн байдал - Цаашдын зорилт" сэдэвт номын санчдын сургалт семинарыг зохион байгуулж хот, хөдөөгийн нийт 40 гаруй номын санчид оролцож Номын санчдын дунд "АХА" тэмцээн, ажил мэргэжлийн уралдаан явуулж дүгнэлээ.

Мэдээ тайлангаар хангасан эсэх	Хугацаа чанар	Улирал бүр гэрээний биелэлт явц байдлын талаар БСГ-т тайлагнаж номын сангийн статистикийн мэдээллээр ханган ажиллах	Улирал бүр номын сангийн үйл ажиллагааны тайлан СУ-3-ыг гаргаж БСГ, Статистикийн Хэлтэс, МУҮНС зэрэг газруудад цаг тухай бүрд нь хүргүүлж өөрийн байгууллагатай холбоотой мэдээ мэдээллээр хангаж ажиллалаа.
Өртөг	Сая.төг	26.4	26.4
Хугацаа: Гэрээний хугацаанд		2006.01.01-2006.12.31	2006.01.01-2006.12.31

ХОВД АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ АЖЛЫН ТАЙЛАН

Ховд аймгийн Төв номын сан нь 2006 онд 68 дахь жилдээ үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Тэрээр Монгол улсын Засгийн газраас Соёлын байгууллагын талаар дэвшүүлсэн зорилт, төрийн бодлого болон аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд гол анхаарлаа хандууллаа.

2006 онд манай байгууллага үйлчилгээнийхээ чанарт ахиц гаргаж, төлөвлөгөөт үзүүлэлтээ биелүүлэх, номын фондыг баяжуулан, техник тоног төхөөрөмжөөр хангах, материаллаг баазаа бэхжүүлэхийг гол зорилгоо болгож ажиллаж байна.

Нэг: Төв номын сангийн бүтэц бүрэлдэхүүн

2006 оны эхний хагас жилийн байдлаар Төв номын сан нь захирал, номын санч 11, нягтлан 1/ музейтэй хамт/, үйлчлэгч 3, сахиул 2, нийт 18 орон тоотоо ажил үйлчилгээ явууллаа. Нийт ажилчдын 65 хувь нь номын санчаар мэргэшсэн ба тэдний 2 нь магстир, 90% нь дээд мэргэжилтэй байгаа нь цаашид үйл ажиллагаа хэвийн явуулах боломжтой хэмээн үздэг.

2006 онд тус байгууллага нь Төв номын сан, Хүүхдийн номын өргөө гэсэн ажлын 2 байр, Мэдээлэл ном зүйн тасаг, Номын сангийн фондын тасаг, Эрдэм шинжилгээ чөлөөт уншлагын танхим, Гадаад хэл, сургалтын танхим, Насанд хүрэгчдийн уншлагын их танхим, Хүүхдийн «Их мэдэх» танхим, Хүүхдийн «Үл мэдэх» танхим, Гэрээр ном олгох тасаг гэсэн 8 тасаг танхимтайгаар үйл ажиллагаагаа явууллаа.

Хоёр: Байгууллагын барилга, засвар үйлчилгээ

Манай төв номын сангийн барилга нь баригдсан цагаасаа хойш 34 дахь жилдээ засвар үйлчилгээнд хамрагдалгүйгээр үйлчилгээ явуулж байна. Одоо тус барилгын хаалга цонх гажиж, бүх эд зүйл нь муудаж, дээвэр таазнаас дусаал ус гоожиж, шавардлага нь нурж үйлчилгээ явуулах шаардлага хангахгүйд хүрээд байна.

Энэ талаар аймгийн мэргэжлийн хяналтын газраас шинжээчид ирж үзэн хоёрч удаа үйлчилгээ явуулахыг хориглосон улсын байцаагчийн дүн шинжилгээ гаргасан боловч эрэлт үйлчилгээ их байгаа учир аргагүйн эрхэнд ажиллаж байна. Энэ тухайгаа орон нутгийн удирдлагууд болон тойргоос сонгогдсон УИХ-ын гишүүд, БСШУЯ-ны мэргэжилтэн нартай удаа дараа уулзаж, хэд хэдэн удаа бичиг явуулж мэдэгдсэний үр дүнд 2007 онд 10,0 сая төгрөгийн засварын хөрөнгө батлагдаад байна. 10,0 сая төгрөг нь уг засварыг бүрэн гүйцэлдүүлж чадахгүй тул бид барилгынхаа нэн тэргүүнд засах шаардлагатай хэсгийг засварлахаар төлөвлөөд байна.

Байдал ийм хүнд байгаа ч бид үйл ажиллагаагаа жигд тасралтгүй явуулж, төлөвлөгөө нормоо давуулан биелүүлсээр байна.

Дээр батлагдсан засварын мөнгөнөөс гадна 50252543 төгрөгийн өртөгтэйгээр хийлгэх барилгын засвар, сандал ширээ, зөөлөн эдлэл сольж шинээр авахад шаардагдах 21790000, орчин үеийн автомажсан номын сан, мэдээллийн төв болохын тулд зарцуулагдах 13875000 төгрөгийн техник хэрэгсэл, нийт 85917543

төгрөгийн төсөв мөнгөний шаардлагатай байгаа. Энэ бүгдийг бүрэн шийдүүлэх талаар богино хугацаанд дорвитой арга хэмжээ авах болно.

Мөн Хүүхдийн номын өргөөг аймгийн БСГ-тай хамтран 2,5 сая төгрөгийн засвар хийж үйлчилгээний хүчин чадлыг бүрэн дүүрэн ашиглан ажиллалаа.

Гурав : Уншлага, үйлчилгээний тухайд:

Бид ажлаа жил, улирал, сараар төлөвлөж, гүйцэтгэлийг нь шалгаж тухай бүрд нь дүгнэж ажлын хариуцлага тооцон ажиллахаас гадна Аймгийн Боловсрол соёлын газар, Нийгмийн бодлогын хэлтэстэй үр дүнгийн гэрээ байгуулан дүгнэж ажиллалаа.

Мэдээлэл, ном зүйн тасаг нь төв номын сангийн хөмрөгт хадгалагдаж байгаа шинжлэх ухааны бүх салбарын номуудыг уншигчдад катологийн шугамаар нээн харуулж, тэдний өөрт хэрэгтэй ном хэвлэлээр хангагдах боломж бүрдүүлэхээс гадна, уншигчид бие даан суралцах арга барилд багагүй хувь нэмэр орууллаа. 2006 онд тус тасаг шинээр ирсэн 778 номонд ном зүйн ажиллагаа хийж, 360 мянган төгрөгний хэвлэл захиалж, уншлага эргэлтэн оруулж номын ээлжит тооллогын ажлыг удирдан 55,0 мянган номыг ДДС ангилалд оруулж католог, картыг нь бүрдүүлэн тоолоод байна. Мөн ном зүйн мэдээллийн зөвлөгөөг 68 удаа хийж түүнд 2161 үйлчлүүлэгч хамрагдлаа.

Номын сангийн фондын тасаг нь 98,0 гаруй боть номыг фондондоо агуулж, уншлага үйлчилгээний 6 тасаг танхимуудад хэрэгцээт болон захиалгат номыг хувиарлан гарган өгөх замаар нийт 30,0 мянган номыг иргэдэд олгож, тэдний оюуны хэрэгцээг хангасан байна. Үүний зэрэгцээ тусгай тэмдэглэлт өдрүүд болон шинжлэх ухааны чиглэлээр 4500 номоор 85 удаагийн сэдэвчилсэн үзэсгэлэн гаргаж ажиллалаа.

Эрдэм шинжилгээ чөлөөт уншлагын танхим нь Оюутан багш нарын бие даасан үйл ажиллагааг дэмжих тэдний эрдэм шинжилгээний ажилд бага ч болов тус болох зорилгоор 2006 онд Эрдэм шинжилгээ, чөлөөт уншлагын танхимыг 2000 боть номтойгоор нээж ажиллууллаа. Тус танхимаар жилийн хугацаанд 116 уншигчдад карт нээж, 2015 ирцэд, 2317 номоор үйлчилсэн ба номын сэдэвчилсэн үзэсгэлэн 13 удаа гаргаж, СОНА 3 удаа зохион байгуулж, 313 уншигчдыг хамрууллаа.

Уншлагын их танхим нь манай байгууллагын хамгийн их үйлчлүүлэгчтэй, цаг ямагт ачаалалтай байдаг танхим юм. Энд ЕБС-ийн 8-11 ангийн сурагчид хамрагдаж өөрсдийн бие даасан байдлаа хөгжүүлж, дотоод гадаадын орчин үеийн сор болсон бүтээлүүдээр үйлчлүүлдэг. Тус танхим нь нэг ээлжиндээ 80 уншигч сууж үйлчлүүлэх хүчин чадалтай бөгөөд энэ өнгөрсөн онд нийт 1111 уншигчдад карт нээж, 16670 ирцэд 26683 ном олгож үйлчилсэн. Уншлагын их танхим нь уншлага үйлчилгээ явуулахаас гадна улс даяар тохиох тэмдэглэлт өдрүүдийг төлөвлөгөөний дагуу явуулж, 30 удаа шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн гаргаж, 34 удаа СОНА зохиож, 763 уншигч хамрагдсан байна. Эдгээр үйлчилгээ явуулахаас гадна ном хэвлэлээ сэргээн засварлах ажил давхар хийж нийт 283 ном сэргээн засаж ажиллалаа.

Гадаад хэл сургалтын танхим нь гадаад хэл сонирхогч, анхан сурагчдад Англи, Франц хэлний сургалт явуулж, гадаад хэл сурах сонирхолтой иргэдэд гадаадын их дээд сургуулиудын тэтгэлэгт хөтөлбөрт хамрагдахад нь туслах, тэр талын мэдээлэл өгөх ажлуудыг хийж ажиллалаа. Энэ хугацаанд ганцаарчилсан

зөвлөгөөг 15 үйлчлүүлэгчдэд өгч сэдэвчилсэн лекцэд 88 уншигч хамруулсан бол Соросын сан болон МННХ-ээс зарлагдсан 12 сургалтын тэтгэлэгт хөтөлбөрийг сурталчилан зарлаж уншигчдаа оролцуулсан байна. Мөн тус нутгийн иргэдийн Англи хэл сурах сонирхолд үндэслэн Швейцар улсаас Peace Corps-ау ажилтан Томас, Анна нарыг урилгаар ажиллуулсан нь Англи хэл суралцагсдын талархал хүлээж байна.

Мөн АНУ-ын Элчин сайдын Яамнаас зарлагдсан Access хөтөлбөрийн сурталчилгааг орон нутагт явуулснаар манай аймгаас ЕБС-ийн 10 хүүхэд гадны 100 хувийн тэтгэлгээр 2 жилийн хугацаатай сургалтанд хамрагдаад байна.

Хүүхдийн Их мэдэх, Үл мэдэх танхимуудыг хүүхэд багачуудын чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх, оюун ухаан, танин мэдэхүйг нь хөгжүүлэх зорилгоор 1-4 анги, 5-7 анги гэсэн насны ангилалаар тус тус байгуулсан. Өнгөрсөн онд ИХ МЭДЭХ ТАНХИМ НЬ 736 хүүхдэд карт нээж, 4260 ирцэд 11385 ном олгож уншуулсан бол ҮЛ МЭДЭХ ТАНХИМ НЬ 656 хүүхдэд карт нээж, 6694 ирцэд 13533 ном олгож үйлчилсэн. Эдгээр танхимууд нь уншлага үйлчилгээ явуулахаас гадна нийтдээ 581 ном засварлаж, 43 удаа номын үзэсгэлэн гарж сурталчилан, 748 хүүхэд багачуудад 45 удаа СОНА явуулж ажиллалаа.

Гэрээр ном олгох тасаг нь иргэдэд ном хэвлэл гадуур олгож уншуулахаас гадна аймгийн хэмжээний албан байгууллагуудын дунд ОЮУНЫ БАНК ТАНЫ ГЭГЭЭРЛИЙН ҮНДЭС номын аян жилийн хугацаанд зарлаж ажлаа дүгнэлээ. Аянд байгууллагууд идэвхтэй оролцсон бөгөөд аймгийн Шим ус ХХК, Онцгой байдлын алба, Их буян захын иргэд бусдыгаа хошуучлан оролцлоо. Гэрээр ном олгох тасаг нь нийт 104 карт нээж 465 ирцэд 916 ном олгож 8 удаагийн СОНА зохион явуулсан байна. Ийнхүү манай тасаг танхимууд 2006 онд өөр өөрсдийн өмнө тавьсан зорилго, зорилтоо 100 хувь давсан амжилттай биелүүлж дараа оныхоо ажилд сарын өмнө орж, үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлсээр байгааг хэлэхэд таатай байна.

2006 онд хүүхэд багачуудын хүсэн хүлээсэн Хүүхдийн номын өргөөг аймгийн БСГ-тай хамтран бүрэн тохижуулж үйл ажиллагааг нь жигдрүүлсэн нь ажлын хамгийн том амжилтын нэг байлаа. Энэ онд Хүүхдийн номын өргөөгөөр нийтдээ 1392 хүүхдэд карт нээлгэж, 10954 ирцэд 24500 ном олгож уншууллаа.

Тэнд өдөр бүр хүүхэд шуугин, дуртай ном хэвлэлээ уншин, цагийг үр дүнтэй өнгөрүүлж байна.

2006 онд манай фонд 778 номоор баяжигдаж, төлөвлөгөө 189,7 хувиар, байнгын уншигчийн тоо 2867-д хүрч 109,4 хувиар биелэж 35112 ирэгсдэд 60051 ном олгон үйлчилсэн бөгөөд жилийнхээ төлөвлөгөө, нормыг сарын өмнө гүйцэтгэж чадсаныг номын санчдынхаа мэргэжлийн өндөр ур чадвар, ажил хөдөлмөрийн бүтээлч чанар, итгэл зүтгэлтэй холбон тайлбарлахаас гадна Гадаад хэлний уншлагын тасаг, хүүхдийн уншлагын Их мэдэх, Үл мэдэх танхим, Эрдэм шинжилгээ, чөлөөт уншлагын танхим, тасаг зэргийг нээн, гэрээр ном олгох тасгийн үйлчилгээг өргөжүүлсэнтэй холбоотой хэмээн үзэж байна.

Төв номын сангийн 2006 оны уншлага үйлчилгээний мэдээ

д/д	Үзүүлэлт	төлөвлөгөө/жилээр/	гүйцэтгэл	хувь
1	Номын фонд	420	778	189,7%
2	Байнгын уншигч	2620	2867	109,4%
3	Олгож уншуулсан ном	54050	60051	111,1%
4	Ирц	24524	35112	143,1%

Дөрөв: Соёл олон түмний ажлын тухайд

Манай хамт олон Монгол түмний бахархал болсон Их Монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойг тэмдэглэн өнгөрүүлэх ажлын хүрээнд сургалт сурталчилгааны олон талт арга хэмжээ зохион байгууллаа.

Энэ 2006 онд нийт 45 удаа СОНА зохион байгуулж, 65 удаа шинэ номын болон сэдэвчилсэн үзэсгэлэн гарган сурталчиллаа. Үүнд анги хамт олны дунд Монголын багш нарын баяраар багшдаа барих миний бэлэг, Ээждээ барих миний бэлэг сэдэвт уншлага үйлчилгээний аян зохиож шалгарууллаа. Мөн их монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойн хүрээнд Монголын нууц товчоо ба эзэн Богд Чингис хаан сэдэвт зохион бичлэг, шүлгийн уралдаан, МНТ ба Тэмүүжингийн бага нас сэдэвт дүрийн тоглолт, уншигчийн бага хурал, “Шувуун саарал” богино өгүүлэг, уран уншлагын наадам зохион байгууллаа.

Их ойг угтаж, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зарлиг буулгасны дагуу Монгол үндэснийхээ бичиг соёлыг дээдлэх, хайрлан хамгаалж өвлүүлэх үүднээс “Тод монгол бичиг, түүний өв соёлын асуудалд” эрдэм шинжилгээний бага хурлыг 2006 оны 4-р сарын 18-нд Ховд Их Сургуулийн багш нартай хамтран зохион байгуулж, Тод монгол бичгийг цаашид хэрхэн өвлүүлэн хамгаалах талаар нээлттэй ярилцлаа. Бага хуралд оролцогчид Тод монгол бичиг сурах хөдөлгөөн өрнүүлэх, сурагчдад бага ангиас нь анхны мэдэгдэхүүн олгох сургалт зохион байгуулах, уг бичиг зохиогдсоны 260 жилийн ойг 2008 онд тэмдэглэх, мөн уг бичиг зохиогчийн алдрыг тэмдэглэж хөшөө дурсгал босгох зэрэг олон асуудлуудыг дэвшүүлэн тавилаа.

Мөн 2006 оны 5-р сарын 24, 25-ны өдрүүдэд Эзэн богд Чингис хааны иггээсэн Монгол төрийн бичиг хэрэглэсний 800 жилийн ойг, үндэсний бичиг үсгийн баярын өдрийг Аймгийн БСГ-тай хамтран тэмдэглэн өнгөрүүллээ. Энэ арга хэмжээний хүрээнд Монгол бичгийн цэвэр гоё бичигтэн уралдаан зарлаж, Төв номын сан дээр үзэсгэлэн гаргаж байр эзлүүллээ. Мөн Монгол түмний бичиг үсгийн өв, соёлын дурсгал болох Монголын Нууц Товчоог номын их өргөөний хойморт залж, “Монголын нууц товчоо” уншигчдын бага хурал хийлээ. Бичиг үсгийн баярт сумдын номын санчдыг оролцуулсан бөгөөд тэдэнд МУҮНС-гаас мэргэжилтэн Б.Тунгалагийг урин оролцуулж Номын сангийн шинэчлэгдсэн данс бүртгэл түүнийг хөтлөх аргачлалын талаар сургалт зохион байгуулж арга зүйн зөвлөгөө өгч мэргэжлийн чиглэлийн ном сурах бичгээр хангалаа. Мөн сумдын номын сангийн ажил байдалтай танилцаж тэнд ном хэвлэлийн хадгалалт хамгаалалт ямар байгаа, үйлчилгээгээ хэрхэн явуулдаг, иргэдийн оролцоо, орон нутгийн удирдлагууд номын сангийн талаар ямар бодолтой явдаг гээд олон асуудлуудтай танилцах зорилгоор нийт 12 сумдаар явж ажиллалаа.

Дашрамд өгүүлэхэд өнөөдөр сум орон нутагт номын сан нь 2000-8000 мянган номтой бөгөөд цөөн хэдэн сумаас бусад нь өөрийн гэсэн орон байртай

уншлагын танхимтай нээгдсэн байгаа нь бахархууштай. Гэхдээ түүнд уншигч үйлчлүүлэгчийн тоо цөөн байгаа нь сэтгэл эмзэглүүлж байна. Энэ нь хөдөөний иргэд зав чөлөө багатай, жилд номын фонд баяжилтанд 100,0 төг хүрэхгүй мөнгө төсөвлөгддөг, түүний ихэнх нь хэвлэл захиалганд яваад шинэ номоор фонд баяжуулах боломжгүй зэрэг олон шалтгааны улмаас номтой нөхөрлөх явдал эрс буурсан зэрэгтэй холбон тайлбарлаж байна. Иймд цаашид хөдөөгийн сумдын номын санг хөгжүүлэх иргэдэд нүүдлийн номын сангийн хэлбэрээр ном уншуулж нөхөрлүүлэх ажлуудыг хийх шаардлагатай байгааг анхаарч орон нутгийн удирдлагуудтай хамтарч ажиллахаар төлөвлөөд байна.

Төв номын сангаас өөр нэг зохиосон дорвитой ажил бол "Шувуун саарал" богино өгүүллэг, уран уншлагын наадам юм. Энэ наадам нь манайд уламжлал болон тогтсон үйл ажиллагааны нэг бөгөөд энэ үеэр тус номын сангаар үйлчлүүлдэг уншигчдын хувьд өөрсдийн бүтээл, авьяас билгээ уралдуулан наадах боломж бүрддэг. Энэ жил тус наадмыг Монголын орчин үеийн уран зохиолыг үндэслэгч их зохиолч Д.Нацагдоржийн 100 жилийн ойг угтаж Хүүхдийн төлөө төвтэй хамтран зохион байгуулж явууллаа.

Уг арга хэмжээний үеэр Аймгийн ЕБС-ийн сурагчдын дунд ном уншлагын сарын аян зохиож, Д.Нацагдоржийн зохиол бүтээлийг хэн сайн мэдэх бэ АХА тэмцээн, Эссэ бичлэгийн уралдаан явагдсан бол, багш сурган хүмүүжүүлэгч нарын дунд Д.Нацагдоржийн зохиолоор үгийн сүлжээний таавар зохиох уралдаан явагдлаа. Уг арга хэмжээ эцсийн мөчид "Шувуун саарал" богино өгүүллэг, уран уншлагын тэмцээн болж, сурагчид оюун ухаан, авьяас чадвараа сорилоо.

3 насны ангиллаар явагдсан Шувуун саарал наадамд ахлах насны ангиллаас Ц.Отгонхишиг, Б.Батчулуун, Ц.Батцэцэг, дунд насныхаас Б.Сумъяа, Г.Бадамдорж, Х.Мягмарбаяр, бага ангиас Ж.Буяннасан, О.Энхсайхан, Д.Дорж нарын сурагчид шалгарч бусдыгаа хошуучлан Тэргүүний уншигч Д.Нацагдорж тэмдэгтэнээр шалгарч энгэрээ мялаалаа.

Уламжлал болон 10 дахь жилдээ зохиогдож байгаа уг наадам өмнөх жилүүдээс өргөн олныг хамарч чадсан, зохион байгуулалтын өндөр түвшинд явагдсан бас Тэргүүний уншигч Нацагдорж тэмдэгтэн —ний анхны эзэд тодорсон гээд олон үйл явдлуудаар онцлог байлаа. Дээр зохиогдсон СОНА-д нийтдээ давхардсан тоогоор 2161 багш, сурагчид оролцсон байна. Зохион байгуулсан ажлынхаа үр нөлөө, ач холбогдлыг бусдад хүргэх зорилгоор орон нутгийн Ховд телевизд 2, Ховдын мэдээ сонинд 2, Зиндаа сонинд 1, Монголын радиогийн МОНЦАМЭ агентлагт 2 удаа ярилцлага сурвалжлага өгч сурталчиллаа.

Тав: Фонд баяжилт

Номын сангийн үндсэн ажлын нэг фонд баяжилт. Шинэ болон ховор номоор фондоо баяжуулж үйлчилгээгээ өргөтгөх тал дээр нэлээд анхааран ажиллалаа. Энэ жил 3,9 сая төгрөгний 778 номоор фондоо баяжуулж, Фондын номын тоог 98,0 мянгад хүргэлээ.

Тус тасаг нь баяр ёслол, тэмдэглэлт, нэрэмжит өдрүүдэд номын сэдэвчилсэн үзэсгэлэн 85 удаа гаргаж СОНА-ын график гаргаж түүндээ ажлаа уялдуулан ажиллаж үйлчиллээ. Зохиолчид болон суут хүмүүсийн амьдрал үйл ажиллагаа, уран бүтээлийг сурталчилсан самбар 8-ыг хийж, 1420 номонд сэлбэн засвар хийж ажиллалаа.

Мөн ЮНЕСКО-гийн Бээжин дэх Холбоо Мэдээллийн Хөтөлбөрөөс санхүүжүүлэн, Монгол Улсын Үндэсний Номын сантай хамтран явуулсан үндэсний цөөнхийг мэдээллээр хангах "Номын сан мэдээллийн цэлгэр хаалга" төслийн хүрээнд тус аймгийн Ховд, Булган сумдад оршин буй казак иргэдийг хамруулж тэднийг үндсэн хэл дээрх казак ном, сурах бичгээр хангасан нь өөрсдийн хэл соёл, бичиг үсэг, ёс заншил өв уламжлалаа сэргээх сайхан боломж бүрдлээ. Энэ төслийн хүрээнд дээрх сумдын номын сангаар дамжиж 700 гаруй боть ном казак иргэдийн гар дээр очиж уншлага үйлчилгээнд гараад байна. Үүнээс гадна 2005 оны шилдэг номоор шалгарсан 65 нэрийн 406 ширхэг номыг УБ-аас тээвэрлэн ирж сумдын болон өөрийн номын фондыг нь баяжууллаа.

Зургаа: Олон нийтийн ажил, гадна орчны тохижилт, дэвшилтэт шинэ үйлчилгээ

Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар, Жаргалант сумын тамгын газраас зохион байгуулж буй хаврын бүтээлч хөдөлмөрийн ажилд хамтран оролцож хог цэвэрлэх далан шуудуд байгуулах, орчин тойрноо цэцэгжүүлж, ойжуулах ажилд хамт олноороо идэвхтэй оролцлоо. Энэ ажлын хүрээнд хоёр байрныхаа сад, цэцэрлэгт 30 ширхэг мод тарьж, гурван цэцгийн мандал байгуулан цэцэгжүүллээ. Мөн өөрийн олсон орлого төсвийн мөнгөний хэмнэлтээрээ орчноо тохижуулах ажлын хүрээнд төв байрынхаа үүд, явган хүний замыг өнгөт хавтангаар боржуурдаж 360,0 мянган төгрөгийн ажил хийгээд байна.

Үйлчлүүлэгчдэд ая тухтай орчин бий болгох тэдэнд нэг цэгийн үйлчилгээ үзүүлэх зорилгоор бичиг хэргийн худалдаа үйлчилгээ, жижиг цайны газар шинээр нээж ажиллуулсан нь тэдний талархал хүлээж байна. Мөн уншлагын заалныхаа суудлын тоог нэмэх зорилгоор 10 ширээ, 20 сандал шинээр хийлгэн суудлын тоог 210-д хүргэлээ.

Нийгмийн эмзэг бүлгийнхэнд туслах зорилгоор Аймгийн Хүүхдийн төлөө төв, Хөгжлийн Бэрхшээлтэй хүүхэдтэй Эцэг Эхийн холбоотой хамтран бусдын асаргаанд байгаа Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд ном хэвлэлээр үйлчлэх ажлыг үнэ төлбөргүй явуулж, үүнд 30 гаруй иргэд хамрагдлаа.

Одоо бид орчин үеийн номын сангийн шаардлагад нийцсэн үйлчилгээг хангах үүднээс номын сангийн үйл ажиллагааг автоматжуулах ажлыг хийхээр төлөвлөн, энэ хүрээнд фондын тооллого явуулж, данс бүртгэлээ шинэчлэн, номоо ОУ-ын ДДС ангилалд оруулж, электрон каталог байгуулах ажлуудыг зэрэг эхлээд байна.

Цаашид санал болгох хэд хэдэн зүйл байна. Үүнд:

- Төв номын сангийн барилгыг ойрын хугацаанд/ 2007онд/ их засварт оруулах талаар анхаарч, холбогдох яам тамгын газартай хамтран ажиллах
- Номын тооллогыг чанарын өндөр түвшинд хийж ангиллаа зөв тогтоож орчин үеийн шаардлагад нийцсэн электрон номын сан байгуулахад голлон анхаарах, тооллоготой холбогдож гарах төсвийн зардал мөнгийг зохих журмын дагуу гаргаж зарцуулах.
- Номын сангийн техник хэрэгслийг шинэчлэн сүүлийн үеийн тоног төхөөрөмжөөр хангах, интернэтэд богино хугацаанд холбогдох
- Номын санч нарын мэдлэг мэргэжил дээшлүүлэх зорилгоор сургалт семинарт хамруулах, зарим номын санчдыг мэргэжлийн дагуу ичнээ

сургах, тэдний англи хэл, компьютерийн мэдлэгийг дээшлүүлэх, мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэх зорилгоор тэргүүний номын сангийн ажил байдалтай танилцуулж туршлага солилцох зорилгоор нийслэл болон бусад аймгуудад ажлын аян зохион байгуулах

- Сумдын номын санчдад мэргэжлийн арга зүйн зөвлөгөө өгөх тал дээр хамтран ажиллах ажлыг эрчимжүүлж, номын сангийн үйлчилгээг нь бусдад хүртээмж, чанартай, тохижилттой болгох талаар зохих шатны дээд байгууллагын удирдлагуудтай хамтран ажиллах гээд олон арга хэмжээг авах шаардлагатай байна.

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

Тус аймгийн Нийтийн номын сан нь танхим, гэр, хүүхдийн тасгаар үйлчлэн үйл ажиллагаа явуулж ирлээ. Нийтийн номын сан нь өнгөрсөн хугацаанд анхан шатны бүртгэлүүдийг шинэчлэн шинэ стандартыг мөрдөж номын тооллогыг явууллаа.

Нэг. Нийтийн номын сангийн талаар гарсан тушаал шийдвэрийг хэрэгжүүлсэн байдал

БСШУ-ы сайдын 2005 оны 441-р тушаалаар батлагдсан номын сангийн данс, маягтыг шинэчлэн батлах тухай журмын дагуу аймгийн хэмжээнд бүх номын сангуудад зааварчлага зөвлөмж өгч Аймгийн төв номын сан бүх анхан шатны бүртгэлээ шинэчлэн шинэ стандартыг мөрдөж байна.

Байгууллагын үйл ажиллагааг хэвийн хэмжээнд явуулах зардлын төсвийг зохиож холбогдох байгууллагуудад хүргүүлж батлуулан зохих журмын дагуу зарцуулахын зэрэгцээ бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээнд заасны дагуу төлөвлөгөөг 100-130%-иар биелүүлж амжилттай ажиллалаа.

Нийт ажиллагсадтай 2006 оны үр дүнгийн гэрээг дүгнэж хөдөлмөрийн гэрээг сунган жилийн ажлыг дүгнэж үр дүнгээр нь ажилтнуудад нэмэгдэл цалинг олгосноор ажиллагсдын цалингийн хэмжээ нэмэгдэж 100000-140000 төгрөгний цалинтай болж ажлын бүтээмж нэмэгдэж байна.

Иргэдийн соёлын хэрэгцээг хангахад хэвлэл, мэдээллийн байгууллагуудтай хамтран ажиллаж номын сангийн үйл ажиллагааг сурталчилах, шинэ номыг танилцуулах болон олон төрлийн ажлыг зохион байгуулж хэвшлээ.

Хоёр. Номын сангийн дотоод ажлын талаар

Монгол улсын Засгийн газрын мөрийн хөтөлбөр, аймгийн Засаг даргын мөрийн хөтөлбөрийн дагуу номын сангийн үйл ажиллагаа, үйлчилгээний хүрээ хүртээмжийг өргөжүүлэх талаар дэвшүүлсэн зорилтыг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд үйлчилгээний таатай орчинг бүрдүүлэх, иргэдийг хэрэгцээт мэдээллээр шуурхай хангах, үйлчилгээний хөнгөн шуурхай байдлыг сайжруулахад үйл ажиллагаагаа чиглүүлэн бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээний үүргээ 100-130 хувиар биелүүллээ.

Номын сан нь уншлага, мэдээлэл, сурталчилгаа, насанд хүрэгчдийн, хүүхдийн, гэрээр ном олгох тасгуудаар уншлага үйлчилгээ явуулж байна.

2.1 Уншлага үйлчилгээний талаар

- 3225 хүнд карт нээж, 21024 ирэгсдэд 27736 ном, хэвлэл олголоо.
- Сургууль, цэцэрлэг, байгууллагууд дээр зөөврөөр ном, хэвлэлээр үйлчлэх ажлыг сард нэг удаа зохион байгуулж шинэ үйлчилгээ явууллаа.
- Хүүхдэд чанга уншлагыг 7 хоног бүр нэг удаа, номын тойм тайлбар бичин танилцуулга тогтмол хийж 2500 хүүхэд хамрагдлаа.
- Гэрээр 1022 уншигч бүртгэж, 6848 ирэгсдэд 9527 ном олгож үйлчиллээ.
- Шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн 25 удаа 750 номоор гаргаж сурталчилсан.

2.2. Ном зүйн үйлчилгээ

Аман лавлагааг уламжлалт лавлагааны ном, материалаар 147 удаа өгч шинэ номын мэдээг тухай бүр гаргаж үйлчилгээ явууллаа.

Хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр сард 1 удаа мэдээ, мэдээлэл, сурталчилгааг хийж шинэ болон сэдэвчилсэн номын тойм мэдээг Мөрөн, Лха телевизээр сурталчиллаа.

Нийтийн уншлагын танхим, Хүүхдийн уншлагын танхим, Гэрээр олгох тасгуудын болон фондын 1808 ширхэг номонд шинээр католог бичиж байрлууллаа.

2.3 Хамтарсан үйл ажиллагаа

Хүүхдийн төлөө төвтэй хамтран хүүхдийн дунд зохиох соёл олон нийтийн ажлыг өргөжүүлэн их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ойн арга хэмжээний хүрээнд яруу найраг, өгүүллэгийн уралдаан явуулж “Нацагдорж тэмдэгтэн” 3 нэмэгдэж, багш, номын санч, уншигч, судлаачдын дунд уран бичвэрийн уралдаан зохион явуулж уралдааны болзолд зориулж 65 мянган төгрөг зарцууллаа.

2.4. Бүтээлч ажил

Уншигчийн хэрэгцээтэй мэдээллийг болон эх сурвалж олж авах, тэдний хэрэгцээт ном хэвлэл, сэдвийн хүртээмжийг дээшлүүлэх зорилгоор хэвлэн олшруулж уншлага үйлчилгээ мэдээллийн ажилд ашиглаж байна.

Ерөнхий боловсролын сургуулийг төгсөгчдөд зориулан их, дээд сургуулиудын танилцуулга болон элсэлтийн шалгалтын дүрэм, шалгалтанд холбогдох сэдэв, энэ чиглэлийн мэдээллийг шуурхай хүргэх зорилгоор үзэсгэлэн болон холбогдох материалуудаар мэдээлэл сурталчилгааны ажил байнга явуулж байна.

2.5. Фондын баяжилт

Номын фондыг 1808 ш. 2025,0 сая төгрөгийн номоор баяжуулан 9 нэрийн 265.0 мянган төгрөгийн тогтмол хэвлэл захиалан лавлагаа өгч гадаад хэл өөрөө сурах гарын авлага, сурах бичиг, CD болон хэвлэмэл бус материалаар нийтэд үйлчиллээ.

Фондын бүх номонд үзлэг хийж урагдаж гэмтсэн болон ашиглагдахгүй байгаа 600 шахам номын жагсаалтыг гарган данснаас хасах ажлыг орон нутгийн төрийн өмчийн хороонд өгч шийдвэрлүүлсэн.

Танхим бүр дээр номын тооллого явуулж нэгдсэн бүртгэлийг шинэчлэн тооцоог бодож хууль дүрмийн дагуу шийдвэрлэх арга хэмжээг авсан.

2.6 Соёл олон нийтийн ажлын талаар

Байгууллагын жилийн ажлын төлөвлөгөө болон Их Монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойн ажлын хүрээнд сургалт танин мэдэхүй, соёлын талаар “Миний төрөлх нутаг”, “Хөвсгөл нутгаар аялцгаа” зэрэг олон төрлийн уралдаан тэмцээн, сэдэвт ажлууд зохион байгуулж нийт 3000 гаруй үзэгчдийг хамарлаа.

Гурав. Нийтийн номын сангийн талаар авч хэрэгжүүлсэн ажлууд

Нийлүүлэх бүтээгдэхүүний өгөгдсөн тоо хэмжээ, чанар, цаг хугацааны үзүүлэлтийн дагуу номын санг хөгжүүлэх, боловсон хүчнийг сургах, мэргэжил, чадварыг дээшлүүлэх, тэдний ажиллах нөхцөл, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх, урамшуулах зэрэг ажлыг жилийн хугацаанд амжилттай зохион байгууллаа.

Аймгийн хэмжээнд бүх нийтийн номын сангуудад ажиллаж байгаа хүний нөөцийн асуудлыг шийдвэрлэх тэдгээрийг сургах, давтан сургахад өөрийн байгууллагын нөөц бололцоонд тулгуурлан төв болон орон нутгийн сургалтанд нийт 33 номын сангийн 38 номын санч хамрагдаж 440000 төгрөг зарцууллаа.

Фондын баяжилтанд зориулсан төсөв хөрөнгийг жил бүр батлуулан жилд 2025.0 төгрөгийн ном хэвлэл авч байгаагийн зэрэгцээ Азийн сантай хамтран ажиллаж 2000.0 ам.долларын 13000 ш номоор төв болон сумдын номын санд фонд баяжилт хийлээ. Мөн 9 нэрийн 265000 төгрөгний тогтмол хэвлэл захиаллаа.

Фондоос 130 удаа захиалга авч номыг номын санчдад тусгай бүртгэлтэйгээр хүлээлгэн өгч тус бүрт нь тооцоо хийж ажиллалаа.

Хүүхэд залуучуудын дунд энэ онд Соёл олон нийтийн ажлыг удаа дараа зохион байгуулж, нийгмийн эмзэг бүлэгт үзүүлэх үйлчилгээг нэмэгдүүлэн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг өргөжүүлэн ажиллаж байна.

Материаллаг нөхцөл, техник хэрэгслийн хангамжийг сайжруулах талаар жил бүр тодорхой ажлууд төлөвлөн хэрэгжүүлж үйлчилгээний тав тухтай орчинг бүрдүүлэхийн тулд 900.0 төгрөгний сандал авч хүүхдийн танхимыг тохижууллаа.

Ажиллагсдын идэвх санаачлагыг өрнүүлэх, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх чиглэлээр ажлын үр дүнгээр нэмэлт цалин олгох, баяр ёслол, тэмдэглэлт өдрүүд, хагас бүтэн жилээр ажлын амжилтыг үнэлж, шагнаж урамшуулах, дээд байгууллагуудын шагналд тодорхойлох ажлыг зохион байгуулж номын санч П.Ваня, Л.Бурмаа, Д.Бадамтөмөр нар МУСТА тэмдгээр шагнагдаж сайхан амжилт гаргалаа.

Ажиллагсдад 30 кг цөцгий, 200 кг мах олгож нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэхэд зарцууллаа.

ХЭНТИЙ АЙМГИЙН Р. ЧОЙНОМЫН НЭРЭМЖИТ ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН

2005 оны ажлын тайланг бүх албан хаагчдын хурлаар хэлэлцэн үнэлэлт дүгнэлт өгч, 2006 онд бүтээгдэхүүн нийлүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулан, аймгийн засаг даргатай үр дүнгийн гэрээ байгуулан ажиллав.

Мөн оны эхэнд төрийн үйлчилгээний албан хаагч 3 ажилтантай үр дүнгийн гэрээ байгуулж, үйлчилгээний ажилтан 2 хүнтэй бүтээгдэхүүн нийлүүлэлтийн гэрээ хийж, байгууллагын менежер аймгийн засаг даргатай үр дүнгийн гэрээ байгуулан үйл ажиллагааны төлөвлөгөө гарган ажиллаж байна. Тус байгууллагын ажилчдын үр дүнгийн гэрээг дүгнэж, 2 ажилтанд урамшуулал олгосон.

БСШУ-ы сайдтай аймгийн Засаг даргын байгуулсан үр дүнгийн гэрээнд тусгасан 2006 оны үндсэн чиглэлийг /бүтээгдэхүүний анги/ үйл ажиллагааныхаа үндэс болгон өөрийн байгууллагын онцлогтой холбож, ажил үйлчилгээний төлөвлөгөөг танхим тус бүр дээр сар, улирал тутмаар хувиарлан биелэлтийг тооцон дүгнэж ажилласан билээ.

Оны эхнээс хүүхдийн уншлагын танхимуудыг тохижуулах, номын санг мэдээллийн төв болгох төсөл, номын сангийн төсөв хөрөнгөний талаар Дэлхийн Зөн, УИХ-ын гишүүд, БСШУ Яам, Мобиком зэрэг байгууллагуудад явууллаа.

Мөн эрхлэгчийн өрөө, мэдээллийн танхимуудад засвар хийж, тохижуулав.

Аймгийн сүлд тугийг өөрийн байгууллагад хүлээн авч уншигч багачуудад сүлдний тайлбарыг сурталчлах ажлыг зохион байгуулсан ба ойг тэмдэглэх арга хэмжээний хүрээнд бүх ажилчид 3 өдрийн цалин 55695 төгрөгийг хандивласан байна. Өөрийн байгууллагадаа “Их Монгол-800” хандивын хайрцаг ажиллуулсан хандив цуглуулж байна.

Байгууллагынхаа ойр орчмыг цэцэрлэгжүүлэх зорилгоор 2 цэцгийн мандал, 15 нарс 10 хар мод тарьж орчин тойрноо тогтмол цэвэрлэж ирлээ.

Аймгийн хэмжээний нийт 20 сумдад БСШУ-ны Сайдын 2005 оны 12-р сарын 30-ны өдрийн 441 дүгээр тушаал болох номын сангийн үйл ажиллагаанд мөрдлөгө болгон ажиллах номын сангийн данс бүртгэлийг шинэчлэх болон “Номын санчдын холбоо”-г байгуулах талаар албан тоот явуулсан ба үүний үр дүнд 2-3 сум хариу албан бичиг ирүүлж, нэгдсэн бүртгэл, маягтуудын захиалга өгч ажиллаж байна.

Төрийн шагналт 40 зохиолчийн зургийг уншлагын танхимд байрлуулсан.

Шалгуур үзүүлэлт	Нэгж	2006 онд хүрэх түвшин	2006 оны биелэлт
Номын сан	тоо	1	1
Уншигчид: Үүнээс	Хүн		
Байнгын уншигч	Хүн	1100	1132
Ирцээр уншигч	Хүн	13000	14439
Олгосон ном	тоо	30000	31097
Суудлын тоо	Тоо	74	74

Номын фондод шинэ ном худалдан авахад зарцуулах хөрөнгө	Мян. Төг	1500.0	Энэ онд 1031300 төгрөгний үнэ бүхий 362ш, хандиваар 612 ширхэг шинэ ном авч фонд баяжилт хийснээс гадна 185100 төгрөгний 12 нэр төрлийн тогтмол хэвлэл захиалан уншигчдад ашиглуулсан бөгөөд бүгд 975 номонд сэлбэн засалт хийлээ. 350,0 мянган төгрөгний орлого оруулахаас 354.0 мянган төгрөгний орлого оруулж ажиллав.
---	----------	--------	---

2006 онд эрхлэгчийн тушаал 28, ирсэн бичиг 17-г хүлээн авч, 16 бичиг явуулсан болно.

Үйлчилгээний чанар уншигчдын эрэлт хэрэгцээг хангах, шинэ мэдээлэл хүргэх зорилгоор

1. Дотоод мэдээллийн сан
2. Гадаад мэдээллийн сан
3. Хууль эрх зүйн мэдээллийн сан
4. Орон нутгийн онцлог мэдээллийн сан
5. Сонгосон ба хандсан хүмүүст зориулсан мэдээллийн 5 сан ажиллуулж мэдээлэл 10, бичмэл сэтгүүл 1-ийг боловсруулан гаргаж уншигчид иргэдэд ашиглууллаа.

- Монголчуудын ном бүтээж ирсэн уламжлалаас
- Аман хууль сэдэвт ахчлах, хүндлэх, ааль араншингийн цээр, ам хэлний цээр, гэх мэт монголчуудын хорио цээрийн тухай мэдээлэл
- “Хэнтий аймгийн Засаг даргын мөрийн хөтөлбөрөөр” мэдээлэл
- Өөдрөг явахыг хүссэн хүн бүхэнд зориулсан 25 зарчим
- Р.Чойномын уран бүтээл, мэндэлсэний нь 70 насны ойд зориулж мэдээлэл
- Их найрагчийн эцсийн захидал
- Чойномын намтар, Мөнхийн хөшөө, Данзанравжаа шүлгүүдээр мэдээлэл
- Д.Нацагдоржийн мэндэлсэний 100 жилийн ойд зориулж “Д.Нацагдорж -100” сэдэвт мэдээлэл
- Монголын нууц товчоонд бичигдсэн Хэнтий аймгийн нутагт байгаа түүх соёлын дурсгалт газрууд
- “Чага мөөгний эмчилгээний гайхамшигт увидас” сэдвээр мэдээлэл
- “Монголын багш нарын 40 дэх өдрийг тохиолдуулан зохион байгуулж байгаа “Сургуулийн нэг өдөр”-ийн үйл ажиллагаанд зориулж номын сангийн мэдээллийн танхимаас гаргадаг бүх мэдээллийг сурталчиллаа.
- Хүүхдэд зориулж үүнийг мэдэхэд илүүдэхгүй мэдээллүүд
- ХХ зууны шилдэг бүтээлүүд
- Баабарын нийтлэлийн тухай мэдээлэл
- Б.Ренчиний мэндэлсэний 100 жилийн ойд зориулж намтар уран бүтээл, эргэн дурсахуй, Б.Ренчинд зориулсан шүлэг, найраглал
- Ж.Бушийн айлчлалын тухай зэрэг мэдээлэлүүдийг хувилж уншигчдад ашиглуулав.

Монголын өндөр их өвөг дээдсийн шинэ мянганы сургаал, Ногоо хадгалах, Өөдрөг явахыг хүссэн хүн бүхэнд зориулсан 25 зарчим, Кордицепс буюу хорхой өвсний гайхамшигтай эрүүлжигч бүтээгдэхүүн зэрэг мэдээллүүдийг уншигчдад хувилж ашиглуулав.

Сумдын номын санчдад зориулж бичмэл сэтгүүлийг:

- Монгол дахь мэдээллийн технологийн хөгжлийн өнөөгийн байдал ба дижитал номын сангийн хэрэгцээ шаардлага
- Номын сангуудын номын фонд, хамтын ажиллагаа ба хэрэглэгчдэд үзүүлэх үйлчилгээ
- Чөлөөт цаг-номын сан сэдвүүдээр гаргаж хүргүүлэв.

Аймгийн Төв номын сангаас ЕБ-ын 1.4-р сургуулиудын номын сангуудын ажилд үнэлэлт дүгнэлт өгөх зорилгоор 8 үзүүлэлтээр ажлыг нь дүгнэж мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажиллаж байна.

АНУ-ын элчин сайдын ажилтанууд болон мэдээллийн ажилтан, номын санч Пег Волтер нар номын сангийн ажилтай танилцаж бүх номын санчдад мэргэжлийн зөвлөгөө өглөө.

Номыг шүтэн бишрэгч дугуйланг ажиллуулж уг дугуйлангийн сурагчдаар сургуулиудад шинэ номын мэдээлэл хийх, чанга уншлага зохион явуулах, ном сэлбэн засах зэрэг ажиллуудад хамрууллаа.

Бичиг соёлын хишиг өдрөөр Улаанбаатар хотод 4 хоногийн семинарт оролцож, шилдэг ном гардуулах ёслол, улсын уран бичлэгийн уралдаан, монгол бичиг сэдэвт эрдэмтэн судлаачдын уулзалт ярилцлага 2005 оны шилдэг ном хэвлэлээр шалгарсан 53 нэр төрлийн 600 гаруй номыг хандиваар авч өөрийн номын сангийн фондоо баяжуулсан ба нийт Баян-Адарга, Батноров, Биндэр, Баян-Овоо, Дадал, Батширээт, Жаргалтхаан, Цэнхэрмандал, Галшар, Баянхутаг зэрэг 13 сумдад уг хандивын номыг гардууллаа.

Аймгийн хэмжээний “Уран жиргээ” улсын уралдаанд “Уран жиргээ”, “Монголын нууц товчоо бид” 31 номоор, Үлгэрийн ертөнцөөр аялая” 16 номоор, Чойномын мэндэлсэний 70 насны ойд зориулж “Р.Чойномын уран бүтээл”, “Их Монгол-800” сэдэвт үзэсгэлэнг 34 номоор сэдэвчилсэн үзэсгэлэн гаргаж, уншигчдад ашиглуулсан байна.

Хэнтий аймгийн илтгэгч мэтгэлцээний холбоотой хамтран “Хан Хэнтийн бахархал өв соёл, уламжлал” сэдэвт илтгэлийн уралдааныг зохион байгуулж “Шинэлэг мэдээллийг эрэлхийлэгч” илтгэгчийг шагнаж өргөмжлөл, дурсгалын зүйл гардууллаа.

Номын санд энэ онд шинээр ирсэн номыг иргэд уншигчдад хүргэх зорилгоор шинэ номын мэдээлэл 2 удаа 330 номоор гаргаж, мэдээллийн самбарт болон, Дөлгөөн Хэрлэн FM-д ирсэн шинэ мэдээллээ өгч сурталчилж байна.

ЕБ-ын 1,3-р сургууль, Баянхутаг сумын номын сан, Баян-Адарга сумын номын сан, Цэнхэрмандал сумын сургуулийн номын сангуудад нүүдлийн номын сан ажиллуулан үйл ажиллагаа тогтмолжиж байна.

Төрийн шагналт зохиолч Б.Ренчингийн 100 жилийн ойд, Д.Нацагдоржийн мэндэлсэний 100 жилийн ойд зориулж мэдээллүүдийг гаргаж аймгийн хэмжээний бүх ЕБСургуулиудын багш, сурагчдад мэдээлэл хийж олон уншигчдыг хамруулсан нь ололттой ажил боллоо.

Их Монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойд зориулж Дөлгөөн Хэрлэн FM-106,2-той хамтран их хаадын цуврал мэдээллийг явуулж ирсэн ба нийт 36 хаадын тухай мэдээллийг явуулж ажилласан байна.

ЮНЕСКО-ийн Бээжин дэх суурин төлөөлөгчийн газраас санхүүжүүлж, МУҮНС-тай хамтран “Номын сангууд нь мэдээллийн цэлгэр хаалга мөн” төслийг хэрэгжүүлж, уг төслийн хүрээнд Монголын үндэсний цөөнх болох буриад угсаатны аж төрөн суудаг нутгууд болох Батширээт, Биндэр, Дадал, Норовлин, Баян-Адарга зэрэг сумдын номын сангийн сан хөмрөгийг сум тус бүрд 102-105 ширхэг 290.0-ээд мянган төгрөгний ном хэвлэлээр фонд баяжигдлаа.

Тэмүүжин цогцолбор сургуулийн номын сантай Монголын нууц товчоогоор уншигчдын бага хурал зохион байгуулж 9-р ангийн сурагч Болор-Эрдэнийн илтгэл түрүүлж өргөмжлөл, мөнгөн шагналаар шагнав.

Хүүхдийн уншлагын танхимаас Монголын нууц товчоог хэн сайн мэдэх вэ уралдааныг зохион явуулж Чингисийн сургаал, их хаадын үе уламжлал зэргээр мэдээлэл хийв.

Д.Нацагдоржийн 100 жилийн ойд зориулсан их зохиолчийн түүхт амьдрал алдаршсан бүтээлийн дээжис “Уран зохиолын цаг” нэвтрүүлгийг FM-101.0- тэй хамтран зохион байгуулж 7 хоногт 4 удаа 2 давтамжтайгаар 11 сарын 20-ноос 12 сарын 04-ний хооронд явууллаа.

Баянхутаг сумын сургуулийн номын сантай хамтран 5-9-р ангийн 102 сурагчдад Д.Нацагдоржийн амьдрал уран бүтээлийн сэдвээр “Сарны гэрэл” номоор уншигчдын бага хурал, их зохиолчийн яруу найраг, богино хэмжээний өгүүллэгийг урнаар унших уралдаан, дүрийн тоглолтын уралдаан зэрэг соёл олон түмний ажил зохион явууллаа.

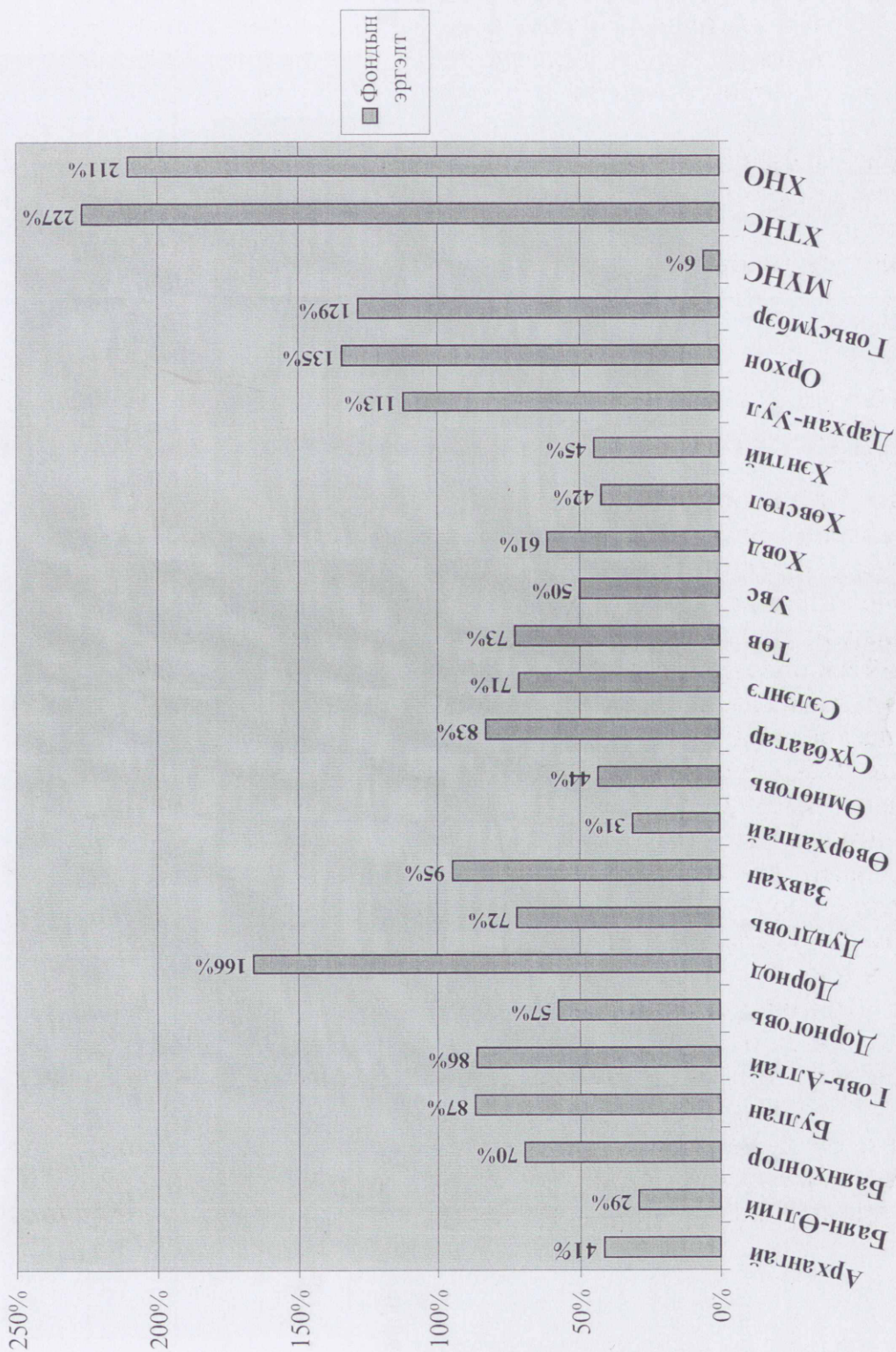
Мөн Аймгийн Хүүхдийн төлөө төв, Боловсрол соёлын газартай хамтран Д.Нацагдоржийн нэрэмжит “Номын ертөнцөөр аялая” уралдааныг зохион явуулж 1-5-р ангийн сурагчдын дунд зарласан уран уншлагын уралдааны шагналыг санхүүжүүллээ.

Монголын үндэсний номын сан байгуулагдсаны 85 жилийн ойд зориулсан “Монголын номын сан-өнөөдөр маргааш” сэдэвт онол практикийн бага хурал, даавуугаар ном бүтээх сургалт, номын яармаг -2006-д оролцож, нээлттэй нийгэм форум, засгийн газраас хэвлүүлсэн шилдэг ном хэвлэлүүдийг авч хөдөө сумдын номын сангуудад 10-15 номыг хандиваар өгсөн.

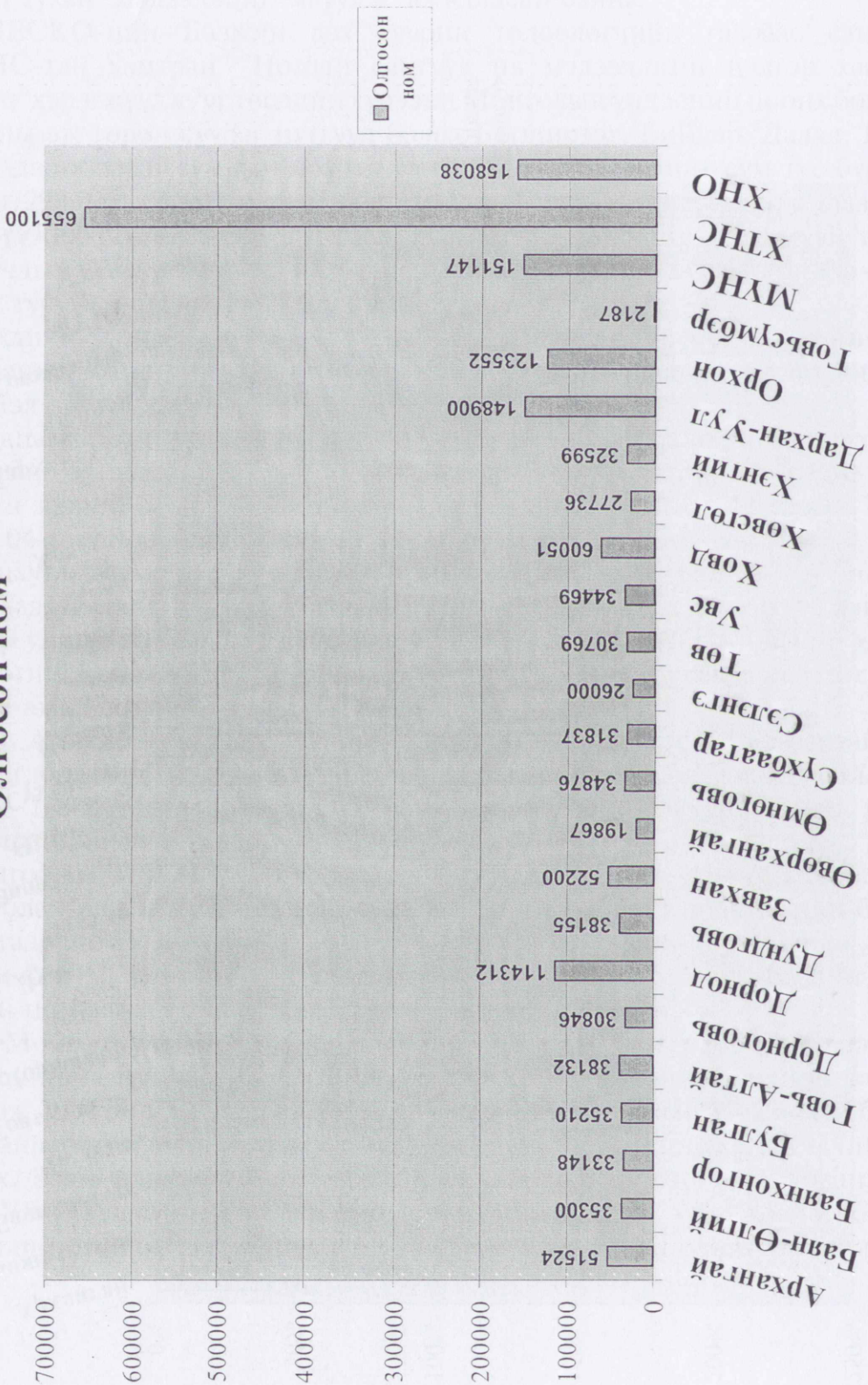
Их Монгол улс байгуулагдсаны 800 жилийн ойн ажлын хүрээнд “Эзэн Чингисийн эх нутгийн дуулал” яруу найргийн тэмцээнийг зохион байгуулахад оролцож 2006 онд шинээр ирсэн монголын уран зохиолын дээжис 108 боть болон яруу найрагчдын шинэ уран бүтээлүүдээр үзэсгэлэн гаргаж сурталчиллаа.

Хурх, Баян-Адарга, Өлзийт тосгон, Норовлин, Хэрлэн Баян улаан, Дэлхийн Зөн ОУБайгууллагын номын санчдад мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгсөн ба мэдээллийн танхимаас гаргадаг мэдээллүүдийг хувиан олшруулж өглөө.

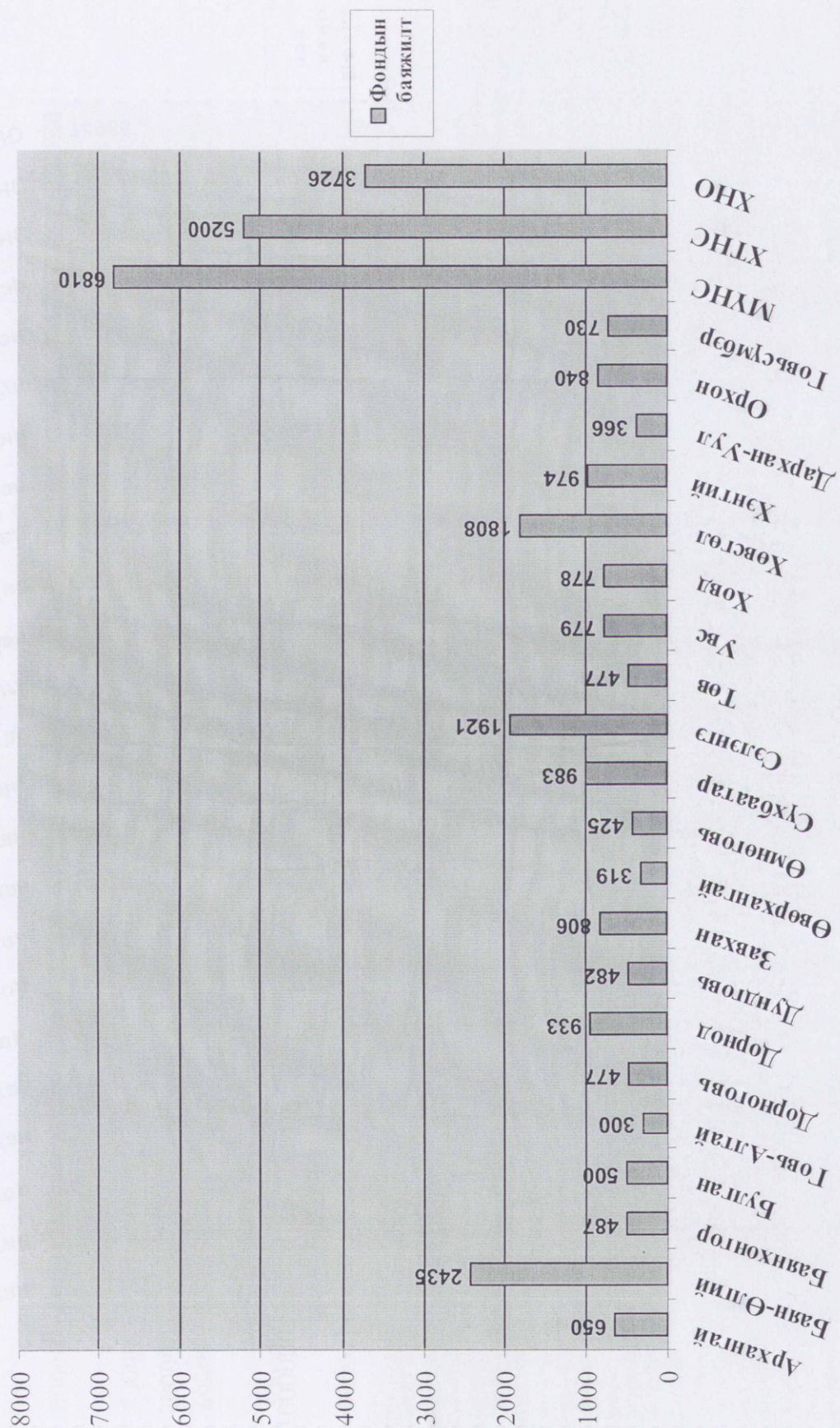
Фондын нэгдүгээр

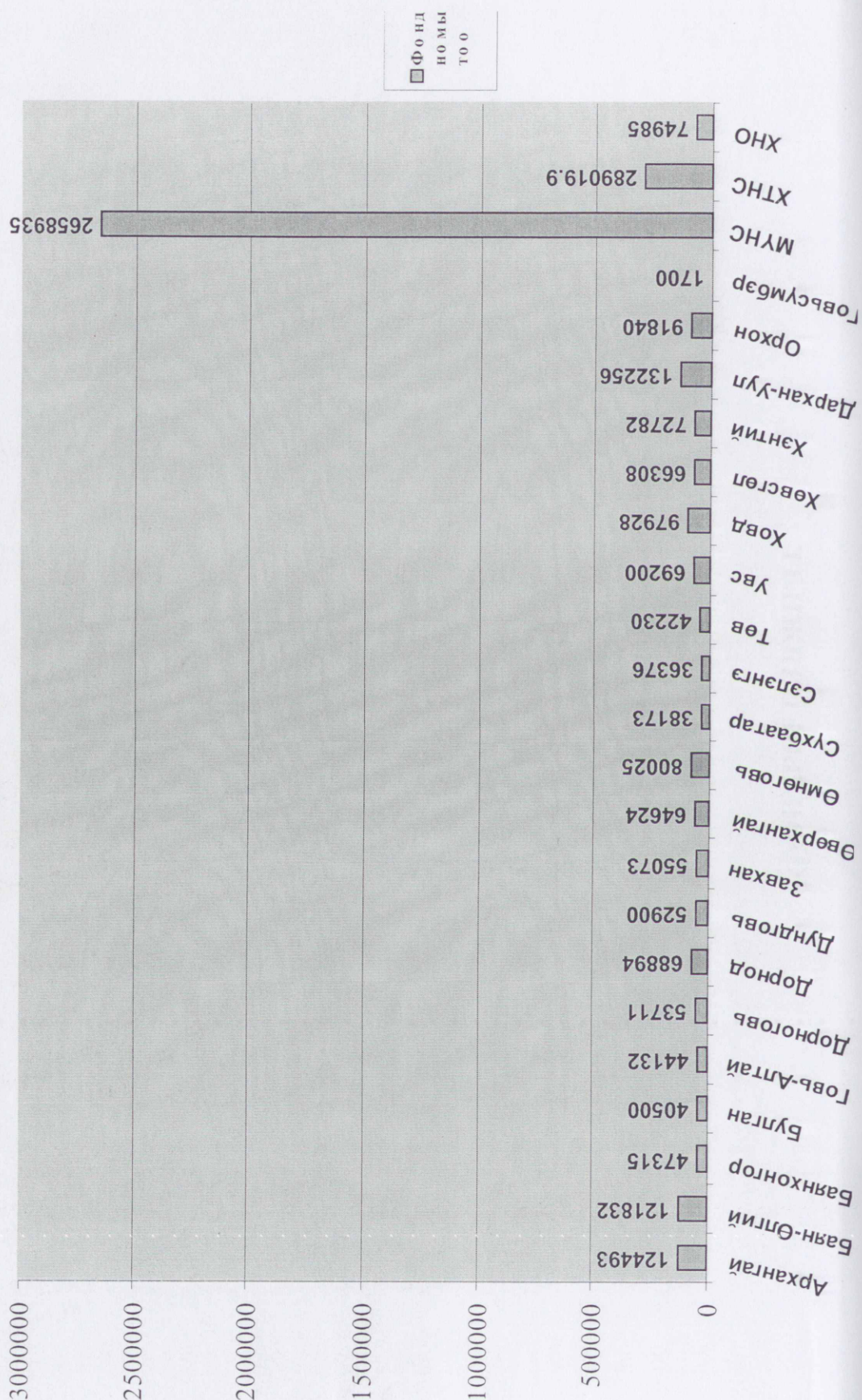
ОЛГОСОН НОМ

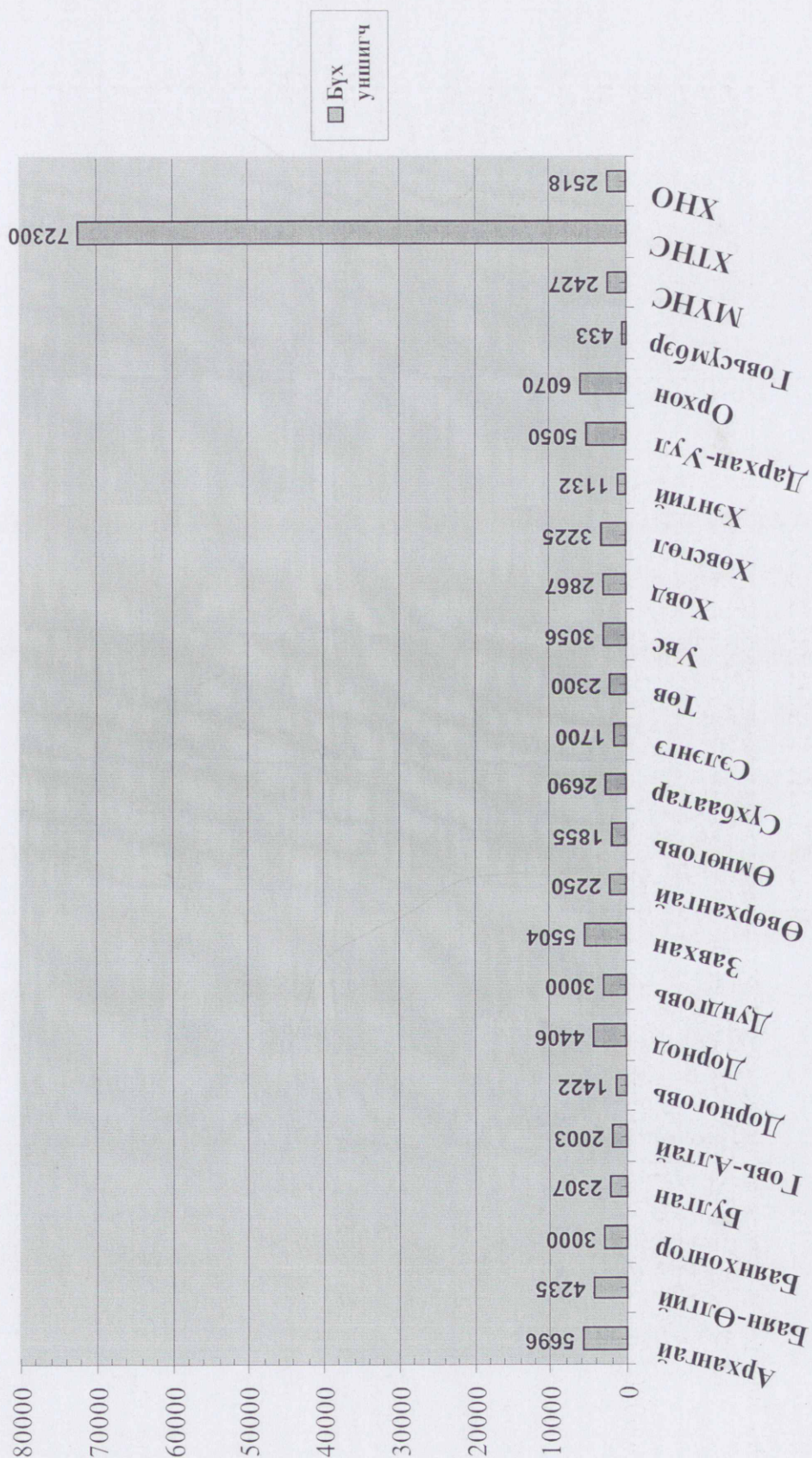
Фондын баяжилт

Фондын номын тоо

Бүх уншигч

Нийтийн номын сангуудын номын хүрэлцээ хангамж

2006 он

Д/Д	Аймагуудын нэр	Хүн ам /2000 оны байдлаар/	Н/санд хамрагдах хүн /5-с дээш нас/	Бүх уншигч	Н/санд хамрагдалт /хувиар/	Ирэгсэд	Фондын номын тоо	Нэг хүнд ноогдох номын тоо
1	Архангай	18519	16864	5696	34%	11392	124493	7.4
2	Баян-Өлгий	28060	24651	4235	17%	18846	121832	4.9
3	Баянхонгор	22066	20057	3000	15%	21102	47315	2.4
4	Булган	16239	14813	2307	16%	12851	40500	2.7
5	Говь-Алтай	18023	16249	2003	12%	26182	44132	2.7
6	Дорноговь	25210	22865	1422	6%	1922	53711	2.3
7	Дорнод	41714	38093	4406	12%	43915	68894	1.8
8	Дундговь	14517	13189	3000	23%	14620	52900	4.0
9	Завхан	24276	22204	5504	25%	38800	55073	2.5
10	Өвөрхангай	19058	17337	2250	13%	8141	64624	3.7
11	Өмнөговь	14183	13002	1855	14%	18113	80025	6.2
12	Сүхбаатар	15133	13848	2690	19%	20840	38173	2.8
13	Сэлэнгэ	56446	50995	1700	3%	7000	36376	0.7
14	Төв	16227	14920	2300	15%	11582	42230	2.8
15	Увс	26319	23439	3056	13%	24852	69200	3.0
16	Ховд	26023	23161	2867	12%	35112	97928	4.2
17	Хөвсгөл	31489	28658	3225	11%	21024	66308	2.3
18	Хэнтий	27853	25093	1132	5%	14439	72782	2.9
19	Дархан-Уул	65791	60182	5050	8%	75306	132256	2.2
20	Орхон	68310	62275	6070	10%	49174	91840	1.5
21	Говьсүмбэр	8983	8044	433	5%	1346	1700	0.2
22	МУНС	707184	496708	2427	0%	49759	2658935	5.4
23	ХТНС	707184	651111	72300	11%	371700	289019.9	0.4
24	ХНО	707184	449305	2518	1%	52115	74985	0.2
	ДҮҮИ	2705991	2127063	141446	7%	950133	4425231.9	2.1

Судалгааг нэгтгэсэн: Арга зүйч Б.Цогжаргал

Аймгийн Төв номын сангуудын фондын номын эргэлт

2006 он

Д/Д	Аймгуудын нэр	Фондын номын тоо	Фондын баяжилт	Олгосон ном	Фондын эргэлт /хувиар/
1	Архангай	124493	650	51524	41%
2	Баян-Өлгий	121832	2435	35300	29%
3	Баянхонгор	47315	487	33148	70%
4	Булган	40500	500	35210	87%
5	Говь-Алтай	44132	300	38132	86%
6	Дорноговь	53711	477	30846	57%
7	Дорнод	68894	933	114312	166%
8	Дундговь	52900	482	38155	72%
9	Завхан	55073	806	52200	95%
10	Өвөрхангай	64624	319	19867	31%
11	Өмнөговь	80025	425	34876	44%
12	Сүхбаатар	38173	983	31837	83%
13	Сэлэнгэ	36376	1921	26000	71%
14	Төв	42230	477	30769	73%
15	Увс	69200	779	34469	50%
16	Ховд	97928	778	60051	61%
17	Хөвсгөл	66308	1808	27736	42%
18	Хэнтий	72782	974	32599	45%
19	Дархан-Уул	132256	366	148900	113%
20	Орхон	91840	840	123552	135%
21	Говьсүмбэр	1700	730	2187	129%
22	МҮНС	2658935	6810	151147	6%
23	ХТНС	289019.9	5200	655100	227%
24	ХНО	74985	3726	158038	211%
	ДҮН	4425231.9	33206	1965955	44%

Судалгааг нэгтгэсэн: Арга зүйч Б.Цогжаргал

Нийтийн номын сангуудын техникийн хангамж /тоног төхөөрөмж/

Төног төхөөрөмжийн нэр	Аймаг	Номын тавуур		Шилэн хорго /номын үзэсгэлэнгийн тавуур/	Каталогийн шүүгээ	Үншгчийн ширээ	Үншгчийн сандал	Компьютер					Домод сүлжээнд холбогдсон компьютер	Интернэтэд холбогдсон компьютер	Принтер			Скайнер	Баркод уншгч	LCD	Кодоскоп	Канон	Буцад	
		Номын тавуур	Шилэн хорго /номын үзэсгэлэнгийн тавуур/	Каталогийн шүүгээ	Үншгчийн ширээ	Үншгчийн сандал	PC 486 ба түүнээс доош	Pentium I	Pentium II	Pentium III	Pentium IV ба түүнээс дээш	Домод сүлжээнд холбогдсон компьютер	Интернэтэд холбогдсон компьютер	Цэсэн /матрицын/	Бэхэн	Лазер	Скайнер	Баркод уншгч	LCD	Кодоскоп	Канон	Буцад		
1	Архангай	34	5	4	30	59					2				1								1	
2	Баян-Өлгий	80	4	7	55	110	1															1		
3	Баянхонгор	35	2	2	31	57	1				1				1							1		1
4	Булган	6	2	1	21	42					1													
5	Говь-Алтай	12	1	11	20	40					1	1			1									
6	Дорноговь	21		3	25	50					1	1											1	
7	Дорнод	66	4	3	70	140					2	4		6	5	1		2	1				2	1
8	Дундговь	43	2	1	50	100					1	4		4	4		1	1				1		
9	Завхан	40	2	3	60	120					1						1							
10	Өвөрхангай	48	1	1	30	59					2						1							
11	Өмнөговь	30		3	30	60					3	2		1	1									
12	Сүхбаатар	30	10	1	35	70					2			2			1						1	
13	Сэлэнгэ	82	1	5	45	90					1						1							
14	Төв	78	3	2	65	133					2	1					2						1	
15	Увс	58		2	35	70					2	4					1							
16	Ховд	31	9	2	52	105	2				1	2					1	3				1	2	
17	Хөвсгөл	46	5	3		40						2					1						1	
18	Хэнтий	18		5		30					1	1												
19	Дархан-Уул	108	3	5	100	200	2					3		5	5	1		3	1				1	5
20	Орхон	58	5	3	57	129		1	3	6	4		10	10		1	2	1		1	1	1	1	15
21	Говьсүмбэр	3		1	10	20						1					1							
22	МУНСан	217	20	52	442	523			4	27	10		16	21	3		9	2	4			1	1	20
23	ХТНС	406	2	88	500	770		9	3	5	7		24	24	1	2	5	1	1	1		5	8	
24	ХНО	120	3	20	100	200				2	28		10	13		5	2	5	2	1	3	5		
	ДУН	1670	84	228	1863	3217	6	10	19	72	65	78	89	6	5	45	9	10	4	4	23	55		

Судалгааг нэгтгэсэн: Арга зүйч Б.Цогжаргал

ГАРЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮН НИЙЛҮҮЛЭЛТИЙН АЖЛЫН ТАЙЛАН.....	5-19
Д.НАЦАГДОРЖИЙН НЭРЭМЖИТ УЛААНБААТАР ХОТЫН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН.....	20-31
ХҮҮХДИЙН НОМЫН ОРДНЫ 2006 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН.....	32-56
АРХАНГАЙ АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН.....	57-59
БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮН НИЙЛҮҮЛЭЛТИЙГ ХАНГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН.....	60-63
БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН.....	64-66
БУЛГАН АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ИЛТГЭХ ХУУДАС.....	67-75
ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН.....	76-78
ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ ЖИЛИЙН АЖЛЫН ТАЙЛАН.....	79-80
ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ ЖИЛИЙН АЖЛЫН ТАЙЛАН.....	81-85
ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮН НИЙЛҮҮЛЭЛТИЙГ ХАНГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН.....	86-90
ДОРНОД АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНД ЗОХИОСОН АЖЛЫН ТАЙЛАН.....	91-99
С.БУЯННЭМЭХИЙН НЭРЭМЖИТ ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНД ХИЙСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН.....	100-103
Б.ЯВУУХУЛАНГИЙН НЭРЭМЖИТ ЗАВХАН АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГААС 2006 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН.....	104-107
ОРХОН АЙМГИЙН НОМЫН ТӨВИЙН 2006 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН.....	108-115
ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН.....	124-126
ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН.....	127-129
СҮХБААТАР АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГААС 2006 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН.....	130-131
СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН.....	132-135
ТӨВ АЙМГИЙН ТНС-ИЙН 2006 ОНД БҮТЭЭГДЭХҮҮН НИЙЛҮҮЛЭХ ҮР ДҮНГИЙН ГЭРЭЭНИЙ ДАГУУ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН.....	136-139
УВС АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ ЖИЛИЙН АЖЛЫН ТАЙЛАН.....	140-146
ХОВД АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ АЖЛЫН ТАЙЛАН.....	147-153
ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН.....	154-156

ХЭНТИЙ АЙМГИЙН Р.ЧОЙНОМЫН НЭРЭМЖИТ ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2006 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН.....	157-160
ФОНДЫН ЭРГЭЛТ (<i>Хавсралт 1</i>)	161
ОЛГОСОН НОМ (<i>Хавсралт 2</i>)	162
ФОНДЫН БАЯЖИЛТ (<i>Хавсралт 3</i>)	163
ФОНДЫН НОМЫН ТОО (<i>Хавсралт 4</i>)	164
БҮХ УНШИГЧ (<i>Хавсралт 5</i>)	165
НИЙТИЙН НОМЫН САНГУУДЫН НОМЫН ХҮРЭЛЦЭЭ ХАНГАМЖ (<i>Хавсралт 6</i>).....	166
АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГУУДЫН ФОНДЫН НОМЫН ЭРГЭЛТ (<i>Хавсралт 7</i>).....	167
НИЙТИЙН НОМЫН САНГУУДЫН ТЕХНИКИЙН ХАНГАМЖ /ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖ/ (<i>Хавсралт 8</i>).....	168

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ НОМЫН САН

Утас: 325573, 310733 Факс: 976-11-323100
<http://www.nationallibrary.mn>